

ACADEMIA
REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

DOCUMENTE
PRIVIND
ISTORIA ROMÎNIEI

VEACUL

XV

A. M O L D O V A

VOL. II (1476—1500)

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

1954

ACADEMIA
REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

DOCUMENTE
PRIVIND
ISTORIA ROMÎNIEI

COMITETUL DE REDACȚIE
ION IONAȘCU, L. LĂZĂRESCU-IONESCU,
BARBU CÎMPINA, EUGEN STĂNESCU, D. PRODAN,
MIHAIL ROLLER REDACTOR RESPONSABIL

VEACUL
XV
A. MOLDOVA

VOL. II (1476—1500)

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

1954

ACADEMIA
REPUBLICII POPULARE ROMINE

DOCUMENTE
TIRADA
ISTORIA ROMINIEI

EDITURA DE STAT
BUCURESTI

VRAGUL

XV

A. MOLDOVA

1950

PREZENTUL VOLUM A FOST ÎNTOCMIT DE COLECTIVUL SECȚIEI
DE ISTORIE MEDIE A INSTITUTULUI DE ISTORIE ȘI FILOLOGIE
DIN IAȘI AL ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMINE

PREFAȚĂ

In acest volum sînt publicate 291 documente moldovenești din anii 1475—1500, în special fondul de documente al Academiei R.P.R. și al Arhivelor Statului. Dintre cele 291 documente, 157 sînt traduse în limba romîună din limba slavă, după originale slave, celedalte documente se împart în 29 traduceri după copii și fotocopii slave, și 105 traduceri vechi după originale slave dispărute între timp, sau apărute în publicații rare. La sfîrșitul volumului se reproduc fotocopiile unor documente originale.

Documentele din prezentul volum procură informațiuni asupra procesului de dezvoltare social-economică a Moldovei în secolul al XV-lea. In cadrul acestui proces documentele din acest volum oglindesc în mai multe feluri întărirea producției de mărfuri. Documentul nr. 131 din 17 martie 1490 arată de pildă că domnia întărește M-rii Putna privilegiul ca «în primăvară și în toamnă să trimită cîte trei măji» (3 căruțe cuprinzînd cca 500 kg de produse fiecare) fiind scutite de vamă. Astfel de privilegii domnești ne sunt cunoscute mai pe larg din precedentul volum (cf. Documente privind Istoria Romîniei, seria A, vol. 1, doc. din 1453 ianuarie 1, doc. din 1454 august 25, doc. din 1454 octombrie 2 etc.). Ele ne arată, pe de o parte, că la mijlocul veacului al XV-lea se trimiteau anual numai 2 măji de către marile mînăstiri, pe de altă parte, conținutul mai larg formulat al acestor acte lămurește obiectul privilegiului arătînd că e vorba de scutiri de vamă pentru produsele trimise spre vînzare.

Un alt aspect al dezvoltării social-economice îl constituie dezvoltarea meșteșugurilor. Documentele menționează chiar existența unor meșteșuguri de lux. În doc. nr. 55 din 1484 mai 29, ne este atestată prezența unui Stanciu aurar. Acesta reușește să-și agonisească de pe urma meseriei sume care să-i permită să cumpere de exemplu «un loc de moară». Documentul nr. 229 din 1495 martie 17 ne înfățișează activitatea în aceleași condiții a unui croitor.

Meseriași și negustorii încep a se concentra în ținuturi. Acestea erau în cea mai mare parte subordonate direct domnitorului. In ținuturile domnești se

poate observa sprijinul primit de orașeni din partea lui Ștefan cel Mare. Doc. nr. 150 din 15 octombrie 1491 expune pe larg formele diverse prin care domnul ajută astfel pe țîrgoveții din Vaslui. După ce lărgeste hotarul acestui oraș prin sate și locuri cumpărate din banii propriei sale vistierii, Ștefan cel Mare adaugă: « Apoi iarăși domnia mea am socotit și am miluit pe șoltuzii și pîrgarii și pre toți oamenii cei săraci din țîrgul Vasluiului, și le-am întărit obiceiul cel vechi, precum că niciun om dintr-înșii, din care au lăcuința lor acolo, în Vaslui, nici cît de puțină vamă să nu aibă a plăti acolo în țîrgul Vasluiului, nici dela un feliu de alișveris, fără numai să plătească acia care vor duce pește în țîrgu, adică dela o maje un pește, și dela o căruță iarăși un pește, iar mai mult nimică ». Sprijinul acordat de domnie țîrgoveților obligă pe domn să intervină prin dregătorii lui pe marile domenii feudale. Este de pildă cazul Rădăușilor (Doc. 33 din 23 august 1481). Domnul numește această localitate « satu mitropoliei noastre »; Rădăușii erau în adevăr pe atunci un simplu sat, supus episcopiei de Rădăuși careia Ștefan cel Mare îi și confirmă de aceea prin actul citat privilegiile de stăpînire feudală. Domnul precizează: « nici un boier al nostru... să nu aibă treabă cu oamenii dela Rădăuși... nici să-i judece, nici să ia gloabă dela ei, nici pentru faptă mare nici pentru faptă mică... care se vor face în acel sat Rădăuși... ci să-i judece rugătorul nostru chir Ioanichie sau a cel pe care-l va alege dumnezeu să fie episcop la mitropolia noastră dela Rădăuși ». Actul ne arată însă că la Rădăuși începuseră a se dezvolta bîlciuri locale, lucru care face pe domn să știrbească și privilegiile episcopului în zilele de țîrg. Actul adaugă: «... pentru sfadă în țîrg și pentru furt, care se vor întîmpla de față în țîrg, să-i judece vornicii țîrgului pe acei oameni dela Rădăuși ».

Legăturile politice dintre domnie și țîrgoveți aveau ca urmare necesară îngustarea privilegiilor de imunitate feudală și întărirea autorității domnești. Pe această cale au progresat instituțiile centrale ale statului Moldovei în a doua jumătate a veacului al XV-lea. Un exemplu în acest sens se oglindește în documentele nr. 126 din 15 martie 1490 și doc. 134 din 6 decembrie 1490; ele ne arată existența unor dieci de vistierie în Moldova. Organizarea astfel documentată a unei cancelarii a vistieriei de către Ștefan cel Mare trebuie pusă în legătură cu apariția tot pe atunci a catastifelor de vistierie. Se vede de aci cum domnia caută să rezolve în unele domenii problema dezvoltării organelor administrative centrale.

Documentele din volumul de față aduc de asemenea prețioase mărturii privitoare la suferințele poporului din cauza atacurilor turcești și a jafurilor la care a fost supusă Moldova, chiar și în timpul domniei lui Ștefan. Ele evocă și luptele purtate de moldoveni, sub conducerea lui Ștefan cel Mare, în anii 1475—1476. Astfel doc. nr. 26, din 1480 septembrie 17, pomenește de privilegiile pierdute de Mircea, fiul lui Micul Orgoae, « cînd a venit împăratul turcesc și a prădat țara

noastră». Alte documente amintesc de rolul jucat de boierimea Țării Românești și de domnul ei, pe care și i-au asociat turcii în aceste războaie de pradă. Astfel doc. nr. 34, din 1481 octombrie 15 vorbește despre privilegiul pierdut de Mihul Buzat «când au venit Ali-beg și fratele lui, Schender-beg și cu Țepeluș și au prădat țara noastră pînă pe sub Lunca Mare».

Impotriva turcilor și marii boierimi din Moldova, Ștefan sprijină pe curteni, ridicăși mai ales dintre boierneși sau țărani liberi, în care el vede sprijinul în păstrarea independenței țării și a întăririi puterii centrale. Un exemplu din care reiese acest fapt îl vedem în documentul cu data 1495 ianuarie 17, prin care Ștefan întărește mai multora satul Nănești. Intre beneficiarii actului este de pildă și ostașul Dobroin voinicul, care a fost privilegiat de domn (trezind astfel în rîndurile curtenilor).

Analiza actelor dela sfîrșitul domniei lui Ștefan și comparația cu actele dela începutul ei, întărește afirmațiile de mai sus cu privire la procesul de prefacere a aparatului de stat al Moldovei la sfîrșitul veacului al XV-lea. Preocupat de nevoia consolidării apărării împotriva turcilor, Ștefan cel Mare ia măsuri de întărire a organelor administrative centrale, cum ar fi de pildă sfatul domnesc. În ultimele documente ale acestui volum, oglindind situația sfatului în anul 1500, funcțiile din sfat se repartizează în felul următor: din totalul de 15 membri ai sfatului, 8 sunt pîrcălabi (sau foști pîrcălabi) ai diverselor cetăți de apărare a Moldovei, alți 6 membri ai sfatului ocupă dregătoria felurite (vornic, spătar, vistier, ceașnic, stolnic, comis), iar unul singur se găsește în sfat ca simplu boier. Reiese astfel că la sfîrșitul domniei lui Ștefan cel Mare, Sfatul domnesc, organ politic al țării, ajunsese a fi dominat în chip covîrșitor de dregătoria domniei, iar mai mult de jumătate din aceștia sunt conducătorii militari ai teritoriului țării. Aceste date merită să fie adîncite pentru a putea urmări rolul puterii domnești în timpul lui Ștefan cel Mare.

REZUMATUL DOCUMENTELOR

1. — 1476 (6984) Ianuarie 25, Mănăstirea Putna. — Ignatie zis Iuga mare vistier al lui Ștefan cel Mare voevod, dăruiește m-rii Putna satul Șirăuți, peste Prut, o candelă, un chivot de argint aurit de 13 some, o sută de zloți ungurești și 2 cai buni.

2. — 1476 (6984) Mai 22, Iași. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Mușat vornic seliștea Popricani, pe Jijia, între Posadnici și între Cărnicieni, cumpărată dela Șteful pitar.

3. — 1476 (6984) Iunie 1, Mănăstirea Putna. — Ignatie zis Iuga mare vistier al lui Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna o cădelniță de 12 some de argint, chivot de 3 some aurite, 100 de zloți ungurești, 100 de oi, satul Șirăuți, în ținutul Cernăuți și o vie aproape de via mănăstirii la Hărlău.

4. — 1476 (6984) Iunie 29, Mănăstirea Putna. — Ignatie zis Iuga mare vistier al lui Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna o candelă de 10 some de argint, un chivot de 3 some, o sută de zloți ungurești și satul Șirăuți în ținutul Cernăuți.

5. — 1477 (6985). — Ștefan cel Mare voevod întărește Mușei, soția lui Vindereu, satul Vinderei la gura Lipovei.

6. — 1477 (6985) Septembrie 23. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Pătru Bălco satele Bălcani și Domirești, pe Tazlăul Mare.

7. — 1478 (6986) Februarie 11, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Putna satul Șirăuți, peste Prut, dăruit ei de pan Iuga vistier, care îl cumpărase de la nepoții lui Dan Poiană.

8. — 1479 (6987) Martie 4, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Dajbog pârcălab de Neamț sate și Țigani.

9. — 1479 (6987) Aprilie 29, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader și fraților lui, Ion, Puiu, Zaharia și surorii lor, Tudora, seliștea Drâncălăești, pe Teleajina.

10. — 1479 (6987) Mai 7, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna satul Târănauca, cumpărat de domn dela Mîsea.

11. — 1479 (6987) Mai 11. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivașco Popovschi jumătate din satul Borodniceni, parte din satul Popeni, « unde au fost casa lui Dumitru », fântâna Liveni și niște heleșteie.

12. — 1479 (6987) Mai 14, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Duma pârcălab de Cetatea Albă satele Rogojeni, pe Siret.

13. — 1479 (6987) Mai 19, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ilea și fraților săi, Duma și Cozma, jumătate din satul Hlăpești, pe Pârâul Alb. Deasemeni întărește lui Cozma deosebit de frații lui, jumătate din satul Mălești și 12 ogoare, cumpărate.

14. — 1479 (6987) Mai 24, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Hancu satele Zubriceni și Vancouți și o moară la Ciubru.

15. — 1479 (6987) August 11, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește fiicelor lui Camarin, Anușca și Maria satele Grozești și Mănești.

16. — 1479 (6987) August 30, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește episcopului dela Rădăuți dreptul de judecată în satul Rădăuți precum și în satele care sunt la Coțmani; scutește aceste sate de slujbe față de domnie.

17. — 1479 (6987) Septembrie 20, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna satul Jicovul de Jos, pe Suceava, cu moara și «vama ce se ia la Jicov». Acest sat l-a primit domnul dela mitropolitul Gheorghe' al [Sucevei, în schimbul satelor: Vereșecani pe Siret, cu mori, «lângă vad» și Ungureni.

18. — 1479 (6987) Decembrie 30, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Radu Gârbovăț stolnic satele: Ruși, Buciumi și Bărgăoani.

19. — 1480 (6988) Ianuarie 25, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Dolga satul Pășcani, pe Bistrița, în Câmpul lui Dragoș, cumpărat dela nepoții lui Trifu Gâlcă.

20. — <1480> Martie 15. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Marco Bălaur și surorilor lui satul Vârtop, pe Pârâul Negru, jumătate din iaz și jumătate din moara de pe Pârâul Negru.

21. — 1480 (6988) Mai 12. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna o moară din Feredeeni, cumpărată de domn dela mitropolitul Gheorghele.

22. — 1480 (6988) Mai 27, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Șteful pârcălab de Hotin, satele Ecușani, la obârșia Voronei, Drăgușani și Popricani pe Jijia.

23. — 1480 (6988) August 29, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Hărman pârcălab de Cetatea Albă satul Siminiceani, un Tătar și un Țigan, cumpărați.

24. — 1480 (6988) Septembrie 11, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește Stancăi, satul Dobrulești la obârșia Oarbicului, cumpărat dela mătușa sa Ana, sora lui pan Dobrul logofăt.

25. — 1480 (6988) Septembrie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Duma clucer satele Căndești, pe Siret, Lozna și Maxinești, precum și Țigani.

26. — 1480 (6988) Septembrie 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Mircea, fiul lui Micul Orgoae, satele Orgoesti și Negomirești, la obârșia Hovrăiatii, deoarece și-a pierdut privilegiile «când a venit împăratul turcesc și a prădat țara noastră».

27. — <1480—1496 Iunie>. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Șerban și femeii lui, Ghinda, satul Mărtinești, dela vadul Troțușului.

28. — 1481 (6989) Februarie 1, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește Marinii Lolcă satul Selivestri, dela Cobăle, amândouă cuturile, dat ei de domn în schimbul satelor Borilești și Drăgotești, din Câmpul lui Dragoș, pe care domnul le dăruiește m-rii Tazlău.

29. — 1481 (6989) Martie 12. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Tazlău satul Ursești, pe Nichid, în câmpul lui Dragoș, cumpărat de domn.

30. — 1481 (6989) Martie 31, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toma Măjar și fraților săi vitregi ocinile lor.

31. — 1481 (6989) Aprilie 20, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește boerului Zberea satele: Jădești, Zberești și Iijești, pe dealul Putnii, precum și Pitici pe Sirețel.

32. — 1481 (6989) Aprilie 25, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ion Baico și fraților lui, Toader și Andriian, satul Petrești, pe Zeletin, cu toate fântânile care sunt în acel hotar. Deasemeni întărește lui Isaiu Muste și fratelui lui, Toader satele Drăgoești, în gura Dobrotvorului și Sinești, în gura Pojeritii.

33. — 1481 (6989) August 23, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește mitropoliei dela Rădăuți și episcopului Ioanichie dreptul de judecată asupra oamenilor din satele Rădăuți și Coțmani.

34. — 1481 (6989) Octombrie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Mihul Buzatu un sat la gura Răcăcinei, pe Siret, deoarece și-a pierdut privilegiile «când au venit Ali-beg și fratele său Schender-beg cu Țepeluș și au prădat țara noastră până sub Lunca Mare».

35. — 1481 (6989) Octombrie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Grozea comis satul Iucașani, cu moară în Jijia, cumpărat dela soția și fiicele lui Manoil Raici.

36. — 1482 (6990) Martie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivul diac satul Văleni, lângă Iucaș, în ținutul Neamț, cumpărat de la Ana, sora Dobrului logofăt, cu 200 zloți.

37. — 1482 (6990) Aprilie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Cozma ușar satul Cobălia, pe Nistru, cumpărat.

38. — 1482 (6990) Mai 9, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Neamț satele Dvoreneshi și Buzăț, pe Moldova, precum și Fântânele, pe Pobrata.

39. — 1482 (6990) August 10. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Stan Horjă mai multe sate.

40. — 1483 (6991) Februarie 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Giurgea Oniceanul și vărului său Ion Oniceanul părți din satul Oniceani.

41. — 1483 (6991) Februarie 18. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Lazăr globnicul parte din Petiea Mare, cutul de sus.

42. — 1483 (6991) Aprilie 12, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Vălcul Purcelescul și rudelor lui satul Mitești, pe Moldova, primit în schimb dela Pătru stolnic pentru satul Purceleşti.

43. — 1483 (6991) August 14. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Necoară și Once, fiii lui Oniță, satul Gârbești, pe Șacovăț. Deasemeni întărește lui Necoară, deosebit, satul Tungujăni, jumătate de poiană și o bucată de loc din satul Căscoești.

44. — 1483 (6991) August 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Tăutul logofăt seliștea Leucăuți, la Botne și prisaca Vrabia cu poienele, cumpărate.

45. — 1483 (6991) Septembrie, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ignat și fratelui lui, Ion Tintul jumătate din seliștea dela Șopârlești și o prisacă mai sus de Hlăpești, «unde a fost Văleșoae», cumpărate.

46. — 1483 (6991) Septembrie 23, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivan Dumbravă și fratelui lui, Toader Urduigaș satele Obârșia, la obârșia Pârâului Alb, «unde este casa lui Toader Urduigaș», jumătate din Mălești, și Ivănești, pe Șacovăț. Deasemeni întărește lui Toader Urduigaș, deosebit de fratele său Ivan Dumbravă satul Ghigoești, la obârșia Pârâului Negru.

47. — 1483 (6991) Octombrie 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Onică Mușat vornic seliștea Unchetești, pe Nistru, cumpărată de la Vasco Unchet.

48. — 1484 (6992). — Ștefan cel Mare voevod întărește schimbul de sate făcut între clucerul Duma și copiii lui Simion Tansa, clucerul Duma primind satul Bălești, pe Stemnic, în schimbul satului Grozești, pe Stemnic.

49. — 1484 (6992) Mai 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Dragoșe, ginerele lui Severin, satele Fundești, pe Albina și Lațcani.

50. — 1484 (6992) Mai 13. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader Rohatu satul Cuhnești, pe Rebricea.

51. — 1484 (6992) Mai 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Oană Tibul satul Glodeni, la obârșia pârâului Teleajinei.

52. — 1484 (6992) Mai 13. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Mihul părcălab de Crăciuna satul Găteșăști, pe Crasna.

53. — 1484 (6992) Mai 14, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ion Perava și Tatul Berivoescul satul Berivoești, pe Sărata.

54. — 1484 (6992) Mai 14, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ion și Dragoș, feciorii lui Duma Tătăranu, și surorilor lor, satele Tătărani și Mireni.

55. — 1484 (6992) Mai 29, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Stanciu aurar un loc de moară la Brădățel.

56. — 1486 (6994) Septembrie 14, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Duma clucer și fratelui său Pătru Brudur, satul Ștefănești, la Poieni «unde a fost Ștefan Cerlen» (Roșul).

57. — 1486 (6994) Noiembrie 21, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivan Ulan a treia parte din satul Duhtana pe Trotuș, cumpărată dela fiica lui Balea din Trotuș.

58. — 1487 (6995) Ianuarie 9. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Dragotă și surorilor lui, fiii lui Candrini, jumătate din satul Tatomirești, pe Răbricea.

59. — 1487 (6995) Ianuarie 11. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Radul Pătrășcan satele Benești și Buciumi, precum și o bucată de loc din hotarul Mihneștilor, cumpărate dela Ivan fiul lui Toma Fulovici.

60. — 1487 (6995) Ianuarie 12, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ioan și fraților săi, Andriaș, Gavril și Petru satul Tătărești, mai sus de Furești, cumpărat dela fiicele lui Feir.

61. — 1487 (6995) Ianuarie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Șteful și fraților săi, Simion și Ion, a treia parte din satul Belzeni.

62. — 1487 (6995) Martie 5, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Coste Grosul ocina lui, satul Plăvățești, la obârșia Ialanului.

63. — 1487 (6995) Martie 5, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivanco Bărlici satele: Bărgăiani, pe Moldova, parte din Verbia, pe Jijia, și Corlăteni.

64. — 1487 (6995) Martie 6, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader Tansea a șasea parte din hotarul Petreștilor, ca să-și întemeieze sat.
65. — 1487 (6995) Martie 6, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Bratul satul Mălăești și loc de moară în Stavneț.
66. — 1487 (6995) Martie 7, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește schimbul de sate făcut între Paisie egumenul de Putna și fiii lui Hărman, Șteful și Marena, egumenul Paisie primind dela Șteful și Marena satul Maneuți cu morile de pe Suceava, în schimbul satului Șirăuți, din ținutul Cernăuți.
67. — 1487 (6995) Martie 8, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Giurgea Căcărează și femeii lui, Fedca, satul Nămisnici pe Bahlui, precum și împărțeala pe care și-au făcut-o.
68. — 1487 (6995) Octombrie 7, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toma Prigorcea jumătate din satul Cârjani, pe Sărata, cumpărat de la Oana Murgu.
69. — 1487 (6995) Octombrie 8, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Gliga Sărbescul pentru credincioasă slujbă, satul Mănăilești, în ținutul Neamț.
70. — 1487 (6995) Octombrie 9, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Luca și fraților săi, Oancea și Tudoran, satul Oncești, pe Șomuzul Mocirlos, amândouă părțile.
71. — 1487 (6995) Octombrie 9, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ursu jumătate din satul Stărcești, la gura Tutovei, cumpărat de la Mihul din Feerești.
72. — 1487 (6995) Octombrie 9. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Radul Cărlig satul Mohila, pe Bârlad.
73. — 1487 (6995) Octombrie 12, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Lupe un loc din satul mai sus de gura Săratei, jumătate din Huseani, cu Sărata și Fântâna Grădiștei, precum și satul Vulturești, pe Moisia.
74. — 1487 (6995) Noembrie 1, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Bistrița și egumenului Paisie mai multe sălașe de Țigani.
75. — 1487 (6995) Noembrie 1, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Neamț și egumenului Teoctist mai multe sălașe de Țigani.
76. — 1487 (6995) Noembrie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește episcopiei de Rădăuți, unde-i episcop Ioanichie, mai multe sălașe de Țigani.
77. — 1488 (6996). — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Ion Fruntes stolnic satul Ciorești, pe Bârlad, cumpărat de la Neag părcălab și fiica sa.
78. — <1488>. — Ștefan cel Mare voevod întărește satul Movila, «unde au fost jude Bora», pe Bârlad, în gura Horăeți, precum și împărțeala acestui sat, lui Pătru Fruntes, nepotului său, Ion Fruntes stolnic, lui Bilava, Sima și fratelui său Negrilă.
79. — 1488 (6996) Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader Gherman seliștea Lăhoveni, cumpărată de la Dașco.
80. — 1488 (6996) Ianuarie 9, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Golăi satul Golăești, pe Rebricea, cumpărat.
81. — 1488 (6996) Ianuarie 9, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Niagul și fratelui său, Stoica armaș, jumătate din satul Băsești, cumpărat dela Bălco Băsăscul.

82. — 1488 (6996) I anuarie 12, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește popii Ivul și vărului său, Maciul ocina lor, jumătate din satul Toderești, la Cărligătură, și Arpășești.

83. — 1488 (6996) I anuarie 14, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește Malei și Neagăi satul Corodești, « unde au fost Corod Stan », pe Horince; deasemeni întărește Martii și Neagșii jumătate din satul « unde a fost Corod Vlad », pe Horincea, partea de sus, dinspre Ciugești, cumpărate de la Giurgea Corod.

84. — 1488 (6996) I anuarie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Stan și fratelui său Dan satul Volhovicești, la Crasna, cumpărat.

85. — 1488 (6996) Februarie 4. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ioan Oglină parte din Maxinești, pe Pârăul Negru.

86. — 1488 (6996) Februarie 29, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Dașco și surorii lui, Malea, fiii lui Gostilă, satele Gostilești și Ludești pe Pârăul Negru.

87. — 1488 (6996) Martie 1, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Duma clucer jumătate din satul Brudurești, la Soholeț, luată în schimb pentru satul Grozești pe Stebnic.

88. — 1488 (6996) Martie 12, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Moldovița jumătate din satul Zvorăște, cutul din jos și cu morile ce sunt pe Siret, cumpărate de domn dela nepoții lui Giurge Zvorăște.

89. — 1488 (6996) Martie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna satul Vicșani, pe Suceava, cumpărat de domn, jumătate dela Șteful, fiul Anușcăi, iar cealaltă jumătate dela Andriaș Hancovici și rudele sale.

90. — 1488 (6996) Aprilie 3, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna, din venitul domnesc, toate pietrele de ceară dela Târgul Siret și șase voștinari, apoi morile domnești și sladnița tot dela Târgul Siret, vama cea mică dela Suceava, la Jicov, precum și satul Cozminul, în ținutul Cernăuți.

91. — 1488 (6996) Aprilie 4, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește mitropoliei din Roman, unde este episcopul Vasilie, satele Leucușani, cu zeciuiala din acel sat și Dragomirești, peste Moldova, cu vadul umblător și cu zeciuiala din peștele proaspăt, pe care îl vor pescui oamenii din Dragomirești. Deasemenea îi întărește Țigani și Tătari.

92. — 1488 (6996) Aprilie 5, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui pan Duma pârcălab pentru credincioasă slujbă satul « unde a fost Fete », pe Bogdana și seliștea « unde a fost Oana din Moișa » pe Trotuș, sate ce « ne-au rămas dela Vâlcea și dela cneaghina lui, Olga ».

93. — 1488 (6996) Aprilie 6, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna satul Greci, lângă Târgul Siret, pe care domnul îl are de schimb, dela Marina, fiica lui Toader Prodan și dela nepoata ei, Marina.

94. — 1488 (6996) August 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Voroneț satul Stilbiciani, la Toplița Rece, pe Suha Mare, și Suha Mare cu toate poienile, munccele și izvoarele, cumpărate de domn dela Șandru Gardu și rudele sale.

95. — 1488 (6996) Octombrie 8. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Corhană și fratelui său Oană jumătate din satul Mușata, cumpărat dela fiii lui Herța.

96. — 1488 (6996) Octombrie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește mitropoliei din târgul Roman satele: Negoști cu iaz și moară, jumătate din Go-

stilești, Poiana, amândouă judeciile, Tibești cu mori și partea lui Botăș la Câmpul Perilor, toate cumpărate de domn dela mai mulți boeri.

97. — 1488 (6996) Decembrie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Danciu Delea un sat pe Bârlad «unde au fost juzi Buda și Drăgoiu» amândouă judeciile.

98. — 1489 (6997) Ianuarie 9. — Ștefan cel Mare voevod întărește hotarul satului Petricani.

99. — 1489 (6997) Ianuarie 16, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Mibul Ciocan jumătate din satul Fedești, cumpărat dela fiii lui Ivan Ciumalea.

100. — 1489 (6997) Ianuarie 22, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Danciu și rudelor lui jumătate din satul Baicăuți pe pârâul Suholeților, «unde a fost Hodor vătăman».

101. — 1489 (6997) Ianuarie 22, <Suceava>. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Oană și fraților lui satul Dobrienesti, pe Telejna.

102. — 1489 (6997) Ianuarie 24. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toma Dobricean și Burul, fiii lui Tatul dela Bârzota, satele Cercești, Făurei cu mănăstirea și Șchiopeni, în gura Sacăi.

103. — 1489 (6997) Ianuarie 25, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Gavril și fraților lui, Nichita și Ion, satul Mânzați la obârșia Iubanei.

104. — 1489 (6997) Martie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Lupe armaș loc de sat în hotarul Alboteștilor, la gura Săratei și o jumătate seliște peste Prut, «unde a fost Târgul Săratei», cumpărate de la nepoții lui Oana vornic și dela Stanciu Husea.

105. — 1489 (6997) Martie 14, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește mănăstirii Voroneț satul Vlădeni, pe Siret, «unde a fost Oriș Vlad», cu mori, cumpărat de domn dela mai mulți boeri.

106. — <1489> Martie 15. — Ștefan cel Mare voevod întărește Anușcăi și Mușei satul Drăgești pe Cobăle, primit în schimb pentru partea lor din Trebeș.

107. — 1489 (6997) Octombrie 14, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește mării Putna satele: Frătăuți pe Suceava, Botășani și Climăuți, pe care domnul le are de schimb dela mai mulți boeri.

108. — 1489 (6997) Octombrie 31, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Stan și Onu jumătate din satul Șoldești pe apa Zăbrăuțului cumpărată de la Iuga Grasul.

109. — 1490 (6998) <Ianuarie — Februarie>. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Lazor Micșină satul Găurești, pe Bârlad, cu moară, cumpărat dela nepoții lui Ivan Frenčiu.

110. — 1490 (6998) Ianuarie 9, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivanco și Gavril satul Vitoltești, la gura Bujorului, pe amândouă părțile Ialanului, cumpărat dela fiii lui Giurgiu.

111. — 1490 (6998) Ianuarie 9, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Nicoară Romănescul jumătate din satul Hândrești.

112. — 1490 (6998) Ianuarie 14, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader Marele și nepotului lui de frate Costin, satul Bontești, între Bârlad și Stebnic.

113. — 1490 (6998) Ianuarie 16, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Mănăilă Cioplescu a treia parte din satul Călmățui, «subt movile», cumpărat de la Șandru Onica.

114. — 1490 (6998) Ianuarie 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește popii Sima, fratelui său Gavril și surorii lui Marta, un sat la gura Rebricioarei, «unde au fost Roman și Hodca», cumpărat dela Urăta.

115. — 1490 (6998) Ianuarie 18. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește Negritei, fata popii Oana, satul Ochitești, deasupra Elanului.

116. — 1490 (6998) Ianuarie 18, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește mai multora satele Mircești, Dăncești și Pășcani pe Cuțitna, precum și împărțeala pe care și-au făcut-o.

117. — 1490 (6998) Martie. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Petriman, surorii lui Agafia și unei rude a lor, Isac, seliștele: Porcești, Brebi și Hociungi, în ținutul Neamț.

118. — 1490 (6998) Martie 3, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Avram diacon dela visterie satul Dobroslăvești, pe Bârlad, cu moară, cumpărat dela Urăta, nepoata lui Jurj Piatra.

119. — 1490 (6998) Martie 7, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ilea Nașa satul Magdășani, pe Crasna, «unde a fost Mic Ruptură», cumpărat dela fiicele lui Ștefco Dămăcuș.

120. — 1490 (6998) Martie 9. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Sima și fratelui său Avăr a treia parte din satul Ghigoești, pe Valea Neagră, cumpărat de la Iosif, fiul lui Toader Hurdugaș.

121. — 1490 (6998) Martie 12, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Iurie Șerbici satul Tomiști, pe Sirețel, «unde a fost Dragomir Patruzești-de-păre și Șandru», cumpărat.

122. — 1490 (6998) Martie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Isac visterie satele Fulticeani, pe Șumuz, «unde a fost Stan Pântece» și Buciumeni, în jos de Rădășeni, cumpărate de la Neagșa fata lui Hanea și dela Marușa fiica lui Mihul logofăt.

123. — 1490 (6998) Martie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Isaiu din Răcătău și rudelor sale împărțeala satelor Gălășești, la gura Răcătăului, mănăstirea care este la gura Dienenului, cu toate poenile care ascultă de ea, Păucești, Horjești și jumătate din Hănești, «unde a fost Galeș».

124. — 1490 (6998) Martie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește închinarea a 50 de biserici cu popii lor din ținuturile Suceava și Cernăuți, făcută de Alexandru cel Bun voevod episcopiei dela Rădăuți. Deasemeni mai închină episcopiei dela Rădăuți încă 6 biserici din ținutul Cernăuți, pentru 6 biserici din ținutul Suceava pe care le-a închinat m-rii Putna.

125. — 1490 (6998) Martie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Putna închinarea a 10 biserici din ținutul Suceava și Cernăuți. Deasemeni îi închină încă șase biserici cu popi din ținutul Suceava, primite dela episcopia de Rădăuți în schimbul altor șase biserici din ținutul Cernăuți. Întărește egumenului dreptul de judecată asupra popilor dela bisericile menționate. Întărește încă m-rii dela Putna branștea din jurul mănăstirii și Suceava cu toate izvoarele ei.

126. — 1490 (6998) Martie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Avram diacon de visterie jumătate din satul Oniceani, pe Șomuz, cumpărată de la Manciul Oniceanul și alții.

127. — 1490 (6998) Martie 16, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna satul Clicăuți, la gura Derebluiului pe Prut, în ținutul Cernăuți și prisaca Comarna la Bohotin. Deasemeni îi întărește morile domnești care sunt pe Siret, la Târgul Siret, iar în hotarul acestor mori să-și poată face mânăstirea un pod umblător pe Siret, o sladniță și o moară.

128. — 1490 (6998) Martie 16, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna satul Măcicatoviți, pe Suceava, cu morile ce sunt pe Suceava și cu mânăstirea din acest sat cumpărat de la fiii lui Fedcu Stărostescul. Deasemeni îi întărește închinarea m-rii Horodnic și a satului Balasinești, pe Suceava.

129. — 1490 (6998) Martie 16, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Putna satul Voitinel, « unde a fost mânăstirea lui Hărman și a lui Iațco » pe care le-a cumpărat și 11 sălașe de Țigani pe care domnul i-a « dobândit în țara Basarabilor ».

130. — 1490 (6998) Martie 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Negrilă Batirescul jumătate din satul « unde a fost Cârstea », de pe Cărligătură, cumpărat de la fiii lui Iurie Dăvidescul.

131. — 1490 (6998) Martie 17. — Ștefan cel Mare voevod scutește de orice vamă trei măji ale m-rii Putna trimise după pește. Deasemeni îi întărește dreptul de judecată în satele mânăstirii.

132. — 1490 (6998) Octombrie 14, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Iurșa și nepotului lui, Iliș Saula, nepoții lui Stoian Procelnic cel bătrân, mai multe sate, al căror privilegiu « a pierit de Turci ».

133. — 1490 (6998) Noembrie 26, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Homor, în schimbul seliștii Poiana, la gura Homorului, dăruiată mânăstirii Voroneț, satul Glodeni, « unde a fost Stan », lângă Stavceani.

134. — 1490 (6998) Decembrie 6, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Avram diac de vistierie a șasea parte din satul Oniceani, pe Șumuzul Rece, cu moară pe Șomuz, cumpărat de la popa Pătru și alții.

135. — 1491 (6999) Ianuarie 7, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește nepoților lui Bratul Viteazul satele: Brătulești, Fedeleşani, precum și Goești și Vârstați, la Cărligătură.

136. — 1491 (6999) Ianuarie 16, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Moghilă ceașnic satul: « unde a fost Balaci », pe Smila, cumpărat de la nepoții lui Grozea Cașotă.

137. — 1491 (6999) Ianuarie 16, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Miclăuș și fratelui său, Ivanco, satul Urgiceni, cumpărat de la Maria, nepoata lui Ion Țutcă.

138. — 1491 (6999) Ianuarie 16, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii dela Tazlăul Mare poiana « unde a fost satul Micești » precum și o altă poiană pe Tazlăul Mare; deasemeni îi dăruiește satul Flocești pe Tazlăul Mare, cu moară. Toate au fost cumpărate de domn.

139. — 1491 (6999) Ianuarie 16, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader Pleșan un sat pe Simila, « unde au fost Mihai ».

140. — 1491 (6999) Ianuarie 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Cozma ușeriu satul Călinești, pe Cobăle, cumpărat dela Dragole, fiica lui Dragomir dela Cobăle.

141. — 1491 (6999) I anuarie 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Petrea și fratelui lui, Ion, satul Ceretiani, la Cobăle, cumpărat de la Dragole.

142. — 1491 (6999) Februarie 26, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Purece spătar și rudelor lui satele: Drislive și « unde a fost Nosco », pe Nistru, cumpărate de la Stanciul Starostescul și rudele lui.

143. — 1491 (6999) Martie 9. — Ștefan cel Mare voevod întărește preutesii popii Petre satul Crăești, pe Răbrice, cumpărat dela Ileana, nepoata popii Micul.

144. — 1491 (6999) Aprilie 20, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Tazlău Mare satele: Zănești, Stolnici și Fauri, din ocolul curților domnești dela Piatra, precum și satul Burești, pe Siret, « care sat a fost ascultător de curțile dela Bacău », un loc de prisacă peste Siret, și cu bălți la Siret.

145. — 1491 (6999) Octombrie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Balșe satul Drăgușani, pe Podraga, dăruit de vară-sa Nastea.

146. — 1491 (6999) Octombrie 15. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Marco spătar satul Cernica, pe Berbiaciu, cumpărat dela nepoții popii Filip.

147. — 1491 (6999) Octombrie 15. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui One Teliagă și femeii sale, Mușa, parte din satul Ruptura, pe Berbeciu, cumpărat dela fiicele Magdei.

148. — 1491 (6999) Octombrie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Pătru Selișteanul satul Mănești, la obârșia Ialanului, cu mănăstirea, cumpărat de la Duma și nepoții acestuia.

149. — 1491 (6999) Octombrie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Tazlău jumătate din satul dela gura Oarbicului, cumpărat dela Greaca de către domn, și-i întărește braniștea din jurul mănăstirii.

150. — 1491 (6999) Octombrie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește târgului Vaslui mai multe sate și seliști, cumpărate de domn dela m-rea Bistrița și dela mai mulți boeri și scutește locuitorii din Vaslui « să nu aibă a plăti acolo în târgul Vasluiului » nici o vamă, afară de cei care vor aduce pește în târg.

151. — 1491 (6999) Octombrie 16, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Neagoe Orbescul și rudelor lui satele: Răspopi și Iliești, pe Soholui, precum și Cătelești, pe Covurlui.

152. — 1491 (6999) Octombrie 31, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește panului Ion Murgu, pentru credincioasa slujbă, satele: Hințești și « unde a fost Neagșa Taurul », pe Perecicbiu, cumpărate de domn dela fiii lui Dragoș Zeamă dela Zeletin.

153. — 1491 (6999) Noembrie 2, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Luca Boț și verelor lui, Neaga și Mărina, satele Balosinești și Itrinești, în ținutul Neamț, precum și împărțeala pe care și-au făcut-o.

154. — 1491 (6999) Noembrie 2, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Stanciul satul Drăghisani, pe Jirăvăț, cumpărat de la Avăr, fiul lui Ivan vistier.

155. — 1491 (6999) Noembrie 6, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Mihul Pojar și rudelor lui, toți urmași ai lui Laslău Bubaicea, satele: Săcuiani, apoi « unde a fost jude Oanciu », și Bogdănești și Nănești, Rușciori și Dumbrăvița, precum și împărțeala pe care și-au făcut-o.

156. — 1492 (7000). — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Grozea comis satul Iucșeni, pe Jijia, în ținutul Iași, cu mori în apa Jijiei, cumpărat dela fiicele lui Manole și Mihail.

157. — 1492 (7000). — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Solomon, Stănilă, Trebeșan și Giurgiu satul Nedîșe, pe Tazlău.
158. — 1492 (7000) Ianuarie 14, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Stoian și fratelui său, Lupe, jumătate din seliștea dela gura Mușatei, « unde a fost Roman », cumpărată dela fiica lui Alexie.
159. — 1492 (7000) Martie 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește Marinei, Mărinicăi, lui Șteful și rudelor lor, toți nepoții ai lui Jumătate, satele Măndrești, « unde au fost Balinți » și Șerbănouți, pe Siret, precum și Jumătățeni, pe Jijia, « unde a fost curtea lui Căliman », precum și împărțea pe care și-au făcut-o.
160. — 1492 (7000) Martie 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Costea pitărel satul Tomicești, pe Crasna, cumpărat dela Costea, nepotul lui Dienși.
161. — 1492 (7000) Martie 30. — Ștefan cel Mare voevod întărește nepoților lui Crăciun Belcescu o împărțea de sate anume: lui Iurșa aprod satul Belcești, pe Pârâul Alb, Vascăi satul Negoști, pe Pârâul Alb, iar Marușcăi două părți din Șerbești « pe celălalt Pârâu Alb ».
162. — 1492 (7000) Martie 30. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Stan Poiană satul Cârnești, pe Siret, cumpărat de domn dela Mihăilă Popșa.
163. — 1492 Iunie 24. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește fraților Baico și Ivan satul Alnaș, în ținutul Neamț.
164. — 1492 (7000) Octombrie 10, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toma, fiul lui Mihnea, nepotul lui Oană Stângace, satul Tomești, la Cărligătură.
165. — 1492 (7000) Octombrie 10, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Bura și surorii lui, Neacșa, jumătate din satul Cârna pe Zeletin, cumpărat dela Toader lucaș și verii săi.
166. — 1492 (7000) Octombrie 11, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader și verilor săi, Sima și Mierla, jumătate din satul Doncești, pe Doncea, cumpărat dela Avăr, fiul lui Ivan vistier; precum și împărțea pe care și-au făcut-o.
167. — 1492 (7000) Noiembrie 24, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește mării Putna satul Ștubeu pe Bașeu cumpărat de domn dela nepoții lui Hodco Costici postelnic și un loc de pustie pe Podraga.
168. — 1493 (7001). — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Grigore Săvescul o moșie la Mănăilești, cumpărată dela fiicele lui Manoilă.
169. — <1491> Martie, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Stan Babici și fraților lui, Iachim Babici și Andriaș Babici, satul Hliboca, la obârșia Derehluului, precum și împărțea pe care și-au făcut-o.
170. — 1493 (7001) Martie 3. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Dragoș stolnic satul Bumbuiești, la gura Studeneței, pe Tutova.
171. — 1493 (7001) Martie 3, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ștefco o bucată de pământ din hotarul Toporeștilor Vechi, cumpărată dela nepoții lui Ioaniș Topor.
172. — 1493 (7001) Martie 5, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Albul Voinescul și surorilor lui, Ana și Vasutca, « satul Oidești, pe Tutova, unde a fost jude Voina », cu o mănăstire în hotarul satului.

173. — 1493 (7001) Martie 5, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește Mărinei și surorii ei, Stana, fiicele lui Dragomir Iuban, împărțea satelor rămase dela unchiul lor, Șolda.

174. — 1493 (7001) Martie 5, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui pan Sima Bahluian seliștea Stețcani, pe Tazlău, pentru credincioasă slujbă.

175. — 1493 (7001) Martie 7, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Negrilă, fiul lui Vâlcea Bătărescul, satul Bătărești, la Cărligătură. Privilegiul de stăpânire a acestui sat pe care l-a avut Vâlcea Bătărescul dela Alexandru voevod cel Bătrân a fost pierdut, «când au venit Turcii asupra țării noastre, la Pârâul Alb». Deasemeni îi întărește Seliștea lui Măcău Vlad cu loc de moară pe Bahluet.

176. — 1493 (7001) Martie 7, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Rabotă și rudelor lui satul «unde a fost casa lui Alexa», pe Vina, cumpărat dela Magda și dela nepoții ei: Costea diac, Toader diac și alții.

177. — 1493 (7001) Martie 7, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivul Mândrea și rudelor lui satul Tăvești, la iezorul dela Crasna, Seliștea lui Bibarț și satul Gănești.

178. — 1493 (7001) Martie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Petrica oomis satul Oniceani, pe Șumuzul Rece, pierdut de Avram vistier «pentru hitlenie, când a fugit dela noi în țara Lituaniei».

179. — 1493 (7001) Martie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește nepoților lui Lucaei împărțea satelor: Balomirești, «unde au fost giudé Balomir», cu mori în matca Bahluului și Hoisești, «unde au fost giude Dobromir», pe Bahlu.

180. — 1493 (7001) Martie 26, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Alexa diac seliștea «unde a fost jude Iuga», la Cărligătură, cumpărată dela Ciociolina, fiica lui Drăgoicea dela Cărligătură.

181. — 1493 (7001) Octombrie 26, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Stan Grama și fraților lui, Sima, Bodea și Bogdan, satul Sirbi, la obârșia Slivenei, cumpărat dela Banciul Prodănescul și rudele lui.

182. — 1493 (7001) Octombrie 28, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Danciul, fratelui său Dragotă, lui Mălai și lui Toma Bosioc, Seliștea lui Dănău «unde au fost Lieștii», pe Putna, cumpărată de la fiii lui Grozav Dănău.

183. — 1493 (7001) Noembrie 4, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește Nastasiei, fiica Marini satelor: Stănițești, Cârstești pe Moldova, «unde a fost Miroslav», Hirești și seliștea Albotești.

184. — <1494>. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivanco și rudelor lui jumătate din satul Șecani, mai sus de Adjud, cumpărată dela Șerban și Brândușa.

185. — <1494—1496> Ianuarie 18. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader Lezin satul Rădești, la fundul Covurluiului Săc, cumpărat dela nepoatele lui Dieniș spătar.

186. — 1494 (7002) Februarie 25. — Ștefan cel Mare voevod dă ispisoc pentru satul Bercești, care s'a numit și Ostășești.

187. — 1494 (7002) Februarie 27, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește Anei, fiica lui Bobul, a patra parte din satul Petrițești, pe Pârâul Alb și cu moară, cumpărată de la Luca.

188. — 1494 (7002) Martie 2. — Ștefan cel Mare voevod dă ispisoc pentru moșia Zernești, cumpărată de fiii Barbului Burcei.

189. — 1494 (7002) Martie 11, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Mihăilă și fratelui său Ghițul jumătate din satul Cârnești, pe Cobăle, cumpărată de la nepoții lui Mihul Cârnuț.

190. — 1494 (7002) Martie 11, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toma satul « unde a fost Ivan, la Ulmi », la Cobăle, cumpărat dela nepoții lui Mihul Cârnuț.

191. — <1495—1503>. — Ștefan cel Mare voevod întărește satul Dornești lui Matei diacul.

192. — <1495>, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Oană, Fedor și Albul părți din satul Deochiați, pe Sobului, « unde a fost Bogdan, fratele lui Ștefan Leghetiș », cumpărate dela Drăgălina, fata lui Lațco Leghetiș.

193. — <1495>. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Bogdan, fiul Marinei, jumătate din satul Giumățăeni, « unde a fost curtea lui Căliman », cumpărată dela fratele său Oancea

194. — <1495 Ianuarie 1—9>, Bârlad. — Ștefan cel Mare voevod stabilește hotarele târgului Bârlad și al satelor și seliștelor care ascultă de el și scutește târgoveții de vama cea mică dela Bârlad, ei urmând să nu plătească vamă (pentru nicio marfă, afară de cei ce vor aduce pește.

195. — <1495 Ianuarie — Martie>. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Giurgiu Cârmete și rudelor lui satul Mirești, pe Sobului, « unde a fost Ivan Mieriuț », cumpărat dela Toader, fiul Nastei.

196. — 1495 (7003) Ianuarie 10, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Miclea și surorilor lui, Mălina, Buroe și Greaca, satul « unde a fost casa bunicului lor, Ioan », pe Cneaja, și în același hotar, Fântâna Imputită.

197. — 1495 (7003) Ianuarie 10, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Vasco, Mihul, Bontea, Mihăilă și Toderică al Dolbii jumătate din satul Fofășești, pe Cuțina, cumpărată dela Pătru Gârbovăț.

198. — 1495 (7003) Ianuarie 11, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește panului Călnău spătar jumătate din satul Piscul, pe Bârlad și jumătate din moara ce este pe Bârlad, pentru credincioasă slujbă, cealaltă jumătate a aceleiași mori o dăruiește panului Eremia postelnic.

199. — 1495 (7003) Ianuarie 11, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Mareș, Duma Mălăeșcul, Sima Nicoară și Petrică satul Merești, pe Bârlad.

200. — 1495 (7003) Ianuarie 11, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește panului Petru ușar jumătate din satul Tomcești, pe Bârlad, precum și jumătate dintr'un zăgaz de prins pește, care este la Bârlad.

201. — 1495 (7003) Ianuarie 11, — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Stan Mieriuț, jumătate din seliștea Fundiani, la Bârlad.

202. — 1495 (7003) Ianuarie 12, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Alexa, Jurca, Dragoșe și Giurgea pentru credincioasă slujbă, satul Țigănei, la Dimaciu.

203. — 1495 (7003) Ianuarie 12, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește panului Eremia postelnic, jumătate din satul Piscul, pe Bârlad, precum și jumătate din moara care este pe Bârlad; cealaltă jumătate din moară urmează s'o stăpânească panul Călnăuspătar.

204. — 1495 (7003) Ianuarie 12, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Fete și fraților lui, Văsiu și Tatul pentru credincioasă slujbă, jumătate din seliștea Fundeni, pe Bârlad.

205. — 1495 (7003) I an u a r i e 12, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Focea, Berehoiu și Bantăș un loc de pustie la fundul Covurluiului cu apă, între Rădești și Voinești, « ca să-și facă lor-și siliști de sat ».

206. — 1495 (7003) I an u a r i e 12, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Frățilă și nepoților lui satul Liești, pe Bârlad, la Rătud, pentru credincioasă slujbă.

207. — 1495 (7003) I an u a r i e 15, <V a s l u i>. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Nistor și fratelui său, Crăciun, o seliște în vârful pârâului Grușeva, la Fântâna Suciavea, cumpărată dela Oancea, nepotul lui Bodea ploscariul.

208. — 1495 (7003) I an u a r i e 16, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod întărește Niagăi și surorii ei Stana, fetele lui Dragomir Tăutul, satul Tăuți și Rujani pe Horince, precum și jumătate din Leuștani la Chighiaci.

209. — 1495 (7003) I an u a r i e 16, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader și rudelor sale satul Gheești, pe Zeletin, cumpărat dela Pătru Ghilțu și alții.

210. — 1495 (7003) I an u a r i e 17, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod întărește nepoților lui Toader Nănescul și altora împărțeala satului Nănești, pe Studeneț.

211. — 1495 (7003) I an u a r i e 17. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Nica și rudelor lui satul Polițeni, pe Tutova și seliștea lui Toma precum și împărțeala pe care și-au făcut-o.

212. — 1495 (7003) I an u a r i e 22, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod întărește Micăi, fiica lui Mibăilă Andriescul, satul Pulpești, pe Tutova, cumpărat dela nepoții lui Negrilă fost ceașnic.

213. — 1495 (7003) I an u a r i e 22, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Neagu Dumia și fratelui său Băloș a patra parte din satul Buzești, pe Sărata, « unde a fost Bericica », cumpărată dela Nastea și Mărina.

214. — 1495 (7003) I an u a r i e 22, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader Iucaș și rudelor sale împărțeala satelor rămase dela Laslău globnic, anume: Lăslăoani, pe Cracău, Șerbești, sub Cracăul de Piatră, Mohorâți, mai jos de gura Pojorâtei, Drăgoești, pe Dobrotvor, Petrești, pe Zeletin, Plăcinteni, Oprișești, Cârna și Răchitișul pe Zeletin.

215. — <1495> I an u a r i e 23, H u ș i. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Leva și fratelui său Petru, o bucată de pământ pe Sărata cumpărată dela Nastea și Mărina.

216. — 1495 (7003) I an u a r i e 24, V a s l u i. — Ștefan cel Mare voevod întărește Magdei, fata Mibului și rudelor sale, împărțeala satelor lor.

217. — 1495 (7003) I an u a r i e 24. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Petrea și surorii lui, Maria, satul « unde au fost Ionaș Tricolescu », pe Elan.

218. — 1495 (7003) I an u a r i e 25. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Oană Petrescul și fratelui său, Stan, jumătate din satul Cocoșeri, pe Stemnic, « unde au fost Oancea » cumpărată dela Iliăș, nepotul lui Ianaș Negrescul.

219. — 1495 (7003) F e b r u a r i e 3, I a ș i. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Pătiul și rudelor sale împărțeala satului Dodești, pe Jigălia, « unde a fost Ștefan », cumpărat dela nepoții popii Scolofendie.

220. — 1495 (7003) F e b r u a r i e 4, I a ș i. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toma Salce, fiul lui Ivașco Tricolescul, un sat pe Ialan, la Salce, între Ioanăș Tricolescu și Găjoae, cumpărat dela nepoții lui popa Scolofendie.

221. — 1495 (7003) Februarie 5, Iași. — Ștefan cel Mare voevod întărește, lui pan Toader pisar satele cumpărate: Rizina, « unde a fost Alexa vătăman » și Sinașeuți ambele pe Nistru.

222. — 1495 (7003) Martie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Cozma și rudelor sale jumătate din satul Florești, pe Polocine, cumpărat dela Măgdalina, fiica lui Pătru spătar.

223. — 1495 (7003) Martie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Dragoșel și rudelor lui satul Stroești, în gura Șomuzului.

224. — 1495 (7003) Martie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Cozma Pășco și fraților lui, fiii lui Hodco Pașcan, satul Pașcani, pe Ichel, și o seliște sub Poroseci.

225. — 1495 (7003) Martie 13, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Cârstea, fratelui său, Dobru, surorilor lor, Neaga și Nastea, jumătate din satul Spărieși la Zăbrăuți, « unde a fost Spărietul », cumpărată de la fiii lui Ionașcu fost stolnic.

226. — 1495 (7003) Martie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește Măriei, fiica lui Bărsan și rudelor ei jumătate din satul Florești, pe Polocine, cumpărată dela fiica lui Pătru spătar, precum și împărțeala pe care și-au făcut-o.

227. — 1495 (7003) Martie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Vlașin și nepotului său, Ciocan, parte din satul Arșișani, pe Prut, cumpărat dela Coste Orăș.

228. — 1495 (7003) Martie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Giurca Pântece și rudelor lui satele: Mărcești și Grișliivi, pe Bârlad, jumătate din Horodniceani precum și jumătate de moară.

229. — 1495 (7003) Martie 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Lupe și fraților săi, Danciul și Toma, jumătate din satul Tivești, pe Berheci, cumpărate dela Iura, nepotul lui Costea croitorul.

230. — 1495 (7003) Martie 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Sima Gureș și nepotului său Nicoară Ciocărlie, jumătate din satul Sârbi, pe Rebricea.

231. — 1495 (7003) Martie 17, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader, fiul lui Miclea Bălcescul și lui Dragotă Vulpescul satul Hirova, pe Măiatini, între Dereanu și Grișani, « unde a fost casa lui Rosomac ».

232. — 1495 (7003) Martie 18, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Petrea Căliman și rudelor sale satul Tatomirești, la obârșia Oarbicului, cumpărat, precum și împărțeala pe care și-au făcut-o.

233. — 1495 (7003) Martie 18, < Suceava >. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Stanciu și surorii sale Stana satul Lălești, pe Tutova, cumpărat de la Oancea, fiul lui Stanciu nemis.

234. — 1495 (7003) Martie 18, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader și nepotului său satul Brătiești pe Totruș și Poiana lui Iliăș.

235. — 1495 (7003) Martie 19, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Nichita și rudelor lui satul Giurcani, în câmpul lui Dragoș, precum și împărțeala pe care și-au făcut-o.

236. — 1495 (7003) Mai 3, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod dă ispisoc pentru satul Boușori, din Vaslui.

237. — 1496 (7004) I anuarie 24, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader pisarul domnesc jumătate din satul Ciofrești, pe Bârlad și parte din iezorul « ce-i în gura Gerului », dar la iezor să stăpânească împreună cu Frunteș stolnicul.

238. — 1496 (7004) I anuarie 24, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Ion Frunteș stolnic jumătate din satul Ciofrești, pe Bârlad și parte din iezorul « care este la gura Gerului », urmând să stăpânească la iezor împreună cu Toader pisar a patra parte.

239. <1497.> Ștefan cel Mare voevod întărește lui Bratul și fratelui său, Coste, satul Cârligul lui Dan, pe Corod, cumpărat de la fiii lui Ionășel aprod.

240. — 1497 (7005), Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește fetelor Jurjii, Anușca și Elisafca, a treia parte din satul Alexăști, pe Vilna, cumpărat de la fiii lui Iuga.

241. — 1497 (7005) I anuarie 3, Hârlău. — Ștefan cel Mare voevod întărește popii Ivan Aramă satul Urziceni, cumpărat dela Miclăuș și Iancu.

242. — 1497 (7005) I anuarie 20, Iași. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Neagu Călmățuiu, jumătate din satul Molești, sub Orhei, cumpărat dela Ilea, fiica lui Stan.

243. — 1497 (7005) I anuarie 20, Iași. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader, vărului său popa Toader din Iași și Stanei, satul Nedeiani, pe Cârligătură, cumpărat dela nepoții lui Ivașco Procelnicul, precum și împărțeala pe care și-au făcut-o.

244. — 1497 (7005) I anuarie 22, Iași. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Voroneț o prisacă la Cârligătură, pe pârâul Mihalcea, precum și o bucată de pământ, Lazul, din hotarul Tomeștilor, pe care domnul le-a cumpărat cu banii săi.

245. — 1497 (7005) I anuarie 28, Iași. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Mihai Mândrea satul Litești, pe Siret, cumpărat dela Mara, fata Nestorescului.

246. — 1497 (7005) Februarie 25, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește Ileanii și nepotului ei de frate, Dragotă Frățian, satul Frățienești, la gura Obrejei, peste Prut, cumpărat dela Toader Căni și nepoata sa, Anușca.

247. — 1497 (7005) Martie 6, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Danciul Pogan și fraților săi satul Pogănești, pe Tutova, « unde au fost casa lui Nicoară bătrânul Pogan ».

248. — 1497 (7005) Martie 8, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ion Nadeșu, feciorul lui Mihăilă, satul Nedeșu, cumpărat dela Mihul Berescul.

249. — 1497 (7005) Martie 9, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ion Popa și rudelor lui satul Ogrinești, pe Corod, « unde a fost jude Orzea », cumpărat dela fiii lui Iuga, precum și împărțeala pe care și-au făcut-o.

250. — 1497 (7005) Martie 10, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Trifu Sogne a patra parte din satul Doncești, pe Doncea, cumpărată dela Avăr, fiul lui Ivan vistier.

251. — 1497 (7005) Martie 10, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește Marușcăi, fiica lui Stan Maxin, jumătate din satul Maxinești, pe Pârâul Negru.

252. — 1497 (7005) Martie 10, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește Anușcăi, fata lui Oană Canea și rudelor ei împărțeala satelor: Hăușăști, pe Bârlad, cu moară, și Căuești, pe Rebricea, « unde au fost Leontenești ».

253. — 1497 (7005) Martie 11, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ghedeon Harbuz și rudelor sale satul Harbuzi, pe Jigălie, « unde au fost Bădinae », precum și împărțeala pe care și-au făcut-o.

254. — 1497 (7005) Martie 13, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Giurgiu Puțeanul satele Puțeni, în Dumbravă și satul « unde au fost Muntenii Puțeni », cumpărate dela Toader Turcul și rudele lui.

255. — 1497 (7005) Martie 14, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Micul Măcău jumătate din satul Călimănești, pe Putna, cumpărat dela Ion Batin din Suceava.

256. — 1497 (7005) Martie 14, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește Anușcăi și surorilor ei, Negrita și Marușca, satul Bezăriceni, pe Iadrici, cumpărat dela Vlaicul Scoarță.

257. — 1497 (7005) Martie 15, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Borcea și surorii lui Dragolea satul Bețești, în Câmpul lui Dragoș, cumpărat dela Ion, nepotul lui Toader Bețeș.

258. — 1497 (7005) Martie 15, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Borcea, fiul lui Triful Borzescul și surorii lui Dragolea satele; Bețești și Bărbășani în Câmpul lui Dragoș și jumătate din satul Rediu.

259. — 1497 (7005) Martie 15, <Vaslui>. — Ștefan cel Mare voevod întărește popii Stroc o poiană pe Tazlău « în fața Bereștilor », și poiana Runcul, deasupra Strâmbei cumpărate dela Marina, fiica lui Mihul Berescul.

260. — 1497 (7005) Martie 15, <Vaslui>. — Ștefan cel Mare voevod întărește fiilor lui Ilciul jumătate din satul Dimești, pe Siret, în ținutul Tecuci.

261. — 1497 (7005) Martie 15, <Vaslui>. — Ștefan cel Mare voevod dă ispisoc prin care arată hotarul satului Hoceni.

262. — 1497 (7005) Martie 16, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivan satul Ionășești, pe Jeravăț, « unde a fost jude Ioanăș », cumpărat dela Stana.

263. — 1497 (7005) Martie 19, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Toader Dumbravă și femeii lui, Mușca, satul Hădărăești, pe Bârlad, cu moară la Bârlad, cumpărat dela nepoții lui Stan Hădărău.

264. — 1497 (7005) Martie 20, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Ilea comis, surorii lui, Anca și nepoteii lor de frate, Măria, jumătate din satul Crăinicești, pe Polocine, cu jumătate din moară. Deasemeni îi întărește panului Ilea comis, singur jumătate din seliștea Gălești, pe Polocine, dăruită lui de Drăgălina, nepoata lui Nan clucer.

265. — 1497 (7005) Martie 20, Vaslui. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Micul medelnicer satul Rădeni, la gura Ialanului și cu iezarul, cumpărate dela nepoții lui Crețul de la Ialan.

266. — 1498 (7006) Aprilie 11. — Ștefan cel Mare voevod întărește Stancăi satele Lățești și Sărățeni, iar lui Petre Hăra, fratele Stancăi, satele Dragomănești și Spineni.

267. — 1498 (7006) Septembrie 24, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește Vasuțcăi, femeia lui Stanciu aurar, satele: Drăgoești, Lucăcești, Botești și Căcăceni.

268. — <1499>. — Ștefan cel Mare voevod întărește Taței și Vascăi, nepotelele lui Stoian, fiul lui Dărman, trei sate: Dărmănești, pe Suceava, unul pe Prut și Dărmănești pe Jijia.

269. — 1499 (7007) August 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Efrem a treia parte din satul Costești, la gura Ciuhurului, cumpărată dela Oliușca.

270. — 1499 (7007) <August — Septembrie> 25, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Lupe Cheșeanul satul Onțești, pe Bârlad, cumpărat dela nepoții lui Toma Pleșa.

271. — 1499 (7007) August 31, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește mitropoliei de jos dela târgul Romanului satul Muntenii-Scutași, « unde a fost județ Itu și Șarban », pe care domnul l-a cumpărat dela Vasutca.

272. — 1499 (7007) Septembrie 15, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Giurgiu clucer de arie a treia parte din satele Băeșești și Mălini, precum și moara pe Topolița, în vadul Todereștilor, cumpărate dela Gurban, fiul lui Oană Băeșescul, și rudele lui.

273. — 1499 (7007) Septembrie 18. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Fedor Iuriș și fratelui său, Cotea, jumătate din satul Rovcăuți, pe Pruf.

274. — 1499 (7007) Septembrie 22. — Ștefan cel Mare voevod întărește nepoților Staținii satele: Cervaciniți și Șarba și moara care este în Ivancicăuți.

275. — 1499 (7007) Noembrie 14, Hârlău. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui pan Duma Brudur jumătate din satul Tăpești, pe Bârlad, la Olteni, precum și parte din iezorul dela Lozova.

276. — 1499 (7007) Noembrie 15, Hârlău. — Ștefan cel Mare voevod întărește mării Moldovița satele Vaculinți, Sașii, un sat pe Moldova la vărsarea Moldovei și « unde a fost Zărnă », precum și vama dela Moldovița.

277. — 1499 (7007) Noembrie 17, Hârlău. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Ivan și femeii sale, Fedia, satul Străviceni, pe Sirca, cumpărat dela Mărușca, nepoata lui Costea Stravici.

278. — 1499 (7007) Noembrie 20, Hârlău. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui pan Eremia vistier, fiul lui Galeș, satul Julești, pe Pârăul Negru, în ținutul Neamț, cumpărat de domn dela Lupșe din Sirețel.

279. — 1499 (7007) Noembrie 20, Hârlău. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește mării Voroneț satul Milcinești, la Cârlișătură, și trei fâlci și un fertal de vie, pe dealul Hârlăului. Deasemeni îi întărește o falce și trei fertale de vie, pe dealul Hârlăului, dăruite de pan Iuga vistier.

280. — 1499 (7007) <Noembrie 21>, Hârlău. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Gavriil Dinga și rudelor sale satul Bodești, pe Tazlăul Mare, precum și împărțeala pe care și-au făcut-o. Deasemeni le întărește jumătate din Poiana Boului.

281. — 1499 (7007) Noembrie 23, Hârlău. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește mării Bistrița, pentru sufletele fiilor săi Alexandru și Ana, satele: Ilieșenți cu mori pe Sireț, Dragomirești, la gura pârăului Bârlea, Tălvești « unde a fost Onica » precum și cinci fâlci și două fertale de vie, pe dealul Hârlăului, toate cumpărate cu banii săi.

282. — 1499 (7007) Noembrie 26, Hârlău. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește mării Dobrovăț satele: Ruși, « unde a fost curtea lui Stan Popovici », Călugăreni, « unde a fost Giurgiu călugăr » și Dumești, « unde a fost Dadul », pe Dobrovăț.

283. — 1499 (7007) Noembrie 26, Hârlău. — Ștefan cel Mare voevod întărește panului Ilea comis seliștea Alba, pe Putna, « unde a fost Miclăuș Catina », cumpărată dela Ivul, nepotul lui Bogdan stolnic.

284. — 1500 (7008), Iași. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Danciul Stiucarini și rudelor sale satul Dobreni, pe Lăpușna, cumpărat, precum și împărțeala pe care și-au făcut-o.

285. — 1500 (7008)... 20. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Duma Poșășcul și Manii o seliște « ce incungiură Lopatna până la gura Lopătnei, unde cade în Bezin în iazu Iuzna », cumpărat dela fiii lui Mihăilă Oțal grămătic.

286. — 1500 (7008) Martie 17, Iași. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Neamț iezerul Zahorna cu gârla, pe Nistru, precum și o prisacă. Deasemeni îi dăruiește Balta Strâmbă și iezerul sub Dubrovca, cu gârla lui Chișcă.

287. — 1500 (7008) Martie 22, Iași. — Ștefan cel Mare voevod dă în schimb m-rii Bistrița în locul satelor: Caucelești, pe Cracău, Gădinți, pe Siret și a altor trei sate pe Bistrița: al lui Birai, al lui Vâlesan și Manuilești, 4 sate pe Bistrița: Slugani, Chicoșești, Calienești și Lațcani.

288. — 1500 (7008) Martie 25, Iași. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Sima și fratelui său Onica satul Botești, pe Ialan cumpărat de la nepoții lui Crețu de la Ialan.

289. — 1500 (7008) Martie 27, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Gligor și femeii lui, Alba, parte din satul Râșcani, la obârșia pârâului Teleajina, cumpărată dela Oană Râșcanul și rudele lui.

290. — 1500 (7008) Martie 30. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Pobrata satele: Verejani, « unde au fost Dan » și Ciulinești « ce s'au așăzat pre hotarul unde au fostu Manoil », pe Prut. Deasemeni îi întărește 5 odăi tătărești.

291. — 1500 (7008) Aprilie 5. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Dragoș Murgu și fratelui său, Toader, satul Murgeni, pe Elan, cumpărat dela Sima Bene și rudele lui.

DOCUMENTE INDOELNICE

1. — 1479 (6987) Martie 9, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Avram Frâncul satul Podoleni ținutul Neamț, pe care domnul l-a cumpărat dela Bogdan cu 872 zloți tătărești.

2. — 1484 (6992) Mai 14. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Ion și Dragoș, fiii lui Duma Tătăranu satele Tătărenii și Mireni.

3. — 1485 (6993) Iunie 8, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește lui Malușca și fratelui său Neicea, lui Cozma Răzan și fratelui său Drăguș « pământurile pustii ce se află de imbele părți ale Vișnovățului pe lângă Băcu ».

4. — 1491. (6999) Octombrie 26, Suceava. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Homor hotarele moșiei.

5. — 1496 (7004) Martie 7. — Platen starostele de Covurlui dă mărturie cum Nastea și fratele ei Ursul au vândut moșia lor din Șatrăreni lui Ioniță șatrarul.

6. — 1496 (7004) Martie 17, Piatra. — Ștefan cel Mare voevod întărește m-rii Neamț hotarul moșiei dinprejur și cu muntele Neamțul.

7. — 1497 (7005) Martie 15, Iași. — Ștefan cel Mare voevod întărește lui Mihăilă Cupcici un sat pe Larga anume Hotceanii « unde a fost Stan Coliban ».

8. — 1498 (7006) Noiembrie 13, Hârlău. — Ștefan cel Mare voevod dăruiește m-rii Bistrița « un loc ce este în Bacău de ceia parte, cu un schit și cu o prisacă... din viile Bacăului ».

СОДЕРЖАНИЕ ГРАМОТ

1. — 1476 (6984) г. января 25, Путненский Монастырь. — Казначей господаря Стефана Великого Игнатие, по прозвищу большой юга, жертвует Путненскому монастырю село Ширэуци за Прутом, лампадку, киот из золоченного серебра в 13 сом, сто венгерских злотых и двух хороших коней.

2. — 1476 (6984) г. мая 22, Яссы. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану дворнику Мушату купленное им у питара Штефана селище Поприкани на Жижкии, между Посадничи и Кырничени.

3. — 1476 (6984) г. июня 1, Путненский Монастырь. — Казначей господаря Стефана Великого Игнатие, по прозвищу большой Юга, жертвует Путненскому монастырю кадило в 12 сом серебра, золоченный киот в 3 сомы, сто венгерских злотых, сто овец, село Шировци в Черновском крае и виноградник по соседству с монастырским виноградником в Хырлау.

4. — 1476 (6984) г. июня 29, Путненский Монастырь. — Казначей господаря Стефана Великого Игнатие, по прозвищу Большой Юга, жертвует Путненскому монастырю серебрянную лампаду в 10 сом, киот в 3 соты, сто венгерских золотых и село Шировци в Черновском крае.

5. — 1477 (6985) г. — Господарь Стефан Великий подтверждает жене Виндереу Муше село Виндерей у устья Липовы.

6. — 1477 (6985) г. сентября 23. — Господарь Стефан Великий подтверждает Пэтру Балко села Балкани и Домиреншти на Великом Тавлове.

7. — 1478 (6986) г. февраля 11, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Путненскому монастырю село Шировци за Прутом, пожертвованное монастырю паном казначеем Югой, который купил его у внуков Дана Поляны.

8. — 1479 (6987) г. марта 4, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует нямецкому пырзлабу пану Дажбогу села и цыган.

9. — 1479 (6987) г. апреля 29, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадеру, его братьям Иону, Пуйу, Захарии и сестре Тудоре селище Дранкалзешти на Теляжине.

10. — 1479 (6987) г. мая 7, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путненскому Монастырю село Тырновка, купленное господарем у Миси.

11. — 1479 (6987) г. мая 11. — Господарь Стефан Великий подтверждает Ивашку Поповскому половину села Бородничени, часть села Попени, «где был дом Думитра», колодец Ливени и озера.

12. — 1479 (6987) г. мая 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает белоградскому пиркэлабу пану Думе село Рогожени на Серете.

13. — 1479 (6987) г. мая 19, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Иле и его братьям Думе и Козме половину села Хлэпенти на Белом Потоке. Он также подтверждает Козме отдельно от братьев половину села Мэленшти и 12 купленных им нив.

14. — 1479 (6987) г. мая 24, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Ганку села Зубричяни и Ванковци, а также мельницу на Чухри.

15. — 1479 (6987) г. августа 11, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает дочерям Камарина Анушке и Марии села Грозенти и Мэненшти.

16. — 1479 (6987) г. августа 30, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает епископу рэдэуцкому право творить суд в селе Радовци, а также в селах, находящихся в Коцмани; он освобождает эти села от повинностей в отношении господаря.

17. — 1479 (6987) г. сентября 20, Сучава. — Господарь Стефан жалует Путненскому монастырю село Нижний Жиков на Сучаве с мельницей и «пошдиной, взимаемой в Жикове». Господарь получил это село от сучавского митрополита Георгие взамен села Верешекани на Серете с мельницами «у брода» и села Унгурени.

18. — 1479 (6987) г. декабря 30, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает стольнику Раду Гырбовэцу села Руши, Бучуми и Быргоани.

19. — 1480 (6988) г. января 25, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Долге купленное им у внуков Трифу Гылкэ село Пэшкани на Бистрице в Поле Драгошом.

20. — 1480 г. марта 15. — Господарь Стефан Великий подтверждает Марко Балауру и его сестрам село Выртоп на Черном Потоке, половину пруда и половину мельницы на Черном Потоке.

21. — 1480 (6988) г. мая 12. — Господарь Стефан Великий жалует монастырю Путля мельницу в Фередееи, купленную господарем у митрополита Георгия.

22. — 1480 (6988) г. мая 27, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает хотинскому пиркэлабу пану Штефулу села: Екушани у истоков Вороны, Дрэгушани и Поприкани на Жижии.

23. — 1480 (6988) г. августа 29, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает белоградскому пиркэлабу пану Гэрману село Симиничани, а также купленных им татарина и цыган.

24. — 1480 (6988) г. сентября 11, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Станке село Добрулешти у истоков Оарбикова, купленное у ее тетки Аны, сестры пана логофета Добрула.

25. — 1480 (6988) г. сентября 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает клучеру пану Думе село Кынденшти на Серете, село Лозна и Максненшти, а также цыган.

26. — 1480 (6988) г. сентября 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыну Микула Оргоае Мирче села Оргоешти и Негомирешти у истоков Ховрэмати на том основании, что последний потерял льготные грамоты, «когда пришел турецкий царь и опустошил нашу страну».

27. — <1480—1496 г. июнь>. — Господарь Стефан Великий подтверждает Шербану и его жене Гинде село Мартинешти у брода Тротуша.

28. — 1481 (6989) г. февраля 1, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Марине Лолке село Селивестри на Кобылле; господарь пожаловал ей оба поселка взамен сел Борилешти и Драготешти в Поле Драгошештом, которые он жалует Тазловскому монастырю.

29. — 1481 (6989) г. марта 12. — Господарь Стефан Великий жалует Тазловскому монастырю купленное господарем село Урсешти на Ниниде в Поле Драгошештом.

30. — 1481 (6989) г. марта 31, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Томе Мэжару и его сводным братьям их вотчины.

31. — 1481 (6989) г. апреля 20, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает боярину Збере села Жыдешти, Зберешти и Иижешти на холме Путны, а также Питичи на Сирецеле.

32. — 1481 (6989) апреля 25, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Иону Байку и его братьям Тоадеру и Андриану село Петрешти на Зелетине со всеми колодцами, находящимися в этом пределе. Он также подтверждает Исаяю Мусте и его брату Тоадеру села Драгоешти у устья Добротвора и Синешти у устья Пожерити.

33. — 1481 (6989) г. августа 23, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает ратушской митрополии и епископу Иоаникию право судить жителей сел Радовци и Кодмани.

34. — 1481 (6989) г. октября 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Михулу Бузату село у устья Ракэчины на Серете на том основании, что он потерял льготные грамоты, «когда пришли Али-бег и его брат Скендер-бег с Кольшиком и опустошили нашу страну до Великого дуга».

35. — 1481 (6989) г. октября 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает комиту Грозе село Юкшани с мельницей на Жижки, купленное у жены и дочерей Маноила Раичи.

36. — 1482 (6990) г. марта 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает дьяку Ивулу село Валени близ Юкаша, в Нямецком крае, купленное за 200 злотых у сестры логофэта Добрула Аны.

37. — 1482 (6990) г. апреля 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану ушару Козме купленное село Кобылия на Днестре.

38. — 1482 (6990) г. мая 9, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает нямецкому монастырю села Дворенешти и Бузаци на Молдове, а также Фынтышеле на Побрате.

39. — 1482 (6990) г. августа 10. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Стану Хоржэ несколько сел.

40. — 1483 (6991) г. февраля 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Джурдже Оничанулу и его двоюродному брату Иону Оничанулу части села Оничани.

41. — 1483 (6991) г. февраля 18. — Господарь Стефан Великий подтверждает глобнику Лазэру верхний поселок Большой Петии.

42. — 1483 (6991) г. апреля 12, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Вылкулу Пурчелескулу и его родственникам село Митешти на Молдаве, полученное от стольника Петра в обмен на село Пурчелешти.

43. — 1483 (6991) г. августа 14. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыновьям Оницы Некоарэ и Онче село Гырбешти на Шаковэце. Он также подтверждает отдельно Некоарэ село Тунгужэни, половину поляны и часть места в селе Кэсноешти.

44. — 1483 (6991) г. августа 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану логофэту Тэутулу купленные селище Лэвкоци на Ботнех и пасеку Врэбия с полянами.

45. — 1483 (6991) г. сентября, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Игнату и его брату Иону Тивтиулу купленные половину селища в Шошэреншти и пасеку выше Хлэнешти «где жила Вылешоае».

46. — 1483 (6991) г. сентября 23, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Ивану Думбравэ и его брату Тоадэру Урдюгашу село Обыршиа у истоков Белого Потока, «где находится дом Тоадэра Урдюгаша», половину села Мэлешти и Иванешти на Шаковэце. Он также подтверждает Тоадэру Урдюгашу, отдельно от его брата Ивана Думбравы, село Гигоешти у истоков Черного Потока.

47. — 1483 (6991) г. октября 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану дворнику Онике Мушату селище Ункешти на Днестре, купленное у Васко Ункета.

48. — 1484 (6992) г. — Господарь Стефан Великий подтверждает обмен сел между клучером Думой и детьми Симеона Танса; Клучер Дума получает село Бэлешти на Стемнике взамен села Грозешти на Стемнике.

49. — 1484 (6992) г. мая 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает зятю Северина Драгоше села Фундешти на Албине и Лацкани.

50. — <1484 (6992) г. мая 13>. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадэру Рохату село Кухнешти на Ребриче.

51. — 1484 (6992) г. мая 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Оане Тихулу село Глодени у истоков речки Теляжины.

52. — 1484 (6992) г. мая 13. — Господарь Стефан Великий подтверждает пиркэлабу Крэчуна Михулу село Гэлешешти на Красне.

53. — 1484 (6992) г. мая 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Иону Паравэ и Татулу Беривоескулу село Беривоешти на Сэрате.

54. — 1484 ((6992) г. мая 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыновьям Думы Тэтэрану Иону и Драгошу и их сестрам села Тэтэрани и Мирени.

55. — 1484 (6992) г. мая 29, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает золотых дел мастеру Станчиу место для мельницы на Брэдэцеле.

56. — 1486 (6994) г. сентября 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану ключнику Думе и его брату Петру Брудуру село Штефанешти в Полинех «где был Штефан Черлен» (Красный).

57. — 1486 (6994) г. ноября 21, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Ивану Улану третью часть села Духтана на Тротуше, купленную у дочери Бали из Тротуша.

58. — 1487 (6995) г. января 9. — Господарь Стефан Великий подтверждает детям Кандрини Драгола и его сестрам половину села Татомирешти на Рэбриче.

59. — 1487 (6995) г. января 11. — Господарь Стефан Великий подтверждает Радулу Пэтрэшкану села Бенешти и Бучуми, а также часть места в пределе Михнештов, купленные у сына Тома Фуловича Ивана.

60. — 1487 (6995) г. января 12, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Иоану и его братьям Андриашу, Гаврилу и Петру село Тэтрешти выше Феерешти, купленное у дочерей Феира.

61. — 1487 (6995) г. января 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Штефулу и его братьям Симиону и Иону третью часть села Белзени.

62. — 1487 (6995) г. марта 5, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Косте Грасулу его вотчину село Плэвэцешти у истоков Ялана.

63. — 1487 (6995) г. марта 5, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Иванку Бырличю села: Бэргэнии на Молдаве, части Вербии на Жикии и Корлэтени.

64. — 1487 (6995) г. марта 6, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадеру Таисе шестую часть предела Петрештов для основания села.

65. — 1487 (6995) г. марта 6, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Братулу село Малэешти и место для мельницы в Ставнене.

66. — 1487 (6995) г. марта 7, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает обмен сел между путненским игуменом Паисием и детьми Гэрмана Штефулом и Мареной: игумен Паисие получает от Штефула и Марены село Манеуци с мельницами на Сучаве взамен села Ширэуци в Черновицком крае.

67. — 1487 (6995) г. марта 8, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Джурдже Кэкрязэ и его жене Федке село Нэμισнич на Бахлусе, а также произведенный ими раздел.

68. — 1487 (6995) г. октября 7, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Томе Пригорче половину села Кыржани на Сэрате, купленную у Оаны Мургу.

69. — 1487 (6995) г. октября 8, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует за верную службу Глиге Сырбескулу село Мэньэлешти в Нямецком крае.

70. — 1487 (6995) г. октября 9, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Луке и его братьям Оанче и Тудорану обе части села Ончешти на Хруском Шомузе.

71. — 1487 (6995) г. октября 9, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Луке место в селе выше устья Сэраты, половину Гусляни с Сэратой и Фынтыной Градиштей, а также село Вултурешти на Моисии.

72. — 1487 (6995) г. октября 9, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Уреу половину села Стырчешти у устья Тутовы, купленного у Михула из Феерешти.
73. — 1487 (6995) г. октября 12. — Господарь Стефан Великий подтверждает Радулу Кырлигу село Могила на Бырладе.
74. — 1487 (6995) г. ноября 1, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Вистрицкому монастырю и игумену Паисию несколько цыганских семейств.
75. — 1487 (6995) г. ноября 1, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Нямецкому монастырю и игумену Теонтисту несколько цыганских семейств.
76. — 1487 (6995) г. ноября 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает радовецкой епископии, где Иоаникие является епископом, несколько цыганских семейств.
77. — 1488 (6996) г. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану стольнику Иону Фрунтешу село Чиорешти на Берладе, купленное у пыркалаба Няги и его дочери.
78. — <1488>. г. — Господарь Стефан Великий подтверждает своему племяннику Петру Фрунтешу, стольнику Иоану Фрунтешу, Билаве, Симе и его брат Негриле село Могила «где был судьей Бора» на Бырладе у устья Горэеци, а также раздел этого села.
79. — 1488 (6996) г. Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадеру Герману селище Лэховени, купленное у Дашка.
80. — 1488 (6996) г. января 9, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Голэю купленное село Голэешти на Ребриче.
81. — 1488 (6996) г. января 9, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Нягулу и его брату арману Стойке половину села Бэсешти, купленного у Былка Бэсэскула.
82. — 1488 (6996) г. января 12, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает попу Ивулу и его двоюродному брату Манчулу их вотчину — половину села Тодерешти на Кырлигэтуре и Арпэешти.
83. — 1488 (6996) г. января 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Мале и Няге село Кородешти «где жил Кород Стан» на Горинче; он также подтверждает Марге и Нягше половину села, «где жил Кород Влад» на Горинче — верхнюю часть, и Чуджешти; эти села были куплены у Джуорджи Корода.
84. — 1488 (6996) г. января 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Стану и его брату Дану купленное ими село Волховичешти в Красне.
85. — 1488 (6996) г. февраля 4. — Господарь Стефан Великий подтверждает Иоане Оглинде часть Максешти на Черном Потоке.
86. — 1488 (6996) г. февраля 29, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Дашку и его сестре Мале, дочери Гостиля, села Гостиешти и Лудешти на Черном Потоке.

87. — 1488 (6996) г. марта 1, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану клучеру Дума половину села Брудурешти на Сохулеце взамен села Грозешти на Стебнике.

88. — 1488 (6996) г. марта 12, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Молдовицкому монастырю половину села Зворэште, нижний поселок и мельницы на Серете, купленные господарем у внуков Джурджи Зворэште.

89. — 1488 (6996) г. марта 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путненскому монастырю село Викшани на Сучаве. Половина села была куплена господарем у сына Анушки Штефула, а другая половина у Андриаша Ганковича и его родственников.

90. — 1488 (6996) г. апреля 3, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует из княжеских доходов Путненскому монастырю весь воск из Серетского Тырга и шесть воскобоев, кроме того княжеские мельницы и солодильню в Серетском Тырге, малую пошлину в Сучаве на Жикове, а также село Козминул в Черновицком крае.

91. — 1488 (6996) г. апреля 4, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Романской митрополии, где епископ Василий, села Левкушани с десятиной с этого села и Драгомирешти за Молдавой, с пешеходным бродом и десятиной со свежей рыбы, выловленной жителями Драгомирешти. Он также подтверждает митрополии циган и татар.

92. — 1488 (6996) г. апреля 5, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует за верную службу пану пыркэлабу Думе село «где жил Фете» на Богдане, селище «где жил Оана из Монии» на Тротуше, и села, «которые остались от Вылчи и его княгини Ольги».

93. — 1488 (6996) г. апреля 6, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путненскому монастырю село Грекове около Серетского Тырга. Господарь получил это село в обмен от дочери Тоадера Продана Марины и ее внучки Марины.

94. — 1488 (6996) г. августа 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Воронцовскому монастырю село Штилбинани в Студеной Топлицы на Великой Сухи и Великая Суха со всеми полянами, холмами и источниками, купленными господарем от Шандра Гарда и его родственников.

95. — 1488 (6996) г. октября 8. — Господарь Стефан Великий подтверждает Корханэ и его брату Оанэ половину села Мушата, купленную у сыновей Герца.

96. — 1488 (6996) г. октября 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует митрополии местечка Романа села: Негоешти с прудом и мельницей, половину Гостиляшти, Полину, обе жудечии, Тибешти с мельницами и часть Ботэша в Грушево село. Все эти села были куплены господарем у нескольких бояр.

97. — 1488 (6996) г. декабря 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Данчулу Дели село на Бырладе «где были судьями Буда и Дрэгою».

98. — 1489 (6997) г. января 9. — Господарь Стефан Великий подтверждает границы села Петрикани.

99. — 1489 (6997) г. января 16, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Михулу Чокану половину села Федешти, купленную у сыновей Ивана Чумаля.

100. — 1489 (6997) г. января 22, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Данчулу и его родственникам половину села Байковци на речке Сухолец, «где жил вѣзѣман Ходор».

101. — 1489 (6997) г. января 22, «Сучава». — Господарь Стефан Великий подтверждает Оанѣ и его братьям село Добриенешти на Тележне.

102. — 1489 (6997) г. января 24. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыновьям Татула из Бързоты Томе, Добричану и Бурулу села Черчешти, Фэурей с монастырем и Шкиопени у устья Саки.

103. — 1489 (6997) г. января 25, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Гавриле и его братьям Никите и Иону село Мынзаци у истоков Юбани.

104. — 1489 (6997) г. марта 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает армашу Лупе место для села в пределе Алботештов у устья Сэраты и селище за Прутом, где был Тырг Сэраты, купленные у внуков дворника Оаны и у Станчула Гуси.

105. — 1489 (6997) г. марта 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Воронецкому монастырю село Владени на Серете, «где жил Ориш Влад», с мельницами, это село было куплено господарем у нескольких бояр.

106. — «1489» г. марта 15. — Господарь Стефан Великий подтверждает Анушке и Муше село Дрэджешти на Кобыле, полученное ими в обмен на их часть в Требеше.

107. — 1489 (6997) г. октября 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путненскому монастырю села: Фрэтэуци на Сучаве, Боташани и Климеуци, которые господарь получил в обмен от нескольких бояр.

108. — 1489 (6997) г. октября 31, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Стану и Ону половину села Шоддешти на реке Зэбрэуцул, купленную у Юги Грасула.

109. — 1490 г. «январь—февраль». — Господарь Стефан Великий подтверждает Лазору Микинѣ село Гэурешти на Бърладе с мельницей, купленное у внуков Ивана Френчула.

110. — 1490 (6998) г. января 9, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Иванку и Гаврилу село Витолтешти у устья Бужора по обеим сторонам Ялана, купленное у сыновей Джурджа.

111. — 1490 (6998) г. января 9, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Никоарэ Ромынескулу половину села Гэндрешти.

112. — 1490 (6998) г. января 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадеру Мареле и его племяннику по брату Костину село Бонтешти между Бърладом и Стебником.

113. — 1490 (6998) г. января 16, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Мэнзиле Чоплеску третью часть села Кэлмеуци «под холмами», купленного у Шандру Опика.

114. — 1490 (6998) г. января 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает попу Симе, его брату Гаврилу и его сестре Марте село у устья Ребричиоры, «где жили Роман и Годка», купленное у Урыты.

115. — 1490 (6998) г. января 18. — Господарь Стефан Великий жалует дочери попа Оаны Негрите село Окитешти над Еланом.

116. — 1490 (6998) г. января 18, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает нескольким лицам села Мирчешти, Дэнчешти и Пэшкани на Кушитие, а также произведенный им раздел.

117. — 1490 (6998) г. март. — Господарь Стефан Великий подтверждает Петриману, его сестре Агафии и их родственнику Исаку селище Порчешти, Броби и Гочунджи в Нямецком крае.

118. — 1490 (6998) г. марта 3, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает дьяку казны пану Авраму село Доброслаवेशти на Бырладе с мельницей, купленное у внучки Журжи Пятра Урыты.

119. — 1490 (6998) г. марта 7, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Иле Наифе село Мэгдэшани на Красне «где жил Мик Руптура», купленное у дочерей Стеца Дэмэкуша.

120. — 1490 (6998) г. марта 9. — Господарь Стефан Великий подтверждает Симе и его брату Авэру третью часть села Гигоешти в Черной Долине, купленного у сына Тоадера Гурдугаша Иосифа.

121. — 1490 (6998) г. марта 12, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Юрию Шербичу купленное село Томици на Сирецеле, где был Драгомир Сорокотежа и Шандру».

122. — 1490 (6998) г. марта 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану казначею Исаку села Фултичани на Шумузе, «где жил Стан Пынтече», и Бучумени ниже Рэдэшани, купленные у дочери Хани Нягши и у дочери логофэта Михула Маруши.

123. — 1490 (6998) г. марта 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Исаю из Рэкэтэу и его родственникам раздел деревень Гэлэешти у устья Рэкэтэула, монастырь у устья Диенеца, со всеми полянами, которые зависят от него, Пэнчешти, Горженшти и половину Гэнешти, «где жил Галеш».

124. — 1490 (6998) г. марта 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает установленное Александром Добрым подчинение 50 церквей с их попами в Сучавском и Черновицком краях радовецкой епископии. Он также подчиняет радовецкой епископии 6 церквей в Черновицком крае взамен 6 церквей Сучавского края, которые он подчинил Путненскому монастырю.

125. — 1490 (6998) г. марта 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает подчинение 10 церквей в Сучавском и Черновицком краях Путненскому монастырю. Он также подчиняет шесть церквей с попами Сучавского края, полученных от радовецкой епископии взамен шести других церквей Черновицкого края. Он подтверждает игумену право судить попов вышеупомянутых церквей. Господарь подтверждает Путненскому монастырю заповедный лес вокруг монастыря и Сучаву со всеми ее источниками.

126. — 1490 (6998) г. марта 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает дьяку казны Авраму половину села Оничали на Шумузе, купленную от Маичула Оничанула и других.

127. — 1490 (6998) г. марта 16, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путненскому монастырю село Кличэуци у устья Дерехлуяла на Пруте в Черновицком крае и насеку Комарну в Бохотине. Он также подтверждает мона-

стырю господарские мельницы, находящиеся на Серете, в Сиретском Тырге; в пределе этих мельниц монастырь может выстроить мост на Серете для пешеходов, солодильню и мельницу.

128. — 1490 (6998) г. марта 16, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путненскому монастырю село Мэчикатовцы на Сучаве с мельницами, находящимися на Сучаве, и с монастырем этого села, купленного у сыновей Федка Стэростескула. Господарь также подтверждает монастырю подчинение Городницкого монастыря и села Баласинешти на Сучаве.

129. — 1490 (6998) г. марта 16, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путненскому монастырю купленное село Войтинул, «где был монастырь Гармана и Яцко», и 11 цыганских семейств, которые «он добыл в стране Басарабов».

130. — 1490 (6998) г. марта 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Негриле Батирескулу половину села, «где жил Кырстя», на Кырлигэтуре, купленного у сыновей Юрия Давидескула.

131. — 1490 (6998) г. г. марта 17. — Господарь Стефан Великий освобождает три мажи рыбы, принадлежащие Путненскому монастырю от всех пошлин. Он также подтверждает право монастыря производить суд в монастырских селах.

132. — 1490 (6998) г. октября 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает внукам Стояна Прочелника Старого Юрше и его племяннику Илиашу Сауле несколько сел, льготные грамоты которых «были уничтожены турками».

133. — 1490 (6998) г. ноября 26, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Хоморскому монастырю село Глодени «где жил Стан», близ Ставчани, взамен селища Поляна у устья Хомора, пожалованного Воронежскому монастырю.

134. — 1490 (6998) г. декабря 6, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает дяку казны пану Авраму шестую часть села Оничани на Студеном Шомузе с мельницей на Шомузе, купленного у попа Пэтра и других.

135. — 1491 (6999) г. января 7, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает внукам Братула Витязя села Братуленшти и Феделешани, а также Гоешти и Вырстаи в Кырлигэтуре.

136. — 1491 (6999) г. января 16, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану чапнику Могиле село, «где жил Балач», на Смиле, купленное у внуков Грозн Кашоты.

137. — 1491 (6999) г. января 16, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Миклаушу и его брату Янку село Урджичени, купленное у племянницы Иоана Цутяэ Мари.

138. — 1491 (6999) г. января 16, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует монастырю на Великом Тазлове поляну, «где было село Мичешти», а также другую поляну на Великом Тазлове; он также жалует монастырю село Флочешти на Великом Тазлове с мельницей. Все это было куплено господарем.

139. — 1491 (6999) г. января 16, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадеру Плешану село на Смиле, «где жил Михаи».

140. — 1491 (6999) г. января 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает ушеру Козме село Кэлинешти на Кобыле, купленное у дочери Драгомира из Кобыле Драголе.

141. — 1491 (6999) г. января 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Петру и его брату Иону село Черетиани в Кобыле, купленное у Драголе.

142. — 1491 (6999) г. февраля 26, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану спэтару Пурече и его родственникам села Дрисливе и «где жил Носко» на Днестре, купленные у Станчула Старостескула и его родственников.

143. — 1491 (6999) г. марта 9. — Господарь Стефан Великий подтверждает жене попа Петре село Крәшти на Рэбриче, купленное у внушки попа Микула Иляны.

144. — 1491 (6999) г. апреля 20, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует монастырю Великий Тазлов села Зәнешти, Столнич и Фаури в округе господарских дворов в Камене, а также село Бурешти на Серете «подвластное двору в Бакове», место для пасеки за Серетом и пруды у Серета.

145. — 1491 (6999) г. октября 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Балшу село Дрәгушани на Подраге, подаренное его двоюродной сестрой Настей.

146. — 1491 (6999) г. октября 15. — Господарь Стефан Великий подтверждает спэтару Марко село Черника на Берхичу, купленное у внуков попа Филиппа.

147. — 1491 (6999) г. октября 15. — Господарь Стефан Великий подтверждает Опе Теляге и его жене Муше часть села Руптура на Берхечу, купленное у дочерей Магды.

148. — 1491 (6999) г. октября 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Тазловскому монастырю половину села у устья Оарбикова, купленного господарем у Гряки. Он подтверждает монастырю заповедный лес вокруг монастыря.

149. — 1491 (6999) г. октября 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Пэтру Селиштянулу село Мәнешти у истоков Ялана с монастырем, купленное у Думы и его племянников.

150. — 1491 (6999) г. октября 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует местечку Васлуй несколько сел и селищ, купленных господарем у Бистрицкого монастыря и у нескольких бояр, и освобождает жителей Васлуя от всех пошлин «чтобы они не платили там в городе Васлуй». Исключение составляют те, кто привозит рыбу в город.

151. — 1491 (6999) г. октября 16, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Нягое Орбескулу и его родственникам села: Рэпопи и Илиешти на Сохолус, а также Кәцелешти на Ковурлуе.

152. — 1491 (6999) г. октября 31, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует за верную службу пану Иону Мургу села Гинцешти и «где жил Нягша Таурул» на Перечикиу, купленные господарем у сыновей Драгоша Зямэ из Зелетина.

153. — 1491 (6999) г. ноября 2, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Луке Боце и его двоюродным сестрам Няге и Мәрине села Балосинешти и Итринешти в Нямецком крае; он также подтверждает произведенный ими раздел.

154. — 1491 (6999) г. ноября 2, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Стапчулу село Дрэгишани на Жираведе, купленное у сына казначей Ивана Авара.

155. — 1491 (6999) г. ноября 6, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Михулу Пожару и его родственникам все внуки Ласлауа Бугача, села: Сэкуяни, «где был судьей Оанчу», Богдэнешти и Нэнешти, Русчиори и Думбрэвица. Он также подтверждает произведенный ими раздел.

156. — 1492 (7000) г. — Господарь Стефан Великий подтверждает комису Грозе село Юкшени на Жижии в Яском крае с мельницами на реке Жижии, купленное у дочерей Манола и Михаила.

157. — 1492 (7000) г. — Господарь Стефан Великий подтверждает Соломону, Стэнилэ, Требешану и Джурджиу село Недише на Тазлове.

158. — 1492 (7000) г. января 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Стояну и его брату Лупе половину селница у устья Мушати, «где жил Роман», купленную у дочери Алексия.

159. — 1492 (7000) г. марта 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает внукам Жумэтате Марине, Мэринке, Штефулу и его родственникам села Мыдрешти «где жили Балицы» и Шербановци на Серете, а также Жумэтэцени на Жижии «где был двор Кэлимана», и раздел произведенный ими.

160. — 1492 (7000) г. марта 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает питарелу Косте село Томичешти на Красне, купленное у племянника Диенша Кости.

161. — 1492 (7000) г. марта 30. — Господарь Стефан Великий подтверждает внукам Крэчуна Белческу раздел сел: апроду Юрише село Белчешти на Белом Поточе, Васкэ село Негоешти на Белом Поточе, а Марушке две части Шербешти на другом Белом Поточе.

162. — 1492 (7000) г. марта 30. — Господарь Стефан Великий жалует Стану Поянэ село Кыриешти на Серете, купленное господарем у Михаила Попша.

163. — 1492 г. июня 24. — Господарь Стефан Великий жалует братьям Байку и Ивану село Алмаш в Нямецком крае.

164. — 1492 (7000) г. октября 10, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыну Михни и внуку Оаны Стынгаче Томе село Томешти в Кырлигэтуре.

165. — 1492 (7000) г. октября 10, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Буре и его сестре Някше половину села Кырна на Залетине, купленного у Тоадера Юкаша и его двоюродных братьев.

166. — 1492 (7000) г. октября 14, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадеру и его двоюродным братьям Симе и Миерле половину села Дончешти на Донче, купленного у сына казначей Ивана Авара. Он также подтверждает произведенный ими раздел.

167. — 1492 (7000) г. ноября 24, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Путнешкому монастырю село Штубеюл на Башне, купленное господарем у внуков постельника Годка Костича, и пустопорожнее место на Подраге.

168. — 1493 (7001) г. — Господарь Стефан Великий подтверждает Григорию Сэвескулу поместье в Мэнзилешти, купленное у дочерей Манола.

169. — <1491> г. марта, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Стану Бабичу и его братьям Иоакиму Бабичу и Андриашу Бабичу село Глибока у истоков Дерехлуяла, а также произведенный ими раздел.
170. — 1493 (7001) г. марта 3. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану столынику Драгоше село Бумбуешти у устья Студеницы на Тутове.
171. — 1493 (7001) г. марта 3, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Стецку участок земли в пределе села Старые Топорешты, купленный у внуков Иоаниша Топора.
172. — 1493 (7001) г. марта 5, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Албулу Войнескулу и его сестрам Ане и Васутке село Ойдешти на Тутове, «где был судьей Война», с монастырем в пределе села.
173. — 1493 (7001) г. марта 5, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает дочерям Драгомира Юбана Мэрине и ее сестре Стане раздел сел, оставшихся после смерти их дяди Шолды.
174. — 1493 (7001) г. марта 5, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует за верную службу пану Симе Бахлуяне селище Стецкани на Тазлове.
175. — 1493 (7001) г. марта 7, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыну Вылчи Бэтэрэскулу Негризе село Батэрешти в Кырлигэтуре. Грамота на владение этим селом, которая была получена Вылчей Батэрэскулом от господаря Александра Старого была потеряна, «когда турки папали на нашу страну у Белого Потока». Он также подтверждает Мэкэу Владу селище местом для мельницы на Бахлуеце.
176. — 1493 (7001) г. марта 7, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Работе и его родственникам село, «где был дом Алекса» на Вине, купленное у Магды и ее внуков: дьяка Кости, дьяка Тоадера и других.
177. — 1493 (7001) г. марта 7, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Ивулу Мындре и его родственникам село Тывешти у пруда Красна, селище Бибарца и село Гэнешти.
178. — 1493 (7001) г. марта 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует комису Петрике село Оничаш на Студеном Шумузе, потерянное казначеем Аврамом, «за коварство, когда он бежал от нас в литовскую страну».
179. 1493 (7001) г. марта 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает внукам Лукачи раздел сел: Баломирешти, «где был судьей Баломир» с мельницами у истоков Бахлуя и Хонсешти, «где был судьей Добромир» на Бахлуе.
180. — 1493 (7001) г. марта 26, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает дьяку Алексе селище, «где был судьей Юга», в Кырлигэтуре, купленное у дочери Драгонча из Кырлигэтуры Чорчолины.
181. — 1493 (7001) г. октября 26, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Стану Граме и его братьям Симе, Боде и Богдану село Сырби у истоков Сливны, купленное у Банча Проданескула и его родственников.
182. — 1493 (7001) г. октября 28, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Данчулу, его брату Драгота, Мэлаю и Томе Босиок селище Дэнэова, «где были Лиешти» на Путне, купленное у сыновей Грози Дэнэуа.

183. — 1493 (7001) г. ноября 4, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает дочери Марины Настасии села: Стэнилешти, Кырстешти на Молдаве, «где был Мирослав», Гирешти и селище Алботешти.

184. — <1494 г.>. — Господарь Стефан Великий подтверждает Иванку и его родственникам половину села Шекани выше Аджуда, купленную у Шербана и Брындуши.

185. — <1494—1496 г.> января 18. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадеру Лазину село Рэдешти в лоцише Сухог Ковурлуи, купленное у племянницы сэгэра Диенша.

186. — 1494 (7002) г. февраля 25. — Господарь Стефан Великий выдает грамоту селу Берчешти, которое называлось также Остэпешти.

187. — 1494 (7002) г. февраля 27, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает дочери Бобулова четвертую часть села Петрилешти на Белом Потоке с мельницей, купленной у Луки.

188. — 1494 (7002) г. марта 2. — Господарь Стефан Великий выдает грамоту на поместье Зерешти, купленное сыновьями Барбула Бурчи.

189. — 1494 (7002) г. марта 11, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Михаилу и его брату Гицулу половину села Кырешти на Кобылах, купленную у внуков Михулы Кырнула.

190. — 1494 (7002) г. марта 11, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Томе село, «где был Иван у Берести» на Кобылах купленное у внуков Михула Кырнула.

191. — <1495—1503> г. — Господарь Стефан Великий подтверждает село Дорнешти дьяку Матею.

192. — <1495 г.> Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Оанэ Федору и Албулу части села Деокнаци на Сохулуе, «где жил брат Стефана Легетиша Богдан, »купленные у дочки Лацка Легетиша Дрэгалыны.

193. — <1495> г. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыну Марины Богдану половину села Джиумэтэпени, «где был двор Кэлимана», купленную у его брата Оанчи.

194. — <1495 (7003) г. января 1—9>, Бырлад. — Господарь Стефан Великий устанавливает границы местечка Бырлада, сел и селищ, зависящих от него, и освобождает горожан от малой пошлины Бырлада, за исключением тех, кто привозит рыбу.

195. — 1495 (7003) г. <январь—март>. — Господарь Стефан Великий подтверждает Джурджу Кырмете и его родственникам село Мирешти на Сохулуе, «где жил Иван Миериул», купленное у сына Пасты Тоадера.

196. — 1495 (7003) г. января 10, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Мигле и его сестрам Мэлине, Бурае и Гряке село, «где был дом их деда Ивана» на Княже, и в том же пределе колодец Ампуцита (Вонючий).

197. — 1495 (7003) г. января 10, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Васку, Михулу Бонте, Михаилэ и Тодерику Долхи, половину села Фофышешти на Куцитне, купленную у Пэтру Гырбовца.

198. — 1495 (7003) г. января 11, Васлуй. — Господарь Стефан Великий жалует за верную службу пану спатару Кэлнэу половину села Пискул на Бырладе и половину мельницы, которая находится на Бырладе; другую половину этой же мельницы он жалует пану постельнику Еремии.

199. — 1495 (7003) г. января 11, Васлуй. — Господарь Стефан Великий жалует Марешу, Думе Мэлэескулу, Симе Никоарэ и Петрикэ село Мерешти на Бырладе.

200. — 1495 (7003) г. января 11, Васлуй. — Господарь Стефан Великий жалует пану ушару Петру половину села Томчешти на Бырладе, а также половину запруды для ловли рыбы на Бырладе.

201. — 1495 (7003) г. января 11. — Господарь Стефан Великий жалует Стану Миериулу половину селища Фундиани на Бырладе.

202. — 1495 (7003) г. января 12, Васлуй. — Господарь Стефан Великий жалует за верную службу Алексе, Журке, Драгоше и Джурджи село Цигэней у Димачь.

203. — 1495 (7003) г. января 12, Васлуй. — Господарь Стефан Великий жалует пану постельнику Еремии половину села Пискул на Бырладе, а также половину мельницы на Бырладе; другая половина мельницы остается во владении пана спатара Кэлнэу.

204. — 1495 (7003) г. января 12, Васлуй. — Господарь Стефан Великий жалует за верную службу Фете и его братьям Васио и Татулу половину селища Фундени на Бырладе.

205. — 1495 (7003) г. января 12, Васлуй. — Господарь Стефан Великий жалует Фокше, Берехою и Бантэшу пустырь с водой в долине Ковурлуя между Рэдешти и Войнешти, «чтобы они сделали себе место и селище для села».

206. — 1495 (7003) г. января 12, Васлуй. — Господарь Стефан Великий жалует за верную службу Фрэциде и его внукам село Лиешти на Бырладе в Рэтуде.

207. — 1495 (7003) г. января 15 <Васлуй>. — Господарь Стефан Великий подтверждает Нистору и его брату Крэчуну селище у верховья речки Грушева у колодца Сучави, купленное у внука плоскаря Боди Оанчи.

208. — 1495 (7003) г. января 16, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает дочерям Драгомира Тэутула Няге и ее сестре Стане село Тэуци и Ружани на Горинце, а также половину Леуштани на Кигиачи.

209. — 1495 (7003) г. января 16, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадеру и его родственникам село Геешти на Зелетине, купленное у Пэтру Гилцу и других.

210. — 1495 (7003) г. января 17, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает внукам Тоадера Нэнескула и другим раздел села Нэнешти на Студенеце.

211. — 1495 (7003) г. января 17. — Господарь Стефан Великий подтверждает Нике и его родственникам село Полицени на Тутове и селище Тома, а также произведенный ими раздел.

212. — 1495 (7003) г. января 22, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает дочери Михаила Андриескула Мике село Пулпешти на Тутове, купленное у внуков бывшего чашника Негрилы.

213. — 1495 (7003) г. января 22, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Нягулу Думие и его брату Бзлошу четвертую часть села Бузешти на Сэрате, «где жил Беричка», купленную у Насти и Марины.

214. — 1495 (7003) г. января 22, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадеру Юкашу и его родственникам раздел сел, оставшихся после глобника Ласлоуа: Лэслэоани на Кракове, Шербешти под Каменным Кракове Могорыци ниже устья Пожорыты, Дрэгоешти на Добротворе, Петрешти на Зелетине, Плэчинтени, Опришешти, Кырна и Рэкитишул на Зелетине.

215. — <1495> г. января 23, Хуши. — Господарь Стефан Великий подтверждает Леве и его брату Петру участок земли на Сэрате, купленный у Насти и Марины.

216. — 1495 (7003) г. января 24, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает дочери Михула Магде и ее родственникам раздел их сел.

217. — 1495 (7003) г. января 24. — Господарь Стефан Великий подтверждает Петре и его сестре Марии село, «где жил Ионаш Триколеску», на Елане.

218. — 1495 (7003) г. января 25. — Господарь Стефан Великий подтверждает Оаю Петрескулу и его брату Стану половину села Кокшери на Стемнике, «где жил Оанча», купленную у внука Илпаша Януша Негрескула.

219. — 1495 (7003) г. февраля 3, Яссы. — Господарь Стефан Великий подтверждает Пэтьюлу и его родственникам раздел села Додешти на Жигэлии, «где жил Стефан», купленного у внуков попа Сколофендия.

220. — 1495 (7003) г. февраля 4, Яссы. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыну Ивашка Триколескула, Томе Салче село на Ялане в Салче между Попэшем Триколескулом и Гэжоане, купленное у внуков попа Сколофендия.

221. — 1495 (7003) г. февраля 5, Яссы. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану писарю Тоадеру купленные села: Ризину, «где вэтаном был Аленса», и Синашеви. Оба села расположены на Днестре.

222. — 1495 (7003) г. марта 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Козме и его родственникам половину села Флорешти на Полочине, купленное у дочери спэтара Пэтра Мэгдэлины.

223. — 1495 (7003) г. марта 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Драгоцелу и его родственникам село Строешти у устья Шомуза.

224. — 1495 (7003) г. марта 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Козме Пэшка и его братьям, сыновьям Ходка Пашкана, село Пашкани на Инеле и селище у Поросечи.

225. — 1495 (7003) г. марта 13, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Кырсте, его брату Добру, их сестрам Няге и Насте половину села Спэриечи в Эбрэуци, «где жил Спэриегул», купленную у сыновей бывшего стольника Ионашка.

226. — 1495 (7003) г. марта 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает дочери Бэрсаиа Мари и ее родственникам половину села Флорешти

на Полочине, купленную у дочери спэара Пэтра а также произведенный ими раздел.

227. — 1495 (7003) г. марта 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Влашину и его племяннику Чокану часть села Арджишани на Пруте, купленного у Кости Ораша.

228. — 1495 (7003) г. марта 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Джурке Пыштече и его родственникам села Мырчешти и Грижливи на Бырладе, половицу Городничани, а также половицу мельницы.

229. — 1495 (7003) г. марта 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Луне и его братьям Данчиулу и Томе половицу села Тивешти на Берхечи, купленную у внука портного Кости Юры.

230. — 1495 (7003) г. марта 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Симе Гурешу и его племяннику Никоаре Чокырлие половицу села Сырби на Ребриче.

231. — 1495 (7003) г. марта 17, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыну Микли Балческула Тоадеру и Драготе Вулпескулу село Хирова на Мытени, между Деренев и Гришани, «где находился дом Росомака».

232. — 1495 (7003) г. марта 18, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Петре Кэлиману и его родственникам купленное село Татомирешти у истоков Оарбикула, а также произведенный ими раздел.

233. — 1495 (7003) г. марта 18, <Сучава>. — Господарь Стефан Великий подтверждает Стапчу и его сестре Стане село Лэлешти на Тутове, купленное у сына немша Станчула Оанчи.

234. — 1495 (7003) г. марта 18, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадеру и его внуку село Брэтиешти на Тотруше и Поляну Илиашеву.

235. — 1495 (7003) г. марта 19, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Никите и его родственникам село Джуркани в Поле Драгошево, а также произведенный ими раздел.

236. — 1495 (7003) г. мая 3, Васлуй. — Господарь Стефан Великий выдает грамоту на село Боушори в Васлуе.

237. — 1496 (7004) г. января 24, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает господарскому писарю Тоадеру половицу села Чофрешти на Бырладе и часть пруда «что у устья Джерула», однако он должен владеть прудом совместно со стольником Фрунтешем.

238. — 1496 (7004) г. января 24, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану стольнику Иоцу Фрунтешу половина села Чофрешти на Бырладе и часть пруда «у устья Джерула»; он должен владеть четвертой частью пруда совместно с писарем Тоадером.

239. — 1497 г. — Господарь Стефан Великий подтверждает Братулу и его брату Косте село Кырлиг Даново на Корде, купленное у сыновей апрода Ионэшеда.

240. — 1497 (7005) г. Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает дочерям Журки Анушке и Елисафте третью часть села Алексешти на Вилье, купленного у сыновей Юге.

241. — 1497 (7005) г. января 3, Гырлов. — Господарь Стефан Великий подтверждает попу Иоану Араме село Урзичени, купленное у Миклауша и Янку.

242. — 1497 (7005) г. января 20, Яссы. — Господарь Стефан Великий подтверждает лану Нягулови Калмэцюю половину села Моленшти под Оргеем, купленного у дочери Стана Илки.

243. — 1497 (7005) г. января 20, Яссы. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадеру, его двоюродному брату попу Тоадеру из Ясс и Стане село Педешти на Кырлигэтуре купленное у внуков Ивашка Прочельника, а также произведенный ими раздел.

244. — 1497 (7005) г. января 22, Яссы. — Господарь Стефан Великий жалует Воронецкому монастырю пасеку в Кырлигэтуре на речке Михалча, а также участок земли, Лазул, в пределе Томешти, купленные господарем за свои деньги.

245. — 1497 (7005) г. января 28, Яссы. — Господарь Стефан Великий подтверждает Михаю Мындре село Литешти на Серете, купленное у дочери Несторескула Мары.

246. — 1497 (7005) г. февраля 25, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Иляне и ее племяннику по брату Драготэ Фрациану село Фроцпенешти у устья Обрежи за Прутом, купленное у Тоадера Кэуи и его внушки Анушки.

247. — 1497 (7005) г. марта 6, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Данчулу Погану и его братьям село Погэнешти на Тутове «где был дом старого Никоарэ Погана».

248. — 1497 (7005) г. марта 8, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыну Михэилэ Иоану Надешу село Надеша, купленное у Михула Берескула.

249. — 1497 (7005) г. марта 9, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Иону Поше и его родственникам село Огринешти на Короде, «где судьей был Орзя», купленное у сыновей Юги, а также произведенный ими раздел.

250. — 1497 (7005) г. марта 10, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Трифу Согне четвертую часть села Дончешти на Донче, купленную у сына казначея Ивана Авэра.

251. — 1497 (7005) г. марта 10, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает дочери Стана Максина Марушке половину села Максинешти на Черном Потоке.

252. — 1497 (7005) г. марта 10, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает дочери Оанэ Кэуи Анушке и ее родственникам раздел сел: Гэушешти на Бырладе с мельницей и села Кэуешти на Ребриче, «где жили Леоштенешты».

253. — 1497 (7005) г. марта 11, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Гедеоу Гарбузу и его родственникам село Гарбузи на Жигэлие «где жила Бэдинае», а также произведенный ими раздел.

254. — 1497 (7005) г. марта 13, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Джурджу Пуцяну село Пуцени в Думбраве и село «где были Мутияне Пуцяне», купленные у Тоадера Туркула и его родственников.

255. — 1497 (7005) г. марта 14, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Михулу Мэку половину села Калимэнешти на Путне, купленного у Иоана Батина из Сучавы.

256. — 1497 (7005) г. марта 14, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Анушке и ее сестрам Негрите и Марушке село Базаричени на Ядриче, купленное у Влайкула Скоарца.

257. — 1497 (7005) г. марта 15, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Борче и сестре Драголи село Бецешти в Поле Драгошеров, купленное у внука Тоадера Боци Иоана.

258. — 1497 (7005) г. марта 15, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Борчи, сыну Трифа Борзескула и его сестре Драголи села: Бецешти и Бэрбэшани в Поле Драгошеров и половину села Редиу.

259. — 1497 (7005) г. марта 15, <Васлуй>. — Господарь Стефан Великий подтверждает попы Строе поляну на Тазлове «против Берештов» и поляну Рункул над Стрымбой, купленные у дочери Михула Берескула Марины.

260. — 1497 (7005) г. марта 15, <Васлуй>. — Господарь Стефан Великий подтверждает сыновьям Илчула половину села Димешти на Серете, в Текучском крае.

261. — 1497 (7005) г. марта 15, <Васлуй>. — Господарь Стефан Великий выдает грамоту, устанавливающую границы села Гочени.

262. — 1497 (7005) г. марта 16, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Ивану купленное у Станы село Ионэешти на Жиравце, «где был судьей Иоанэш».

263. — 1497 (7005) г. марта 19, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает Тоадеру Думбраве и его жене Муше село Гэдэрзешти на Бырладе с мельницей в Бырладе, купленное у внуков Стана Гэдэрэуа.

264. — 1497 (7005) г. марта 20, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану комису Иле, его сестре Анке и их племяннице по брату Мэрии половину села Крайничешти на Полочинех с половиной мельницы. Он также подтверждает только пану комису Иле половину селища Галешти на Полочинех, подаренного ему внучкой клучера Наца Дрэгэлиной.

265. — 1497 (7005) г. марта 20, Васлуй. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану меденичару Михулу село Рэдени с прудом у устья Ялана, купленное у внуков Креца из Ялана.

266. — 1498 (7006) г. апреля 11. — Господарь Стефан Великий подтверждает Станке села Лэцешти и Сэрэцени, а брату Станки Петру Гыре села Драгомэнешти и Спинени.

267. — 1498 (7006) г. сентября 24, Сучава. Господарь Стефан Великий подтверждает жене золотых дел мастера Васутке села: Дрэгоешти, Лукэчешти, Ботешти и Кэкэчени.

268. — <1499> г. — Господарь Стефан Великий подтверждает Таце и Васке внучкам Стояпа, сына Дэрмана три села: Дэрмэнешти на Сучаве, село на Пруте и Дэрмэнешти на Жижики.

269. — 1499 (7007) г. августа 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Ефрему третью часть села Костешти у устья Чухра, купленную у Олюшки.

270. — 1499 (7007) г. <августа—сентября> 25, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Лупе Кешяну село Онцешти на Бырладе, купленное у внуков Тома Плеша.

271. — 1499 (7007) г. августа 31, Сучава. — Господарь Стефан Великий жалует Нижней митрополии местечка Романа село Муптении-Скуташи «где были судьями Иту и Шэрбан». Господарь купил это село у Васутки.

272. — 1499 (7007) г. сентября 15, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает гуменинку пану Джурджу третью часть сел Бэешешти и Малини, а также мельницу на Топлице у брода Тодерештов, купленные у сына Оаны Бэешескула Гурбана и его родственников.

273. — 1499 (7007) г. сентября 18. — Господарь Стефан Великий подтверждает Федору Юришу и его брату Коте половину села Ровкэуци на Пруте.

274. — 1499 (7007) г. сентября 22. — Господарь Стефан Великий подтверждает внукам Стацини села: Червачинци и Шарба, а также мельницу, которая находится в Иванчикэуци.

275. — 1499 (7007) г. ноября 14, Гырлов. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану Думе Брудуру половину села Цэпешти на Бырладе в Олтинох, а также часть пруда в Лозове.

276. — 1499 (7007) г. ноября 15, Гырлов. — Господарь Стефан Великий подтверждает Молдовицкому монастырю села Вакулинци, Сасы, село на Молдаве при впадении Молдавы и село, «где жил Зырна», а также пошлину с Молдавици.

277. — 1499 (7007) г. ноября 17, Гырлов. — Господарь Стефан Великий подтверждает Ивану и жене его Феде село Стрэвичени на Сирке, купленное у внучки Кости Стравича Мэрушки.

278. — 1499 (7007) г. ноября 20, Гырлов. — Господарь Стефан Великий жалует сыну Галеша пану казначею Еремии село Жулешти на Черном Поточе в Нямецком крае, купленное господарем у Лупше из Сирецела.

279. — 1499 (7007) г. ноября 20, Гырлов. Господарь Стефан Великий жалует Воропецкому монастырю село Милчинешти в Кырлигэтуре, три фалчи и фертал виноградника на Гырловской горе. Он также подтверждает одну фалчу и три фертала виноградника на Гырловской горе, подаренные паном казначеем Югой.

280. 1499 (7007) г. <ноября 21>, Гырлов. — Господарь Стефан Великий подтверждает Гавриилу Динге и его родственникам село Бодешти на Великом Тазлове, а также произведенный ими раздел. Он также подтверждает им половину поляны Боула.

281. — 1499 (7007) г. ноября 23, Гырлов. — Господарь Стефан Великий жалует Бистрицкому монастырю за упокой души своих детей Александра и Аны села: Илишешти с мельницами на Серете, Драгомирешти у устья речки Бырли, Тэлвешти, «где жил Оника», а также пять фалчь и два фертала виноградника на Гырловской горе; он приобрел эти села за свои деньги.

282. — 1499 (7007) г. ноября 26, Гырлов. — Господарь Стефан Великий жалует Добровэцкому монастырю село Русь, «где был двор Стапа Поновича», Калугэрене «где жил инок Джурдж» и Думешти, «где жил Дэдуд» на Добровце.

283. — 1499 (7007) г. ноября 26, Гырлов. — Господарь Стефан Великий подтверждает пану комису Иле селище Беля на Путисе, «где жил Миклауш Катина» купленное у племянника стольника Богдана Ивула.

284. — 1500 (7008) г. Яссы. — Господарь Стефан Великий подтверждает Данчулу Штиукариулу и его родственникам купленное село Добрени на Лалушие, а также произведенный ими раздел.

285. — 1500 (7008) г. 20. — Господарь Стефан Великий подтверждает Думе Покшэскулу и Мане селище, «что окружает Лопатну до устья Лопатны, где она впадает в Безин в пруде Юэне», купленное у сыновей грамматика Михэлэ Оцэла.

286. — 1500 (7008) г. марта 17, Яссы. — Господарь Стефан Великий подтверждает Нямецкому монастырю озеро Захорна с гирлой у Днестра, а также пасеку. Он также жалует болото Кривая, озеро под Дубровкой с гирлой Кышчица.

287. — 1500 (7008) г. марта 22, Яссы. — Господарь Стефан Великий дает Бистрицкому монастырю 4 села на Бистрице — Слугани, Кыкошешти, Казиенешти и Лацкани — в обмен на села: Каучелешти на Кракове, Гыдинци на Серете и 3 других села на Бистрице — село Бираино, село Вылксана и Мангулешти.

288. — 1500 (7008) г. марта 25, Яссы. — Господарь Стефан Великий подтверждает Симе и его брату Онике село Ботешти на Ялане, купленное у внуков Креца с Ялана.

289. — 1500 (7008) г. марта 27, Сучава. — Господарь Стефан Великий подтверждает Глигору и его жене Албе часть села Рышкани у истоков речки Телижина, купленную у Оанэ Рышканула и его родственников.

290. — 1500 (7008) г. марта 30. — Господарь Стефан Великий подтверждает Побратскому монастырю села: Вережани, «где жил Дан», и Чулинешти «что расположились в пределе, где жил Маноил» на Пруте. Он также ему подтверждает 5 татарских хижин.

291. — 1500 (7008) г. апреля 5. — Господарь Стефан Великий подтверждает Драгошу Мургу и его брату Тоадеру село Мурджени на Елане, купленное у Симы Бене и его родственников.

СОМНИТЕЛЬНЫЕ

1. — 1479 (6987) г. марта 9, Сучава. — Господарь Стефан жалует Авраму Фрынкулу село Подолени в Нямецком крае, купленное господарем за 872 татарских злата у стольника Богдана.

2. — 1484 (6992) г. мая 14. — Господарь Стефан жалует сыновьям Думы Тэтэрана Иону и Драгошу села Тэтэрени и Мирени.

3. — 1485 (6993) г. июня 8, Сучава. — Господарь Стефан жалует Малушке и его брату Мейче, Козме Рэвану и его брату Дрэгушу «пустонорожные места, находящиеся по обе стороны Вишновэца близ Быку».

4. — 1491 (6999) г. октября 26, Сучава. — Господарь Стефан подтверждает Хоморскому монастырю границы поместья.

5. — 1496 (7004) г. марта 7. — Староста Ковурлуя Платон свидетельствует о том, что Настя и ее брат Урсул продали свое поместье в Шатрарени шатрару Ионице.

6. — 1496 (7004) г. марта 17, Камень. — Господарь Стефан подтверждает Нямецкому монастырю границы окрестного поместья с горой Нямул.

7. — 1497 (7005) г. марта 15, Яссы. — Господарь Стефан подтверждает Михэилу Купейчи село Готчани на Ларге, «где жил Стан Колибан».

8. — 1498 (7006) г. ноября 13, Гырлов. — Господарь Стефан жалует Бистрицкому монастырю «место, по ту сторону Бакова, со скитом и пасекой на виноградниках Бакова».

DOCUMENTE

DOCUMENTE

1

1476 (6984) Ianuarie 25, M-rea Putna

† Cu voia tatălui, cu ajutorul fiului și cu săvârșirea sfântului duh. Iată, eu robul stăpânului meu Isus Hristos, pan Ignatic, numit Iuga, mare vistier al lui Ioan Ștefan voevod, am binevoit cu bunăvoința noastră și cu inimă curată și luminată și din toată buna voia noastră și mai ales cu ajutorul lui Dumnezeu și din dragostea cea întru Dumnezeu către sfântul loc al sfintei și slăvitei uspenii, a preasfintei și curatei și prea binecuvântatei stăpâna noastră născătoare de Dumnezeu și pururea fecioara Maria, care este la Putna, am dat un sat peste Prut anume Șirăuți deasemenea și o candelă și un chivot de argint aurit de 13 some și o sută de zloți ungurești și 2 cai buni, ca să-mi facă pomenire în vecii vecilor, înainte de moartea noastră și după moartea noastră și să-mi facă duminica seara paraclis, iar luna sfânta liturghie pentru sănătatea noastră; iar după moartea noastră duminică seara parastas, iar luna sfânta liturghie, pentru sufletul nostru și pentru soția noastră, cneaghina Nastea și pentru iubitul meu copil Mihul și pentru fiica mea dragă, Sofia zisă Sobțea.

Smeritul arhimandrit, egumen al cinstitului locaș și ieromonahul Ioasaf și cu toții frații cei întru Hristos, văzând noi, fiule și prietene al nostru, bun și drept, voia ta, am făcut și întru accia, noi am <jurat> milei tale și copiilor tăi și nepoților tăi că până când va fi acest sfânt loc, să fie dela noi acea voință, pentru sănătatea voastră și pentru sufletele voastre. Iar după viața noastră ori cine sau nastavnicul sau din frații acestui sfânt loc care nu va ține această întocmire a noastră, acela să fie sub blestemul părintesc. Altfel nu este și nu va fi.

A scris în sfânta mănăstire dela Putna, în anul 6984 <1476> luna Ianuarie 25, așa zisul nevrednicul ieromonahul Paisie.

Muzeul Reg. Suceava, nr. 1727.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

O fotocopie la Acad. R.P.R. Filiala Iași, III/35.

1476 (6984) Mai 22, Iași

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, dacă va fi cuiva nevoie de aceasta, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră pan Șteful pitarul, nepotul panului Iacuş vistier, de bună voia lui de nimeni silit și nici asuprit și a vândut el din uricul său drept, ocina sa dreaptă din uricul bunicului său pan Iacuş vistier, o seliște anume Poprincani, pe Jijia, între Posadnici și între Cârniceni, la Tihova. Aceasta a vândut-o credinciosului nostru pan Mușat vornic la prețul de 100 zloți tătarești.

Și întru aceia, s'a ridicat credinciosul nostru pan Mușat vornic și a plătit el toți acești bani mai sus scriși, 100 de zloți tătarești, în mâinile slugii noastre pan Șteful pitar, totul deplin cu bani gata, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Pentru aceia, noi văzând bună voia lor și tocmeala dintre dânșii și plata deplină pentru aceasta, tot cu bani gata, iar noi deasemenea am dat și noi și am întărit credinciosului nostru, pan Mușat vornic această seliște mai înainte spusă anume Poprincani, care este pe Jijia, între Posadnici și între Cârniceni, la Tihova, să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine îi va fi cel mai de aproape să le fie neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acelei seliști mai sus scrise, să fie din toate părțile după hotarele vechi, pe unde au folosit din vecii vecilor.

Iar la aceasta este marea mărturie a însăși domniei mele a mai sus scrisului Ștefan voevod și preaiubiții copii ai noștri Alexandru și Petru și Bogdan și boierii moldoveni: pan Stanciul și fiul lui, pan Mârza, pan Vlaicul staroste de Hotin și fiul lui, pan Duma, pan Zbiare, pan Bodea vornic, pan Luca și pan Hărman pârcălabi de Cetatea Albă, pan <Neag și> pan Ivașco pârcălabi de Chilia, pan Arbure pârcălab de Neamț, pan Fetea, pan Vâlcea pârcălab de Cetatea Nouă, pan <Gangur pârcălab> de Orhei, pan Pașco, pan Buhtea, pan Iațco Hudici, pan Ivașco Hrincovici, pan Șteful Osifovici, pan Mihău spătar, pan Iuga vistier, pan Iuga postelnic, pan Dajbog <ceașnic> pan Barsu stolnic, pan Ilea Huru comis și toți ceilalți boieri ai noștri moldoveni și mari și mici, care au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră și pecețile boierilor noștri la această carte a noastră.

A scris Ion dascăl, în Iași, în anul 6984 <1476> Mai 22.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, XLV/63.

Orig. slav. perg., 7 peceți atârnate.

Cu o trad. rom., ibid., XLV/64.

1476 (6984) Iunie 1, Mănăstirea Putna

† Cu voia tatălui și cu ajutorul fiului și cu săvârșirea sfântului duh. Iată eu, robul stăpânului meu Isus Hristos, Ignatie zis Iuga mare vistier al lui Ion Ștefan voevod am binevoit cu bunăvoința noastră și cu inimă curată și luminată, din toată buna voia noastră și mai ales cu ajutorul lui Dumnezeu și din dragostea în Dumnezeu către sfântul loc al sfintei și slăvitei uspenii a preasfintei, curatei și prea binecuvântatei stăpâna noastră născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria care este la Putna, am dat o cadelniță de 12 some de argint și chivot de 3 some aurite și 100 de zloți ungurești și 100 de oi și un sat anume Șirăuți în ținutul Cernăuților și o vie aproape de via mănăstirii, la Hârlău și câmp cât <este¹⁾, ca să-mi facă pomenire în vecii vecilor, în ziua de 1 Ianuarie a sfântului Vasilie cel Mare, seara parastas iar dimineața sfânta liturghie, înainte de moartea noastră și după moarte până în vecii vecilor, pentru sufletul nostru și al soției noastre Nastasia și pentru copiii noștri iubiți Mihul ceasnic și Sofia.

Smeritul arhimandrit Ioasaf, egumen de Putna și cu toți frații cei întru Hristos, văzând noi dragostea de fiu¹⁾ și prietenia și bunăvoința ta am făcut și întru aceia am jurat milei și seminției tale și neamului tău, până când va fi acest sfânt loc, să fie dela noi bunăvoință pentru tine. Iar după viața noastră năstavnicul sau din frații acestuia sfânt loc cine nu va ține această întocnire a noastră, acela să dea răspuns în ziua judecării înaintea lui Dumnezeu și a îngerilor lui,

A scris în mănăstire, în anul 6984 <1476> Iunie 1, ieromonahul Paisie, egumen de Putna.

Muzeul Reg. Suceava, nr. 1729.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași, III/32.

4

1476 (6984) Iunie 29, Mănăstirea Putna.

† Cu voia tatălui și cu ajutorul fiului și cu săvârșirea sfântului duh. Iată eu, robul stăpânului meu Isus Hristos, Ignatie, zis Iuga mare vistier al lui Ioan Ștefan voevod. Iată am binevoit cu bunăvoința noastră și cu inimă curată și luminată din toată bună voia noastră și mai ales cu ajutorul lui Dumnezeu și din dragostea în Dumnezeu către sfântul loc al sfintei și slăvitei uspenii, a preasfintei, curatei și prea binecuvântatei stăpâna noastră, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioara Maria, care este la Putna, și am dat o candelă de 10 some de argint și aurită deasemenea și un chivot încă de 3 some și aurit și am dat încă o sută de zloți ungurești și un sat anume Șirăuți în ținutul Cernăuți, ca să-mi facă pomenire în vecii vecilor la 1 Ianuarie, ziua sfântului

¹⁾ lipsă în orig.

Vasilie cel Mare, seara parastas iar dimineața sfânta liturghie, cum este obicei, înaintea morții noastre; iar după moartea noastră, în vecii vecilor, pentru sufletul nostru și pentru sufletul soției noastre, numele ei Nastea și pentru copilul iubit Mihul ceașnic și pentru fiica mea dragă Sofia, zisă Sopțea.

Smeritul arhimandrit Ioasaf, egumenul cinstitului locaș dela Putna și toată frăția cea întru Hristos, văzând noi dragostea de fiu și prietenia, am făcut voința ta și întru aceea am jurat milei tale și odraslei tale și seminției tale ca până când va fi acest sfânt loc, să fie dela noi bunăvoință pentru tine. Iar după viața noastră dintre nastavnici și din frații acestui sfânt loc cine va ține această întocmire a noastră, acela să dea răspuns înaintea lui Dumnezeu. Și altfel să nu fie.

A scris în sfânta mănăstire, în anul 6984 <1476>, Iunie <29> Ghenadie ieromonah.

Muzeul Reg. Suceava, nr. 1692. Orig. slav, perg., pecete atârnată. O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași, III/35. Data completată de I. Bogdan după o notă de pe verso.

5

1477 (6985).

Ștefan voevod întărește Mușei, soției lui Vindereu, stăpânirea peste satul Vinderei, la gura Lipovei.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 218.

6

1477 (6985) Septembrie 23.

Alt uric tot dela Ștefan v<oe>vodă, din velet 6985 <1477> <Septembrie 23>¹⁾, întăritură lui Pătru Bălco pe satul Bălcanii și Domireștii, ce sânt pe Tazlăul cel Mare, ca să-i fie lui ocine cu tot venitul.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 628, f. 545 v.

Rezumat rom. din prima jumătate a sec. XVIII.

Data de lună și zi, după I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 217.

7

1478 (6986) Februarie 11, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi <Ștefan>¹⁾ voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut <cu>²⁾ această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că aceste slugi adevărate ale noastre Mihăilă și Pițurcă, nepoții lui <Dan>²⁾ Poiană, au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri, mari și mici, de bună voia lor și nesiliți de nimeni, nici asuprași și au vândut ocina lor dreaptă și vislujenia unchiului lor

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc șters în orig.

Poiană Dan, un sat peste Prut anume Șirăuți. Aceasta au vândut credinciosului nostru pan, Iuga vistier în preț de 300 de zloți tătărești.

Și s'a ridicat pan Iuga vistier și le-a plătit toți acești bani mai sus scriși, tot bani gata. Iar ei deasemenea au dat lui pan Iuga vistier și privilegiul cel mai mare dela bunicul nostru, Alexandru voevod cel Bătrân, pe care l-a avut unchiul lor Poiană Dan, pe acest sat mai sus scris Șirăuți.

Și astfel în același ceas, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, pan Iuga vistier s'a gândit cu gândul cel bun și cu bună voia sa și a făcut pentru sănătatea sa și pentru sufletele sfântrăpoșaiilor <lui părinți și>¹⁾ pentru sufletul său și pentru sănătatea și sufletul cneaghinei lui, Nastea și pentru sănătatea și sufletul copiilor lor, Mihul și Osobțea <și a dat acest>²⁾ sat mai sus scris, anume Șirăuți peste Prut și cu privilegiul cel mai vechi mănăstirii noastre dela Putna, <unde este hramul uspeniei>²⁾ preacuratei născătoare de dumnezeu și unde este egumen popa chir Ioasaf.

<Deci noi>¹⁾ văzând bunăvoința lui <deasemenea și noi am dat și am întărit dela noi> acest sat <mai sus spus, anume Șirăuți, mănăstirii noastre dela Putna, unde este hramul uspeniei>²⁾, născătoare de dumnezeu..... neclintit în veci) cu toate hotarele sale cele vechi, pe unde au folosit <din veac>¹⁾.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului <noi Ștefan voevod>²⁾ și credința iubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Petru și Bogdan și credința boierilor noștri: credința <panului Stanciul>²⁾ credința panului Vlaicul și a fiului lui, pan Duma pârcălab de Cetatea Albă, credința panului Hrană vornic, credința panului Zbiare, credința panului Gangur, credința panului Hărman de la Cetatea Albă, credința panului Neag dela Chilia, credința panului Ivașco dela Chilia, credința panului Dajbog dela Neamț, credința panului Bileș dela Orhei, credința panului Dragoș dela Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ivașco Hrincoș, credința panului Costea spătar, credința panului Gherman postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al <țării>¹⁾ noastre, sau din) copiii noștri sau pe cine îl va alege dumnezeu să fie, acela să nu clinească această danie, ci să întărească și să împuternicească.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Vulpaș, la Suceava, în anul 6986 <1478> Februarie 11.

Acad. R.P.R., CI/41.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

1) loc șters în orig.

2) loc șters și rupt în orig.

1479 (6987) Martie 4, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Faceam cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată și credincioasă slugă și boier al nostru, pan Dajbog pârcălab de Neamț, ne-a sujit cu dreaptă și credincioasă slujbă.

Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita mila noastră și i-am dat și i-am întărit în țara noastră în Moldova satele anume: Doljeștii, la gura Albănei, acest sat pe care el l-a cumpărat cu banii săi drepti, întâi a cumpărat 2 părți în acest sat, dela Marușca, fiica lui Oancea Doljescul, cu patru sute de zloți tătărești, a treia parte din acest sat a cumpărat-o dela Nistor, fiul vitreg al lui Dolja cu două sute de zloți tătărești, alt sat pe ¹⁾ <iar cealaltă parte ¹⁾> pe banii săi o parte dela Mușca, fiica lui Manciul, pentru 60 de zloți tătărești, iar a doua parte, dela femeia lui Danciul și dela fiul ei Tador, pentru 60 de zloți tătărești, a treia parte a cumpărat-o el dela Zoica, nepoata lui, . . . ¹⁾ . . . iude pentru 60 de zloți tătărești.

Și Țigani anume: Manciul cu sălașul lui pe care l-a cumpărat dela Purcel, pentru 40 de zloți tătărești și Pântea cu sălașul lui ¹⁾ pe care l-a cumpărat dela Ilca, fiica lui Ponici, pentru 60 de zloți tătărești.

Acestea să-i fie lui uric cu tot venitul și copiilor lui și fraților lui și nepoșilor și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam cine i se va alege să-i fie cel mai de aproape, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarele vechi pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Petru și Bogdan și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Zbiarea, credința panului Neag, credința panului Ivașco, credința panului Hrană vornic, credința panului Duma și credința panului Hărman, pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Șandru și credința panului Maxim pârcălabi de Chilia, credința panului Șandru portar de Suceava, credința panului Gangur pârcălab de Orhei, credința panului Dragoș pârcălab la Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului Costea spătar, credința panului Iuga vistier credința panului Gherman postelnic, credința panului Ion ceășnic, credința panului <Petru stolnic ¹⁾> credința panului <Grozea ¹⁾> Micotici comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, Moldova <dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau ¹⁾> pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al <țării ¹⁾> noastre, <Moldova acela să nu le clinească ¹⁾> dania

¹⁾ loc șters în orig.

și întărirea noastră ci să-i întărească și să-i împuternicească, <fiindcă> ¹⁾ i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestor toate mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toma, la Suceava, în anul 6987 <1479>, luna Martie 4.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXXV/12.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

9

1479 (6987) Aprilie 29, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, dacă va fi cuiva de trebuință, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici, Anușca fiica lui Costea al lui Sărăcin, și cu fiul său, sluga noastră Matei, aprod al nostru, de bună voia lor, de nimeni nesiliți, nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept și propriu, o seliște pe pâraul Teleajinei, anume Drâncălăești, slugii noastre Toader și fraților lui Ion și Puiu și Zaharia și surorii lor <Todora> în preț de 200 de zloți tătărești.

Și s'au ridicat slugile noastre Toader și Ion și Puiu și Zaharia și sora lor Todora și au plătit toți banii gata în mâinile Anușcăi, fiica lui Sărăcin și în mâinile fiului ei, Matei, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Deci noi văzând buna lor voie între dânșii și tocmala și plata deplină, iar noi deasemenea <am dat> și am întărit și dela noi slugilor noastre Toader și fraților lui Ion și Puiu și Zaharia și surorii lor Tudora, această seliște, mai înainte spusă, pe pâraul Teleajinei, <anume> Drâncălăeștii ca să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor, la fel și nepoților lor și strănepoților lor și răstrâncopoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei seliști pe <pâraul> Teleajinei <anume> Drâncălăeștii să fie din toate părțile după hotarul cel vechi, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este <mare> mărturie a însuși domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și <credința> copiilor domniei mele, Alexandru și Bogdan și boierii <noștri> pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Zbiare, pan Hrană vornic, pan Duma și pan Hărman dela Cetatea Albă, pan Șandru dela Suceava, pan Dajbog dela Neamț, pan Gangur dela Orhei, pan Dragoș dela Cetatea Nouă, pan Neag, pan Ivașco, pan Iațco Hudici, pan Costea spătar, pan Iuga vistier,

¹⁾ loc șters în orig.

pan Gherman postelnic, pan Ion ceașnic, pan Petru stolnic, pan Grozea comis și toți ceilalți boieri ai noștri moldoveni, mari și mici.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră și pecețile boierilor noștri de această carte a noastră.

A scris Borcea, la Suceava, în anul 6987 <1479>, luna Aprilie, 29,

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 223—224.

Orig. slav, perg., pecetea atârnată.

10

1479 (6987) Mai 7, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea, sau o vor auzi cetindu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici, sluga noastră Misa de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut ocina sa dreaptă din uricul său drept, un sat anume Târnăuca. Acesta l-a vândut însumi domniei mele pe 150 de zloți tătărești.

Iar intru aceasta, domnia mea ne-am ridicat și am plătit toți acești 150 de zloți tătărești în mâinile slugii noastre, Misa înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici. Și pentru că am plătit toți acești bani deplin, sluga noastră Misa a dat în mâinile domniei noastre privilegiile pe care le avea pentru acest sat Târnăuca dela bunicul nostru, Alexandru voevod cel Bătrân și dela înaintașii noștri.

Iar după aceia, domnia noastră am socotit că este bine și cu bunăvoința noastră, cu inimă curată și luminată cu toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și am făcut pentru pomenirea sfântărilor noștri înaintași, pentru părinții noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră, pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri și am dat și am întărit acest sat Târnăuca sfintei noastre mănăstiri Putna, unde este locașul uspeniei preacuratei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu, unde este egumen și arhimandrit rugătorul nostru chir popa Iasaf, ca să fie acest sat Târnăuca sfintei noastre mănăstiri uric cu tot venitul, necintit, niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie din părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac. Deasemenea privilegiile lui Misa, pe care le-a avut pentru acest sat Târnăuca, le-am dat sfintei noastre mănăstiri Putna.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților copii ai domniei noastre: Alexandru, Petru și Bogdan și credința tuturor boierilor noștri: credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Zbiare, credința panului Hrană vornic, credința panului Duma și a panului Herman pârčalabi de Cetatea Albă, credința panului Neagu, credința panului Ivașco, credința panului Șendrea

portar de Suceava, credința panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Gangur pârcălab de Orhei, credința panului Bora Șandru și credința panului Maxim pârcălabi de Chilia, credința panului Dragoș pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului Coste spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Gherman postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Groza comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea aceașta, ci să întărească și să împuternicească sfânta noastră mănăstire Putna, pentru că i-am întărit pentru sufletele sfântrăposaiilor noștri înaintași, pentru părinții noștri, pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetia noastră de această carte a noastră.

A scris Borcea la Suceava, în anul 6987 <1479> luna Mai 7 zile.

După I. A. Wickenhauser, Geschichte der Klöster Homor, Set, Onufori Horodnik und Petrauz, Cernăuți, 1881, p. 181—182.

Trad. germană după orig. slav, perg.

11

1479 (6987) Mai 11.

Suret dela Ștefan voevod, din let 6987 <1479> Mai 11.

Facem înștiințare cu această carte a noastră pentru adevărat sluga noastră, Ivașco Popovschi, carele slujind noao cu dreaptă și credincioasă slujbă, osebit de altă milă a noastră, i-am dat și i-am întărit lui, întru al nostru pământ moldovenesc, pre a lui dreaptă ocină, cumpărătură, giunățate de sat de Borodniceni, cutul den sus și întru acelaș hotar fântâna Livenii și hălășteul ce iaste din gios de Borodniceni, care a cumpărat pre acea giunățate de sat dela Armanca, femeia lui Mihail Lopatinschi, drept 100 zloți tătărăști.

Și a patra parte de sat de Popeni, parte lui, cutul de sus, unde au fost casa lui Dumitru, și giunățate de hălășteu, ce are împreună cu frate-său Pătrașco și hălășteul Mihului.

Deci toate acele de mai sus scrise să-i fie lui și dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui, nepoților și strănepoților și la tot neamul ce se va alege mai aproape, *nesticat* niciodată, în veci.

Pentru aceia, credința domniei mele, Ștefan voevod și a preiubiților fii ai domniei mele: Alexandru, Petru și Bogdan voevod și credința boierilor noștri, Hrană mare dvornic și Ștefan mare spătar.

Și pentru mai mare credință și întăritură am poruncit cinstului și credinciosului dumisale Tăutul *mare* logofăt să scrie și această pecete cătră această carte să o lege.

S'a tălmăcit de Evloghie dascal, la let 1765, Oct. 30

După M. Costăchescu. Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare. p. 95
Trad. rom.

12

1479 (6987) Mai 14, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Iată această boier adevărat și credincios al nostru, pan Duma pârcălab de Cetatea Nouă ¹⁾, ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă pentru noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră, în Moldova, ocina lui dreaptă, două sate anume Rogojeni pe Siret.

Aceasta <să-i fie> lui dela noi uric cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine îi va fi cel mai de aproape neclintit niciodată în vecii vecilor. Iar hotarul acestor sate, Rogojeni mai sus scrise, să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului noi, Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Petru și Bogdan și credința boierilor noștri: Aceasta scriem.

Suceava, în anul 6987 <1479>, Mai 14.

Boiarii cei mari: Tăutul *mare* logofăt, Vlaicul, Zberea *mare* vornic, Hrană *mare* vornic, Duma și Hărman pârcălabi de Hotin, Niagul și Ivașco și Șendre portar și Bora și Maxim pârcălabi de Chilie ²⁾.

< Deasupra > A Tăzlăului pe Rogojeni la Săcel.

Arh. St. Buc., Condica Asachi. ms. 628, f. 390.

Cople slavă.

Cu o trad. rom., ibid., ms. 629, f. 8.

13

1479 (6987) Mai 19, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că aceste adevărate slugi ale noastre, anume Ilea și frații lui, Duma și Cozma, ne-au slujit drept și credincios. De aceea, noi văzând slujba lor dreaptă și credincioasă către noi, i-am miluit cu mila noastră deosebită și le-am dat și le-am întărit în țara noastră, în Moldova, ocina lor dreaptă, jumătate de sat din Hlăpești pe Pârâul Alb, partea de jos.

¹⁾ Corectat de I. Bogdan din *Cetatea Nouă* în *Cetatea Albă*.

²⁾ Lista boierilor românește în text.

Aceasta să le fie dela noi uric cu tot venitul și copiilor lor deopotrivă, și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat din Hlăpești să fie pe unde le-a hotărnicit pan Arbure și pan Vâlcea, începând dela obârșia izvorului din sus și pe pârâul Arinilor în jos și prin mijlocul satului la vale și pe vechiul șanț până la hotarul Șerbeștilor.

Și deasemeni am dat și am întărit slugii noastre, Cozma, dreapta lui cumpărătură, jumătate de sat din Mălești, partea din deal, și 12 ogoare pe această parte a pârâului, pe care această jumătate de sat din Mălești și aceste 12 ogoare le-a cumpărat Cozma dela Tador Urdugaș pentru 60 zloți tătărești. Acestea să fie dela noi uric cu tot venitul, și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acestei jumătăți de sat din Mălești să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Petru și Bogdan, și credința boierilor noștri: credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Zbiare, credința panului Hrana vornic, credința panului Duma și credința panului Hărman pârăcălabi de Cetatea Albă, credința panului Neagu, credința panului Ivașco, credința panului Șandru portar de Suceava, credința panului Dajbog pârăcălab de Neamț, credința panului Gangur pârăcălab de Orhei, credința panului Bora Șandru și credința panului Maxim pârăcălabi de Chilia, credința panului Dragoș pârăcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iașco Hudici, credința panului Costea spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Gherman postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Groza comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn <al țării noastre Moldova, sau> ¹⁾ dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau <iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie> ¹⁾ domn al țării noastre Moldova, acela să <nu clintească> ²⁾ întărirea <noastră> ²⁾, ci să întărească și să împuternicească, pentrucă, le-am dat și le-am întărit pentru slujba lor dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toma la Suceava, în anul 6987 <1479>, Mai 19.

Acad. R.P.R., LXXV/160.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

¹⁾ loc ilizibil în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

1479 (6987) Mai 24, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, dacă acesta îi va fi de trebuință cuiva, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici Givert și Roman din Cozărești și Vasco, fiul lui Hobiiian, cu soru-sa și lura, comnatul lui Vasco și Tulea de bună voia lor și nesiliți de nimeni și nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină, din uricul lor drept, satele anume Zubricenii și în alt hotar Vancouții și cu moara la Ciubru.

Acestea le-au vădut slugii noastre, pan Hanco, în preț de 200 zloți tătărești. Și le-a plătit deplin toți banii gata, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi vânzând bună voia lor și tocmeala între dânșii și plata deplină și noi deasemenea le-am dat și le-am întărit aceste sate înainte zise, Zubricenii și Vancouții și moara la Ciubru, slugii noastre, pan Hancu, să-i fie lui dela noi uric cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lui și fraților lui și strănepoților lui și întregului lui neam, celor mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la acesta este mare mărturie a însuși domniei mele, mai sus scrisul, Ștefan voevod și a preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Petru și Bogdan, și boierii noștri: pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Zbiarea, pan Hrană vornic, pan Duma și pan Hărman dela Cetatea Albă, pan Neag, pan Ivașco, pan Șandrea, portar de Suceava, pan Dajbog dela Neamț, pan Ga<n>gur¹⁾ dela Orhei, pan Bora Șandro și pan Maxin cei dela Chilia, pan Dragoș dela Cetatea Nouă, pan Iațco Hudici, pan Coste spătar, pan Iuga vistier, pan Gherman postelnic, pan Ion ceașnic, pan Petru stolnic, pan Grozea comis și toți ceilalți boeri ai noștri ai Moldovei mari și mici, cari au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră și pecețile boierilor noștri de această carte a noastră.

A seris Toma diac, la Suceava, în anul 6987 <1479> Mai 24.

Arh. St. Iași, CCCXI/52.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

Cu o trad. rom. din 1782 la CDXXXI/1.

1479 (6987) August 11, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o

¹⁾ omis în text « Gangur ».

vor auzi citindu-se, că pe aceste adevărate Anuşca și Maria, fiicele lui Camarin, le-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit în țara noastră Moldova, ocina lor dreaptă, ocina tatălui lor, Camarin, satele anume: ... ¹⁾ și Grozeștii și Măneștii, să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit nici odată, în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după hotarul vechi, din toate părțile, pe unde din veac au folosit.

Iar la acesta este credința domnului noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților noștri copii Alexandru și Bogdan Vlad și credința boerilor noștri: credința panului Vlaicul pârcălab, credința panului Zbiarea, credința panului Iuga, credința panului Hrană vornic, credința panului Duma și credința panului Hârman pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Neag, credința panului Gangur, credința panului Ivașco și credința panului Maxin pârcălabi de Chelia, credința panului Șandro, portar de Suceava, credința panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Dragoș pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Costea spătar, credința panului Chiriacoalea vistier, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Gherman postelnic, credința panului Ion ceasnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni cu mari și cu mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu le clintescă dania și întărirea noastră ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit pentru că le este ocină dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Scris la Suceava, în anul 6987 <1479> August 11.

După M. Costăchescu. Doc. Moldovenesti dela Ștefan cel Mare, p. 101—102.

Orig. slav. perg.

16

1479 (6987) August 30, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, dacă va fi cuiva nevoie că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră și din curată și luminată inimă, și toată bună voi<a>

¹⁾ loc tăiat în orig.

noastră, și cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim și să împuternicim sfânta biserică, mitropolia noastră dela Rădăuți, unde este hramul sfântului arhierarh și făcător de minuni Nicolae, și unde este episcop rugătorul nostru chir Ioanichie, și am făcut, pentru pomenirea sfântărilor noștri înaintași și părinți, și pentru sănătatea și mântuirea noastră, și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, pentru aceia ca să nu aibă nici un boier al nostru, nici staroști, nici șoltuzi și pârgari din Suceava, nici șoltuzi, nici pârgari de târgul Seret, nici vornici din aceste două târguri, nici globnici din ținutul Suceava, să nu aibă treabă cu acești oameni ai noștri din Rădăuți, din satul mitropoliei noastre nici să-i judece, nici să ia gloabă dela ei, nici pentru faptă mare, nici pentru faptă mică, nici pentru dușegubină, nici pentru răpire <de fecioară> ce se vor face acolo în acel sat Rădăuți.

Numai pentru sfadă în târg și pentru furt ce s'ar dovedi de față în târg, să-i judece pe oamenii aceia <din Rădăuți> vornicii târgului, dar pentru altceva să n'aibă treabă să-i judece ci să-i judece rugătorul nostru chir Ioanichie, sau acel pe cine îl va alege Dumnezeu să fie episcop la mitropolia noastră, dela Rădăuți, sau vornicii lor, dar altul nimeni.

Și deasemeni oricâte sate sunt la Coțmani, cari ascultă de mitropolia noastră dela Rădăuți, cu oamenii din acele sate să n'aibă treabă nici un boier al nostru, nici staroștii de Tețina, nici globnici, nici pererubți, nici să-i judece nici să ia gloabă dela ei, nici pentru faptă mare, nici pentru faptă mică, nici pentru dușegubină, nici pentru răpire de fată, ce se vor face acolo la Coțmani ci să-i judece episcopii noștri sau vornicii lor, cum scriem mai sus.

Deasemenea slugile noastre pererubții să nu mâne pe oamenii dela Coțmani nici la cetate, nici la mori, nici la curțile noastre la un loc cu alți țărani¹⁾.

Deasemenea, pentru pripasurile ce se vor găsi la Rădăuți sau la Coțmani, în satele ce ascultă de mitropolie, cu acele pripasuri nimeni să n'aibă nicio treabă, ci să aibă treabă numai episcopul nostru dela Rădăuți, sau vornicii lor. Aceste toate mai sus scrise să fie dela noi uric mitropoliei noastre dela Rădăuți, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților noștri fii, Alexandru și Petru, și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Borcea la Suceava, în anul 6987 <1479> luna August 30.

Mănăstirea Putna, nr. 626 c.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași, II/63.

¹⁾ în text: «zemliani».

1479 (6987) Septembrie 20, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturilor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că ne-am înțeles din bună voia noastră cu mitropolitul și părintele nostru, chir Gheorghe și am schimbat satele noastre proprii. Și noi am dat bisericii noastre mame dela Suceava, unde este locașul sfântului mare mucenic și purtător de biruințe Gheorghe satele noastre adevărate, anume Vereșcecani pe Siret, la vad cu morile și Ungureni.

Și părintele nostru, mitropolitul chir Gheorghe ne-a dat pentru aceste sate ale noastre, Vereșcecani și Ungureni, adevăratele urice satul stăpănit de mitropolia de Suceava, anume Jicov, partea de jos, pe Suceava, cu moara și cu vama care se ia la Jicov, cu toate veniturile și hotarul cel vechi, care a fost ascultăror de acest sat din veci. Și marele privilegiu pe care îl avea domnia mea dela bunicul nostru, Alexandru voevod cel Bătrân pentru aceste două sate, Vereșcecani și Ungureni, l-am dat în mâna părintelui nostru mitropolitul chir Gheorghe.

Iar după aceasta, cu bună voia noastră, cu gândul nostru luminat cu inimă dreaptă și curată și cu ajutorul lui Dumnezeu ne-am ridicat ș'am făcut pentru întărirea și împuternicirea sfintei noastre mănăstiri, unde este hramul și locașul preacuratei noastre stăpâne, născătoare de Dumnezeu și cinstita ei uspenie și unde este egumen rugătorul nostru chir popa Ioasaf, am făcut pentru pomenirea sfântărașilor strămoșilor noștri, pentru pomenirea și pentru mântuirea părinților noștri, pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea preaiubiților noștri copii și-am dat sfintei mănăstiri Putna satul nostru Jicovul de Jos pe Suceava cu moara și cu vama și cu toate veniturile, ca să fie mănăstirii noastre uric, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul hotar pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei noastre Alexandru și Petru și credința boierilor noștri: credința panului Vlaicul, credința panului Zbiare, credința panului Hrană vornic, credința panului Duna și a panului Hărman pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Niagu, credința panului Ivașco, credința panului Șăndrea ¹⁾ portar de Suceava, credința panului Bora și a panului Maxim pârcălabi de Chilia, credința panului Dajbog dela Neamț, credința panului Dragoș pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Fete ²⁾, credința panului Iațco Hudici, credința panului Coste spătar, credința panului Iuga vistier, credința panului Gherman postelnic,

¹⁾ La Wilckenhauser: « Schander »

²⁾ „ : « Fote ».

crediința panului Ion ceășnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Groza comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Și după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iarăși pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn, acela să nu clinească dania noastră mănăstirii noastre, ci s'o întărească și s'o împuternicească.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit lui Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetia noastră de această carte a noastră.

S'a scris la Suceava în anul 6987¹⁾ <1479> luna Septembrie 20.

După F. A. Wickenhauser, Geschichte der Klöster Woronez und Putna, Cernăuți, 1886, p. 162—164.

Trad. germană, după orig. slav. perg., pecete atârnată.

18

1479 (6987) Decembrie 30, Suceava.

Ștefan voevod întărește stolnicului Radu Gârbovăț stăpânirea peste satele Rușii, Buciumii și Bărgăoarii.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 236.

19

1480 (6988) Ianuarie 25, Suceava.

Ștefan voevod din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată aceasta adevărată slugă a noastră, pan Dolga, ne-a slujit drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, i-am dat și i-am întărit ocina și cumpărătura lui dreaptă, satul anume Pășcanii pe Bistrița, în Câmpul lui Dragoș, pe care sat l-a cumpărat dela nepoții lui Trifu Gâlcă, fiii lui Mircea, anume: Fătul și Ivan și Toader și Dragoș și Petre și surorile lor, Marina și Drăgălina cu prețul de 200 zloți tătărești. Iar acest sat, Trifo Gâlcoș îl cumpărase dela Borilești.

Acestea toate mai sus scrise să-i fie slugii pan Dolga uric dela noi, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape neclintit.

Aceasta scriem Suceava, 6988 <1480> luna Ianuarie 25.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 628, f. 54.

Copie slavă.

20

<1480> Martie 15.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut <cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau >²⁾

¹⁾ la Wickenhauser: greșală de tipar: 6687.

²⁾ loc șters, ilizibil în orig.

o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Marco Bălaur, ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat <și i-am întărit> ¹⁾ în țara noastră, în Moldova, ocina lui dreaptă, satele anume: Vârtop ²⁾ care este pe Pârâul Negru și jumătate din iaz și jumătate din moară, tot pe Pârâul Negru, pe care acest sat l-a cumpărat Bălaur dela pan Cârștișor, nepotul lui Cârstea cel Mare, pentru 150 zloți tătărești. — Toate acestea mai sus scrise să fie slugii noastre, Marcu, dela noi uric, lui și surorilor lui, Varvara și Nasta <și copiilor lui> ¹⁾ și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat după hotarul vechi <pe unde din veac> ¹⁾ au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod <și credința preaiubiților> ¹⁾ copii ai noștri, Alexandru și Petru și Bogdan <Vlad> ¹⁾ și credința <boerilor> noștri: credința panului Vlaicul, credința panului Zbiarea, credința panului ¹⁾ pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașcu și credința panului Maxin, pârcălabi de Chilia, credința panului Șandrea portar de Suceava, credința panului Dajbog pârcălăb de Neamț, credința panului Dragoș pârcălăb de Cetatea Nouă, credința panului Gangur pârcălăb de Orhei, credința panului Iațco Hudici, credința panului Costea spătar, credința panului Chiracolea vistier, credința panului Gherman postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea Micotici comis și credința tuturor boierilor noștri <moldoveni> ¹⁾ mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu <să fie domn> al țării noastre Moldova, acela să ¹⁾

Iar pentru mai mare putere <și întărire> ¹⁾ a acestei cărți a noastre ¹⁾ ¹⁾ Martie 15.

Acad. R.P.R., ms. rom. 5234, f. 173—174.

Copie slavă.

Anul după sfatul boierilor.

21

1480 (6988) Mai 12.

Suret dela Ștefan v<oe>vod, let 6988 <1480>, Mai 12.

Facem înșliințare, precum au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, mari și mici, rugătoriul nostru, chir Gheorghie mitropolit Sucevii, de a lui bună voia, de nime silit nici asuprit, au vândut domniei mele o moară din Feredéiani, care acea moară au fost cumpărat-o rugătoriul nostru, chir

¹⁾ loc șters, ilizibil în orig.

²⁾ « Vârtop », lectură nesigură.

Theoctistu mitropolit Sucevii, dela Stanciul, feciorul Spătăroae, acéia au vândut-o domniei mele, drept 60 zloţci> tătăreşti.

Deci, domniia mea, de a noastră bună voia, cu inima bună şi curată, pentru sufletul părinţilor noştri şi pentru sănătatea noastră şi a fiilor noştri, am dat şi am întărit cu acea moară den Feredieni mânăstirii Putnii, unde iaste hramul Adormirea presfintei născătoarei de d<u>mnezeu, iară egumen şi arhimandrit rugătoriul nostru chir popa Iosaf, ca să fie mânăstirii noastre Putnii uric cu tot venitul, *nestricat* niciodinioară, în véci.

Şi pentru credinţa şi mai bună întăriré, am poruncit cinstitului şi credinciosului boierului nostru, dumnalui Tăutul mare log<u>fet să scrie şi a noastră pecete cătră această cart<e> a noastră să o lége.

Arh. St. Buc., A. N., CXLIV/1.

Copie rom. din sec. XVIII.

22

1480 (6988) Mai 27, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ştefan voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici, credinciosul nostru pan Şteful pârcălab de Hotin şi mătuşa lui Marena, fiica panului Iacuş vistier, şi cu fiicele ei, Anuşca şi Vasutca şi cu nepoţii săi, fiii lui Iurie Buceaţchi şi s'au pârât pentru ocinele lor. Insă s'au pârât ce s'au pârât, iar apoi s'au întocmit şi şi-au împărţit ocina lor dreptă, înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni.

Deci din aceste ocine a rămas partea credinciosului nostru pan Şteful pârcălab trei sate: un sat anume Ecuşanii, la obârşia Voronei şi al doilea sat, Drăguşanii şi al treilea sat, Poprincanii pe Jijia.

Deci noi, văzând buna lor voie şi tocomeala dintre ei, cu care s'au întocmit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, noi deasemenea am dat şi dela noi şi am întărit credinciosului nostru pan, Şteful pârcălab de Hotin, aceste trei sate spuse mai înainte, să-i fie dela noi uric şi cu tot venitul, lui şi copiilor lui şi fraţilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi întregului lui neam cine i se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor trei sate spuse mai înainte să-i fie după vechiul hotar din toate părţile, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este marea mărturie a însumi domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ştefan voevod şi a preaiubiţilor noştri copii Alexandru şi Petru şi a boierilor noştri: pan Vlaicul, pan Zbierea, pan Neag, pan Hrana vornic, pan Duma şi pan Hărman de Cetatea Albă, pan Ivaşco şi pan Maxim de Chilia, pan Şandru

de Suceava, pan Dajbog de Neamț, pan Gangur de Orhei, pan Dragoș de Cetatea Nouă, pan Iașco Hudici, pan Coste spătar pan Chiracol vistier, pan Gherman postelnic, pan Ion ceașnic, pan Petru stolnic, pan Grozea comis și toți ceilalți boieri moldoveni ai noștri mari și mici, care au fost la aceasta.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Borcea la Suceava, în anul 6988 <1480> luna Mai 27 zile.

Acad. R. P. R., Filiala Iași, XV/65.

Orig. slav, perg., pecetea atârnată.

Cu o trad. rom., ibid., XLV/66.

23

1480 (6988) August 29, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Faceam cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier credincios al nostru pan Hărman pârcălab de Cetatea Albă ne-a slujit drept și credincios.

De accia, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră, în Moldova, dreapta lui ocină și cumpărătură, un sat anume Siminiceanii cutul de sus, acest sat Siminiceanii pe care el l-a cumpărat dela Coste Grăma pentru 120 zloți tătărești.

Și deasemenea i-am dat și i-am întărit un tătar anume Costea, acest tătar pe care el l-a cumpărat dela Ivașco și dela Iurie, fiii lui Călian din Cetatea pentru 80 zloți tătărești.

Deasemenea i-am dat și i-am întărit un Țigan anume Lal, acest Țigan pe care el l-a cumpărat dela Voica, fiica panului Ponici cel bătrân, pentru 70 zloți tătărești.

Toate acestea mai sus scrise să fie credinciosului nostru pan Hărman pârcălab de Cetatea Albă dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris Siminiceanii, cutul de sus, să fie după hotarul vechi din toate părțile, pe unde au folosit din veac. Iar acest Tătar Costea și acest Țigan Lal să-i fie lui și cu copiii lor și cu nepoții și strănepoții și răstrănepoții lor.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților copii ai noștri Alexandru și Petru, și credința boierilor noștri: credința panului Vlaicul, credința panului Zbiare, credința panului Iuga, credința panului Neagu, credința panului Hrana vornic, credința

panului Duma pârcălab de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxim pârcălabi de Chilia, credința panului <Șandru> ¹⁾ portar de Suceava, credința <panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Gangur> ²⁾ pârcălab de Orhei, credința panului Dragoș pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iașco Hudici, credința panului Costea spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Gherman postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea Micotici comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră, Moldova, acela să nu cîntecască dania și întărirea noastră ei să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Borcea, la Suceava în anul 6988 <1480>, luna August 29 zile.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 160.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

24

1480 (6988) Septembrie 11, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată Ana, sora panului Dobrul logofăt, a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, de bună voia ei de nimeni nesilită, nici asuprită, și a vândut dreapta ei ocină, din uricul ei drept și propriu, un sat anume Dobruleștii la obârșia Oarbicului. Și a vândut acest sat nepoatei ¹⁾ sale Stanca pentru 100 zloți tătărești.

Și s'a sculat Stanca și a plătit toți acești bani mai sus scriși 100 zloți tătărești în mâna Anii, sora panului Dobrul logofăt, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Deci noi văzând buna lor voie și tocmeala dintre ei și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit Stancăi acest sat spus mai înainte, Dobruleștii, la obârșia Oarbicului, să fie Stancăi dela noi uric și cu tot venitul și copiilor ei și nepoților ei și strănepoților ei și întregului ei neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acestui sat Dobruleștii să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

¹⁾ loc ilizibil în orig.

²⁾ « nepoata », așa în orig.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților noștri copii, Alexandru și Petru și credința boierilor noștri: credința panului Vlaicul, credința panului Iuga, credința panului Hrana vornic, credința panului Neagu, credința panului Duma și credința panului Hărman pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxim pârcălabi de Chilia, credința panului Șandru, credința panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Dragoș pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului Coste spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Gherman postelnic, credința panului Ion ceasnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova după noi, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne povestea noastră de această carte a noastră.

A scris Roman la Suceava, în anul 6988 <1480> Septembrie 11.

Acad. R.P.R., V/73.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

25

1480 (6988) Septembrie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier al nostru credincios, pan Duma clucer, ne-a slujit drept și credincios.

De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră, în Moldova, ocina dreaptă și cumpărătura paniței lui, Nastea, fiica panului Petru Brăescul un sat anume Căndeștii pe Siret, cu moară pe Siret între Rusănești și Călienești, pe care acest sat l-a cumpărat pan Petru Brăescul dela Marușca, fiica panului Șteful Jumătate panița panului Știbor, pentru 300 zloți tătărești ¹⁾ și alt sat Lozna, ocină și dedină a panului Petru Brăescul și Maxineștii pe Șumuz, mai sus de Dragoman.

Și Țiganii anume:..... ²⁾ Toader și femeia lui, Frusina, și cu sălașele lor, pe care acești Țigani i-a cumpărat pan Petru Brăescul dela Iurie și dela Drăgoi și dela Ivanco pentru 35 zloți tătărești ²⁾.

¹⁾ pasagiul « un sât » până la « 300 zloți tătărești » este tăiat cu cerneală din vechime.

²⁾ pasagiul « și Țiganii » până la « Zloți tătărești » tăiat cu cerneală din vechime.

Toate aceste mai sus scrise să fie panului Duma clucer dela noi uric și cu tot venitul, lui și paniței lui, Nastea și fratelui ei, Iurie, și surorilor lor, Fedora și Olușca, fii panului Petru Brăescul, și copiilor lor, deopotrivă și nepoților lor și strănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după vechiul hotar din toate părțile, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților noștri copiii, Alexandru și Petru, și credința tuturor boierilor noștri: credința panului Vlaicul pârcălab, credința panului Zbiera, credința panului Iuga, credința panului Hrana vornic, credința panului Duma și credința panului Hărman pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxim pârcălabi de Chilia, credința panului Șandru portar de Suceava, credința panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Dragoș pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului.....
.....¹⁾, <credința panului Iațco>¹⁾ Hudici, credința panului Costea spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Gherman postelnic, credința panului <Ion ceașnic>¹⁾, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine <va fi domn>²⁾ al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Tătul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Borcea la Sucava, în anul 6988 <1480> luna Septembrie 15.

Acad. R.P.R., LXVII/119.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

26

1480 (6988) Septembrie 17, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor asculta citindu-se, că această adevărată slugă a noastră Mircea, fiul lui Micul Orgoae, a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri și a sfatului și ni s'a jeluït cu mare plângere, spunând așa, că privilegiile bunicului său, Ștefan

¹⁾ loc ilizibil în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

Orgoae, pe care le-a avut dela bunicul nostru, Alexandru voevod cel Bătrân, și dela unchii noștri, Ilișa voevod și Ștefan voevod, când a fost pace, aceste privilegii, care au fost pe satele Orgoești și Negomirești, el a pierdut aceste privilegii când a venit împăratul turcesc și a prădat țara noastră.

Deci noi am socotit cu boierii și sfatul nostru și i-am făcut lege după dreptul țării, ca el să aducă la noi pe toți megiașii lui din jur ca și ei să recunoască și să mărturisească de aceasta că este așa. Și întru aceia, el s'a sculat și a adus înaintea noastră pe toți megiașii lui din jur, și au recunoscut și au mărturisit și ei că așa este.

Deci noi văzând recunoașterea și mărturia lor și noi, deasemenea am dat și am întărit slugii noastre, Mircea, dreapta lui ocină, aceste sate Orgoești și Negomirești, la obârșia Hovrăiatii, să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam, cine va fi cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubișilor fii ai domniei mele și credința boierilor noștri: credința panului Vlaicul pârcălab, credința panului Zbiare, credința panului Iuga, credința panului Hrana vornic, credința panului Neagu, credința panului Gangur, credința panului Duma și credința panului Herman pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxim pârcălabi de Chilia, credința panului Șandru portar de Suceava, credința panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Dragoș de Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului Costea spătar, credința a panului Chiracola vistier, credința panului Gherman postelnic, credința panului Ion paharnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din <neamul> ¹⁾ nostru, <sau iar pe ori cine> ²⁾ îl va alege <dumnezeu> să fie domn în țara noastră, Moldova, acela să nu-i clinească dania noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat pentru slujba lor dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor acelor mai sus scrise am poruncit credinciosului <nostru> ¹⁾ pan, Tăutul logofăt, să scrie și <să atârne> ²⁾ pecetea noastră <la această carte a noastră> ²⁾.

A scris Roman la Suceava, în anul 6988 <1480> Septembrie 17.

Acad. R.P.R., CLXXXIV/22.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

¹⁾ loc ilizibil în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

<1480—1496 Iunie>.

Suret scos de pe un uric vechiu dela Ștefan v<oe>vod, scos pe m<o>ld<o>-venia, zicându așe: Vinit-au, innainte noastră și înaintea a lor noștrii boiari moldovenești, slug<a> noastră Andreiu Dolha și cu frate-său Miclé și c<u> sora lor Mărușca, nepoții Oșmeloia, de a lor bun<ă> învoire, de nimene asupriți, nici impresuraț<i>, nici supărați, ce de a sale bune învoiri, și au vândutu-și ale sale drepte ocini și moșii, dintru al său dréptu uric, un sat anume Mărtineștii dela vadul Trotușului, aceste li-au vândut slugii noastre lui Șerban și giupâniesei lui, Ghindâi, pentru 120 de zloți ban<i> de argintu, zloți tătărești.

Și sculându-să sluga noastră Șerban și c<u> giupâniasa lui Ghinda, au dat toată plata deplin, precum scriia mai sus, acei bani 120 de zloți tătărești, în mănule slugii nostré, lui Andreiu Dolhâi și frăține-său Miclii și surorii lor Mărușcăi, nepoții Oșmeloia, innainte noastră și nainte a lor noștri boiari moldovenești.

Și noi, văzindu a lor bună învoire și tocma deplin platé, și noi așijdere de la noi li-am dat și li-am întărit slugii nostré lui Șerban și femeii lui Ghindâi același sat ce s'au zis mai sus anume Mărtineștii dela vadul Totrușului, li s'au datu-și-a dela noi uric a tot niiamului lor, câți să vor allege dar însăși li s'au datu-și dintru acel satu în doaă, adec<ă> giumătate dintru același satu din Mărtinești i s'au datu-si-a slugii nostré lui Șerban și fraților lui și ficiorilor, nepoților lor și strénepoților lor și nprăștiaților lor și a toot niiamului lor cine dintru dânșii să vor allege mai de aproape, neclintitu, nestricat, până în veci.

Iar hotarul acelui satu, ce iaste mai sus scrisu, li s'au datu-si-a însuși lor după ale sale bătrânești hotară, până în véci, neclintite, ojevăluite.

Ale căroră credință li iaste a domnului nostru, mai sus numitul domnu Ștefan vovod și c<u> ai să<i> preiubiți fii Alexandru și Bogdan și a tuturor boierilor m<o>ld<o>v<e>neș[i]ti.

Vă>let 1777, Maiu 27.

<Pe verso însemnare>: «Și Mărtineștii pe Trotuș».

Acad. R.P.R., CXXXIII/39.

Trad. rom. din 1777.

Datat din epoca în care apar împreună în acte cei doi fii ai lui Ștefan: Alexandru și Bogdan.

1481 (6989) Februarie 1, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan vovod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor

noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Danco, fiul lui Sima, nepotul lui Dragoș viteazul și cu nepoții lui de soră, anume: Giurge și Anușca și Vasutca și Măria și Neagșa, de bună voia lor și nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept și propriu, un sat la Cobăle, anume Selivestrii, amândouă cuturile, și au vândut acest sat însumi domniei mele cu prețul de 200 zloți tătărești. Și m'am sculat domnia mea și am plătit toți acești bani mai sus scriși, toți cu bani gata, în mâna slugii noastre Danco, fiul lui Sima, nepotul lui Dragoș viteazul, și în mâna nepoților săi de soră: Giurgiu și Anușca și Vasutca, și Măria și Neagșa, înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după aceasta iar a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Mărina Lolca, fiica lui Ionăș Borilescul, de bună voia sa și nesilită de nimeni, nici asuprită, și a schimbat cu domnia mea ocina ei dreaptă din uricul ei drept și propriu, două sate anume Borileștii și Dragoteștii, din Câmpul lui Dragoș pe Nechid. Și a dat Mărina Lolcă aceste două sate, Borileștii și Drăgoteștii, însumi domniei mele.

Și iar în acelaș ceas, m'am sculat domnia mea, de bună voia noastră, și am dat aceste două sate, Borileștii și Drăgoteștii, sfintei noastre mănăstiri dela Tazlău.

Iar domnia mea am dat Marinii Lolcă pentru aceste două sate, Borileștii și Drăgoteștii, satul mai sus scris, Selivestrii la Cobăle, amândouă cuturile, și încă am mai adăugat domnia mea Marinii Lolcă pe lângă acest sat Selivestrii, 240 zloți tătărești, tot bani gata, înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, pentruca să-i fie acest sat Selivestri, amândouă cuturile, Marinii Lolcă, dela noi uric și cu tot venitul, ei și fraților ei și nepoților ei și strănepoților ei și răstrănepoților ei și întregului ei neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat Selivestrii, amândouă cuturile, la Cobăle, să fie din toate părțile, cu toate vechile lor hotare, pe unde au folosit din veac.

Iar la acesta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților copii ai noștri, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Vlaicul pârcălab de Orhei, și a fiului panului Duma, credința panului Zbiare, credința panului Hrana vornic, credința panului Iuga vistier, credința panului Radul Gangur, credința panului Neag, credința panului Hărman, credința panului Șandru portar de Suceava, credința panului Gherman și credința panului Oana pârcălab de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxim pârcălabi de Chilia, credința panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Costea spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Ion paharnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau iarăși din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească, pentru că i-am dat și i-am întărit acest schimb al ei, pentru că ea a schimbat cu domnia mea pentru dreapta și propria ei ocină.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Borcea la Succava, în anul 6989 <1481> luna Februarie 1 zi.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 249.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

29

1481 (6989) Martie 12.

Pe Ursești, în Câmpii lui Dragoș, a Tazlăului.

† Velet 6986 <1481> Mart. 12¹⁾. Un uric *tot* dela Ștefan vod<ă> întăritură m<ă>n<ă>st<i>rii Tazlăului pe satul Ursăștii cu toate înpregiururile pe Nechid²⁾ în Câmpul lui Dragoș, ce l-au cumpărat măriia sa drept 200 zloți³⁾ tătărăști, dela Ana Nemăiasă și Ivan și dându-l miluire la m<ă>n<ă>stire Tazlăul i-au întărit cu uricul acesta.

Arh. St. Arc., Condica Asachi, ms. m 628, f 545 v.

Rezumat rom. din prima jumătate a sec. XVIII.

30

1481 (6989) Martie 12.

Copii scosă întocmai după acel sărbăscu ispisoc a lui Ștefan vod<ă> din vălet 6989 <1481> Mart la zili 31⁴⁾

Cu mila lui d<u>mnezeu, noi Ștefan v<oe>v<o>d, domnu țării Moldovi. Știut facem cu această a noastră carti, tuturor celor ce spre dinsa vor căuta, sau o vor auzi-o celindu-o, că această adevărată slugă a noastră Toma ficioru lui Majar, ci-au avut Majar cu Dușca fata lui Toder Dobrișan și Petre și Coste iarăși<i> ficiori Dușcăi ci-au avut Dușca cu alt bărbat, slujind noăo cu dreaptă credință, cari noi văzând a lor dreptă și credincioasă slujbă cătră noi, i-am miluit pre dănșii cu diosăbită a noastră miluiri și li-am dat și li-am întărit lor, în al nostru pământ al Moldovii, drept<ă> a lor ocină, ocina a mamei lor Dușca,

¹⁾ luna și ziua după: I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 251.

²⁾ In ms.: «Na Nechiréa la Dagoșe câmpul».

³⁾ In ms. «arginți».

⁴⁾ Intr'un suret «din prima jum. a sec. XVIII data este «6989» <1481> Martie 16 dzile» (Ac. R.P.R., /DCXXXIV) 2 a.

satul numit Româneștii și jumătate sat din Măzărăștii și jumătate din Poiana Călugăriții.

Și iarăși li-am dat lor și li-am întărit lor satul anumi Costeștii și Săcătura pi vale Iapei. Și au fost acele ocine a lui Măjar și s'au fost rătăcit ocinile acele. Deci s'au sculat Măjar și cu femeii-sa Dușca, di au răscumpărat amândoi ocinile acele și au dat 200¹⁾ zloți în mâinile Lungului ficiorul lui Basă și Ne<n>ciului...²⁾ vândut lor aceli sati și Săcătura dela ruda lor Nenciul aceli di mai sus scrisă amândoo.....²⁾ și a fraților lui.....²⁾ vinitu lor, asămine și.....²⁾ nepoților, strănepoților și prestrănepoților lor și a tot nemu lor, cari dintr'ânșii să vor alegei mai di aproape, niclătit niciodinioară, în veci.

Iar hotarul acelor di mai sus ziși sati, cu Poiana și cu Săcătura, să fii după vechiu hotar din parte acei pi undi din veci au trăit.

Și la acei esti adivărata noastră domnească <credință> di mai sus scrisă, noi Ștefan v<oe>v<od> și credința pre iubiților noștrii fii: Alexandru, Bogdan — Vlad, și credința boierilor noștri a Moldovii: credința giupănului Vlaicu, credința giupănului Iaosăp, credința jupănului.....³⁾, credința jupănului Iurașcu și credința giupănului Macsin părcălabul Băsărabii, credința jupănului Șandru portar⁴⁾ Sucevii, credința jupănului Dajbog al Nemțului, credința giupănului Ga<n>gur părcălabul Orhei<u>lui, credința jupănului Dragoș părcălabul *Cetății Noi*, credința jupănului Iacuș Gudina, credința jupănului Coste spătari, credința jupănului Chiraicu vistirnicului, credința jupănului Ghirman postelnicului⁵⁾, credința jupănului Ionașcu, credința jupănului Petre stolnicul și credința jupănului Groz<a> comis⁶⁾ și credința boierilor noștrii ai Moldovii, mari și mici.

Iar după a noastră vii<a>ță, ci<ni>va fi stăpânetor pământului nostru, din fi<i> noștri, sau din neamul nostru, sau iarăși pre cine va alegei d<um>nezău să fii domnu fărăii Moldovii, aceala să nu aibă a străca a noastră dari și întărire, ci să aibă a întări și a înnoi, pentru că noi am dat și am întărit lor pentru a lor dreptă slujbă cătră noi.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrisă, poro<n>cit-am credinciosului boirilui nostru, dum. Tăutului logofăt, să scrii și a noastră peceti să o legi la această hârtie a noastră.

Scris în Suceava, la let 6989 <1481>, luna lui Mart 31.

Acest hrisov tălmăcindu-să de mini întocmai după cel sârbăscu, s'au întărit și cu a me iscălitură, pentru credință.....³⁾

1) In celălalt suret este: 70.

2) textul scris cu cerneală spălăcită, este pătat și neciteț.

3) loc alb în text.

4) corectat peste « pârtaar.

5) în text: postolnicului.

6) în text: comisar.

Această copii s'au scris de mini iscălitu și să dă răzășilor Romănești, iar cel adivărat ispisoc va sta la mini.....¹⁾

Acad. R.P.R., DCXXXIV/2.

Copie după trad. rom. din 1837, actă trad. rom. la Muzeul Lupta revoluționară a poporului XIX/1.

31

1481 (6989) Aprilie 20, Suceava.

Suret din ispisocul lui Ștefan voevoda, din anii 6989 <1481> Aprilie 20 zile.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevoda, domn țării Moldovii. Facem șlire cu această carte a noastră, tuturor acelora ce or vede-o, sau cetin-du-se or audzi-o, iată că au venit înainte noastră și înainte a tuturor ai noștri moldovenesți boeri, mari și mici, slugile noastre Sima și Șteful și Maseico, feciorii boerului Rotinpan, de a lor bună voc, de nime nevoiți, nici siliți și și-au vândut moșiile lor cele drepte ce-au avut din părinți, din uricul lor cel vechiu și drept, adecă din uricul ce-au avut părintele lor, boerul Rotinpan, dela moșul nostru, dela Alexandru voevoda, patru sate, anume Jădeștii și Zbereștii, și Iijeștii pe dealul Putnii, și Piticii pe Sirișel; aceste tuspatur sate le-au vândut slugii noastre boerului Zberii, drept o sută zloți tătărăști.

Și sculându-se sluga noastră boerul Zbera au plătit acea 100 de zloți tătărăști, tot cu bani gata, în mânuile slugilor noastre Simii și Șteful și Masiico, înainte noastră și înainte a tuturor boerilor noștri moldovenesți.

Deci, văzând și noi invoința lor cea bună și tocma și plata cea deplină, așjderea și noi am întărit slugii noastre boierului Zberii acele patru sate ce s'au scris mai sus: Jădeștii și Zbereștii, și Iijeștii, pe dealul Putnii, și Piticii pe Sirișel, ca să fie lui și dela noi uric, cu toate veniturile acelor sate, și feciorilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și prestrănepoților lui și a tuturor neamurilor lui, ce s'ar alege mai de aproape, nestrămutate nici odănoară, în veci.

Iar hotarul acestor patru sate să fie după vechiul hotar din toate părțile, pe unde au fost din veac.

Iară spre aceasta este credința domniei noastre, noi cel mai sus scris, Ștefan voevoda și credința a preiubiților fiilor noștri Alexandru și Bogdan — Vlad, și credința a boerilor noștri moldovenesți: credința boerului Vlaicul părcălabul de Orhei și credința feciorului lui, a boierului Dumii, credința boerului Hrană dvornicului, credința boerului Iugăi vistiernic și credința boerului Gangur, credința boerului Neagu, credința boerului Hărman, credința boerului Șandrii portariului de Suceava, credința boerului Gherman <și> credința boerului Oanii a părcălabilor dela Cetate Albă, credința boerului Ivașco și credința boerului Maxim a părcălabilor de Chilia, și credința boerului

¹⁾ semnătură indescifrabilă.

Dajbog a părcălabului de Neamț, credința boerului Feti Gotcă, credința boerului Dragoș a părcălabului de Cetate Noao, credința boerului Iațco Hudici, credința boerului Șteful a părcălabului de Hotin, credința a boerului Costei spătariul, credința boerului Chiracoli vistiernicul, și credința boerului Onii păharnic, credința boerului Petrii stolnic, credința boerului Grozii comis <și> credința a tuturor boerilor noștri moldovenști, mari și mici.

Iară după a noastră viață, cine a fi domn țărâi noastre Moldovii, din fiii noștri sau din neamul nostru, sau pe cine va alege dumnezău să fie domn țărâi noastre Moldovii, unul ca acela să nu străce miluirea și întărirea noastră, ce încă să o mai întărească, după cum și noi i-am dat și l-am miluit, pentru slujba lui cea credincioasă.

Iară pentru mai bună încredințare și întărire a tuturor a celor ce s'au scris mai sus, am poruncit credinciosului boierului nostru Tăutului logofăt să scrie și să pue pecete noastră întru această scrisoare a noastră.

In anii 6989 <1481> luna lui Aprilii 20 zile.

Din adevăratul uric ce este scris pe sârbie tălmăcit-au și au scris Vartolomei arhimandritul Putnii în anii 1767 Avgust în 14 zile.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, p. 252—253.

Trad. rom.

32

1481 (6989) Aprilie 25, Suceava.

Suret di pe ispisocu sârbăscu dela Ștefan v<oe>vod, din velet 6989 <1481> Aprilie 25.

Facem înștiințare cu această carte, tuturor cine pe dânsa va căută, sau cetindu-să va auzi, pentru adivărate slugile noastre: Ion Baico și Isaiu Muste, slujind nouă cu dreplate și cu credință; pentru care văzind noi a lor driaptă și credincioasă alujbă cătră noi, i-am miluit pre dânsii cu deosebită mila noastră, dat-am și am întărit lor, întru al nostru pământ al Moldovii, a lor dreaptă ocină: lui Ion Baico și fraților lui: Toader și Andriicu, satul anume Petreștii pe Zeletin, cu toate fântânile ci sint întru acel hotar, ca să fie lor dela noi uric cu tot venitul, și ficiorilor lor întocma, și nepoților lor și strănepoților lor și a tot niamul lor, ci să va alegei mai aproape, nestrical niciodată, în veci.

Iar hotarul acelui sat să fie după hotarul cel vechiu de cătră toati părțile, pe undi au umblat din veci.

Iar lui Isaiu Muste și fratelui său Toader să fie satul anume Drăgoeștii, în gura Dobrotvorului, și Simeștii, în gura Pojeritii, să fie slugii noastre lui Isaiu și fratelui său Toader, osebit de Ion Baico și de frații lui. Toate acele de mai sus scrise să fie lor dela noi uric și cu tot venitul, și ficiorilor lor întocma și fraților lor și nepoților și strănepoților lor și a tot niamul lor, ci să va alegei mai aproape, nestrical niciodată, în veci.

Iar hotarăle acelor sate să fie după hotarăle cele vechi, pe unde au umblat din vec.

Și spre aceasta esti credința domnii meli de mai sus scris, noi Ștefan voevod, și credința a pre iubiți fiilor noștri Alexandru și Bogdan — Vlad, și credința tuturor boerilor noștri, a mari și mici. Iar după a noastră viață, cine va fi domn țării noastre Moldovii, din fiii noștri sau din niamul nostru, sau ori pe cine dumnezeu va alege a fi domn țării noastre Moldovii, acela să nu strice a noastră danie și întăritură, ci mai ales să dea și să întăriască, de vreme ci și noi am dat și am întărit lor, pentru a lor driaptă și credincioasă slujbă.

Și pentru mai mare tărie și întăritură a tuturor celor de mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boeriu, dumșale Tautu logofătul, să scrie și a noastră pecete cătră această carte a noastră să o legi.

S'au scris în Suceavă.

S'au tălmăcit de Gheorghii Evloghi dascal, 1786 Iuli 5.

Acad. R.P.R., CXVI/46.

Copie din 1828, după trad. rom. din 1786.

33

1481 (6989) August 23, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră și cu curată și luminată inimă și cu toată bunăvoia noastră și cu ajutorul lui dumnezeu, ca să întărim sfânta biserică, mitropolia noastră dela Rădăuți, unde este hramul sfântul arhierarh și făcător de minuni Nicolae, și unde este episcop rugătorul <nostru> chir Ioanichie. Și am făcut pentru pomnirea sfântrăposaiilor înaintași și părinți ai noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră, și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri ca să nu aibă niciun boier al nostru, nici staroști, nici șoltuzi și pârgari de Suceava, nici șoltuzi și pârgari de Târgul Seret, nici vornici din aceste două târguri, nici golbnicii din ținutul Suceava, să nu aibă treabă cu oamenii dela Rădăuți, satul mitropoliei noastre, nici să-i judece, nici să ia gloabă dela ei, nici pentru faptă mare, nici pentru faptă mică, nici pentru dușegubină nici pentru răpire de fecioară, care se vor face în acel sat Rădăuți.

Numai pentru sfadă și târg și pentru furt, care se vor întâmpla de față în târg, să-i judece vornicii târgului pe acei oameni dela Rădăuți; iar pentru altceva, să nu aibă treabă să-i judece, ci să-i judece rugătorul <nostru> chir Ioanichie sau acel pe care il va alege dumnezeu să fie, episcop la mitropolia noastră dela Rădăuți sau vornicii lor, dar altul nimeni.

Și deasemenea oricâte sate sunt la Coțmani, care ascultă, de mitropolia noastră dela Rădăuți, iar cu oamenii care sunt în aceste sate să nu aibă treabă

niciun boier al nostru, nici staroștii de Tețina, nici globnicii, nici pererubții, nici să-i judece, nici să ia gloabă dela ei, nici pentru faptă mare, nici pentru faptă mică, nici pentru dușegubină, nici pentru răpire de fecioară, care se vor face acolo la Coțmani, ci să-i judece episcopii noștri sau vornicii lor, cum scriem mai sus.

Și deasemenca, slugile noastre, pererubții să nu mâne pe oamenii dela Coțmani nici la cetate, nici la mori la curțile noastre, cu alți țărani.¹⁾

Și deasemeni, pentru pripasurile care se vor găsi la Rădăuți și la Coțmani, în aceste sate care ascultă de mitropolie, cu aceste pripasuri, nimeni să nu aibă nicio treabă, ci să aibă treabă episcopul nostru dela Rădăuți sau vornicii lor.

Toate aceste mai sus scrise să fie dela noi uric mitropoliei noastre dela Rădăuți, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan vovod, și credința preaiubișilor fii ai noștri, Alexandru și Petru și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion, fratele lui Luca, la Suceava în anul 6989 <1481> luna August 23 zile.

Mănăstirea Putna, ms. 626 d.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași, II/59.

34

1481 (6989) Octombrie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan vovod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Mihul Buzat și ni s'a jeluît cu mare plângere spunând-ne așa, că privilegiul pe care îl avea el dela unchii noștri, Ilie vovod și Ștefan vovod, pentru dreapta sa ocină, satul anume la gura Răcăcinei pe Siret, el a pierdut acest privilegiu când au venit Ali-beg și fratele lui, Schender-beg și cu Țepeluș și au prădat țara noastră până pe sub Lunca Mare.

Deci noi am socotit cu boierii noștri și cu tot sfatul nostru cel mai înalt și i-am făcut lege după dreptul țării, ca să aducă pe toți megiașii lui din jur înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, pentruca ei să recunoască și să mărturisească de aceasta că este așa. Intru accia s'a sculat sluga noastră Mihul Buzat și a adus pe toți megiașii săi din jur iar ei au recunoscut și au mărturisit despre aceasta că sluga noastră, Mihul Buzat a pierdut

¹⁾ «zemliani» așa în orig.

privilegiul său, de care scriem mai sus, când au venit Ali-beg și fratele lui, Schender-beg, și cu Țepeluș și au prădat țara noastră până sub Lunca Mare.

Deci, noi văzând buna și dreapta lor recunoaștere și dreapta mărturie, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, Mihul Buzatu acest sat, anume la gura Răcăcinei, pe Siret, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie după vechiul hotar din toate părțile, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților noștri copii, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri moldoveni: credința panului Vlaicul pârcălab de Orhei și credința fiului lui, pan Duma, credința panului Zbiare, credința panului Hrana vornic, credința panului Neag, credința panului Iuga vistier, credința panului Gangur, credința panului Hărman, credința panului Gherman și credința panului Oana pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxim pârcălabi de Chilia, credința panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Coste spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă și pentrucă ne-a mărturisit drept și cu toți megiașii săi din jur.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Borcea la Suceava, în anul 6989 <1481> luna Octombrie 15.

Arh. St. Buc., fără cotă.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

35

1481 (6989) Octombrie 15, Suceava.

Copie după copia tălmăcită de pe hrisovul domnului Ștefan voevod, întăritor satului Iucșanii, ce-i pe Jijia, în ținutul Iașii, din leat 6989 <1481> Octombrie 15.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn pământului Moldovei. Facem știre cu acet hrisov al nostru, tuturor care pre dânsul vor căuta, sau citindu-se vor auzi, că au venit, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri ai Moldovei, marilor și mici, Elena, femeia a lui Manoil Raicii și cu fetele sale, care sunt fiice a lui Manuil Raicii, anume Dumșa și Zoica, de a lor bună voie, de nimeni silite, nici asuprite și au vândut a lor dreaptă ocină, un sat anume Iucșanii pe Jijia și cu moară în Jijia, care acest sat este dreaptă ocină a fetelor lui Raicii, după Raicii și l-au vândut pre acest sat credinciosului nostru boer, comisului Groza, drept o sută șaisezeci galbeni tătărești.

Și sculându-se credinciosul nostru boer Groza comisul au plătit toți acei de mai sus scriși bani, 160 galbeni tătărești, în mâinile Elenii, femeii lui Manoil Raicii și în mâinile fetelor ei, fiicelor lui, Manoil Raicii: Dumșei și Zoichii, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri ai Moldovei.

Deci și noi, văzând a lor de bună voie tocmală și plată deplin, așijderea și dela noi am dat și am întărit credinciosului nostru boier, comisului Grozea, acest de mai sus zis sat, Iucșanii pe Jijia și cu moară în Jijia, ca să-i fie lui și dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui, nepoților și strănepoților lui, pre-strănepoților lui și a tot neamul lui, care i să va alege mai de aproape, nestrămutat nici odinioară, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechiu, din toate părțile, pe unde au apucat din vechiu.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința a preaiubiților fiilor noștri: Alexandru și Bogdan și Vlad și credința boierilor noștri ai Moldovei: credința d-sale Vlaicului, părcălab de Orhei și credința a fiului său, d-lui Dumei, credința d-sale lui Sbera și a d-sale Hranei vornicul, credința d-sale Neagului, credința d-sale Iughii vistiericul, credința d-sale Gangurii, credința d-sale lui Herman și a d-sale Gherman și credința d-sale <Oană> părcălabi de Cetatea Albă, credința d-sale lui Ivașco și credința d-sale <Maxin>, părcălabi Chiliei, credința d-sale lui Dajbog, părcălab de Neamț, credința d-sale Fetegotcă ¹⁾ și credința d-sale Dragoș părcălabi Cetății Noi, credința d-sale Ivașcu Gudiei și credința d. Ștefu al Hotinului, credința d. Costea spătar, credința d. Chiracolea vistierul, credința d. Irimia postelnicul, credința d. Ioan paharnicul, credința d. Petrea stolnicul și credința a tuturor boierilor noștri ai Moldovei, mari și mici.

Iar după viața noastră, care va fi domn pământului nostru Moldovei, din copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iarăși ori pre carele îl va alege Dumnezeu ca să fie domn pământului nostru Moldovei, acela să nu strămute aceasta a noastră danie și întăritură, ci mai vârtos să-i dea lui și să-i întăriască, pentru că i-am dat lui și i-am întărit, pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă, fiidecă el și-a cumpărat cu ai săi drepti și bani curați.

¹⁾ Feteguș în text.

Iar spre mai mare tărie și întăritură tuturor celor de mai sus scrisă, am poruncit credinciosului nostru boer, Tăutului logofăt, ca să scrie și a noastră pecete să o lege cătră acest adevărat al nostru hrisov.

S'au scris în Suceava, la anul 6989 <1481> Oct. 15 zile.

S'au tălmăcit de pe originalul sârbesc din cuvânt în cuvânt, întocmai, de mine jos iscălitul, la anul 1840 Mart. în 24 zile.

Hrisant Ieremonah.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 112.

Trad. rom.

36

1482 (6990) Martie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Ana, sora panului Dobrul logofăt, și nepotul ¹⁾ său Stanciul, fiul lui Fetco Starostescul, de bună voia lor și nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept <și> propriu satul anume Vălenii, lângă Iucaș, în ținutul Neamț.

Și au vândut acest sat slugii noastre, Ivul diac, pentru 200 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră, Ivul diac și a plătit deplin toți acești bani mai sus scriși în mâna Anii, sora panului Dobrul logofăt, și în mâna nepotului ²⁾ ei Stanciul, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, <mari> ³⁾ și mici.

Deci noi văzând . . . tocmeala dintre ei și plata deplină, noi deasemenea <și dela> ⁴⁾ noi am dat și am întărit slugii noastre Ivul diac acest sat spus mai înainte Vălenii lângă Iucaș să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acestui sat Vălenii să fie după vechiul hotar din toate părțile pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților copii ai noștri Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri moldoveni, credința panului Vlaicul pârcălab și credința fiului lui pan Duma, credința panului Zbiarea, credința panului Hrana vornic, credința panului Iuga, credința panului Neagu, credința panului Gangur, credința panului Hărman, credința panului Gherman și credința

¹⁾ « nepotul », așa în orig.

²⁾ « nepotului », așa în orig.

³⁾ loc rupt în orig.

⁴⁾ loc ilizibil în orig.

panului Oana pârçălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxim, pârçălabi de Chilia, credința panului Dajbog pârçălăb de Neamț, credința panului Gotca, credința panului Dragoș pârçălăb de Cetatea Nouă, credința panului <lațco>¹ Hudici, credința <panului>¹ Șteful de Hotin, credința panului Costea spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, <credința panului Grozea comis>² și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, <mari>¹ și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn <al țării noastre>¹, Moldova, acela, să nu clinească dania și întărirea noastră.

La toate acestea mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Borcea la Suceava, în anul 6990 <1482> luna Martie 15.

Acad. R.P.R., CLXX/5.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

37

1482 (6990) Aprilie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Șteful Spineanul și cu femeia sa Fetca, fiica lui Cămila de bună voia lor și nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut un sat anume Cobălia pe Nistru, ocina Fetcăi, fiica lui Cămila, din uricul ei drept și propriu. Și au vândut acest sat slugii noastre, pan Cozma ușar, pentru 160 zloți tătărești. — Și s'a sculat sluga noastră, pan Cozma ușar, și a plătit toți acești bani mai sus scriși, 160 zloți tătărești, în mâna slugii noastre, Șteful Spineanu, și în mâna femeii lui, Fetca, tot bani gata, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Deci noi, văzând buna lor voie și tocmeală dintre ei și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, pan Cozma ușar, acest sat mai sus scris Cobălia pe Nistru să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat din toate părțile să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților noștri copii Alexandru și Bogdan-Vlad, și

¹) loc ilizibil în orig.

²) omis în orig.

crediința boierilor noștri moldoveni: credința panului Vlaicul pârcălab de Orhei și credința fiului lui, pan Duma, credința panului Zbiare, credința panului Iuga, credința panului Hrana vornic, credința panului Neag, credința panului Gangur, credința panului Hărman, credința panului Gherman și credința panului Oana pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxin pârcălabi de Chilia, credința panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful pârcălab de Hotin, credința panului Costea spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea Micotici comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe o oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă și pentru că și-a cumpărat acest sat pe banii lui drepti și curați.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Borcea, la Suceava, în anul 6990 <1482> luna Aprilie 15.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 261—263.

Orig. slav, perg., pecete stricată.

38

1482 (6990) Mai 9, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voința noastră și cu curată și luminată inimă și cu toată bună voia noastră și cu ajutorul lui dumnezeu și dăm și întărim sfintei noastre mânăstiri dela Neamț, unde este hramul sfânta înălțare și unde este egumen rugătorul nostru, popa Pimen, ocina dreaptă a mânăstirii, satele anume: Dvorenești ¹⁾ pe Moldova și Buzații tot pe Moldova și Fântânele pe Pobrata. Toate aceste mai sus scrise să fie sfintei noastre mânăstiri dela Neamț, uric dela noi și cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise să fie după vechiul hotar din toate părțile, pe unde au folosit din veac.

¹⁾ « Dvorenești » nume scris ulterior peste un text răzuit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților noștri copii, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri moldoveni: credința panului Vlaicul pârcaľab de Orhei și credința fiului lui, pan Duma, credința panului Zbiare, credința panului Hrana vornic, credința panului Iuga vistier, credința panului Neag, credința panului Radul Gangur, credința panului Hărman, credința panului Gherman și credința panului Oană pârcaľabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxin pârcaľabi de Chilia, credința panului Dajbog pârcaľab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș pârcaľab de Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful pârcaľab de Hotin, credința panului Coste spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Erimia postelnic, credința panului Ion paharnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea Micotici comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească sfintei noastre mănăstiri dela Neamț, pentru că am dat și am întărit fiindcă este ocină dreaptă și proprie a mănăstirii.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această curte a noastră.

A scris Borcea la Suceava, în anul 6990 <1482> luna Mai 9.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXI/18.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu două traduceri rom. una dela sf. sec. XVIII; cealaltă mai nouă lucrată după prima precum și o copie slavă cu litere rusești (sec. XVIII) cu data greșită 6905, <1497>.

39

1482 (6990) August 10.

Suret depe ispisoc *dela* Ștefan vodă bătrânul, den velet 6990 <1482> August 10 zile.

Adecă adevărată sluga noastră, pan Stan Horjă, slujind noaă cu dreptate și cu credință, pentru accia văzând a lor dreaptă și cu credință slujbă, l-am miluit pre dânsul cu deosebită a noastră milă, am dat și am întărit pre dânsul întru al nostru pământ al Moldovii, pre a lui dreaptă ocină și moșie, satul anume Horjăștii, la Lăpușna, unde au fost casa lui, den sus de Scorăști și Fântâna Peperigului, întru acelaș hotar și alt sat la Gura Ocoalelor și peste Prut, supt Obârșie, unde se pogoară Gura Gârlii și cu loc de prisacă a Horjii

celui bătrân, la obârșia pârâului Gurșava și Strâmbenii, la Bujor și Fântâna lui Mușat, ca să-i fiiă dela noi uric cu tot venitul.

Credința preiubiți fiilor noștri: Alexandru și Bogdan voevod și credința boerilor noștri a Moldovei: *pan Vla'cul*¹⁾ *pârcălab de Orhei* și feciorul lui, pan Duma, și credința lui pan Zbiera și pan Hrana vornic și pan *Gangur* și Gherman și Oane, *pârcă<la>bul de Cetate Albă*, și pan Ivașco și Maxim și Dragoș, *pârcălabul de Cetate Nouă* și Șteful, *pârcălabul de Hotin* și Oana päh. și Petre stolnicul și Groză comisul și toți boerii mari și mici.

Tupă M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 115.
Trad. rom.

40

1483 (6991) Februarie 17, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre Giurgea Oniceanul și vărul lui primar Ionu Oniceanul, ne-au slujit drept și credincios. De aceia, noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit în țara noastră, în Moldova ocina lor dreaptă, din jumătatea satului Oniceani două părți de sat din această jumătate a satului Oniceani.

Acestea toate mai sus scrise să fie slugilor noastre Giurgea și vărului său Ion uric dela noi și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoșilor lor și strănepoșilor lor și răstrănepoșilor lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acestor două părți de sat să fie din toate părțile după vechiul hotar pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților copii ai noștri, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri moldoveni: credința panului Vlaicul pârcălab de Orhei și credința fiului lui, pan Duma, credința panului Zbiare, credința panului Hrana vornic, credința panului Iuga, credința panului Neagu, credința panului Gangur, credința panului Hărman, credința panului Gherman și credința panului Oana pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxim pârcălabi de Chilia, credința panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului <Șteful²⁾> de Hotin, credința panului <Costea²⁾> spătar, <credința panului Chiracola²⁾> vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceașnic, cre-

¹⁾ • Micula • în text.

²⁾ loc ilizibil în orig.

dința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre <copiii>⁶ noștri sau din neamul nostru, sau iar pe ori cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecelea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion, fratele lui Luca, la Suceava, în anul 6991 <1483> luna Februarie 17 zile.

<Pe verso însemnare din sec. XVII:> Giurgiu Oniceanu și Ion Oniceanu.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 148.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Documentul a fost început întâi pe partea de jos, invers; s'au scris câteva rânduri, care au fost apoi răzuite. Se cunosc încă unele cuvinte.

41

1483 (6991) Februarie 18.

Ștefan voevod întărește lui Lazăr globnicul a patra parte din Petica Mare, cutul de sus.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare I, p. 268.

42

1483 (6891) Aprilie 12, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit, înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici, credinciosul nostru boier, Pătru stolnic, și <credincioasele noastre slugi, Vâlcul Purcelescul, și copiii lui și cu> ¹⁾ nepoata <lui> ¹⁾ de frate, Anușca, fiica lui Ilia Purcelescul de bună voia lor nesiliți de nimeni și nici asupriți <și au schimbat dreptele lor ocine>. ¹⁾ <Și pan Pătru stolnic a dat> ¹⁾ lui Vâlcu Purcelescul și copiilor lui și nepoatei lui, Anușca, fiica lui Ilia Purcelescul, un sat, anume Miteștii, <pe Moldova, iar ei au dat, lui pan Pătru stolnic, satul Purceleștii>, pe Siret.

Și privilegiul de cumpărătură pe care l-a avut pan Pătru stolnic, pe acest sat, pe Miteștii, deasemenea, l-a dat în mâinile lui <Vâlcul Purcelescul și la ai săi. Iar Vâlcul Purcelescul și copiii lui> ¹⁾ și nepoata ¹⁾ lui, Anușca, ei încă

¹⁾ loc ilizibil în orig.

au dat în mâinile credinciosului nostru pan, Pătru stolnic, privilegiul pe care l-au avut pe Purcelești.

<Deci noi văzând> ¹⁾ bună voia lor și tocmeală și înțelegere între dânșii, și schimbul, și noi, deasemenea, am dat și am întărit, slugii noastre, Vâlcul Purcescu și copiilor lui și nepoatei lui, anume Anușca, ca să> ¹⁾ fie dela noi uric, acest sat, mai înainte zis anume Miteștii, pe Moldova și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lui <și strănepoților lui și răstrenepoților lui și întregului lui neam, cine li se va alege> ¹⁾ cel mai de aproape neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după hotarul vechi pe unde din veac <au folosit.> ¹⁾

<Iar la aceasta, este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi> ¹⁾ Ștefan voevod și credința preaiubiților noștri copii, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri moldoveni: credința panului Vâlcul pârčălab de Orhei, credința panului Duma, credința panului Zbiarea, credința panului <Hrană vornic> ¹⁾, credința panului Iuga, credința panului Neag, credința panului Gaangur, credința panului <Hărman, credința panului Gherman și credința panului Oană pârčălabi> ¹⁾ de Cetatea-Albă, credința panului Ivașco și <credința panului Maxim> ¹⁾ pârčălabi de Chilia, credința panului Dajbog pârčălab <de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș, credința panului> ¹⁾ Micotă pârčălab de Cetatea-Nouă, credința panului Iațco> ¹⁾ Hudici, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului <Dragoș spătar, credința panului Chiracolea vistier, credința> ¹⁾ panului Eremia <postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului> ¹⁾ Grozea comis și credința <tuturor> ¹⁾ boierilor <noștri moldoveni, mari și mici> ¹⁾.

<Iar după viața noastră, cine va fi> ¹⁾ domn <al țării> ¹⁾ noastre <Moldova, din copiii noștri sau din> ¹⁾ neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu <să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră ci să le întărească> ¹⁾ și să le înputernicească, pentru că le-am dat și le-am întărit, <pentru că le este schimb drept> ¹⁾.

<Și pentru mai mare putere și întărire a acestor> ¹⁾ toate mai sus scrise, am poruncit, credinciosului <nostru> ¹⁾ pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne <pecetea noastră de această carte a noastră> ¹⁾.

A scris Coste, fratele lui Ion dascăl, la Suceava, în anul 6991<1483> Aprilie. 12.

După M. Costăchescu, Doc. dela Ștefan cel Mare (1948), p. 30-33.

Orig. slav.

43

1483 (6991) August 14.

Suret dela Ștefan voevod, 6991 <1483> Avg<u>st 14.

Înștiințarea pentru adivăratili slugile Necoară și Once, ficiorii lui Oniță, slujind noă cu driaptă și credincioasă slujbă și noi i-am miluit pre dânșii, osăbit

¹⁾ loc rupt în text.

de a noastră milă, li dăm și le întărim, întru a noastră pământ moldovenesc, pre a lor driaptă ocină și cumpăratură, pre un sat anumi Gârbeștii pe Șacovăț, cari li-au cumpărat tatăl lor, Oniță, dela Sima a lui Dragoș și di la ficiorul lui, Danco, drept 80 zloți, ca să le fii lor uric și nepoatei lor, Marinii.

Și iarăși dăm și întărim slugii noastre, lui Nicoară, ficiorul lui Oniță, osăbit de frații lui și de nepoată-sa, Marina, satul anumi Tungujăanii și giumătate de poiană la câmp cu Tibăneștii, cari au cumpărat el acel sat și ace giumătate de poiană dela Tunga, drept 160 zloți tătărești.

Iar dresurili ce-au avut el de cumpăratură li-au dat în mâinili lui, slugii noastre lui Necoară *fiul lui* Oniță. Iar Tungul au cumpărat acel sat Tungujăanii dela Dima, fratili Simii log<o>f<ă>t și di la Șandra cel Negru, drept 70 zloți tătărești.

Și iar au cumpărat Necoară, ficiorul lui Oniță, de la ficiorii Cascoi anumi [anumi] Necoară și Giurge și Toader și dila sora lor, Rusca și Trăca, o bucată de loc dintr'a lor sat din Căscoești, drept 29 zloți tătărești.

Deci toati acei scrisă mai sus să li fii lor dela noi uric cu tot venitul, lor și copiilor lor, nepoților și strănepoților și a tot neamul ci să va alegi mai aproape.

Iar hotarul acelor sate ca să fie dispre toati părțili după hotarul cel vechi pi undi au umblat din vechiu.

Pentru aceia, credința doinnii meli a preaiubiți fiii doinnii meli: Alicsandru și credința a boerilor noștri <mol>dovinești, dum<nea>lui Vlaicul, pârălabilul de Orheiu și credința fiului dums., Dima și dum. Zbera, Iuga vor<ni>c¹⁾ și dl. Neaga și Gangur și Hărmanu și Gherman și Oance, pârălabilul de Cetatea Albă și Maxim, pârălabilul de Chilia și dl. Dajdăbog¹⁾, pârălabilul de Neamțul și dl. Micul, pârălabilul de Cetatea, și Micotă și Iațco Gudici și Șteful, pârălabilul de Hotin și Dragul spătar și Căracola vist. și dl. Irimie post. și Ionașcu păh. și Petru stol. și Groza comis și credința tuturor boerilor noștri, mici și mari.

Iar după a noastră viață cine va fi domn țării Moldavii, din fiii noștri sau din neamul <nostru>, sau pe cine va alegi dumnezeu, să nu străce a noastră danie, ci să dea și să întăriască.

Iar pentru mai mari credință și întărire am poruncit dums. Tăutulului log<o>f<ă>t să scrie și a noastră peceti cătră această adevărată carte să o legi.

S'au poslăduit de mini și esti întocmai. Stolonacealnic, Vasili Cumpătă.

S'au tâlcuit în Școala Slovinească de Evloghii dascal. Giudecătoră țân<u>-tului> Vasluiului.

Copia aceasta fiindcă este întocmai cu suretul scos de Evloghie dascal, a căruc originale este la șătr. Ioniță Mădărjac, s'au incredințat. Răducan Buzdugan med<elni>cer>. Director, Iordachi Dobrițchi.

Nr. 159, 1833 Mai 5.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 118—119.

Trad. rom.

¹⁾ la data aceasta Iuga este vistier.

1483 (6991) August 17, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni slugile noastre Lazor Piscu, fiul Anușii, sora lui Manoil Șerbeșcul, și Lazor, fiul Mărușcăi, cu frații lor: Mihul și Mirdea și Marco și Cozma Busteanul cu femeia sa Anușca, și Albul cu femeia sa Neagșa și Gavril ¹⁾ Habăș cu femeia sa Nasta și Mărena și Șandrea și Vasco, fiii lui Iurie Șerbeșcul, de buna lor voie și nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept și propriu, care a fost uricul bunicului lor Mănăilă Șerbeșcul cel bătrân o seliște la Botne, Leucăuți la Gotăuți, și o prisacă, anume Vrabia cu poienele.

Și au vândut această seliște și această prisacă credinciosului nostru pan Tăutul logofăt pentru 80 zloți tătărești.

Și s'a sculat credinciosul nostru pan, Tăutul logofăt și a plătit deplin toți acești bani mai sus scriși 80 zloți tătărești, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Deci noi văzând buna lor voie și tocmeala și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt această seliște și această prisacă cu poienile, să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acestei seliști și al acestei prisăci cu poienile, să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților copii ai noștri, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri moldoveni: credința panului Vlaicul pârcălab de Orhei și credința fiului lui, pan Duma, credința panului Zbiare, credința panului Hrana vornic, credința panului Iuga, credința panului Neagu, credința panului Gangur, credința panului Hărman, credința panului Gherman și credința panului Oană pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxim ²⁾ pârcălabi de Chilia, credința panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș, credința panului Micota pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful de Hotin, credința panului Dragoș spătar, credința panului Chiracola vistier și credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Groza comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

¹⁾ « Gavril » așa în orig.

²⁾ « Masin » așa în orig.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă și pentrucă și-a cumpărat pe banii lui drepți și curați.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit să se scrie și să se atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Coste, fratele lui Ion dascăl, la Suceava, în anul 7191 <1483> luna August 17 zile.

Acad. R.P.R., LIX/85.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

45

1483 (6991) Septembrie, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Neagșa, fiica lui Mihaiță Șopârlă de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut dreaptă sa ocină din uricul ei drept și propriu, jumătate din seliștea dela Șopârlești pe pâraul Zebuștea <partea>¹⁾ de sus. Și a vândut această jumătate de seliște din Șopârlești slugilor noastre Ignat și fratelui lui, Ion Tintiul, pentru 80 zoiți tătărești.

Și deasemenea a venit <înaintea noastră>¹⁾ și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni sluga noastră Bălco Bărlădescul de bună voia sa nesilit de nimeni, nici suprit și a vândut-o prisacă <mai sus de>¹⁾ Hlăpești, în pădure, unde a fost Văleșoae tot slugilor noastre Ignat și fratelui lui Ion Tintiul, pentru 18 zloiți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră Ignat <și fratele lui>²⁾, Tintiul și au plătit deplin toți acești bani mai sus scriși 80 zloiți în mâna Neagșii fiica lui Mihailă Șopârlă, iar acești 18 zloiți în mâna <panului>²⁾ Bălco Bărlădescul, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Deci noi văzând buna voie și tocmeala dintre ei și plata deplină, noi deasemenea și dela noi le-am dat și le-am întărit slugilor, noastre, Ignat și fratelui lui, Ion Tintiul, această jumătate de seliște dela Șopârlești spusă mai înainte și această prisacă mai sus de Hlăpești, în pădure, unde a fost Văleșoae, să le fie dela noi uric, și cu tot venitul, lor și copiilor lor deopotrivă și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aporape neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acestei jumătăți

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc ilizibil în orig.

de seliște să fie din tot hotarul jumătate din Șopârleni, și din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod, și credința preiubiților noștri copii Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Vlaicul pârcaľab de Orhei și a fiului său, pan Duma, credința panului Zbiare, credința panului Hrana vornic, credința panului Iuga, credința panului Neagu, credința panului Gangur, credința panului Hărman, credința panului Gherman și credința panului Oana pârcaľabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxim pârcaľabi de Chilia, credința panului Dajbog pârcaľab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș, credința panului Micotă, pârcaľab de Cetatea Nouă, credința <panului>¹⁾ Iațco Hudici, credința panului Șteful de Hotin, credința panului Dragoș spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iar pe ori cine va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clinească dania și întăritura noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit pentru dreapta lui slujbă și pentru că ei le-au cumpărat pe banii lor drepti și cinstiți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Coste, fratele lui Ion dascăl, la Suceava, în anul 6991 <1483> luna Septembrie.²⁾

<Pe verso însemnare din se XVII:> Pe Șopârleni dela Prut.

Acad. R.P.R., Peciți nr. 9.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

46

1483 (6991) Septembrie 23, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domnul țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Ivan Dumbravă și fratele lui Toader Urdugaș, ne-au slujit drept și credincios. De aceea noi, văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit în țara noastră în Moldova ocinele

¹⁾ omis în orig.

²⁾ loc ilizibil în orig.

lor drepte, satele anume: Obârșia la obârșia Pârâului Alb unde este casa lui Toader Urdiugaș, și jumătate din Mălești, partea de sus, și Ivăneștii pe Sacovăț. Aceasta să fie dela noi uric slugilor noastre, Ivan Dumbravă și fratele lui Toader Udriugaș, lor și copiilor lor deopotrivă.

Și am dat deasemenea și am întărit slugii noastre, Toader Urdiugaș, deosebit de fratele său Ivan Dumbravă, ocina soției sale Nastiea, satul anume Ghigoeștii, la obârșia Pârâului Negru. Toate acestea mai sus scrise să le fie lor dela uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit nicio dată în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie după vechiul hotar, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preiubiților copii ai noștri, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Vlaicul pârcălab de Orhei și credința fiului său panului Duma, credința panului Zbiare, credința panului Hrană vornic, credința panului Iuga, credința panului Neag, credința panului Gangur, credința panului Hârman, credința panului Gherman și credința panului Oană pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Macsin pârcălabi de Chilia, credința panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș, credința panului Micotă pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful de Hotin, credința panului Dragoș spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră¹⁾ domnul țării Moldovei, acela să nu clintească dania și întăritura noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, <fiindcă> le-am dat și le-am întărit pentru slujba lor.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Tăutul logofăt, să scrise și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scrie Coste, fratele lui Ion dascăl, în Suceava, în anul 6991 <1483> luna Septembrie, 23 ».

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 272—274.

Cu trei trad. rom., una din 1824; alta din 1827 (ambele fără divan) și a treia nouă.

47

1483 (6991) Octombrie 17, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră <tuturor> celor ce o vor vedea sau o

¹⁾ loc ilizibil în text.

vor auzi-o citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni mari și mici sluga noastră, Vasco Unchet, de bună voia sa, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut dreapta sa ocină din uricul său drept și propriu, o seliște, anume Uncheteștii pe Nistru, mai sus de Cuhărești. Aceasta a vândut, această seliște, credinciosului nostru pan, lui Onică Mușat vornic pentru 130 zloți tătărești.

Și s'a ridicat credinciosul nostru, pan Onică Mușat vornic și a plătit deplin toți acești bani mai sus scriși 130 zloți tătărești, toți bani gata, în mânele slugii noastre, Vasco Unchet, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

De aceia noi, văzând bună voia lor și tocmeala și plata deplină și noi deasemenea i-am dat și dela noi și i-am întărit această seliște mai înainte zisă, anume Unchetești pe Nistru, mai sus de Cuhărești, să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și surorii lui, Nasta și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestei <seliști> să fie după hotarul vechi, pe unde din veacul veacului au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preiubiților fii ai domniei <mele Alexandru și> Bogdan Vlad și credința boierilor noștri: credința <panului Vlaicul pârcălab> de Orhei <și credința fiului lui>, pan Duma, credința panului Zbiarea, credința panului Hrană vornic, <credința panului Iuga, credința panului> Neag, credința panului Gangur, credința panului Hărman, <credința panului Gherman> și credința panului <Oană pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașcu> și credința panului Maxim <pârcălabi de Chilia, credința> panului Dajbog, pârcălab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș, credința panului Micotă pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iașco Hudici <credința panului> Șteful dela Hotin, credința panului Dragoș spătar, <credința panului> Chiracol vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului <Petru> postelnic, credința panului Grozea comis și credința tuturor boierilor <noștri> moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre Moldova sau din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clintească dania și întăritura noastră ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă și pentru că a cumpărat pe banii săi drepte și curați.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului boier, pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion fratele lui Luca, la Suceava, în anul 6991 <1483> luna Octombrie 17 zile

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenesti dela Ștefan cel Mare, p. 121—122.
Orig. slav. perg., pecete pierdută.

48

1483 (6992)

Ștefan voevod întărește un schimb de sate între clucerul Duma și copiii lui Siniion Tansa: Toader, Duma și Stana; cel dintâiu dă acestora satul Grozești pe Stemnic, pentru satul Bălești, tot pe Stemnic.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 288.

49

1484 (6992) Mai 13, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că această adevărată slugă a noastră, Dragoș, ginerele lui Severin, ne-a slujit drept și credincios. De accin noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am lăturit în țara noastră, în Moldova ocina femeii lui, Anușca, satele anume: Fundeștii pe Albina și deasemenca în același hotar satul, anume Lațcanii.

Acesta să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și femeii lui Anușca și surorii ei, Stana, fiicele lui Severin, lor deopotrivă și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat, Fundeștii pe Albina și deasemenca hotarul Lațcanilor, care este în hotarul Fundeștilor, să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința <domniei>¹⁾ noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților noștri copii, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Vlaicul pârcălab, credința panului Zbiare, credința panului Hrana vornic, credința panului Iuga, credința panului Neagu, credința panului Gangur, credința panului Hărman, credința panului Gherman și credința panului Oana pârcălab de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxim pârcălabi de Chilia, credința panului Dajbog pârcălab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Micotă pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful pârcălab de Hotin, credința panului Dragoș spătar, credința panului Chiracola

¹⁾ loc ilizibil în orig.

vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Micotă Grozea comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru slujba lor dreaptă și credincioasă și pentrucă le este dreaptă ocină și dedină dela bunicul nostru, Alexandru voevod cel bătrân.

Iar pentru mai mare putere și întărire am poruncit credinciosului și preacinstiului nostru boier, pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion, la Suceava, în anul 6992 <1484> Mai 13 zile.

Acad. R.P.R., L/26.

Orig. slav. perg. perete atârnată, căzută

50

<1484 (6992) Mai 13.>

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, <că a venit înaintea noastră și înaintea>¹⁾ boierilor noștri sluga noastră Oană Cuhne, de bună voia sa, nesilit de nimeni, nici asuprit, și a vândut dreapta și propria sa ocină, <un sat pe Rebricea anume Cuhneștii>, amândouă cuturile.

Și a vândut acest sat slugii noastre Toader Rohatu pentru 120 zloți tătărești. Și s'a sculat sluga noastră Toader Rohatu și <a plătit acești 120>¹⁾ zloți <mai sus scriși>¹⁾ în mâna lui Oană Chune.

Iar Oană Cuhne <a dat>¹⁾ slugii noastre Toader Rohatu înaintea noastră <și înaintea boierilor noștri>¹⁾ privilegiul de cumpărătură, pe care l-a avut pentru acest sat <mai sus scris>¹⁾ Cuhneștii, amândouă cuturile, dela unchii noștri, Iliș voevod și Ștefan voevod <când a fost în pace>.

<Deci noi, văzând> buna lor voie și tocmeala și plata deplină, noi <dease-menea am dat și dela noi>¹⁾ și am întărit slugii noastre, Toader Rohatu, <acest sat Cuhneștii pe> Rebricea, amândouă cuturile, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și <strănepoților lui și>²⁾ răstrănepoților <lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape>, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ omis în orig.

<Iar la aceasta este credința domnicii noastre, a mai sus scrisului>, noi Ștefan voevod, și credința preiubiților noștri copii, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri moldoveni: credința <panului Vlaicul pârčălab de Orhei, și credința fiului> lui, pan Duma, credința panului Zbiarea, credința panului Hrana vornic, credința panului Iuga, credința panului Neag, credința panului Gangur, credința panului.....¹⁾ pârčălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxim pârčălabi de Chilia, credința panului Dajbog, credința panului Dragoș, credința panului Micotă pârčălab de Cetatea Nouă, <credința panului>¹⁾ Hudici, credința panului Șteful dela Hotin.....
¹⁾ vistier <credința panului>¹⁾ Eremia postelnic, credința panului.....¹⁾ credința panului Petru stolnic, <credința panului>¹⁾.....¹⁾ și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici>.

<Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela> să nu <clintească dania și întărirea noastră, ci> să-i întărească și să-i împuternicească, <pentru că i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui> slujbă <și> pentru că <și — cumpărat pe banii lui drepti>.

<Iar pentru mai mare putere și întărire> a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan¹⁾.... logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră <de această carte a noastră>

<A scris>¹⁾ Coste, fratele lui Ion dascăl, <la Suceava> în.....¹⁾

Arh. St. Buc., Peciți nr. 160.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, rupt, distrus, lipsește o treime.

Datat după suretul cu data 1484 (6992) Mai 13, făcut de Gheorghe Evloghie dascălul la 1787 Iulie 6.

Arh. St. Buc., M-rea Văratec, FI/1.

51

1484 (6992) Mai 13, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor care o vor auzi citindu-se. că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni sluga noastră Pătru Glodeanul, de bună voia sa, nesilit de nimeni, nici asuprit, și a vândut ocina sa dreaptă din uricul său drept și propriu, un sat anume Glodenii la obârșia pârăului Teleajinci. Și a vândut <acest sat> slugii noastre, Oană Tihul, pentru 120 zloți tătărești.

¹⁾ loc rupt și lipsă în orig.

Și s'a sculat sluga noastră Tihul Oană și a plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 120 zloți tătărești, în mâna slugii noastre Pătru Glodeanul, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând bună voia lor și tocmeala și plata deplină, noi deasemenea am dat și am întărit slugii noastre, Oană Tihul, acest sat spus mai înainte, anume Glodenii, la obârșia pârâului Teleajinei, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aprcape, neclintit niciodată în, veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Vlaicul pârălab de Orhei și credința fiului lui, pan Duma, credința panului Zbiare, credința panului Hrana vornic, credința panului Iuga, credința panului Neag, credința panului Gangur, credința panului Hărman, credința panului Gherman și credința panului Oana pârălabi de Cetatea Nouă, credința panului Ivașco și credința panului Maxin pârălabi de Chilia, credința panului Dajbog pârălab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș, credința panului Micotă pârălab de Cetatea Nouă, credința panului Iașco Hudici, credința panului Șteful de Hotin, credința panului Dragoș spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl <va alege> dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clinească <dania> și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă și pentrucă și-a cumpărat pe banii lui drepți și curați.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader, fratele lui Ion dascal, la Suceava, în anul 6992 <1484> luna Mai 13.

După I. Bogdan, Doc. Iul Ștefan cel Mare, I, p. 276—277.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

52

1484 (6992) Mai 14 Suceava.

Suret de pe ispisoc sârbesc dela Ștefan <ce>vod, din <ca>t 6992 <1484>, Maiu 13 zile.

Facem înștiințare tuturor cui să cade a ști, precum au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri ai Moldaviei, a mari mici și sluga noastră Stanciul, *fiul lui* Fedco Stărostescul, de a lui bună voe, de nime silit nici asuprit și au vândut a sa driaptă ocină dintru al său drept uric, un sat anume Găleşăștii pe Crasna, pe de amândoa părțile a ținuturilor.

Acela au vândut acel sat dumisale credincios boeriului nostru Mihul părcălabul dela Crăciun<a>, drept o sută cinci zloți tătărești. Și s'au sculat al nostru credincios, dumnealui Mihul părcălab, și au plătit deplin acei bani de mai sus scriș<i>, 105 zloț<i> tătărești, în mănule slugii noastre Stanciului, *fiul lui* Fedco Stărostescul, denainte noastră și înaintea boerilor noștri ai Moldaviei

Deci și noi, văzind a lor de bună voia tocmeală și plată deplin și dela noi încă am dat și am întărit dumisale Mihului părcălabul¹⁾ pe acel de mai sus zis sat, anume Găleşăștii pe Crasna, pe de amândoa părțile a ținuturilor, ca să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și feciorilor lui și fraților lui, nepoților și strănepoților lui și a tot niamul lui ce să va alége mai aproape, *nesticat* niciodată, în veci.

Iar hotarul acelui sat să fie după hotarul véchiu, după toate părțile, pe unde au umblat din veac.

Și spre aceasta iaste credința domniei méle de mai sus scris, Ștefan v<oe>vod și credința a preiubiț<i> fiilor domniei méle: Alexandru, Bogdan-Vlad și credința a tuturor boerilor noștri ai Moldaviei, a mari și mici.

Iar după a noastră viață, cine va fi domnu țării aceștiea Moldaviei, ori din fiii și niamul nostru sau pe cine dumnezeu va alege a fi domnu, să nu străce a noastră danie și întăritură, ci mai ales să de și să întărească, pentrucă și noi am dat și am întărit, pentru a lui driaptă slujbă și pentrucă el au cumpărat pe ai săi drepți bani.

Și pentru mai mare tărie a celor de mai sus scrise am poruncit credincios boerului nostru, dum<nealu>i Tăutul log<o>f<ă>t, să scrie și a noastră pecete cătră această carte a noastră să o lege.

S'au tălmăcit de Gheorghie Evloghi 1777 Iul<ie> 25 zile.

Arh. St. Buc., Episc. Huși, XX/1.

Trad. rom.

53

1484 (6992) Mai 14, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan vovod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră pan Ștefan Cernătescul de bună voia sa, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut dreapta sa ocină din uricul său drept și propriu, o seliște anume Berivoeștii pe Sărata, mai jos de Plotunești,

¹⁾ În trad. «bărcălabul».

slugilor noastre Ion Parava și Tatul Berivoescul, pentru 37 zloți tătărești. Și s'au sculat slugile noastre Ion Parava și Tatul Berivoescul și au plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 37 zloți, în mâna panului Șteful, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, noi deasemenea am dat și am întărit slugilor noastre, Ion Parava și Tatul Berivoescul, acest sat spus mai înainte, anume Berivoeștii pe Sărata să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor deopotrivă și nepoților lor și strănepoților și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai deaproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Vlaicul părcălab de Orhei, și a fiului lui, pan Duma, credința panului Zbiare, credința panului Hrana vornic, credința panului Iuga, credința panului Neag, credința panului Gangur, credința panului Hărman, credința panului Gherman și credința panului Oana părcălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco <și> credința panului Maxin părcălabi de Chilia, credința panului Dajbog părcălab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș, credința panului Micotă părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Iașco Hudici, credința panului Șteful de Hotin, credința panului Dragoș spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu <le> clinească dania <și întărirea noastră>, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru dreapta lor slujbă și pentrucă și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader, fratele lui Ion dascăl, la Suceava, în anul 6992 <1484> Mai 14.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, pp. 282-283.

Orig. slav, perg.

54

1484 (6992) Mai 14, Suceava.

Cu mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn pământului Moldovei. Facem știre cu această carte a noastră tuturor celor ce vor căuta prea ea, sau

cetind<u-o> vor auzi, iată aceste adevărate slugi a noastre: Ion și Dragoș, ficiori lui Duna Tătăranu, cari au slujit nouă cu dreaptă credință, și i-am miluit cu deosebită a noastră milă, le-am dat și le-am întărit lor și surorilor <lor>, Draghiță și Anghelina, în pământul nostru al Moldovei, pe a lor dreaptă ocină, sate<le> anume: Tătăranii și Mireonii. Aceste mai sus scrise ca să le fie lor dela noi uric cu tot venitul, copiilor și nepoților și strănepoților și la tot neamul lor, care mai de aproape se va alege, nemișcat niciodată, în veci.

Iară hotarul acelor mai sus scrise sate ca să le fie după hotarele cele vechi despre toate părțile, după cum au stăpânit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința fiilor noștri <Alexandru> și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: <credința panului> Vlaicul parcalab Orheiului, . . . credința panului Zbiare, credința panului Hrean vornicul, . . . credința panului pentru postelnicul, credința panoului Grozea comisul și credința tuturor boierilor noștri, celor mari și celor mici. Iară după viața noastră cine va fi domn în pământul nostru <al> Moldovei sau din feciorii noștri sau din neamul nostru, sau pe care îl va alege dumnezeu a fi domn în pământul nostru al Moldovei, acela dania noastră să nu o strice, ci să o întărească, de vreme că le-am dat lor pentru a lor slujbe.

Iară pentru mai mare credință și întăritură a celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Tăutu logofăt, ca să scrie și pecetea noastră să spânzure cătră această carte.

Și a scris Coste *fratele* lui Ion dascăl, în Suceava, la anul 6992 <1484> Mai 14.

Acest uric s'au tălmăcit de pe cel sârbesc pe limba moldovenească, din cuvânt în cuvânt, de popa Mihail, exarhul dela mitropolia Eșului, 1780, Mai 23.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 284—285.

55

1484 (6992) Mai 29, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu noi, Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră Căpățână și cu fiicele lui vitrege, Fedora și Nastea, nepoatele panului Corui, de bună voia lor nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta și propria lor ocină și cumpăratură a bunicului lor, pan Corui, un loc de moară pe Brădățel, lângă chiliile vechi, unde iese Brădețelul din pădure. Și au vândut acest loc de moară slugii noastre, Stanciul aurar¹⁾, pentru 50 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră Stanciul și a plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 50 zloți, în mâna slugii noastre Căpățână și în mâna fiicelor lui vitrege, Fedora și Nastea, nepoatele panului Corui.

¹⁾ «aurariu» așa în orig.

Iar privilegiul de cumpărătură pe care l-a avut pan Corui pentru acest loc de moară, pe care acest loc de moară îl cumpărase pan Corui dela Giurcea Rotimpan și dela sora lui, Maltea, pentru 50 zloți tătărești, deasemenea l-au dat în mâna slugii noastre Stanciul aurar ¹⁾ înaintea noastră și înaintea boierilor noștri. Deci noi, văzând buna lor voie și tocmeală și plată deplină, noi deasemenea am dat și am întărit slugii noastre, Stanciul aurar ¹⁾ acest loc de moară pe Brădățel, spus mai înainte, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoșilor lui și răstrănepoșilor lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților noștri copii, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri moldoveni: credința panului Vlaicul pârălab de Orhei și credința fiului lui, pan Duma, credința panului Zbiare, credința panului Hrana vornic, credința panului Iuga, credința panului Neagu, credința panului Gangur, credința panului Hărman, credința panului Gherman și credința panului Oana pârălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința panului Maxin pârălabi de Chilia, credința panului Dajbog pârălab de Neamț, credința panului Fete Gotcă, credința panului Dragoș, credința panului Micota pârălab de Cetatea Nouă, credința panului Șteful de Hotin, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dragoș spătar, credința panului Chiracola vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceașnic, credința panului Petru stolnic, credința panului Grozea comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui și pentrucă și-a cumpărat pe banii lui.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acelor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Costea la Suceava, în anul 6992 <1484> Mai 29.

Acad. R.P.R., XL/8.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1880.

1486 (6994) Septembrie 14, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri

moldoveni slugile noastre Oana și fratele lui Ioil și sora lor Ceușea și nepotul lor Cozma, toți fiii ai lui Ștefan Cerlen, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină din uricul tatălui lor, Ștefan Cerlen, un sat la Poieni, unde este casa lui Ștefan Cerlen cu toate poienile <și> cu cuturile împrejur. Aceste le-au vândut boierilor noștri credincioși pan Duma clucer și fratele lui, pan Pătru Brudur, pentru 260 zloți tătărăști.

Și s'au sculat credincioșii noștri boieri pan Duma clucer și fratele lui, Pătru Brudur, și au plătit toți acești bani mai sus scriși, 260 zloți, în mâna slugilor noastre: Oana și fratele lui Ioil și sora lor Ceușea și nepotul lor, Cozma, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând buna lor voie și învoiala dintre ei și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre credincioase pan Duma clucer și fratele lui, Pătru Brudur, acest sat mai înainte spus la Poieni, anume Ștefăneștii, unde a fost Ștefan Cerlen, să le fie dela noi uric cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit nici odată în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan vovod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Zbierca, credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iașco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârălab de Hotin, credința panului Micota și a panului Reșes de la Neamț, credința panului Andreico Ciortoroschi, credința panului Grozea pârălab de Orhei, credința panului Ion Secară de la Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Clănău spatar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Mătei stolnic, credința panului Șandru comis, și credința boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu le clintească dania și întărirea noastră <ci să le întărească și să le împrumutnicească pentru că le-am> ¹⁾ dat și le-am întărit pentru slujba lor și pentru că și-au cumpărat cu banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

¹⁾ loc rupt în orig.

A scris Toma la Suceava, în anul 6994 <1486> Septembrie 14.

Acad. R.P.R., CLXXXXII/1.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

57

1486 (6994) Noembrie 21, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată Cerna, fiica lui Balea dela Totruș, a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, de bună voia sa, nesilită de nimeni, nici asuprită, și a vândut dreapta sa ocină, din dreptul și propriul său uric, a treia parte din satul anume Duhtana pe Totruș, slugii noastre, Ivan Ulan, pentru 70 zloți tătărăști. Și s'a sculat sluga noastră, Ivan Ulan, și a plătit tot deplin, cu bani gata, în mâinile Cernei, fiica lui Balea dela Totruș, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Deci noi văzând a lor bună voia și tocmeală și înțelegerea, dintre ei, și plata deplină, și noi deasemeni și dela noi, am dat și am întărit, slugii noastre, Ivan Ulan, acea înainte zisă a treia parte din satul anume Duhtana pe Totruș, să-i fie, dela noi, uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților și răstrănepoților și întregului lui neam, oricine i se va alege cel mai de aproape, neclintit, niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestei a treia părți din satul anume Duhtana, să fie după vechiul hotar, unde din veac au folosit.

Iar la aceasta, este credința domniei mele a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința fiilor domniei mele, Alexandru și Bogdan Vlad, și credința tuturor boierilor moldoveni: credința panului Zbiarea și credința panului Neagu și credința panului Duma și credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațcu Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Ion și credința panului Șteful, pârcălabi dela Hotin, credința panului Micotă și credința panului Reașes, pârcălabi de Neamț, credința panului Andreica Ciortoroschi, credința panului Groza, pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară, pârcălab de Cetatea-Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Pătru stolnic, credința panului Andreica ceașnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege dumnezeu, să fie domn al țării Moldovei, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege dumnezeu, să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească.

Iar pentru mai mare putere și întărire, tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și pecetea noastră să o atârne la această carte a noastră.

A scris Coste, la Suceava, în anul 6994 <1486>, Noiembrie 21.

* Arh. St. Iași, CCCXL/96.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

O trad. rom. din sec. XIX, cu data greșită 6974 <1466> în loc de 6994 <1486>, ibid., CCCXVIII/4, f. 214.

58

1487 (6995) Ianuarie 9.

Suret dela Ștefan <oe><o>d, let 6995 <1487>, Ghen<a>r 9.

Facim înștiințare, precum au venit, înaintea noastră și a boierilor noștri, Băloș ficiorul lui Dărnii, nepot lui Tatomir, de a lui bună voia, de nime sălit, nici asuprit ș'au vândut a sa driaptă ocină, giământate de sat din Tatomirești pe Răbrice, parte din gios, ce-au fost parte lui, accia au vândut-o slugii noastre lui Dragotă și a surorilor lui: Sofiicăi și Marușcăi, ficiorii lui Candrini, drept 50 zloț<i> tătărăști, care bani, acei 50 zloț<i> tătărăști, i-au dat Dragotă și surorile lui, toț<i> deplin în mâinile lui Băloș, ficiorul lui Durnii, nepot lui Tatomir.

Pentru accia și noi am dat și am întărit slugii noastre lui Dragotă și surorilor lui, ficiorii lui Candrini, pre ace de mai sus zisă giământate de sat din Tatomirești pe Răbrice, să fie și dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor, nepoților și strănepoților și a tot niamul, ce să va alege mai aproape, nestricat nicio-dată, în veci.

Iar hotarul acei giământate de sat din Tatomirești, parte din gios, să fie din hotarul giământate pe unde li-au însămnat lor sângur cu megieșii.

Pentru accia, credința domnii mele și a preaiubiț<i> fii domnii mele: Alexandru, Bogdan-Vlad ¹⁾ <oe><o>d, și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici: dum<i><ali> Dragoș mare vor<ni>c și dum<i><ali> Ion Săcară, părcălab de Cetate Noă și dum<i><ali> Clănău mare spatar și dum<i><ali> Boldul mare vist. și dum<i><ali> Irimie mare post. și dum<i><ali> Andrică mare pah. și dum<i><ali> Matei stol<ni>c și dum<i><ali> Șăndre mare com<i>s.

Deci, după a noastră viaț<ă>, cine va fi domn țării aceștie, să nu strice aciastă danie și întăritură, ce mai vărtos să de și să întărească.

Și pentru mai mare credință și întăritură, am poruncit cinstului și credinciosului boierului nostru, dum<i><ali> Tăutului mare log<o>f<ă>t, să scrie și a noastră pecete cătră aciastă adevărată carte a noastră, să o lege.

S'au tălmăcit de Évloghie dascal, let 1766, Ghen<a>r 16.

Acad. R.P.R., CV/4.

Copie din sec. XIX după trad. rom. din 1766.

¹⁾ În suret: « Bogdan și Vlad ».

1487 (6995) Ianuarie 11.

Leat 6995 <1487> Ghenar 11 ispisoc dela Ștefan vodă.

Toți cini or citi sau ori audzi cetind. Facem știre precum au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldovinești sluga noastră Ivan ficior Tomii Fulovici, de bună voe lui, nesilit, niinpresurat, au vândut a sa driaptă ocină dintr'al său drept uric ci au avut dela.....¹⁾ satul anume Beneștii pe părăul Beneștilor și alt sat anumi Buciumii.....²⁾ și o bucată de loc din hotarul Mihneștilor, slugii noastre, Radului Pătrașcan, drept 300 zloți, denainte noastră și denainte boiarilor noștri i-au făcut plată deplină.

Pentru aceia și noi am dat și am întărit slugii noastre, Radului Pătrașcan, pe aceli de mai sus zisă: satul Beneștii și Buciumii și acia bucată de loc din hotarul Mihneștilor ca să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și feciorilor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților lui și a tot niamul lui cât să vor alegi mai di aproape, neclintit și nerușit în veci.

Iar hotarul acelor doauă sate Beneștii și Buciumii ca să fie pe hotarul cel vechiu pe unde au trăit din veci. Iar hotarul cei bucăți de loc din hotarul Mihneștilor ca să fie din margine pădurii, dintr'un fag însămnat drept peste părău pân în ceia margini de pădure într'un măr.

Și spre aciasta singur Ștefan vodă și pune credința a tuturor boiarilor ci au fost pe atuncia.

Și pentru mai mari credința și întărire a toati căti mai sus s'a scris, am poruncit boiarului nostru Tăutului logofăt se scrie și pecete noastră să o lege la aciastă adevărată carti a noastră.

In Iaș*ci* leat 7240 <1732> Ghenar 6.

Pavel gramatic a *cefit*.

După Acte Moldovenești din anli 1426—1502, pp. 65—66 (București, 1947).

60

1487 (6995) Ianuarie 12, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, Mărena și Titiana și Mușa, fiicele lui Feir, de bună voia lor, nesilite de nimeni, nici asuprite și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept și propriu <un>²⁾ sat anume Tătăreștii, mai sus de Furești, pe același părău. Și au vândut acest sat slugilor noastre, Ioan și fraților lui, Andriaș și Gavril și Petru, pentru 40 zloți tătărești.

¹⁾ loc alb în text.

²⁾ loc ilizibil în orig.

Și s'au sculat slugile noastre, Ioan și frații lui, Andriaș și Gavril și Petru și au plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 40 zloți tătarești, în mâna Mărinii și a Titianeii și a Mușei, fiucele lui Feir, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând buna lor voie și înțelegerea dintre ei și plata deplină, noi deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugilor noastre, Ioan și fraților lui, Andriaș și Gavril și Petru, acest sat spus mai înainte, anume Tătăreștii, mai sus de Furești, să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și fiilor lor deopotrivă și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat dela Feirești <să fie>, începând dela gura a două pârâuri, unde cade în drum, drept peste pădure până la capătul de jos al poienii, la hotarul Titeștilor, iar din celelalte părți după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoșe vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Ion și credința panului Șteful pârălabi de Hotin, credința panului Micotă și credința panului Reteș pârălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschî, credința panului Grozea pârălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Petru stolnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, sau dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru dreapta lor slujbă și pentrucă <și-au>¹ cumpărat pe banii lor dreptși și curași.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acelor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru, pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader la Suceava, în anul 6995 <1487> luna Ianuarie 12 zile.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 11.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.

¹) loc ilizibil în orig.

1487 (6995) Ianuarie 13, Suceava.

Suretu de pi ispisoc vechiu pi sârbii dila Ștefan vod<ă> scris de Ion, în Suceava, din let 6995 <1487>, <Ghina>r 13.

Cu mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domnu țării Moldovii. Inștiințări facim prin această carti a noastră, tuturor cui vor căuta spre dânsa, sau o vor auzi cetindu-s<ă>, precum au venit, înainti noastră și înainti boerilor noștri Ilca, fata lui Duma Beniea dă a sa bună voi, de nimeni sălită, nici asuprită ș'au ¹⁾ vântut a sa driaptă ocină dintru[l] al ii dreptu uricu, a triia parti din sat din Belzăni, cui au fostu a ii parti, acii a triia parti de sat o au vândut slugilor noastre Ștefului și fraților lui: Simion și lui Ion, dreptu 60 zloți tătărești. Și sculându-s<ă> slugile noastre, Șteful și frații lui: Simion și Ion, au plătit toț<i> deplin acei de mai sus arătaț<i> bani, 60 zloț<i> tătărești în mâna Ilcăi, fetii Benii, dinnainti noastră și dinainti al noștri boeri.

Deci, văzând noi această de bună voi tocmală și deplin plată, noi încă așjidere am dat și am întărit slugilor noastre, Ștefului și fraților săi, lui Simion și lui Ion, ace de mai sus numită a triia parti de satu din Belzăni, ci au fostu a ii parti. — Așjidire am mai dat și am întărit slugilor noastre, Ștefului și lui Simion și lui Ion, a lor ocină, ciialantă a treia parti de sat de Belzăni, parti din gios, a lor parti.

Toati acești di mai sus scrisă să le fii lor uric și cu tot venitul și ficiori-lor lor, asămine și nepoților și strănepoților, prestrenepoților și la tot niam lor, cini li să vor alegi mai de apropi, nistrămutat niciodineoară, în veci.

Iară hotarul aceia a triia părți din satu din Bălzăni ci ș'au cumpărat-o iai dila Ilca, fata Benii, să fii din parte ce din sus, dila Irimiia Bulaiu, începându din capul prisăcii pisti câmpu, în matcă în Lipova, apoi păraul Lipovii în gios pân<ă> la stejar, în hotar, apoi dreptu în dial, în margini pădurii, la un cornu și di la cornu la un carpân. Iară hotarul ceialaltăi a triia părți de sat, ci esti a lor parti, să fii după vechiul hotar, pân<ă> unde au apucat din vechiu.

Și spre aceasta esti credința a însum<i> domnii meli, de mai sus numit <Ștefan> voevod și credința preiubiților fii a domnii meli, Alicsandru și Bogdan-Vlad și credința a tuturor boerilor noștri a Moldovii, a mari și a mici.

Și spre mai mari țării și întăritura tuturor acestor de mai sus scris<ă> poroncit-am credincios boerului nostru Tăutul log<o>f<ă>t să scrii și cătră adivărată carti noastră această peccetia noastră să ligi.

De pi sârbii pi limba moldovenească tălmăcitu la anul 1803 Iuli 5. Polcov<nic> Pavăl Debreviciu *dela* mitropoli<e>.

¹⁾ în trad. «s'au vândut».

Și copie s'au scos de noi acum întocmai. 1820 Dechemvrie.

Dimitri Avram vor<ni>c de portă. Pascal Gane vor<ni>c de port<ă>.

<Pe verso: «Bungeni»

Arh. St. Buc., M-rea Tazlău, IV/3.
Trad. rom.

62

1487 (6995) Martie 5, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră Coste Grasul din Plăvățești ne-a slujit drept și credincios. De aceea, noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, și i-am dat și i-am întărit în țara noastră, Moldova, dreapta lui ocină, un sat anume Plăvățeștii, la obârșia Ialanului.

Acestea toate mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape neclintit nici-odată în veci.

Iar hotarul acestui sat al Plăvățeștilor să fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților noștri copii, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Dajbog, credința panului Ion și credința panului Șteful pârcălabi de Hotin, credința panului Micotă și credința panului Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea Micotici, credința panului Secară, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldur vistier, credința panului Petru stolnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri, sau din neamul nostru sau iar <pe oricine> va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, <acela> să nu-i clinească dania și întărirea noastră, <ci să-i> întărească și să-i imputernicească, pentrucă i-am dat <și i-am întărit pentru> slujba lui și pentrucă îi este ocina lui dreaptă.

<Iar pentru> mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecete noastră <de această> carte a noastră.

A scris Coste, în anul 6995 <1487> luna Martie 5.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 295—296.
Orig. slav, perg.

1487 (6995) Martie 5, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Ivanco Bărlici ne-a slujit drept și credincios. De aceea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit în țara noastră, Moldova, dreapta lui ocină, satele anume: Bărgăianii, pe Moldova, și Verbia, pe Jijia, partea lui, și Corlătenii.

Toate aceste mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și surorii lui, Anușca, și copiilor lor, deopotrivă și nepoților și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iat hotarul acestor sate mai sus scrise anume Bărgăianii pe Moldova și Verbia, partea lor, și Corlătenii, să fie din toate părțile pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Dajbog, credința panului Hudici, credința panului Ion și credința panului Șteful pârçalabi de Hotin, credința panului Micotă și credința panului Rețeș pârçalabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârçalab de Orhei, credința panului Ion Secară pârçalab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Petru stolnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, sau dintre copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege <dumnezeu>¹ să fie domn al <țării> noastre Moldova, acela <să nu clintească>¹ dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă <le-am dat>¹ și le-am întărit pentru <dreapta>¹ și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise <am poruncit>¹ credinciosului nostru jupan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion diac la Suceava, în anul 6995 <1487> luna Martie 5.

Acad. R.P.R., CXXI/122.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

¹) loc ilizibil în orig.

1487 (6995) Martie 6, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Toader, fiul lui Băloș, de bună voia sa, nesilit de nimeni, nici asupra și a vândut ocina sa dreaptă din dreptul și propriul său uric, o bucată de pământ din hotarul Petreștilor, a șasea parte, ca să-și întemeieze sat, mai jos de Pârâul Cornilor și mai jos de casa lui Lazor. Și a vândut această bucată de pământ din hotarul Petreștilor, a șasea parte, slugii noastre Toader Tansea pentru 60 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră Toader Tansea și a plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 60 zloți tătărești, în mâna slugii noastre Toader, fiul lui Băloș, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna voie și tocmeala dintre ei și plata deplină, noi deasemeni am dat și dela noi și am întărit slugii noastre, Toader Tansea această bucată de pământ spusă mai înainte, a șasea parte din hotarul Petreștilor, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei bucăți de pământ să fie din tot hotarul Petreștilor a șasea parte.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Dajbog, credința panului Hudici, credința panului Ion și credința panului Șteful pârcălab de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Petru stolnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, <ci> să-i întărească și să-i împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă, și pentru că și-a cumpărat pe banii lui drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion la Suceava, în anul 6995 <1487> luna Martie 6.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 297—298.

Orig. slav, perg.

65

1487 (6995) Martie 6, Suceava.

† Cu mila lui dumnădzău, noi Ștefan voevod, domnu țării Moldovii. Insemnare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa va căuta, sau cetind pre ia va audzi, adecă au venit, innainte noastră și innainte a lor noștri moldovinești boeri, mari și mici, sluga noastră Ion, ficiorul Mihului Lungul, și nesilit de nime, nici impresurat, au vândut a sa driaptă ocină, satul Mălăeștii și loc de moară în Stavnece ce l-au cumpărat acel sat tală-seu de la Pătru Voina. Acesta l-au vândut-[1] slugii noastre, dumisale Bratului, dreptu 92 de arginți tătărești; și i-au plătit Bratul deplin.

Dreptu aceia și noi, dacă am văzut între dâșii bună invoice și tocmeală și plată deplină, asemenea dat-am ș'am întărit slugii noastre, dumisale Bratului, pre acest de mai sus dzis satul Mălăeștii și loc de moară în Stavnece, ca să-i fie driaptă ocină și moșie și uric de întăritură, lui și ficiorilor lui, nepoților și strănepoților și răstrănepoților și a tot niamul, ce să va alege mai de aproape, neclintit și *nestricat* nici odănoară, în veci.

Iar hotarul acestui sat ca să fie după bătrânele hotară, cum s'au stăpânit în viață.

Și spre aceasta este credința domnii mele și a fiilor domnii mele: Alexandru și Bogdan-Vlad, și a boerilor domnii mele: Zbera și Niagul și Duma și Gangur și Dragoș vorneceul și Hărman și Iațco Hudiciu și Dajbog și Ion și Șteful păcălabii de Hotin și Micotă și Reșeș și Andriica Ciortorov<schii, și Grozea> păcălab de Orhei și Ion Săcară păcălabul de Cetate Nouă și Clănău spătariul, și Boldur vistier și Pătrul stolnicul și Andriica pah. și Erimie postelnicul și Șendre comisul.

Și am poruncit dumisale Tăutului marele logofăt ca să scrie și a noastră pecete să o lege.

Din Suceavă scris, 6995 <1487> Mart. 6.

Suretul acesta l-am scos eu di pre sirbie, întocma cum scrie uricul.

Tanas<e> logof<ă>t de taină.

7263 <1755> Ap. 7.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 298—299.

¹⁾ In text «păcălabii».

1487 (6995) Martie 7, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici sluga noastră Șteful, fiul lui pan Hărman și sora lui Marina, soția lui Mihail Rugășevici, și deasemenea rugătorul nostru chir popa Paisie egumen cu toți frații întru Hristos, care trăiesc în mănăstirea noastră, Putna, de bună voia lor, nesiliți de nimeni nici prigonți și au schimbat satele lor.

Și sluga noastră Șteful și sora lui Maria au dat mănăstirii noastre Putna un sat anume Maneuți cu morile pe Suceava.

Iar rugătorul nostru popa Paisie egumenul cu toți frații au dat slugii noastre Șteful, fiul panului Hărman și surorii lui Șteful, Marina, soția lui Mihul Rugășescul pentru aceasta, un sat anume Șirăuți în ținutul Cernăuți, pe care sat îl cumpărase pan Iuga vistier dela Mihail și dela Pițurca nepotul lui Dan Poiană pentru 300 de zloți tătărești, iar pan Iuga vistier a dat acest sat Șirăuți pentru sufletul său mănăstirii noastre Putna.

Iar întru aceasta eu, domnia mea m'am ridicat și am mai dat domnia mea pentru acest sat, Șirăuți slugii noastre Șteful și surorii lui, Marina încă 100 de zloți tătărești. Iar privilegiul pe care l-a avut Dan Poiană dela bunicul nostru, Alexandru voevod și privilegiul de cumpărătură pe care l-au avut egumenul nostru popa Paisie și frații pentru acest sat Șirăuți, aceste două privilegii încă le-am dat în mâinile slugii noastre Șteful, fiul lui Hărman, precum și în ale surorii lui, Marina,

Deci văzând noi bună voia lor și schimbul și noi am dat și am întărit dela noi mai înainte numitul sat Maneuți cu morile pe Suceava mănăstirii noastre Putna, ca să-i fie dela noi uric cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei noastre, Alexandru și Bogdan și credința boierilor noștri, credința panului Zbiarc, credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Dăjbog, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ion și a panului Șteful pârčălabi de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reateș pârčălabi de Neamț, credința panului Andreica Ciortorovski, credința panului Groza, fiul lui Micotă, pârčălabi de Orhei, credința panului Ion Secară pârčălabi de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Pe-

tru stolnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Și după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întăritura noastră, ci s'o întărească și s'o împuternicească, pentrucă am dat și am întărit mănăstirii noastre Putna.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion în anul 6995 <1487> în luna Martie 7 zile.

După F. A. Wickenhauser, Geschichte der Klöster Woronetz unde Putna, Cernăuți, 1886, p. 164—165.

Trad. germană după orig. slav, perg., pecete atârnată.

67

1487 (6995) Martie 8, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această <carte> ¹⁾ a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Ivan și cu sora lui, Alba și nepotul lor, Ivanco, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici prigoniți și au vândut ocina lor dreaptă, din uricul lor drept, un sat anume Nămisnicii pe Bahlui. Și au vândut acest sat slugii noastre, Giurgea Căcărează și femeii lui, Fedca, pentru 200 de zloți tătărești.

Și s'a ridicat sluga noastră, Giurgea Căcărează și cu femeia [femeia] lui, Fedca, de au plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 200 de zloți tătărești în mâinile slugii noastre, Ivan și a surorii lui, Alba și a nepotului lor, Ivanco, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând bună voia lor și tocmeala și plata deplină, iar noi deasemenca și dela noi am dat și am întărit acest sat mai înainte spus, anume Nămisnicii, slugii noastre Giurgea Căcărează și femeii lui, Fedca, însă jumătate din acest sat mai înainte spus: dela vad ²⁾, partea de sus, să fie al slugii noastre Giurgea Căcărează dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților și răstrănepoților lui și întregului neam al lui, cine i se va alege cel mai de aproape. Iar această a doua jumătate de sat, dela vad ²⁾, partea de jos, să fie dela noi uric Fedcăi, femeia lui Giurgea Căcărează și copiilor ei,

¹⁾ loc șters, ilizibil în orig.

²⁾ <vad>, așa în text

Șendru și Ion și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile pe hotarul cel vechiu, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Zbiarea, credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș Boul vornic, credința panului Hârman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Ion și credința panului Șteful pârčalabi de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reațes pârčalabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârčalab de Orhei, credința panului Ion Secară pârčalab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistiier, credința panului Petrea stolnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului <Eremia>¹⁾ postelnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari <și mici>¹⁾.

<Iar după viața noastră>¹⁾ cine va fi domn al <țării>¹⁾ noastre Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși, pe ori cine îl va alege dumnezeu>¹⁾ să fie domn <al țării noastre>¹⁾, Moldova, acela să nu le clintească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat, pentru că ei și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a acestor toate mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt <să scrie și să atârne pecetia noastră>¹⁾ la această carte a noastră.

A scris Toader în Succava, în anul 6995 <1487>, luna Martie 8 zile.

Inst. de Istorie al Acad. R.P.R.

Fotografie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o copie slavă de I. Bogdan. Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 301—302.

68

1487 (6995) Octombrie 7, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni sluga noastră Oana Murgu de a sa bună voie, nesilit de nimeni, nici asuprit, și a vândut ocina sa dreaptă și proprie din uricul <său drept>¹⁾ și propriu, jumătate din satul anume Cârjani pe Sărata, partea din-

¹⁾ loc șters, ilizibil în text.

spre Vaslui. Și a vândut această jumătate de sat spusă mai înainte slugii <noastre¹⁾ Toma Prigorcea pentru <30¹⁾ zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră Toma Prigorcea <și¹⁾ a plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 30 zloți tătărești, în mâna slugii noastre, Oana Murgu, înaintea noastră și înaintea <boierilor¹⁾ noștri.

<Deci noi¹⁾ văzând buna lor voie și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit această jumătate spusă mai înainte din satul anume Cârjani, pe Sărata, partea dinspre Vaslui, să fie slugii noastre Toma Prigorcea dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui jumătăți de sat să fie după vechiul hotar, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdăru-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoșe Boul vornic, credința panului Hârman, credința panului Iașco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârcaľab de Hotin, credința panului Micotă și credința panului Reteș pârcaľabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Grozea pârcaľab de Orhei, credința panului Ion Secară pârcaľab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Zupca ceașnic, credința panului Mătei stolnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, <mari și mici¹⁾.

Iar după viața noastră, cine <va fi domn¹⁾ al țării noastre, Moldova¹⁾, dintre copiii noștri sau din <neamul¹⁾ nostru, <sau¹⁾ pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească denia ci să-i imputernicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta lor slujbă și pentrucă și-a cumpărat cu bani lui drepti și curați.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scriș Toader la Suceava, în anul 6995 <1487> luna Octombrie 7.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 10.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

69

1487 (6995) Octombrie 8, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau

¹⁾ loc ilizibil în orig.

o vor auzi cetindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Gliga Sâmbescul ne-a slujit drept și credincios. Deci noi văzând dreapta și credinciosia lui slujbă, către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit, dela noi, în țara noastră, în Moldova, un sat, anume Mănăileștii, din ținutul Neamțului, lângă Durneștii. Aceste toate mai sus scrise să-i fie lui, dela noi, unic și cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lor și strănepoților și răstrănepoților lor și întregului lor neam cire li se va alege mai de aproape neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, al Mănăileștilor ¹⁾, să fie, din toate părțile, după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta, este credința domniei mele a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților noștri copii, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri moldoveni: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș Boul vornic, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința <panului> ²⁾ Dajbog, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Micotă și a lui Reateș pârcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovechi, credința panului Grozea Micotici, credința panului Secară, de la Cetatea-Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Andreica ceașnic, credința panului Mătei stolnic, credința parului Eremia postelnic, credința panului Șandru cmis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu, să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră și să-i întărească și să-i înputernicească, pentrucă i-am dat, pentru slujba lui.

Iar pentru mai mare putere a acestor toate mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră, de această carte a noastră.

A scris Costea la Suceava, în anul 6995 <1487> Octombrie 8.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXXVII/32.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

70

1487 (6995) Octombrie 9, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor

¹⁾ « Mănăileștilor » rom. în textul slav.

²⁾ omis în text.

noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră pan Mateiu, fiul lui Iurie Manevici și cu vara sa Anușca, fiica lui Luca Manevici, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asuprași, și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept și propriu un sat pe Șumuzul Mocirlos anume Onceștii, amândouă părțile. Și au vândut acest sat slugiilor noastre, Luca și fraților lui, Oancea și Tudoran, pentru patru sute zloți tătărești,

Și s'au sculat slugile noastre, Luca și frații lui, Oancea și Tudoran, și au plătit deplin toți acești bani mai sus <scriși>, patru sute zloți tătărești, în mâna slugii noastre Matei, fiul lui Iurie Manevici și în mâna verii lui, Anușca, fiica lui Luca Manevici, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna voia lor și tocmeala și plata deplină, noi deasemeni am dat și dela noi și am întărit slugilor noastre, Luca și frații lui, Oancea și Tudoran, acest sat spus mai înainte anume Onceștii, amândouă părțile, pe Șumuzul Mocirlos să le fie dela noi uric și cu tot venitul, deopotrivă lor și deopotrivă copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fiii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Dajbog, credința panului Iașco Hndici, credința panului Șeful dela Hotin, credința panului Micotă și credința panului Reșeș pârcălabi de Neamț, credința panului Cior-torovschi, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Mătei stolnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri, sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuțernicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru slujba lor dreaptă și pentrucă și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire <a tuturor acestora> mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion la Suceava, în anul 6995 <1487> luna Octombrie 9 zile.

Mănăstirea Dragomirna sub dată.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași.

1487 (6995) Octombrie 9, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, sluga noastră Mihul din Feerești de a sa bună voie, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut dreapta sa ocină din uricul său drept și propriu, jumătate din satul anume Stărceștii la gura Tutovei. Și a vândut această jumătate de sat slugii noastre Ursu pentru 35 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră Ursul și a plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 35 zloți, în mâna slugii noastre, Mihul din Feerești înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând buna lor voie și înțelegerea dintre ei, și plata deplină noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre Ursu această jumătate mai înainte spusă din satul anume Stărcești, la gură Tutovei, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat să fie din tot hotarul jumătate, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neagu, credința panului Duma ¹⁾, credința panului Gangur, credința panului Boul vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârcălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Matei stolnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar <pe oricine îl va alege Dumnezeu> ²⁾ să fie <domn> ²⁾ al țării noastre Moldova, acela să nu-i clintească dania noastră ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui și pentru că și-a cumpărat pe banii lui drepti.

¹⁾ « Muma » în orig.

²⁾ loc ilizibil în orig.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader la Suceava, în anul 6995 <1487> luna Octombrie 9.

Acad. R.P.R., CVIII/1.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută

72

1487 (6995) Octombrie 9.

Suretul uricului dela Ștefan vodă, din vlet 6995 <1487> Oct. 9.

Venit-au, înainte noastră și înainte boerilor noștri, mari și mici, Marușca, fata lui Tălpig și de a ei bună voce, de nime sălită, nici asuprită, ș'au vândut a ei driaptă ocină și moșie, dintr'al său drept uric, un sat pe Bârlad anume Mohila. Acesta satu l-au vândut slugii noastre, Radului Cârlig, și fratelui său, Bica, drept 40 zloți tătărești.

Și s'au sculat sluga noastră, Radul Cârlig și au dat toți banii deplin, ci scriu mai sus, în mânăli Marușcăi, fata lui Tălpig, înainte noastră și a tuturor boerilor noștri.

Și noi, vădzind între dânșii de a lor bună voce tocmală și deplină plată și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, Radului Cârlig, cu uric de întăritură, cu acel sat anume Mohila pe Bârlad, ca să-i hii dela noi moșie cu tot venitul și ficiorilor lui, tocmă și nepoților și strănepoților și imprăștieților și a toată săminție lui, ce s'ar alege mai aproape, *nestricată* niciodată, în veci.

Și hotarul acului sat dispre toati părțile pe hotarul cel vechiu, pe unde au imblat din veci.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 125—126.

Trad. rom.

73

1487 (6995) Octombrie 12, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boicrilor noștri moldoveni sluga noastră Stanciul al lui Husea, de bună voia sa nesilit de nimeni, nici asuprit, și a vândut ocina sa dreaptă și proprie din uricul drept și propriu, un loc din satul mai sus de gura Săratei, anume unde se cheamă Ulmii, și jumătate din Huseani, mai jos de gura Săratei și cu Sărata și Fântâna Grădiștei, slugii noastre, pan Lupe, fratele lui Trifan, pentru 80 zloți tătărești.

Și deasemenea a venit <înaintea noastră> Sora, fiica lui Lețco dela Moisia, tot de bună voia sa, nesilită de nimeni, nici asuprită, și a vândut ocina sa dreaptă

din uricul drept și propriu un sat pe Moisia anume Vultureștii tot slugii noastre pan Lupe, pentru 150 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră, pan Lupe și a plătit deplin toți acești bani mai sus scriși 80 zloți în mâna slugii noastre Stanciul al lui Husea și acești 150 zloți în mâna Sorei, fiica lui Lațco dela Moisia, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni.

Deci noi văzând buna lor <voie și> tocmeala și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit aceste sate spuse mai înainte, să fie slugii noastre pan Lupe dela noi <uric și cu tot venitul lui și copiilor lui> și nepoților lui <și strănepoților lui> și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în <veaci>.

<Iar hotarul acestor> sate <mai sus scrise> să fie din <toate părțile> după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului <noi> Ștefan <voevod, și credința preiubiților fii ai domniei mele>, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri moldoveni: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, <credința panului> Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârcălab <de Hotin, credința panului Micotă> și <a panului> Reșeș pârcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Grozea Micotici, credința panului <Ion Secară>, credința panului <Clănău spătar, credința panului> Boldor vistier, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Mătei stolnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru <comis și credința> tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania noastră ci să-i întărească, pentru că i-am dat fiindcă și-a cumpărat pe banii săi.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Coste la Suceava, în anul 6995 <1487> luna Octomvrie 12.

După I. Bogdan, Doc. Iul Ștefan cel Mare, I, pp. 516—517.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

74

1487 (6995) Noembrie 1, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei-Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o

vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea, cu bunăvoința noastră, cu inimă curată și luminată și cu toată bunăvoia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, și am făcut pentru pomenirea sfântărilor înaintași și părinți ai noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, ca să întărim și să împuternicim mănăstirea noastră, unde este hramul uspenia preasfintei născătoare de Dumnezeu, care este la Bistrița, și unde este egumen rugătorul nostru chir popa Paisie, și am dat și am întărit acestei sfinte mănăstiri a noastre Țiganii pe care i-a dat bunicul nostru, Alexandru voevod, acestei sfinte mănăstiri, Țiganii anume: Micul cu sălașul și Totul cu sălașul și Narco cu sălașul și Iochim cu sălașul, și Gogoșat și fratele lui, Iochim, cu sălașul și Comancea cu sălașul și Buzea cu sălașul și Dighița cu sălașul și Slav cu sălașul și Sima cu sălașul și Sinat cu sălașul și Popuța Rățoi și frații¹⁾ <lui>, Alexa și Mihul, toți cu sălașele, și Nan cu sălașul și Ivanco cu sălașul și Praluța cu patru frați și toți cu sălașele, și Bodea cu sălașul și fiul lui Bodea, Micul, cu sălașul și Damca cu sălașul și Tota și fiul lui, Tițul și cu sălașele și Meșa cu sălașul, Ivan și fratele lui, Giurea, cu sălașele, și Toader cu sălașul și Danciul cu sălașul și Picul și Toma cu sălașele.

Toate aceste mai sus scrise să fie mănăstirii mai înainte spuse uric cu tot venitul, și cu copiii acestora și nepoții lor și strănepoții lor și tot neamul lor, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iașco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârcălab de Holin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Cicrtorovschi, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară, pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Mătei stolnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania noastră, ci să întărească și să împuternicească, pentru că am dat cu tot gândul bun. Iar cine s'ar încerca să clintească aceasta unul ca acesta să fie blestemat de domnul Dumnezeu și de preacurata lui maică și de toți sfinții, care din veac au plăcut lui Dumnezeu, și să fie asemenea cu Iuda și cu blestematul Arie, și să aibă parte cu cei, care au strigat asupra stăpânului Hristos: sângele lui asupra copiilor lor.

¹⁾ pasagiul « Răței și frații », adaus mai târziu peste un text răzuit.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader la Suceava, în anul 6995 <1487> luna Noembrie 1.

Arh. St. Buc., Peceț nr. 137.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, stricată.

Cu o trad. rom., 1866 Iulie.

75

1487 (6995) Noembrie 1, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră și cu curată și luminată inimă și cu toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și am făcut pentru pomenirea sfântărașilor înaintași și părinți ai noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, ca să întărim și să împuternicim mănăstirea noastră dela Neamț, unde este hramul sfânta înălțare a domnului și Dumnezeului și mântuitorului nostru, Iisus Hristos, și unde este egumen rugătorul nostru chir popa Teoctist, și am dat și am întărit acestei sfinte mănăstiri Țiganii pe care i-a dat bunicul nostru, Alexandru voevod, acestei sfinte mănăstiri, Țiganii anume: Luca, fiul lui Lațco, cu sălașul, Alexa Herțea cu sălașul, Dinga și fratele lui, Manciul, cu sălașele, și Șteful cu sălașul, și Boldor și fratele lui Gavril, cu sălașele și Danciul, fiul lui Coman, cu sălașul, și alt Danciul, fiul lui Toma cu sălașul și Bratul și frații lui, Marco și Crăciun, fiii lui Alexa, cu sălașele lor și Jurea cu sălașul, și Gavril și fratele lui, Sima cu sălașele și Nichita și Oniță, fiii lui Andreico, cu sălașele, și Calincea, fiul lui Tota, cu sălașul și Nenciul holteiu pe care l-au dat călugării dela Bistrița pentru moartea lui Cozma Tătarul, pentru că au ucis Țiganii dela mănăstirea Bistrița pe acest Cozma Tătarul; și astfel au dat călugării dela mănăstirea noastră dela Bistrița mănăstirii noastre dela Neamț un Țigan, anume Nenciul.

Toate acestea mai sus scrise să fie mănăstirii mai înainte spuse uric și cu tot venitul, și copiii acestora și nepoții lor și strănepoții lor și tot neamul lor, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele. Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiarea, credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschî, credința panului Grozea pârcălab

de Orhei, credința panului Ion Secară pârcaľab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Andreico ceasnic, credința panului Mătei stolnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri, sau din neamul nostru <sau>¹⁾ iar pe oricine va alege dumnezeu să fie domn la țării noastre acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească, pentru că am dat cu tot gândul bun. Iar <cine>²⁾ ar îndrăzni să clintească aceasta, unul ca acesta să fie blestemat de domnul dumnezeu și de preacurata lui maică și de toți sfinții, care din veac au plăcut lui dumnezeu, și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie, și să aibă parte cu cei, care au strigat asupra stăpânului Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare putere și întâiere a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

<A scris> Toader la Suceava, în anul 6995 <1487> luna Noembrie 1 zi.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 311—313.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Doc. fiind la Arh. St. Buc., depuneri particulare, azi nu s'a mai găsit.

76

1487 (6995) Noembrie 13, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a <binevoit domnia mea cu bună>³⁾ voința <noastră>³⁾ și cu curată și luminată inimă și cu toată buna voia noastră și cu ajutorul lui dumnezeu și am făcut pentru pomenirea sfântăroșoșilor <noștri>³⁾ înaintași și părinți <și pentru sănătatea și pentru mântuirea noastră și pentru sănătatea> și mântuirea copiilor noștri, ca să întărim și să împuternicim episcopia noastră dela Rădăuți, unde este hramul sfântul arhierarh și făcător de minuni Nicolae, și unde este episcop <rugătorul nostru chir Ioanichie, și am dat și am întărit>³⁾ acestei sfinte episcopii a noastre Țigani anume: Pandrea cu sălașul și Radul cu sălașul și Buțcat că sălașul, să fie sfinteii noastre episcopii dela <Rădăuți uric și cu tot venitul și copiii lor și nepoții>³⁾ lor și strănepoții lor și răstrănepoții lor, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-

¹⁾ loc șters în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

³⁾ loc ilizibil în orig.

Vlad, și credința boierilor noștri, credința panului Zbiare, credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința <panului>¹⁾ Dajbog, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful pârăcalab de Hotin, credința panului Micotă și credința panului Rețeș pârăcalabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea Micotici pârăcalab de Orhei, credința panului Ion Secară pârăcalab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Mătei stolnic, credința panului Șandru comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova dintre copiii noștri <sau din>²⁾ neamul <nostru>²⁾ sau iar pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească. Iar cine ar îndrăzni să clintească sau să sfărâme <această>²⁾ întărire <a noastră>²⁾ acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și mântuitorul nostru Iisus Hristos și de precurata lui maică și de toți sfinții, care din veac au plăcut lui Dumnezeu, și să fie asemenea cu Iuda și cu blestematul Arie și să aibă parte cu acci <Judei>²⁾ care au strigat asupra stăpânului Hristos: <sângele lui>²⁾ asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion, fratele lui Luca, la Suceava, în anul 6995 <1487> luna Noembrie 13 zile.

Acad. R.P.R., Fotografii II/6.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată.

77

1488 (6996).

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se <că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor>³⁾ boierilor <noștri>³⁾ moldoveni, credinciosul nostru pan Neag pârăcalab și cu fiica sa, Mărenca, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți <și au vândut ocina lor dreaptă din>³⁾ uricul <lor>³⁾ drept, un sat pe Bârlad anume Cioreștii, slugii noastre, pan Ion Frunteș stolnic, pentru 80 zloți tătărești. <Și s'a sculat sluga noastră pan Ion Frunteș stolnic și a plătit toți>³⁾ acești

¹⁾ omis în orig.

²⁾ loc ilizibil în orig.

³⁾ loc rupt în orig.

hani, 80 zloți, în mâna panului Neag pârçălab și a fiicei lui, Mărenca. Iar pan Neag pârçălab și fiica lui Mărenca¹⁾
în mâna panului Frunțeș stolnic, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi, văzând buna lor voie <și tocmeala și plata deplină, noi deasemeni și dela noi>¹⁾ am dat și am întărit slugii noastre pan Ion Frunțeș stolnic acest sat mai înainte spus anume Cioreștii¹⁾
lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, <cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată> în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului <noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii>¹⁾ ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiarea, credința panului Neag, credința panului Duma, <..... credința panului>¹⁾ Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârçălab de Hotin, credința panului <..... credința panului>¹⁾ Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozca pârçălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârçălab de Cetatea Nouă¹⁾, vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Mătei stolnic, credința panului Șandru <comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici>¹⁾.

Iar după viața noastră cine <va fi domn al țării noastre, dintre>¹⁾ copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl <va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească>¹⁾ dania noastră, ci <să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit>¹⁾¹⁾

<Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor>¹⁾ mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul <logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră>¹⁾.

A scris¹⁾ la Suceava, în anul 6996 <1488>¹⁾

Arh. St. Buc., Casa Școalelor I/1.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu două traduceri rom. (după textul incomplet așa cum e păstrat azi) una din 1760 Iulie 17, cealaltă din 1912.

<1488>.

Cu mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domnul țării Moldovii. Știre facem cu acest uricu al nostru, tuturoră cui să cetească, sau să auză. Adică

¹⁾ loc rupt în orig.

viniră, înaintea noastră și înainte a toată a noastră moldovenească boerime, a noastre slugi giupănul Jurcă Pântice și frati-său Petriman și sora lor Sofiia, ficiorii lui Ion Julici, de a lor bună voia, de nime nevoiți nice asupriți, vândură a sa dreaptă ocină din uricul părintelui său, lui Ion Julici, ce au avut el di la unchii noștri, di la Ilieș vodă și di la Ștefan voevoda, cându trăia ei pe lume¹⁾, un sat în gura Horăției pe Bârlad, anume Movila, unde au fost jude Bora, slugilor noastre giupănului Pătru Frunteș și giupănului Ion Frunteș stolnicul, nepotul lui Pătru Frunteș și Simei și frațini-său lui Negrilă, pe 200 zloți tătărești.

Și s'au sculat ale noastre slugi, pan Pătru Frunteș și giupănul Ion Frunteș stolnicu și Bilava și Sima și Negrilă și au dat acei bani 200 zloți în mânăle slugilor noastre, giupănului Jurcă Pântice și frațini-său lui Petriman și surorii lor Sofiica, înaintea noastră și înainte a noștri boeri.

Ce noi, văzând a lor bună tocmală și deplină plată, iar și noi așijderea de la noi li-am dat și li-am întărit slugilor noastre: giupănului Pătru Frunteș și nepotului său, giupănului Ion Frunteș stolnicul și Bilavii și Simii și lui Negrilă, acel sat <ce> mai sus scrie, în gura Horăției, Movila, unde au fostu pe Bârladu anume jude Bora, ca să le fie lor de la noi uric cu tot venitul. Iar se împărțești în patru părți: o parte giupănului Pătru Frunteș, iar a doua parte giupănului Ion Frunteș stolnic, iar a trie parte Bilavii, iar a patra parte Simei și frațini-său lui Negrilă și cuconilor lor și nepoților și strănepoților lor, și a toată săminția lor, cine s'ar alege din cei mai di aproape a lor neclintit niciodăneară, în veci.

Iar hotarul acelu sat ca să fie dispre toate părțile pre hotarul cel vechiu, pe unde au ținut din veci.

În spre aceeaș iaste credința domnii mele, carele sânt scris mai sus, noi Ștefan voevoda și credința a fiilor domnii mele Alicsandru și Bogdan-Vlad voevoda, și credința boiarilor noștri: credința giupănului Zberăi și credința giupănului Neagul, și credința giupănului Duma, și credința giupănului Gangur, și credința giupănului Dragoșe vornicul, și credința giupănului Herman și credința giupănului Ețeo Hudici, și credința giupănului Dașbog și credința giupănului Șteful parcălabul Hotinului.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 365—366.

Datat după doc. precedent Arh. St. Buc., Casa Școalelor, I/1.

79

1488 (6996) Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o <vor auzi cetindu-se, că a venit înaintea noastră și boierilor noștri moldoveni¹⁾ mari și mici, sluga noastră Dașco, fiul lui Gostilă, de bună voia lui nesilit de

¹⁾ În loc de „în pace“

nimeni, nici asuprit și a vândut¹⁾
seliște anume Lăhovenii, slugii noastre Toader Gherman pentru 60 zloți
tătărești. Și s'a sculat sluga noastră <Teodor Gherman și a plătit toți deplin
acești mai sus scriși>¹⁾ bani, 60 zloți, în mâna slugii noastre Dașco fiul lui
Gostilă, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

<Deci noi văzând înțelegerea de bună voie între ei și tocmeală>¹⁾ dease-
menea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, Toader Gherman acea-
stă seliște mai înainte spusă anume <Lăhovenii, ca să-i fie uric cu tot venitul>,
lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și întregului lui neam, cine
i se va alege cel mai de aproape <neclintit niciodată în veci>¹⁾

<Iar hotarul acelei seliști>¹⁾ să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit
din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi,
Ștefan <voevod și credința preaiubiților fii ai domniei noastre>¹⁾ Alexandru,
și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința
panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur.....¹⁾
<credința>¹⁾ panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panu-
lui Șteful dela Hotin, credința panului Micotă și credința panului Rețeș
.....¹⁾ credința panului Grozea Micotici,
credința panului Secară pârcealab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău
spătar¹⁾ postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința
panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari
< și mici >¹⁾.

<Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră>¹⁾, Moldova,
dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege dum-
nezeu să fie domn al țării noastre, acela să nu clintească dania și întărirea
noastră, ci să întărească și să imputernicească, pentrucă i-am dat și i-am
întărit pentru dreapta lui slujbă și pentrucă <și-a cumpărat pe banii lui drepti>¹⁾.

<Iar pentru mai mare>¹⁾ întărire a tuturor acelor <mai sus scrise>¹⁾ am
poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, <să scrie și să atârne pece-
tea noastră de această carte a>¹⁾ noastră.

A scris Ion la Suceava, în anul 6996 <1488> luna¹⁾

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 247—248.

Copie slavă

80

1488 (6996) Ianuarie 9 Suceava,

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei.
Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o

¹⁾ lipsă în text.

²⁾ lipsă în text.

vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, credinciosul nostru pan, Ivanco Turcul sulger, și cu frații săi, Toader și Mihul, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept, un sat pe Rebricea anume Golăeștii, slugii noastre Golăi dela Rebricea pentru 150 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră Golăi dela Rebricea și a plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 150 zloți, în mâna panului Ivanco Turcul sulger și a fraților lui, Toader și Mihul, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând buna lor voie și înțelegerea și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, Golăi, acest sat mai înainte spus anume Golăeștii pe Rebricea să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan vovod, și credința preiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri, credința panului Zbiare, credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dagbog, credința panului Șteful pârălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovșchi, credința panului Grozea pârălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Mătei stolnic, credința panului Șandru comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, sau dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl <va alege>¹⁾ Dumnezeu <să fie domn al țării noastre Moldova>¹⁾, acela să nu clintească dania noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader, la Suceava, în anul 6996 <1488> luna Ianuarie 9.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 13.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

¹⁾ loc ilizibil în orig.

1488 (6996) Ianuarie 9, Suceava.

Suret de pe un ispisoc sãrbãscu din v<ã>|<e>t 6996 <1488> Ghen. 9.

† Noi Ștefan v<oe>vod, cu mila lui d<u>mnedzãu, domnu țãrãii Moldovii, întãrim cu acest ispisoc al nostru, tuturor celor ce vor audzi și vor vicè, adicã au vinit, ìnnainte noastrã și ìnnainte a lor noștri moldovinești boeri, a mari și mici, sluga noastrã Bãlco Bãsãscul și de a sa bunã voia, de nimi silit nici asuprit, și-au vãndut a sa driaptã ocinã dintru al sãu drept uric, giuãtat<e> din satul lui din Bãsãști, parte ce din sus, slugii noastre Niagului și fratelui sãu Stoicãi armașul, drept 120 zloț<i> tãtãrești; și au rãmas a slugilor noastre Niagului și a fratelui sãu Stoicãi, fãcãnd plata deplin acești mai sus numiți banc<i>, 120 de zloți, ìn mãnuli slugii noastre Bãlco Bãsãscul, ìnnainte noastrã și ìnnainte boerilor noștri.

Și noi, vãzãnd cã de a lor bunã voia au plãtit acè giuãtãtate de sat, și noi așijdere i-am dat și i-am întãrit slugii noastre Niagului și frãține-sãu Stoicãi armașului pe acè mai ìnnainte pomenitã <giuãtãtate> de sat din Bãsãști, parte din sus, și am dat și de la noi uric la mãna lor, ca s<ã> stãpãniascã ìn tot vinitul, sã le fie lor și copiilor, nepoților și strenepoților lor și a tot niamul lor, cui se va vin<i> mai aproape a lor, și sã nu fie de nimi nici odatã supãraț<i> ìn veci.

Iar hotarul dintr'aceastã giuãtat<e> de sat sã fie dintr'acest hotar giuãtat<e>, pe unde au ìmblat de veci.

Și spre aceasta este credința noastrã mai sus numitul domn Ștefan v<oe>vod și credința a pre iubiț<i> fiilor domnii mele: Alixandru v<oe>vod¹⁾, și Bogdan <Vlad> voevod¹⁾ și credința boerilor noștri, a mari și mici, (cum au fost pe aceia vreme). Și dupã a noastrã domnie, pe cini va milui dumnedzãu a fi domnu, sã ìntãreascã, pentru a lor vecinicã pomenire.

S'au tãlmãcit la v<ã>|<e>t 7269 <1761> Feb. 12, de Ioan pisar.

Acad. R.P.R., LII/136.

Trad. rom. din 1761.

1488 (6996) Ianuarie 12, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țãrii Moldovei. Facem cunoscut cu aceastã carte a noastrã tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, cã aceste adevãrate slugi ale noastre, popa Ivul și vãrul sãu, Manciu, ne-au slujit nouã <drept și> credincios. De aceia, noi vãzãnd dreapta și credincioasa lor slujbã, cãtre noi, i-am miluit cu deosebita <noastrã

¹⁾ atributul « voevod » pe lângã fili lui Ștefan e adaos de traducãtor.

milă, le-am dat > și le-am întărit, în țara noastră, în Moldova, <ocina > lor dreaptă satul la Cârliștău, anume jumătate din Toderești, partea de sus, Arpăștii <lui Arpaș>, ca să le fie lor dela noi uric cu tot venitul, lor și copiilor lor și <nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel <mai de aproape neclintit niciodată în veci>.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat <să fie> începând dela Andrea, din iazul cel vechiu, la stâlp <și dela stâlp> la alt iaz și de acolo până la alt stâlp, mai sus de cânepiște și de <acolo la vie.....> și de acolo la stâlp la marginea rediului o movilă găunoasă, iar dinspre alte părți după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domnii noastre <a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod > și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan Vlad și credința boerilor noștri: credința panului Zbiarea, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului <Gangur, credința panului Dragoș vornic>, credința panului Hărman, credința panului Dajbog, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful dela Hotin credința panului Micotă și a lui Reșes pârcălabi <de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschii>, credința panului Grozea Micotici, credința <panului> Secară, pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, <credința panului Andreico ceașnic, credința panului Matei> stolnic, credința panului Eremia postelnic, credința panului Șandru <comis și> credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu le clinească dania noastră și întărirea noastră ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit, pentru slujba lor dreaptă și pentru că le este ocină dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris <Toader> la Suceava, în anul 6996 <1488> Ianuarie 12.

Arh. St. Iași CCCXL/71

Orig. slav., perg., pecete căzută.

83

1488 (6996) Ianuarie 14, Suceava.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sârbie dela Ștefan voevod, domn țării Moldovei, scris în Suceavă, de Ion diiacul, din leat 6996 <1488> Ghenărie 14 zile.

Inștiințare facem prin această carte noastră, tuturor cui vor căuta asupra ei, sau o vor auzi citindu-se, precum că viind, înaintea noastră și înaintea

boerilor noștri, sluga noastră Giurgea Corod, de nime sălit nici asupra, ci de a lui bună voia, driaptă ocina lui dintr'al său drept uric, un sat anume Corodești, și din dial, unde au fost Corod Stan pe Horince, l-au vândut satul acesta nepoatelor sale, Malei și surorii sale Neagăi, drept treizeci zloți tătărești.

Și sculându-se Malea și soru-sa Neaga, au plătit toț<i> deplin acei de mai sus arătaț<i> bani, 30 zloți, în mâinile lui Giurgea Corod, cum și ispisocul ce l-au avut Giurgea Corod de la unchiu noștri, dela Ilia și Ștefan v<oe>vod, încă l-au dat în mâinile nepoatelor sale, Malei și Neagăi, denaintea noastră și denaintea boerilor noștri. Așe dar, toate acestea de mai sus arătate să le fie lor de la noi uric cu tot venitul, și fiilor lor, nepoților, strănepoților și prăstrănepoților lor, nestrămutat niciodinioară.

După aceia, *asemeni* au mai venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Giurgea Corod, și de a lui bună voia, driaptă ocina lui, giunătaté de sat pe Horincea, unde au fost tatăl său Corod Vlad, partea cea din sus, despre Ciungești, o au vândut acea giunătaté de sat nepoatelor sale, fêtelor Ioanei, anume Martii și Neagșii, drept treizeci zloț<i> tătărești.

Și sculându-se Marta și Neagsa, au plătit toț<i> deplin acei de mai sus arătaț<i> bani, 30 zloț<i> tătărești, în mâinile slugii noastre lui Giurgea Corodu, denaintea noastră și denaintea boerilor noștri. Toate acestea de mai sus arătate să le fie lor de la noi uric cu tot venitul, fiilor lor, nepoților, strănepoților, prăstrănepoților și la tot neamul lor, nestrămutat nici odinioară, în vécii.

Iar hotarul acestui de mai sus numitului sat să fie dup<ă> vechiul hotar pân<ă> unde s'au apucat din veac; iar hotarul cialaltei giunătaté de sat din tot venitul să fie giunătaté, pân<ă> unde s'au apucat din veac.

Precum spre aceasta este credința a mai sus numitei domnii noastre Ștefan v<oe>vod și credința a preiubiților fii a domnii mele: Alexandru și Bogdan-Vlad și credința a tuturor boerilor noștri a Moldovei, a mari și mici.

Iar dup<ă> viața noastră, cine va fi domn țării noastre, din fiii noștri sau din niamul nostru, sau pe cine și-ar alege d<u>mnedzău a fi domn țării noastre aceștie a Moldovei, acela să nu aibă a strică această danie și întăritură noastră, ci să le întărească și să-i imputernicească, pentru ei s'au cumpărat pe drepti banii săi.

Și spre mai mare tărie și întăritură tuturor acestor de mai sus scrise, am poruncit credincios boierului nostru Tăutul log<o>f<ă>t să scrie și cătră adevărată cartea noastră această peceté noastră să lege.

De pe sârbie pe limba moldovenească am tălmăcit, la anul 1816, Iulie în 8 zile, Cliucer Pavel Debrici.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 320—321.

1488 (6996) Ianuarie 15, Suceava.

Ștefan vovod întărește lui Stan și fratelui său Dan satul Volhoviceștii la Crasna, cumpărat dela Ion fiul lui Petru Roșca, cu 200 de zloți tătărești.

Ca martori se citează fiii domnului Alexandru și Bogdan-Vlad și boierii: Zbierea, Neagu «Niha», Duma, Gangur, Dragoș vornicul «Dreznika», Hârman, Dajbog, Iașco Hudici, Șteful dela Hotin, Micotă și Reașes dela Neamț, Andreico Ciortorovschi, Grozea Micotici, Ion Secară pârçalab de Cetatea Nouă, Călnău spătarul «Klinio Astpary, Boldor visternicul, Ieremie postelnicul, Andreico ceașnicul, Matei stolnicul, Șandru comisul, logofătul Tăutul și diacul Ion, fratele lui Luca «Ion Brat Luczyn».

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 322.

85

1488 (6996) Februarie 4.

Un ispisoc sârbesc din 6996 <1488> Fevr<uarie> 4 dela domnul Ștefan voevod cu care au întărit lui Ioan Oglindă pe a patra parte din Maxinești, pe Pârâul Negru, ce au cumpărat dela Ștefan Bilii.

Arh. St. Botoșani, Acte neinventariate.

Rezumat într'un document dela Alexandru Constantin Moruzi voevod din 1804, Sept. 18.

86

1488 (6996) Februarie 29, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată slugă a noastră Dașco și pe sora lui, Malea, fiii lui Gostilă, nepoții lui Puia ploscarul, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le-am întărit în țara noastră, în Moldova, ocina lor dreaptă, un sat anume Gostileștii pe Pârâul Negru.

Iar privilegiul pe care l-au avut ei dela unchii noștri, Iiaș voevod și fratele lui, Ștefan voevod, când au fost în pace, pentru acest sat Gostileștii, acest privilegiu al lor a ars în casa lui Băloș, din Budești, când i-a ars casa, cum ne este cunoscut nouă și boierilor noștri.

Deasemenea am dat și am întărit slugii noastre Dașco și surorii lui Malea ocina lor dreaptă, alt sat anume Ludeștii, tot pe Pârâul Negru, pe care sat l-a cumpărat tatăl lor Gostilă dela Ivan Craiu pentru 100 zloți tătărești.

Toate acestea mai sus scrise să le fie dela noi uric cu tot venitul, lor și copiilor lor deopotrivă și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape neclintib niciodată în veci.

Iar hotarul acestor două sate să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad.

și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârcălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciartorovschî, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Mătei stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească, pentru că le-am dat pentru dreapta lor slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader la Suceava, în anul 6996 <1488> Februarie 29.

Acad. R.P.R., LXIV/7.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

87

1490 (6996) Martie 1, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, credinciosul nostru pan Duma clucer cu verii săi, Toader și fratele lui, Duma, și sora lor Stana, fiii lui Simion Tansea, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și și-au schimbat satele.

Și s'au sculat slugile noastre Toader și fratele lui Duma și sora lor Stana și au dat partea lor, jumătate de sat din Brudurești, partea de la Soholeț, credinciosului nostru pan Duma clucer, iar pan Duma clucer, el le-a dat pentru această jumătate din Brudurești, un sat anume Grozeștii pe Stebnic, pe care acel sat l-a cumpărat el dela Ivan Sacalăș și dela sora lui Anușca, pentru 150 zloți tătărești; și încă le-a mai dat 270 zloți tătărești pe lângă acest sat Grozești.

Deci noi văzând buna lor voie și tocmeală și schimb, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit credinciosului nostru pan Duma clucer această jumătate de sat din Brudurești, mai înainte spusă, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui, nepoților și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat mai sus scris să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iașco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful de Hotin, credința panului Micotă și credința panului Reșeș pârcălab de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea Micotici pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Matei stolnic, credința panului Șandru comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru <pan>¹⁾ Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion la Suceava, în anul 6996 <1488> luna Martie 1 zi.

<Pe verso, o pecete de fum din sec. XVII>, cu inițialele U.H. (cirilice).

Acad. R.P.R., Peceți nr. 14.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

88

1488 (6996) Martie 12, Suceava.

Suret de pe ispisocul vechi sârbăsc de la Ștefan v<oe>vod, din let 6996 <1488> Mart. 12 zile

† In numele tatălui și a fiului și a sfântului duh, troiță sfântă nedespărțită. Iată eu robul domnului meu I<su>s H<risto>s, Ion Ștefan v<oe>vod, cu mila lui Dumnezeu, domn pământului Moldoviei. Facem știre prin această carte <a> noastră tuturor cui vor căuta pre dânsa, sau vor auzi cetindu-o, precum au venit, înainte noastră și înainte tuturor boierilor noștri a Moldovii, slugile noastre pan Mihul Ponici și cu soru-sa Marușca și nepoata lor Anușca, fata Belii, și Ilcu și Labășcu și sora lor Dușa, ficiorii lui Dancul din Steclieni, și nepotul lor Alexandru, ficiorul lui Ivanco Tolocico, și Burla și frații lui Costia și Pante, ficiorii lui Fedor Platon, și Romașco Ciuciu și cu surorile sale, cu Ulca și cu Niaga, fiii Danciului Ciuciu, și Buda și sora lui, Nastea, și mătușa lor Marușca,

¹⁾ loc rupt în orig.

fata lui Oprişan, toţi nepoţi Dvorăşti şi cu toţi feciorii săi, de a lor bună voe, de nimenea săliţi nici asupriţi, au vândut a lor driaptă ocină dintr'a lor drept uric giumătate de sat din Dvorăşte, cutul din gios, pe Săreti, şi cu morile ce sânt în Sireti, însumi domniei meli, drept patru sute zloţi tătărăşti, care bani de mai sus scrişi 400 i-am şi plătit domniia me în mănule slugilor noastre, tuturor celor de mai sus scrişi, nepoţilor lui Giurge Zvorăşte, după tocmala ce au avut cu domniia me.

Deci domniia me bine am voit, cu a noastră bună voire, cu curată şi cu luminată inimă şi cu agiutoriu lui Dumnezeu, de am întărit a noastră sfântă mănăstire de la Moldoviţa, şi am făcut noi pentru a noastră sănătate şi mântuire, şi pentru sănătate şi mântuire fiilor noştri, am dat şi am întărit pe ace de mai sus zisă giumătate de sat din Zvorăşte, cutul din gios, şi cu mori ce sânt în Sireti acei sfintii mănăstiri noastre Moldoviţi, unde iaste hramul buna vestire a pre sfintii născătoarei de Dumnezeu şi purure fecioarii Mariei, şi egumănăstirii iaste rugătoriul nostru popa Anastasie, ca să fie acè giumătate de sat şi cu morile acele sfintii mănăstiri a noastre Moldoviţi de la noi uric cutot venitul, nestrămutat nice-odinioară în veci.

Iar hotarul acei giumătăţi de sat să fie pe unde au hotărât dumneaui Tăutul logofăt, începându-se din sus din malul Siretiului, pe din sus de gura Zvorăştii, de la o salcii, ci iaste în malul Siretiului, de acolo drept la vadul Zvorăştii, unde trece drumul Dobrănăuţului, de acolo drept la margine pădurii, la doi arini, de acolo la o fântână de pe costişă, de acolo drept la o obârşie altei fântăni, pe din sus de fântăna la nişte pădureţi, de acolo drept la o movilă piste drum, de acolo drept la o movilă, ci iaste în vale, de acolo drept la codru, la un stejar, de acole codru în gios până la hotarul Şerbăneştilor. Iar de acole din margine pădurii, dintr'un viazi, adică ulm, ci iaste în mijlocul a două părăe, drept pe mijlocul loziilor piste drum la o movilă săpată, de acolo drept la altă movilă, la capul unor schini, de acolo drept la dial, la al triile movilă, şi de acolo drept la al patrulea movilă ci iaste în mijlocul toloacăi, de acole drept la gura unii bălţi, ci cade în topliţă la altă movilă. Iar de aice să fiie pe undi au hotărât pan Duma cluceri, adică din gura bălţii la malul Siretiului, la viaz, adică la ulm, apoi piste Sireti la alt mal la un teiu, de acole la un frasîn ci iaste în mijlocul luncii, şi pintri poeni la Răpa Hoţilor şi la poiana de sus, care e ceva mai sus de Poiana lui Ion Giumătate pe lângă care poiana ce din sus apucă codru la dial la un stejărmare, de acole la Groapa Ursului, şi apucă codrul în sus piste drum la nişte meri, şi acole iaste movilă săpată, de acolo drept la Uriaşii Ulmi şi drept la malul Săretiului pe din sus de moară de lângă salce, ci iaste înprotiva cialalte sălcii ci iaste piste Sireti.

Şi atăta iaste tot hotaru. Iar egumăncul carile va fi la sfânta noastră mănăstire Moldoviţa şi cu toţi călugării ce vor fi la această sfântă mănăstire să aibă acest obicei: să slujească noă până când vom fi cu viaţa

în fiiștecare săptămână o zi piste tot anul, Luni sara paraclis iară Marți dimineața leturghii, și să dă fraților de băut; iar după a noastră viați, îi să slujască Luni sara paraclis și Mariți dimineața liturghii. Așijdere să aibă a face noă în fiiște carile an pomenire la o zi.

Și spre aceasta iaste credința a însumi domniei mele de mai sus scris Ioan Ștefan v<oe>vod și credința a preiubiț<i> fiii domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boerilor noștri a Mold<o>vii, a mari și a mici.

Iar după a noastră viață, cine va fi domn țării aceștiia, să nu aibă a strică această a noastră danie și întăritură, ce mai vartos să aibă a da și a întări, de vremi ce noi am dat și am miluit această măn<ă>stire Mold<o>vvița, pentru sãn<ă>t<at>e și mântuire noastră. Iar egum<enul>carile va fi la a noastră măn<ă>stire Mold<o>vvița și călugării ce vor lăcui într'ansa, de nu vor plini ceia ci iaste scris mai sus, ci să vor ispiti a strică, să aibă a da răspuns la domnul I<su>s H<risto>s, și să le fie lor părăș pre sfânta noastră de dumnezeu născătoare.

Și pentru mai mare tărie și întăritură acestor de mai sus scrise, am poroncit credincios boerului nostru, dum<i>s<ale> Tăutului logofăt să scrie și a noastră pccete cătră această adivărată carte noastră să lege.

De pe sârbie pe limba mold<o>viniască s'au tălmăcit acum de al doile, precum au fost cu puțință a înțălege și a cunoaște, și s'au diorthosit la anul 1793, Ghen. 16, deși s'au diorthosit întocma după cum au fost și iaste sirbește. Polc<o>v<nic> Pavăl Debriți *dela* Mitrop<olie>.

Acest suret de ispisoc cercetându-se de noi și posleduindu-se cu cel vechi ispisoc, din cuvânt în cuvânt, cu polc<o>v<nicul> Pavăl și aflându-s<e> întocma și fără de nici o greșală, pentru aceea am întărit și noi, cu ali noastre iscălituri, 17<93>, Ghen<a>rie 31. Iacov mitropolit Moldaviei.

<Pe verso> A Șărbăneștilor și cu surori lor.

Acad. R.P.R., XL/9.

Copie după trad. rom. din sec. XIX.

89

1488 (6996) Martie 15, Suceava.

În numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă, de o ființă și nedespărțită. Iată eu, robul stăpânului meu, Isus Hristos, Io Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici, Șteful fiul Annei, fiica lui Coste Tătărăș de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut adevărata sa ocină și dedină a bunicului său Ivașco jumătate din satul Vicșineț pe Suceava, domniei noastre însăși, pentru 200 de zloți tătărești.

Și deasemenea au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni sluga noastră pan Andriaș Hancovici și fratele său, Ivanco și surorile lor Anna și Tața cu copiii lor și vara lor Marina, fiica Anastasiei, nepoata lui Demeșco, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină, cealaltă jumătate din satul Vicșineți pe Suceava, tot domniei noastre înșine pentru 200 de zloți tătărești.

Și eu, domnia noastră am plătit toți acești 200 de zloți tătărești în mâinele lui Șteful, fiul Annei, iar Șteful a dat și privilegiul, pe care l-a avut bunicul său Ivașco pentru partea lui din satul Vicșani, ¹⁾ dela bunicul nostru Alexandru voevod, în mâinele domniei noastre. Și cei 200 de zloți tătărești i-am plătit în mâinele slugii noastre, pan Andriaș Hancovici, în mâinile fratelui său, Ivanco și în mâinile surorilor lor, Ana și Tața și ale verii lor, Marina, nepoata lui Demeșco.

După ce ne-am înțeles asupra tuturor celor mai sus scrise și am plătit totul înaintea noastră și a boierilor noștri moldoveni, am socotit eu, domnia noastră că este bine cu bună voia domniei noastre, cu inimă curată și luminată și din toată bună voința noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, pentru întărirea și împuternicirea sfintei noastre mănăstiri Putna și am făcut pentru pomenirea înaintașilor noștri și pentru părinții noștri, pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri și am dat și am închinat și am întărit cu amândouă părțile întreg satul, anume Vicșineț pe Suceava sfintei noastre mănăstiri Putna, unde este locașul uspeniei sfintei noastre stăpâne, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioarei Maria și unde este egumen rugătorul nostru arhimandritul Paisie.

Iar privilegiul pe care l-a dat Șteful în mâinile domniei noastre, eu, domnia mea, l-am dat în mâinile rugătorului nostru, arhimandritului, egumenului Paisie dela Putna, pentru ca acest sat Vicșineț, pentru pomenirea înaintașilor noștri și a părinților noștri, pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri să fie dela noi uric cu tot venitul, neclintit în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde din veci au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei noastre, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Huđici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârcălab de Hotin, credința panului Micotă și a lui Reașes pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi²⁾, credința panului Groza Micotici pârcălab de Orhei, credința

1) « Vicșani » așa în trad. mai sus « Vicșineț ».

2) Ia Wickenhauser: « Cortorowers ».

panului Secară pârceălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău <spătar> ¹⁾, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Matei stolnic, credința panului Șandru ²⁾ comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, sau din copiii noștri, sau din neamul nostru sau iarăși pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu cîntească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească, căci am dat și am întărit sfintei noastre mănăstiri Putna pentru sufletele înaintașilor noștri și ale părinților noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetia noastră de această carte a noastră.

A scris Ion la Suceava, în anul 6975 <1476> luna Martie 15.

F. A. Wickenhauser, Geschichte der Klöster Sect. Onufri. Horodnik und Petrauz, Cernăuți, 1882, p. 177—179.

Trad. germană, după orig. slav, perg. pecete atârnată.

Data este greșit citită în traducerea germană a lui Wickenhauser. Un rezumat german citat de I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 322, are data exactă 6996, <1488>, care singură corespunde cu sfatul boierilor.

90

1488 (6996) Aprilie 3, Suceava.

† În numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă și de o ființă și nedespărțită. Iată eu, robul stăpânului meu Isus Hristos, Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră și cu curata și luminata inimă a domniei mele și cu toată bună voia noastră și cu ajutorul lui dumnezeu ca să întărim și să împuternicim sfânta noastră mănăstire dela Putna, unde este hramul uspenia preasfintei și curatei și preabinecuvântatei, stăpânci noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria și unde este egumen arhimandrit, rugătorul nostru chir popa Paisie și am făcut pentru pomenirea sfântrăposaișilor înaintași și părinți ai noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri și am dat acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Putna venitul nostru drept: toate pietrele de ceară dela târgul nostru Siret și șase voștinari ³⁾ tot dela târgul Siret și propriile

¹⁾ la Wickenhauser, greșit: «Kamărar», adică postelnic «Clănău» a fost numai spătar în domnia lui Ștefan cel Mare.

²⁾ la Wickenhauser, greșit: «Schander».

³⁾ «voștinari», cei ce îngrijesc de voștină, rămășiță din fagure, după scoaterea mierli.

noastre mori tot dela târgul Siret și cu sladnița¹⁾ și vama cea mică dela Suceava care este la Jicov.

Și încă am mai dat și am întărit acestei sfinte mânăstiri a noastre dela Putna satul nostru propriu, anume Cozminul în ținutul Cernăuți.

Toate acestea mai sus scrise să fie sfintei noastre mânăstiri dela Putna dela noi uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie, începând dela Lucovița dela stejarul înclinat peste zăpodii, peste drum la stâlp unde este săpată o movilă, de aici drept peste vale la movilă la deal și dela această movilă peste câmp tot pe drumul cel mic până la drumul cel mare care merge dela Locovița, iar dela acest drum mare la iazul lui Iurie, iar de aici drept peste câmp la stâlp, iar de aci peste câmp la stejarul care este la obrejie, și la râu la Derlui și în jos pe Derlui la iazul mânăstirii, iar de aici în sus pe pârâu până la Soloneț, de aici pe pârâu până la șanțul iazului, și la stâlp, de aici drept peste câmp și la stâlpul vechi la drumul mare care vine dela Cernăuți și peste drum, drept peste câmp și peste vale la stâlp și la stejarul însemnat, care are pe el un bour la Iablunițevul dela Cuciur și peste valea care se cheamă Ruptura la altă vale și la drum, și pe drum și peste valea Coroviei la stâlp, iar dela acest stâlp la alt stâlp, care este pe coastă, și la ulmul la pârâul Coroviei, puțin mai sus de prisaca lui Pliușco și peste Corovia la stâlp și peste vii la stâlp la costișă și la piatră la vârf pe valea adâncă, apoi pe valea adâncă și peste Derlui și drept peste câmp la măr, la marginea pădurii, apoi în pădure între două poiene, apoi prin făget în jos până la hotarul Lucoviței, unde iese poteca din bucovină și deacurmezișul cornului la stejar, la stejarul înclinat, la marginea pădurii. Acesta îi este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința Țanului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârcălab de Hotin, credința panului Micotă și credința panului Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea Micotici pârcălab de Orhei, credința panului Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spăter, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Matei stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

¹⁾ • sladnița • loc în care se face bere.

²⁾ • baia • loc în care se extrage minereu.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească, pentru că am dat și am întărit sfintei noastre mânăstiri dela Putna pentru pomenirea sfântărilor noștri înaintași și părinți și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri.

Iar cine va îndrăzni să clinească sau să sfărâme dania și întărirea noastră, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos și de 12 sfinți apostoli de frunte Petru și Pavel și ceilalți și 318 sfinți părinți dela Nicheia și de toți sfinții care din veac au plăcut lui dumnezeu și să fie asemenea cu Iuda și cu blestematul Arie, și să aibă parte cu acei Iudei, care au strigat asupra lui Hristos dumnezeu: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne peceta noastră de această carte a noastră.

A scris Ion la Suceava, în anul 6996 <1488> luna Aprilie 3 zile.

Acad. R.P.R., Fotografii V/50.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

91

1488 (6996) Aprilie 4, Suceava.

† În numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă, de o ființă și nedespărțită. Iată eu, robul stăpânului meu Isus Hristos, Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră și cu curată și luminată inimă și cu toată bunăvoia noastră și cu ajutorul lui dumnezeu ca să întărim și să împuternicim sfintei noastre biserici, mitropoliei de târgul Roman, unde este hramul sfânta și precuvioasa maica noastră Paraschiva, și unde este episcop rugătorul nostru chir Vasilie, și am dat și am întărit acestei sfinte biserici a noastre, mitropoliei de târgul Roman, dania bunicului nostru Alexandru voevod două sate, anume Leucușanii mai sus de târgul Roman și cu zeciuala din varză din acel sat, și Dragomireștii mai jos de târgul Roman, peste Moldova și cu podul umblător care este pe Moldova și cu zeciuala din peștele proaspăt, pe care îl vor pescui oamenii din Dragomirești, acolo la ei.

Iar vameșii dela târgul Roman să nu aibă treabă cu această vamă, ci această vamă să o ia episcopul care va fi la sfânta noastră mitropolie de târgul Roman.

Și deasemenea am adătat și am întărit acestei sfinte biserici a noastre, mitropoliei de târgul Roman și pe Tătarii, anume Baciul cu sălașul și Coica cu sălașul și fratele lui, Ninga holteiul, și pe Țiganii, anume Boia cu sălașul și Dadul cu sălașul și Guținea cu sălașul și Carfina holteiul.

Aceste toate mai sus scrise să fie acestei sfinte biserici a noastre, mitropoliei de târgul Roman, dela noi uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei melé Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hârman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârčălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârčălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârčălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârčălab de Cetatea-Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Mătei stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească pentru că am dat și am întărit acestei sfinte biserici a noastre, mitropoliei de târgul Roman, pentru pomenirea sfântrăposaților noștri înaintași și părinți și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri.

Iar cine ar îndrăzni să clintească sau să rupă dania și întărirea noastră, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos și de preacurata lui maică și de 4 sfinți evangheliști și de 12 sfinți apostoli de frunte Petru și Pavel și ceilalți, și de 318 sfinți părinți cei dela Nicheia, și de toți sfinții care din veac au plăcut lui dumnezeu și să fie asemenea cu Iuda și cu blestematul Arie și să aibă parte cu acei Iudei care au strigat asupra lui Hristos dumnezeu: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader la Suceava, în anul 6996 <1488> luna Aprilie 4 zile.

Acad. R.P.R., LXIV/8.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

1488 (6996) Aprilie 5, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat boier credincios al nostru pan Duma pârcălab, ne-a slujit cu dreptate și cu credință. Deci, noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă i-am dat și i-am întărit dela noi în țara noastră Moldova, un sat dintre satele noastre anume unde a fost Fete, pe Bogdana, și o seliște în același hotar, pe Totruș, anume unde a fost Oana din Moișa, care sate ne-au rămas dela Vâlcea și dela cneaghina lui, Olga, din privilegiul bunicului nostru, Alexandru voevod.

Toate acestea mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat și al acestei seliști să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iașco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Micotă <și credința> panului Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Matei stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion la Suceava, în anul 6996 <1488> luna Aprilie 5.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 344—345.

Orig. slav, la Bib. Naț. din Sofia.

1488 (6996) Aprilie 6, Suceava.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă și de o ființă și nedespărțită. Iată eu, robul stăpânului meu Isus Hristos, Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni Mărena, femeia lui Luca Ecobescul, fiica lui Toader Prodan și altă Mărenă, nepoata ei, fiica lui Lazor Prodănescul, de bună voia lor, nesilite de nimeni, nici asuprite, și au schimbat cu domnia mea un sat.

Și au dat ele domniei mele ocina și cumpărătura lor dreaptă, un sat, anume Grecii pe Siret, lângă târgul Siret, care sat l-a cumpărat tatăl lor Toader Prodan dela mitropolitul nostru Teoctist de Suceava din uricul mitropoliei și din privilegiul dela bunicul nostru, Alexandru voevod. Iar mitropolitul nostru Teoctist iarăși a cumpărat dela Rotimpan pe acești bani ai mitropoliei noastre dela Suceava alt sat, anume Mihăeștii pe Brădățel.

Iar domnia mea am dat Mărinei, fiica lui Toader Prodan, și celeilalte Mărina, fiica lui Lazor Prodan, pentru acest sat Grecii, o seliște a noastră lângă Nistru, anume Gromobitnaa¹⁾, care seliște aceasta ne-a rămas dela Vâlcea și dela cheaghina lui, Olga, din privilegiul bunicului nostru, Alexandru voevod. Și încă am mai dat pe lângă această seliște Gromobitnaa¹⁾ 200 zloți tătărești, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni. Și am întocmit și am plătit domnia mea tot cât scriem mai sus.

Iar ele s'au sculat și ce privilegiu de cumpărătură a avut tatăl lor Toader Prodan dela noi pentru acest sat Grecii și celălalt privilegiu al mitropolitului Teoctist, ele au dat amândouă aceste privilegii în mâna domniei mele.

Iar întru aceia, domnia mea am binevoit cu bunăvoința noastră, cu curată și luminată inimă și cu toată bunăvoia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim și să împuternicim sfânta noastră mănăstire dela Putna unde este hramul uspenia presfintei, curatei, preabinecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și unde este egumen rugătorul nostru arhimandritul chir popa Paisie și am făcut pentru pomenirea părinților noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, și am dat și am întărit acest sat scris mai sus, Grecii, lângă târgul Siret, acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Putna. Și să fie acest sat sfintei mănăstiri dela Putna dela noi uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar aceste două privilegii, pe care le-a dat Mărena, fiica lui Toader Prodan, și nepoata ei, Mărena, fiica lui Lazor Prodan, în mâna domniei mele, cum scriem

¹⁾ adică « Detunata ».

mai sus, iar eu, domnia mea încă le-am dat pe amândouă în mâna rugătorului nostru, chir Paisie egumenul dela Putna.

Iar hotarul acestui sat al Grecilor < să fie > începând dela malul Siretului dela un plop însemnat, peste livadă la movila săpată, de aici drept peste câmp la marginea altei livezi la movila săpată, și drept peste această livadă și peste câmp la fântâna de piatră la movila săpată, și drept peste câmp, peste țarină¹⁾ la drumul mare la movila săpată, iar de aici în sus pe drum până la hotarul Telebeaciniilor, iar dela Telebeacini pe vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preubiților noștri copii Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Țangur, credința panului Dragoș, vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârălab de Hotin, credința panului Micotă și < a panului > Reșeș pârălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschii, credința panului Grozea Micotici pârălab, credința panului Ion Secară pârălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Matei stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri < moldoveni >, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi < domn > al țării noastre, dintre copii noștri, sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării Moldovei, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească, pentru că am dat și am întărit pentru pomenirea părinților noștri și pentru sănătatea < și mântuirea > noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, cum scriem și noi mai sus.

Și iarăși cine ar îndrăzni să sfărâme dania și întărirea noastră, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și pământului și de preacurata lui maică și de 4 evangheliști și de 12 apostoli Petru și Pavel și ceilalți, și de 24 prooroci dumnezești și de 318 părinți cei dela Nicheia, și de toți sfinții, care din veac au plăcut lui dumnezeu, și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie, și să aibă parte cu toți Iudeii, care au strigat asupra domnului dumnezeu Iisus Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Coste la Suceava, în sfânta marea zi a Paștelui, în anul 6996 < 1488 > luna Aprilie 6.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 347—349

Orig. slav în Muz. Bawarowski-Lwow.

¹⁾ « țarina », așa în orig.

1488 (6996) August 17, Suceava.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă și de o lință și nedespărțită. Iată eu robul stăpânului meu, Iisus Hristos, Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, slugile noastre: Șandru Gardu și vărul lui, Șuşman și unchiul lor Ivan, cu surorile sale Magda și Mara și Neaga, fiii lui Coste Măzărăescul, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept și propriu, un sat anume Știlbicani, la Toplița Rece, pe Suha Mare, și Suha Mare dela gură până la obârșie și cu toate poenile și muncellele, câte sunt pe lângă ea, și toate izvoarele, anume Rărăoia și Ostra și Negrileasa și cu toate izvoarele câte cad în ele, și cu poienile și cu fânețele, însumi domniei mele, pentru 160 zloți tătărești.

Și am plătit domnia mea toți bani mai sus scriși, 160 zloți tătărești în mâna slugilor noastre: Șandru Gardu și în mâna vărului lui, Șuşman, și în mâna unchiului lor Ivan și în mâna surorilor lui Magda și Mara și Neaga, fiii lui Coste Măzărăescul, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni.

Și după ce am plătit și am tocmnit toate câte scriem mai sus iar, domnia mea, întru aceeași am binevoit cu bunăvoința noastră și cu curată și luminată inimă și cu toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim și să înputernicim sfânta noastră mănăstire dela Voroneț și am făcut pentru pomenirea sfântărilor înaintași și părinți ai noștri, și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, și am dat și am închinat și am întărit acest sat, Știlbicani, la Toplița Rece, pe Suha Mare, și Suha Mare dela gura până la obârșie și cu toate poienile și muncellele câte sunt pe lângă ea și cu toate izvoarele, anume Rărăoia și Ostra și Negrileasa și cu toate izvoarele câte cad în ele și cu poienile și cu fânețele, acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Voroneț, unde este hramul sfântul și slăvitul, marele mucenic și purtător de biruință Gheorghie și unde este egumen rugătorul nostru chir popa Elrem. Și să fie acest sat, anume Știlbicani și cu toate câte scriem mai sus acestei sfinte mănăstiri a noastre dela noi uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad, <și credința>¹⁾ boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag,

¹⁾ loc ilizibil în text.

crediința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iașco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Micotă și credința panului Reșeș pârçălabi de Neamț, <crediința panului>¹⁾ Ciortorovschi, credința panului Grozea pârçălab de Orhei, credința panului Secară pârçălab de Cetatea Nouă, <crediința panului Clânău>¹⁾ spătar, credința panului Boldor vistier, <crediința panului Eremia>¹⁾ postelnic, <crediința panului>¹⁾ Andreico ceașnic, credința panului Matei stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, <mari și mici>¹⁾.

Iar după viața noastră, cine va fi domn <al țării noastre, acela să nu clintească>¹⁾ dania și întărirea <noastră>¹⁾ ci să întărească și să împuternicască. Iar cine ar îndrăzni să sfârâme sau să clintească această danie și întărire a noastră, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Iisus Hristos și de preacurata lui maică și de 4 evangheliști și de sfinții, slăviți și întru tot lăudați apostoli de frunte Petru și Pavel, și ceilalți și de 24 prooroci ai lui dumnezeu, care din veac au plăcut lui dumnezeu, <și de 318>¹⁾ părinți dela Nicheia, și să fie asemenea cu Iuda și cu blestematul Arie și să aibă parte cu acei Iudei, care au strigat asupra domnului dumnezeu și mântuitorului nostru, Iisus Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mei sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion la Suceava, în anul 6996 <1488> luna August 17.

Acad. R.P.R., Fotografii XXIII/86.

Fotocopie. după orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

95

1488 (6996) Octombrie 8.

Ștefan voevod întărește lui Corhană și fratelui său Oană jumătate din satul Mușata, cumpărat dela Filip și dela Nechifor, feciorii lui Herțea, cu 66 de zloți tăărăști.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 353.

96

1488 (6996) Octombrie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni slugile noastre Mihul, fratele lui Iacuș, și Giurgea și fratele

¹⁾ loc rupt în text.

lui, Ivan, și Bratul și nepotul lui, Rafeiu și Mihul Obroc și Grigor, fiul lui Ivan, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asuprași, și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept, un sat, anume Negoștii pe Pârâul Negru, și cu iazuri, însumi domniei, mele pentru 172 zloți tătărești.

Și întru accia, domnia mea am plătit toți acești bani mai sus scriși, 172 zloți tătărești, în mâna slugilor noastre: Mihul, fratele lui Iacuş, și Giurgea și fratele lui, Ivan și Bratul și nepotul lui, Rafeiu, și Mihul Obroc și Grigor, fiul lui Ivan, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Și deasemenea a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Dașco și sora lui, Malea, fiii lui Gostilă, nepoții lui Puia ploscarul, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asuprași și deasemenea au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept, jumătate din satul Gostilești, pe Pârâul Negru, partea de sus, însumi domniei mele, pentru 120 zloți tătărești.

Și m'am sculat eu, domnia mea și am plătit toți acești bani mai sus scriși, 120 zloți tătărești, în mâna slugii noastre Dașco și a surorii lui, Malea, fiii lui Gostilă, nepoții lui Puia ploscarul, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Și deasemenea a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Ilcana, fiica lui Nechita, fratele lui Coste Andronic, de bună voia sa, nesilită de nimeni, nici asuprași, și a vândut ocina ei dreaptă, din uricul ei drept, două sate care sunt pe Moldova, anume Poiana, unde au fost cnezi, Băloș și Danciul, însumi domniei mele pentru 200 zloți tătărești. Și am plătit domnia mea toți acești bani mai sus scriși 200 zloți, în mâna Ilenei, fiica lui Nechita, fratele lui Coste Andronic. Iar privilegiul pe care ea l-a avut pentru aceste sate dela bunicul nostru, Alexandru voevod, le-a dat în mâna domniei mele.

Și deasemenea au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni slugile noastre: Zărână și frații lui, Toma și Ion, fiii lui Pătru, nepoții lui Tiba, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asuprași, și au vândut ocina și dedina lor dreaptă, un sat anume Ciorsăceștii, unde a fost bunicul lor Tiba, pe Moldova, la Câmpul Perilor, și loc de moară pe Moldova, însumi domniei mele pentru 240 zloți tătărești.

Și am plătit domnia mea toți acești bani mai sus scriși, 240 zloți, în mâna lui Zărână și a fraților lui, Toma și Ion, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri. Iar privilegiul, pe care l-au avut ei dela unchiul noștri, Iliș voevod și Ștefan voevod, când au fost în pace, l-au dat în mâna domniei mele.

Și deasemenea a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Neagșa, fiica lui Băila dela Racova, nepoata lui Botăș, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprași și a vândut ocina ei dreaptă din uricul ei drept, un sat pe Moldova, la Câmpul Perilor, anume partea lui Botăș, unde a fost bunicul ei, Botăș, însumi domniei mele, pentru 60 zloți tătărești. Și a plătit domnia mea toți acești bani mai sus scriși, 60 zloți, în mâna Neagșei, fiica lui Băila dela Racova, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Și după ce am întocmit și am plătit domnia mea toate cu bani gata, cum scriem mai sus, iar domnia mea am binevoit cu bunăvoința noastră și cu curată și luminată inimă și cu toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și am făcut pentru pomenirea sfântărașoșilor înaintași și părinți ai noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, ca să întărim și să împuternicim sfânta noastră mitropolie din târgul Roman, unde este hramul preacuvioasei maica noastră Paraschiva și unde este episcop rugătorul nostru Vasilie, și am dat acestei sfinte mitropolii a noastre toate aceste sate, câte scriem mai sus, anume: Neagoești cu iaz și cu moară, și jumătate din Gostilești, și Poiana amândouă judeciile, și Tibești cu mori și partea lui Botăș. Toate aceste mai sus scrise să fie sfintei noastre mitropolii din târgul Roman, dela noi uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în vecii vecilor.

Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul acestei jumătăți de sat dela Gostilești < să fie > începând din pădure dela Vadul lui Căliman, tot pe Gostileasa în jos până la Pârâul Negru la podul lui Vețco și pe Pârâul Negru în jos la gura Bahniei și pe Băhnița în sus până la movilă, până unde se întâlnesc hotarele Gostileștilor cu al Băhnenilor și de aici pe ogoarele din jos la movilă, care este la un drum vechi, rău, din celelate părți după hotarul vechi, pe unde au fost din veac.

Și iarăși acest privilegiu, care este dela hunicul nostru, Alexandru voevod, pentru Poiana pentru amândouă părțile și celălalt privilegiu care este dela unchiul noștri, Iliăș voevod și Ștefan voevod, când au fost în pace, pentru Ciorsăcești la Câmpul Perilor, domnia mea încă le-am dat pe amândouă în mâna rugătorului nostru, chir Vasilie episcopul de târgul Roman.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful părcălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșes părcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea părcălab de Orhei, credința panului Ion Secară părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceășnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Și iarăși, cine va fi episcop la sfânta noastră mitropolie de târgul Roman, cu toți frații și cu toți țârcovnicii care vor fi acolo la această sfântă biserică, și cât timp vor mai fi în viață dela Dumnezeu, să se slujească în fiecare săptămână joia seara paraclis, iar vinerea liturghie. Iar după vieța noastră, ei să ne

slujească vinerea seara parastas, iar sâmbăta liturghie, și să nu fie schimbat niciodată.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, pe care am dat-o și am întărit-o acestei sfinte mitropolii a noastre din târgul Roman, ei să întărească și să împuternicească pentrucă le-am cumpărat pe banii mei drepti și curați.

Iar cine ar îndrăzni să clinească sau să sfărâme dania și întărirea noastră, cât este mai sus scrisă, unul ca acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu, mântuitorul nostru Isus Hristos, care a făcut cerul și pământul, și de preacurata lui maică și de toți sfinții care din veac au plăcut lui Dumnezeu.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader la Suceava, în anul 6996 <1488> luna Octombrie 15.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 135.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, stricată.

97

1488 (6996) Decembrie 13, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră, pan Fete Iacobescul și cneaghina lui, Marina nepoata lui Știbor cel bătrân și nepoata Zoichii, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept și din privilegiul bunicilor ei, Știbor și Zoica, pe care l-au avut ei dela bunicul nostru, Alexandru voevod, un sat pe Bârlad, unde au fost juzi, Buda și Drăgoiu, amândouă judeciile, slugii noastre Danciul Delea, pentru 170 zloți tătărești. Și s'a sculat sluga noastră Danciul Delea și a plătit toți acești bani, 170 zloți, în mâna slugii noastre, pan Fete Iacobescul și în mâna cneaghinei lui, Marina, nepoata lui Știbor cel bătrân și nepoata Zoichii, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și toameala și plata deplină, noi deasemenea am dat dela noi și am întărit slugii noastre, Danciul Delea, acest sat mai înainte spus, pe Bârlad, anume unde <au fost> ¹⁾ juzi Buda și Drăgoiu, amândouă judeciile, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

¹⁾ loc rupt în orig.

Iar la aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iașco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârcălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Șandru comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit pentru dreapta lui slujbă și pentru că și-a cumpărat pe banii lui drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader la Suceava, în anul 6996 <1488> luna Decembrie 13.

Acad. R.P.R., Pечеți nr. 12.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

98

1489 (6997) Ianuarie 9.

Suret depe o hotarnică veche a domnului Ștefan vodă, din let 6997 <1489> Ghenarie 9, — scris suretul de Simeon uricariu și incredințat și de Evloghie tălmăcitoriu, că este adevărat tălmăcit — în care scrie că hotarul satului acestuia Petricanilor să începe dinpotriva locului, din dealu despre Lăpușna, și merge la Fântâna mare, despre târgul Lăpușna, care merge la ruptura din sus și merge margine în sus fața Lăpușnii și tot margine fața Lăpușnii, până ce hotărăște cu Dragomireștii și cu Bujorul și de acolo să întoarce, fața Bujorului în giosu, din vale de Movila Petricăi hotar și de acolo merge tot fața Bujorului înpotriva rupturii Bujorului, într'o buză de pisc este hotar și de acolo taie piste deal de la Soci și muchie dialului din deal de Soci este hotar și merge drept în Movila lui Fulger și merge dialul în gios, unde este hotarul Bujorului, și lovește în coastile Bobicenilor și Bobiceni trec tot dialul în gios, până în potriva hotarului din gios de lac, este hotarul, înpotriva hotarului din dialu și atâta este hotarul Petricanilor înpregiur.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 130.

Trad. rom.

1487 (6997) Ianuarie 16, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni slugile noastre, Lazea și fratele lui, Mihul, fiii lui Ivan Ciumalea și verii lor, Sima și fratele lui, Ivan și sora lor, Mărie, fiii lui Toader Ciumalea de bună voia lor, nesiliți de nimeni și nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină din uricul și din privilegiul bunicului lor, Ivan Drocici, pe care el l-a avut dela bunicul nostru, Alexandru voevod, jumătate de sat, din Fedești, partea dela câmp, slugii noastre, Mihul Ciocan, pe 50 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră, Mihul Ciocan și a plătit toți acești bani, 50 de zloți, în mâinele lui Lazea și ale fratelui lui, Mihul și a verilor lor, Sima și a fratelui lui, Ivan și a surorii lor, Maria înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând bună voia lor și tocmeala și plata deplină și noi deasemeni am dat și dela noi și am întărit slugii noastre, Mihul Ciocan, această jumătate de sat din Fedești, partea dela câmp, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat să fie jumătate din tot hotarul ¹⁾

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Zbiarea, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful părcălab de Hotin, credința panului Micotă și pan Reșeș părcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea părcălab de Orhei, credința panului Secară părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldur vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreica ceașnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit, pentru dreapta lui slujbă și pentru că el și-a cumpărat pe banii săi drepti.

¹⁾ loc rupt în orig.

Iar pentru mai mare putere și întărire a acestor toate mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader, la Suceava, în anul 6997 <1489> luna Ianuarie 16.

Acad. R.P.R., CCC1/21.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

100

1489 (6997) Ianuarie 22, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Toma și sora lui, Sorîță fiii Mărinei, fiica lui Țiban, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupra, și au vândut ocina lor dreaptă care a fost a huncii lor Ileana, fiica lui, Țiban cel bătrân, din uricul pe care ea l-a avut dela huncul nostru, Alexandru voevod, jumătate din satul, anume Baicăuți, unde a fost Hodor vătăman, pe pârâul Suholeșilor, partea de jos, slugilor noastre, Danciul și fratele lui, Giurgiu și surorile lor, Marinca și Oltea, fiii lui Pătru Brudur, pentru 180 zloți tătărești. Și s'au sculat slugile noastre, Danciul și fratele lui, Giurgea și surorile lor, Mărinca și Olta și au plătit toți acești bani, 180 zloți tătărești, în mâna lui Toma și a surorii lui, Sorîța, fiii Mărinei, fiica lui Țiban, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeala și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre Danciul și fratelui lui, Giurgea și surorilor lor, Mărinca și Olta fiii lui Pătru Brudur, această jumătate din satul, anume Baicăuți, mai înainte spusă, unde au fost Hodor vătăman, pe pârâul Suholeșilor, să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat să fie din tot hotarul jumătate.

Iar la acesta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârălab de Cetatea-Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu cintească dania și întărirea noastră ci să întărească și să împuternicească pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru dreapta lor slujbă și pentrucă și-au cumpărat cu banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru, pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader la Suceava, în anul 6997 <1489> Ianuarie 22.

Acad. R.P.R., LXXVII/1.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

101

1489 (6997) Ianuarie 22 < Suceava >.

Suret de pe ispisoc sârbesc delă Ștefan v<oe>vodă, let 6997 <1489>, Ghen. 22.

Facem înștiințare precum au venit, înainte noastră și înainte tuturor boerilor noștri, Magda, fata Marinii și rudeniia ¹⁾ ei Vasilca, fata Cozmii ²⁾, nepoate Baliții, de a lor bună voia, de nime silite, nici asuprite și au vândut a lor driaptă ocină, doao părți din sat din Dobrienești, parte lor, unde au fost casa moșului lor Balița, pe pârâul Telejenii, slugii noastre Oanei, drept optzăci și șasă zloți tătărăști. Și s'au sculat sluga noastră, Oana și au plătit toți deplin acei bani de mai sus scriși, 86 zloți tătărăști, în mâinile Magdii, fata Marinii și a rudeniilor sale Vasilicăi, fata Cozmii ²⁾, nepoate Baliții. Și dresurile ce au avut moșul lor Balița, delă unchiilor noștri, delă Iliiaș v<oe>vodu și delă Ștefan v<oe>vodu și acele încă li-au dat în mâinile slugii noastre Oanei, denainte noastră și denainte boierilor noștri.

Deci noi, văzând a lor bună voia tocmală și plată deplin, așijdere și de la noi am dat și am întărit slugii noastre Oanei pe acei de mai sus scrisă doao părți din sat, anume din Dobrienești, pe pârâul Telejna, ca să-i fie lui delă noi uric cu tot venitul, lui și feciorilor lui și fraților lui și nepoților lui și a tot niamului lui.

Și iarășci am dat și am întărit slugilor noastre, Oanei și fraților lui Tomii și popii Lupșe, pe a lor driaptă ocină, a treia parte din sat din Dobrienești, pe pârâul Telejna, ca să le fie lor delă noi uric cu tot venitul, lor și feciorilor lor, nepoților și strănepoților lor și a tot niamul lor ce să va alege mai aproape, *nestricat* niciodată, în veci.

Iar hotarul acelui sat să fie despre toate părțile după hotarul vechi, pe unde au umblat din vac.

¹⁾ în orig. probabil « plemenița » = Vara ei.

²⁾ « Cozminii » în text.

Și spre aciasta iaste credința domniei mele Ștefan voevoda și credința a preaiubiți fiilor domniei mele, Alexandru, Bogdan-Vlad și credința a tuturor boerilor domniei mele, a mari și mici.

Iar după a noastră viață, cine va fi domn țări aceștie, ori din fiii noștri, sau din niamul nostru, sau pe cine dumnezeu va alege a fi domn Moldovii, să nu strice a noastră daniia și întăritură, ce mai ales să de și să întăriască, de vreme ce și noi am dat și am întărit, pentru a lor driaptă slujbă și pentru că au cumpărat pe a lor drepti bani.

Iar pentru mai mare tărie și întăritura celor de mai sus scrisă, am porncit credincios boeriului nostru, dum<i>sale Tăutului log<o>f<ă>t să [s] serie și a noastră pecete cătră aciastă carte a noastră să o lege.

Ș'au tălmăcit de Gheorghe Evloghi dacal. 1776, Iuni 5.

Arh. St. Buc., M-rea Precista—Răducanu, X/1.

Trad. rom.

102

1489 (6997) Ianuarie 24.

Ștefan voevod întărește fraților Toma, Dobricean și Burul, feciorii Tatului dela Bărzota, satele Cerceștii, Făureii cu mânăstirea, și Șchiopenii în gura Sacăi.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 371.

103

1489 (6997) Ianuarie 25, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor auzi cetindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre Gavril și frații lui, Nichita și Ion, fiii Negritei, fiica lui Pătrul Mânzațul, ne-au slujit drept și credincios.

Deci noi văzând slujba lor dreaptă și credincioasă, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit în țara noastră, în Moldova, ocina lor dreaptă un sat, anume Mânzații, la obârșia Iubanei.

Toate aceste mai sus scrise să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor deopotrivă și nepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclinit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sa mai sus scris, anume Mânzații, la obârșia Iubanei, să fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preiubiților noștri copii, Alexandru și Bogdan Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș comis, credința panului Hărman, credința panului Dajbog, credința <panului>¹⁾

¹⁾ loc rupt în orig.

Hudici, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Micotă și a lui Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Grozea Micotici¹⁾ pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârcălab de Cetatea Nouă, <credința> panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, <credința panului>¹⁾ Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului.....²⁾ comis și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după <viața>¹⁾ noastră, <bine>¹⁾ va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege <dumnezeu>²⁾ să fie domn al țării noastre, Moldova, acela <să nu clinească>¹⁾ dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentrucă este <ocina>¹⁾ lor dreaptă.

Iar pentru mai mare putere a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Coste, la Suceava, în anul 6997 <1489> luna Ianuarie 25.

Arh. St. Buc., M-rea Bogdana, XLI/1.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din 1761 Iulie 12.

104

1489 (6997) Martie 13, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni: Nastea și fratele ei, Toma, și sora lor Ilca, fiii lui Coste, nepoții lui Oana vornic, și Ana fratele ei, Sima, fiii lui Lazor, deasemenea nepoți ai lui Oană vornic, de buna voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din uricul bunicului lor, Oana vornic, pe care l-a avut el dela bunicul nostru, Alexandru voevod, o bucată de pământ din hotarul Alboteștilor, la gura Săratei, loc de sat, slugii noastre pan Lupe armaș pentru 80 zloți tătărești.

Și <s'a sculat>¹⁾ sluga noastră Lupe armaș și a plătit toți acești bani, 80 zloți, în mâna Nastei și a fratelui ei, Toma și a surorii lor Ilca, fiii lui Coste și a Anii și a fratelui ei, Sima, fiii lui Lazor, toți nepoți ai lui Oana vornic, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Și întru aceia, deasemenea a venit în cinstea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Stanciul, fiul lui Giurgiu Husea, de

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc șters în orig.

bună voia sa, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut ocina sa dreaptă din uricul său drept, o seliște peste Prut, unde a fost Târgul Săratei, mai sus de gura Săratei, tot slugii noastre, Lupe armaș, pentru 150 zloți tătărești. Și s'a sculat sluga noastră Lupe armaș și a plătit toți acești bani, 150 zloți, în mâna lui Stanciul, fiul lui Giurgiu Husea, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând buna lor voie și tocmeala și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, pan Lupe armaș, această bucată de pământ mai înainte spusă, din hotarul Alboteștilor, loc de sat, la gura Săratei și această seliște peste Prut, unde a fost Târgul Săratei, mai sus de gura Săratei să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și stră-nepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei bucăți de loc din hotarul Alboteștilor să fie începând dela gura Săratei în jos pe malul Prutului și la capătul de sus al rediului lui Goran, la un ulm însemnat, de aici drept la deal la un stâlp, de aici peste această parte a dealului pe coastă până și la doi stejari însemnați, de aici la un stejar însemnat, de aici peste dumbrăvița, la vâlcea, la un stejar însemnat și pe vâlcea în sus până la troian la stâlp, și pe troian în sus până unde cade troianul în Sărata, apoi pe Sărata în jos, până unde se varsă Sărata în Prut.

Iar hotarul acestei seliște, unde a fost Târgul Săratei, mai sus de gura Săratei, începând asemenea dela gura Săratei, apoi pe malul Prutului în sus până la Seliștea lui Bodea Sârbul, de aici tot pe malul Prutului în sus, până la Seliștea lui Bodea Românul, iar de aici în sus la deal și peste câmp la pisc și la matca Săratei, de aici pe vechiul drum la deal și pe vârful dealului în jos la movila săpată, de aici pe pisc la un stâlp, apoi la un alt stâlp, de aici pe drum până la hotarul lui Limbădulce. Acesta le este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gângur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Ion Frunteș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine il va alege Dumnezeu să fie domn

¹⁾ In text greșit: « a plătit ».

al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și pentrucă și-a cumpărat pe banii săi drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader, la Suceava, în anul 6997 <1489> Martie 13.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 138.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom. din 1866 Iulie 26.

105

1489 (6997) Martie 14, Suceava.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troița sfântă și de o ființă și nedespărțită. Iată eu robul stăpânului meu, Isus Hristos, Ioan Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Mușa fiica lui Giurgiu stolnic, nepoata lui Isaia logofăt, cneaghina panului Zberea și cu frații ei, Ivanco și Petru și cu nepoții săi de soră, Toader stolnic și fratele lui, Isaico și sora lor Marina, fiii Anușcăi, sora Mușci și vara lor Marina, fiica lui Duma Isăescul, cneaghina lui Fete Iacobescul și verii lor, Balșe și fratele lui, Iuga, fiii Oliușcăi, nepoții lui Șendre și nepotul¹⁾ lor Iurie și verii lor Toader și fratele lui, Petru, toți nepoții lui Isaia logofăt și cu toți copiii lor și cu tot neamul lor, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din uricul și din privilegiul bunicului lor, Isaia logofăt, pe care l-a avut dela bunicul nostru, Alexandru voevod cel Bătrân, un sat pe Siret, anume Vladenii, unde a fost Oriș Vlad și cu mori, care sunt pe Siret.

Și au vândut acest sat, anume Vladenii pe Siret, unde a fost Oriș Vlad și cu mori, însumi domniei mele, pentru 350 zloți tătărești.

Și eu, domnia mea am plătit toți acești bani, 350 zloți tătărești, în mâna Mușii, fiica lui Giurgiu stolnic, nepoata lui Isaia logofăt, cneaghina panului Zbiare, în mâna fraților ei, Ivanco și Petru și a nepoților ei de soră, Toader stolnic și fratele lui, Isaico și sora lor Marina și a verii lor Marina, fiica lui Duma Isăescul, cneaghina lui Fete Iacobescul și a verilor lor, Balșe și fratele lui, Iuga, fii Oliușcăi, nepoții lui Șandru și a nepotului lor Iurie și a verilor lor, Toader și fratele lui, Petre, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri. <Iar noi ne-am sculat> și am plătit tot cât scriem mai sus.

¹⁾ «nepot» așa în orig.

Domnia mea, intru aceia, am binevoit cu bunăvoința noastră și cu curată și luminată inimă și cu toată bunăvoia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și am făcut pentru pomenirea sfântărașoșilor înaintași și părinți ai noștri și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, ca să întărim și să împuternicim sfânta noastră mânăstire dela Voroneț, unde este hramul sfântului și slăvitului, mare mucenic și purtător de biruință Gheorghie și unde este egumen rugătorul nostru, chir popa Efrim și am dat și am închinat și am întărit acestei sfinte mânăstiri a noastre acest sat anume Vladenii, pe Siret, unde a fost Oriș, și cu mori, să fie acestei sfinte mânăstiri a noastre dela Voroneț, dela noi uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare, credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful părcălab de Hotin,..... și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri, sau din neamul nostru sau iar pe oricine va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească, pentru că am cumpărat pe banii mei drepti și am făcut pentru pomenirea sfântărașoșilor înaintași și părinți ai noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri. Și am dat acest sat cu mori acestei sfinte mânăstiri a noastre <dela Voroneț.....>

Iar cine s'ar încumeta să clinească sau să sfărâme dania noastră, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu, mântuitorul nostru Iisus Hristos și de preacurata maică a lui Dumnezeu și de 4 sfinți evangheliști și de sfinții apostoli, de frunte, Pentru și Pavel, <și ceilalți> și de 318 sfinți părinți purtători de Dumnezeu, cei dela Nicheia și de toți ceilalți sfinți care din veac au plăcut lui Dumnezeu și să fie asemenea lui Iuda trădătorul și blestematului Arie și să aibă parte cu acei Iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, <am poruncit> credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader diac la, Suceava, în anul 6997 <1489> Martie 14 zile.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, v. I, p. 376—378.
Copie slavă.

<1489> Martie 15.

Noi Ștefan v<oe>vod, cu mila lui dumnezeu, domn țării Moldav<v<iei. Adică au venit înaintea noastră Coste Tudora¹⁾, ficiorul²⁾ lui Mihul Tudora, nepotul³⁾ Petrii Tudorii, cu nepoții săi de frate⁴⁾, Ivenco și cu surorile sale, cu Olășcoae și cu Drăgălina, ficiorii Jurjii Tudora și Isacu și Silino și Niacșa și Drăgălina, ficiorii lui Ivan Tudora, de a lor bună voe s'au tocmit cu surorile <lui>⁵⁾ Costca Tudora, cu mătușa lui⁶⁾ Ivenco⁷⁾ și Olășcoae și Drăgălina, ficiorii Jorjii Tudora, și mătușa a lui Isac și a lui Silion și a Niacșii și a Drăgălinii, ficiorii lui Ivan Tudora, anume <cu>⁸⁾ Anușca și Mușe și au dat Coste Tudora și cu toț<i> nepoții săi de frate⁹⁾, pentru partea lor de Triabăș, pe deamândouă părțile de Triabăș, pentru partea lor din fântână, tot, ce-au vândut ei acel sat acei fiiastre, Niacșe, fata unui vornic (și nu se știe, că-i rupt) giupâniasa lui Isac vistiernicului iar ei au dat un sat, anume Drăgeștii pre Cobăle, Anușcăi <și Mușei>¹⁰⁾.

Iar noi, dacă am văzut că au făcut schimbu de bună voie, denaint: noastră așijdire i-am dat și i-am întărit pre Anușca și pre Mușă, ce mai sus scrie acel, satu Drăgeștii pe Cobăle.

Această scrisoare s'au scos din uricul cel bătrân, carile iaste pre mâna Mihalcii, nepotul lui Istratie, când am avut pără cu Iacob, pentru heleșteu și l-am tăet.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenesti dela Ștefan cel Mare, p. 136—137.
Trad. rom.

107

1489 (6997) Octombrie 14, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Dragotă și sora lui, Neagrita, copiii lui Vlașin și nepoții lui Pogănel și au vândut dreapta lor ocină, un sat, anume Pogănești pe Bârlad, însăși domniei mele, pentru 200 de zloți tătărești,

Și domnia noastră am plătit toți acești bani, 200 de zloți tătărești în mâinile lui Dragotă și ale surorii lui, Neagrita, copiii lui Vlașin și nepoții lui Pogănel, înaintea boierilor noștri. După ce domnia noastră am plătit toate cele mai sus scrise, Dragotă și sora lui, Negrita ne-au dat în mâinile noastre privilegiul

1) Coste, Tudora, în text.

2) ficiorii . .

3) nepoții . .

4) frații . .

5) lipsește . .

6) mătușa sa în text.

7) Ivan . .

8) lipsă . .

9) frații . .

10) lipsă . .

bunicului lor Pogănel, pe care el l-a avut pentru acest sat, Pogănești, dela unchii noștri, Ilie voevod și Ștefan voevod când trăiau în pace între ei.

Deasemenea au venit înaintea noastră și a boierilor noștri, sluga noastră Vasco și sora lui, Mărena, copiii lui Ivan Nemai, nepoții lui Mihai Călin și ai lui Ștefan, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut ocira lor dreaptă din uricul bunicului lor, Mihai Călin și al lui Ștefan și din privilegiile pe care aceștia le-au avut dela bunicul domniei noastre, Alexandru voevod, și a vândut însăși domniei noastre un sat pe Bârlad, anume Călinești, unde au fost casele bunicului lor Mihai Călin și ale fratelui său Ștefan, pentru 120 de zloți tătărești.

Și domnia noastră a plătit toți acești bani, 120 de zloți tătărești, în mâinile lui Vasco și ale surorii lui, Marina, copiii lui Ivan Nemai și nepoții lui Mihai Călin și ai lui Ștefan. Și privilegiile pe cari le-au avut bunicul lor Mihai Călin și fratele său, Ștefan, dela bunicul nostru, Alexandru voevod, ei încă le-au dat în mâinile domniei noastre.

Deasemenea a venit înaintea noastră și a boierilor noștri, sluga noastră Toader, fratele lui Hărman pârcălab, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit și a schimbat cu domnia noastră un sat, anume Toporouți, cu toate cuturile ce ascultă de dânsul, dincolo de Prut, în ținutul Cernăuți, pe care-l cumpărase fratele său, pan Hărman pârcălab, dela sluga noastră, Stanciul și dela frații săi Ivanco și Isaico, fiii lui Fedco Starostici, nepoții lui Mihul Starostici, pentru 400 de zloți tătărești. Și sluga noastră, Toader fratele lui Hărman a dat domniei noastre acest sat Toporouți în ținutul Cernăuți cu toate cuturile ce ascultă de dânsul, și privilegiul de cumpărătură pe care l-a dobândit fratele său, Hărman, pentru acest sat Toporouți, încă l-a dat în mâinile domniei noastre.

Pentru aceasta, eu, domnia noastră am dat slugii noastre, Toader, fratele lui Hărman, pentru acest sat, Toporouți, două sate pe Bârlad, anume Pogănești, un sat pe care domnia noastră l-am cumpărat dela Dragotă și dela sora lui, Negrita, copiii lui Vlașin și nepoții lui Pogănel pentru 200 de zloți tătărești. Și privilegiile pe care la aveau Dragotă și sora lui, Negrita pentru acest sat Pogănești dela unchii noștri, Ilie voevod și Ștefan voevod, când trăiau în pace, încă le-am dat în mâinile lui Toader, fratele lui Hărman,

Deasemenea am mai dat slugii noastre Toader, fratele lui Hărman, un al doilea sat pe Bârlad, anume Călinești, pe care sat, eu, domnia noastră l-am cumpărat dela Vașco și dela sora lui Mărina, copiii lui Ivan Nemai, nepoți lui Mihai Călin și ai fratelui lui, Ștefan, pentru 120 de zloți tătărești. Și privilegiile pe care le dăduseră în mâinile noastre Vașco și sora lui, Mărina, dela bunicul lor Mihai Călin și dela fratele lui, Ștefan, dela bunicul nostru, Alexandru voevod, încă le-am dat în mâinile slugii noastre, Toader, fratele lui Hărman.

Pe lângă aceasta, două sate, Pogănești și Călinești, am mai plătit slugii noastre, Toader, fratele lui Hărman încă 100 de zloți tătărești.

Deasemenea au venit înaintea noastră și a boierilor noștri slugile noastre Sima și fiii lui, Giurco, Iurie, Drăgan și Mihul cu copiii lui și Stețco cu copiii lui, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă, din uricul lor drept, anume jumătate din satul, numit Grigoreștii partea de jos, pe Siret, domniei noastre însăși, pentru 125 de zloți ungurești. Iar domnia noastră am plătit toți acești bani, 125 de zloți ungurești în mâinile lui Sima și ale copiilor săi, Giurco, Iurie, Drăgan și Mihul cu copiii lui și Stețco cu copiii lui. Și privilegiul pe care l-au avut dela bunicul nostru Alexandru voevod, pentru această jumătate din satul Grigoreștii parte de jos, încă l-au dat în mâinile domniei noastre.

Deasemenea au venit înaintea noastră și a boierilor noștri slugile noastre, Iurie Șerbici și pan Petru Grigorescu, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă, din uricul lor drept, cealaltă jumătate din satul Grigorești, partea de sus, partea lui Cupcici logofăt, însumi domniei noastre, pentru 350 zloți tătărești.

Și domnia noastră a plătit toți acești bani, 350 de zloți tătărești în mâinile panului Iurie Șerbici și ale panului Petru Grigorescul. Și după ce am plătit totul, Petru Grigorescul încă a dat în mâinile domniei noastre cele două privilegii de cumpărătură pe care el le-a avut pentru această jumătate din satul Grigorești dela unchii noștri Ștefan voevod și Petru voevod. Și după tocmeală, eu, domnia mea, am plătit cât este mai sus scris.

Deasemenea au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri slugile noastre, Stanciul Starostici cu frații lui, Ivanco și Isaico, fiii lui Fedco Starostici, nepoții lui Mihul Starostescul, de bună voia lor, nesiliți de nimeni și nici asupriți și au schimbat cu domnia noastră, ocina lor dreaptă din uricul străbunicului lor, Giurgiu dela Frătăuți și al bunicului lor Mihul Starostici și au dat însăși domniei mele trei sate pe Suceava, anume: Frătăuți, unde au fost curțile străbunicului lor, Giurgiu dela Frătăuți și ale buncului lor, Mihul Starostici și mai sus, Botișani și Climăuți.

Pentru aceasta, eu, domnia noastră au dat slugilor noastre, Stanciul și fraților lui, Ivanco și Isaico pentru aceste 3 sate ale lor, un sat anume Toporouți cu cuturile ce ascultă de dânsul, dincolo de Prut în ținutul Cernăuți, căci acest sat îl căpătase în schimb domnia noastră dela Toader, fratele lui Hărman. Și privilegiul lui Toader, fratele lui Hărman, de cumpărătură dela Stanciul și Ivanco și Isaico, fiii lui Fedco Starostici nepoții lui Mihul Starostescul, acesta l-a dat Toader fratele lui Hărman în mâinile domniei noastre. Și acest privilegiu pentru cumpărarea Toporouților încă l-a dat domnia noastră în mâinile lui Stanciul și ale fraților lui, Ivanco și Isaico.

Încă le-am mai dat un al doilea sat, anume Grigorești pe Siret, amândouă părțile cu morile la Siret, care jumătate din acest sat, Grigoreștii, partea de jos, am cumpărat-o dela Sima și dela fiii lui, Giurco, Iurie, Drăgan, și dela Mihul, fratele lui Sima, cu copiii lui și dela fratele lor Stețco cu copiii lui și

cealaltă jumătate a satului Grigorești, partea de sus, a cumpărat-o domnia noastră dela Iuri Șerbici și dela Petru Grigorescul pentru 350 de zloți tătărești. Și noi am dat în mâinile lui Stanciul, Ivanco și Isaico, două privilegii, pe care le-a avut Petru Grigorescul dela unchiul nostru, Ștefan voevod și Petru voevod pentru această jumătate din satul Grigorești, partea de sus.

Pe lângă aceste două sate, Toporouți și Grigorești, amândouă părțile, am mai dat lui Stanciul, Ivanco și Isaico încă 200 de zloți tătărești. Și domnia noastră a întăcit și a plătit toate, cât este mai sus scris înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

După aceasta a socotit domnia noastră că este bine, din bună voia noastră, cu inimă curată și luminată și cu toată bună voința noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim și să împuternicim mănăstirea noastră Putna, unde este locașul uspeniei prea sfintei, curatei, prea fericitei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioarei Maria și unde este egumen rugătorul nostru chir popa Paisie și am făcut pentru pomenirea sfânt răposaților noștri strămoși, pentru pomenirea și mântuirea părinților noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri și am dat și am întărit aceste 3 sate, anume Frătăuți, pe Suceava cu morile care sunt la Suceava și ceva mai sus, Botășani și Climăuți, ca să fie sfintei noastre mănăstiri Putna dela noi, uric cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor trei sate să fie din toate părțile după vechile hotare, pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei noastre, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Reașes pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi,¹⁾ credința panului Groza pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară dela Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldur vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Șandru²⁾ comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească pentru că am cumpărat aceste trei sate cu banii noștri proprii și gata și le-am dat sfintei noastre mănăstiri Putna. Și cine s'ar încumeta să nimicească dania și întărirea noastră, acela să fie bleste-

¹⁾ la Wickenhauser greșit: « Cortorowers ».

²⁾ « Schander ».

mat de domnul dumnezeu, mântuitorul nostru Isus Hristos și de preacurata lui născătoare de dumnezeu și să dea răspuns înaintea cumplitei judecări a lui Hristos, în ziua judecării.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader, la Suceava, în anul 6997 <1489>, luna Octombrie 14.

După F. A. Wickenhauser, Geschichte der Klöster Woronetz und Putaa, Cernăuți, 1887, p. 169—173.

Trad. germană după orig. slav, perg., pecete atârnată.

108

1489 (6997) Octombrie 31, Suceava.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sârbie dela Ștefan voevod, domnul țării Moldovii, scris în Suceava, din leat 6997 <1489> Oct. 31.

Înștiințare facem prin această carte a noastră, tuturor cui vor căută asupra ei, sau o vor auzi citindu-se, precum aceste adevărate slugile noastre Stan și Onu...¹⁾ Grasul slujindu-ne noăă cu dreptate și cu credință, a cărora văzând și noi cea cu dreptate și cu credință cătră noi slujbă, i-am miluit cu osăbită a noastră milă, de le-am dat și le-am întărit lor, în țara noastră a Moldovei, dreaptă ocina lor...¹⁾ din satul Șoldeștii pe apa Zăbrăuțului care și-o au fost cumpărat tatăl lor Iuga Grasul dela Aldomir, drept 250 zloți tătărești și un cal bun. Iar hotarul acei <giumătăți> de sat Șoldeștilor începându-se din hotarul satului valea drept în sus... apă spre sat și dealu despre miază-noapte și deacolo iar..., pe unde s'au apucat din veac.

Care spre aceasta este credința a domnii mele Ștefan voevod, și a preiubișilor fii a domnii mele Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința a boerilor noștri a Moldove a mari și mici... să aibă a le da și a le întări... slugilor noastre mai sus numitelor lui Stan și lui Onu, feciorilor Iugăi Grasului, pentru ca să le fie dreaptă ocină, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților, prestrănepoților și la tot neamul lor, cine li se va alege mai de aproape.

Și spre mai mare tărie și întăritură... am poruncit credincios boierului nostru Tăutul logofăt să scrie și cătră această adevărată carte a noastră pecetea noastră să lege.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 382—383.

109

1490 <Ianuarie-Februarie>.

Anul 6998 <1490>

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu <această>¹⁾ carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea

¹⁾ lipsă în text.

sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră Sângur și sora lui, Stana, nepoții lui Ivan Frenciul de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină din dreptul lor uric, un sat pe Bârlad, mai jos de gura Strajnicului și mai jos de Rădăslăvești, anume Găureștii și moară <pe> Bârlad, și un cut în acelaș hotar. Și au vândut acest sat și acest cut, slugii noastre, Lazor Micșun pentru 120 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră, Lazor Micșun¹⁾ și au plătit toți mai sus scriși bani, 120 zloți tătărești, la mâinile slugii noastre, Sângur și la mâinile surori sa Stanii, denainte noastră și denainte a lor noștri boiari.

Pentru accia, văzând bună voe lor și tocmală și deplină plată, dela noi încă și am dat ș'am întărit dela noi slugii noastre lui Lazor Micșină pre acel de mai sus zis sat dela Bârlad, din gios de gura Strajneicii și din gios de Rădăslăvești, anume Găureștii și cu moară în Bârlad și cu toate hotarele, un cut, ca să-i fie lui dela noi ispisoc de întăritură cu tot venitul, lui și fiilor lui și a tcată săminția lui, ce să va alege mai de aproape.

Iară hotarele acestui sat să fie precum au imblat de veac.

Și spre aceasta este credința domnii mele și a toți boiarii domnii mele.

In anul 6998 <1490>

Feciorii acestui domn și boiarii, anume²⁾: Alexandru și Bogdan Vlad, fiii lui Ștefan voevod, Tăutul mare logofăt, Duma, Gangur, Dragoș vor<nic>, Hrăman, și Iațco Hudici și Dajbog și Șteful păr<călabi> de Hotin, Micotă și Reașes păr<călabi> de Neamțu, Andreica Ciortorovcogo și Groze Micotici parcălabii de Orhei, Săcară parcălabul de Cetate Noao, Clănău mare spat<ar>, Boldur mare vist<ier>, Erimie vel post<elnic>, Frunteș mare stol<nic>, Șendre mare comis.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 629, f. 11.

Copie slavă (până la jumătatea actului), apoi trad. rom.

Lunile după sfatul boierilor.

110

1490 (6998) Ianuarie 9, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni sluga noastră One și sora lui, Cârștina, fiii lui Giurgiu... de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă, un sat la gura Bujorului, anume Vitolteștii, pe amândouă părțile Ialanului, slugilor noastre, Ivanco și Gavril, pentru 105 zloți tătărești.

¹⁾ loc rupt în text.

²⁾ de aici textul este în românește.

Și au plătit slugile noastre, Ivanco și Gavril toți acești bani, 105 zloți în mâna lui One și a surorii lui Cârstina înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând bună voia lor și tocmeală și plată deplină, noi deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugilor noastre, Ivanco și Gavril acest sat spus mai înainte, la gura Bujorului, anume Vitolteștii pe amândouă părțile Ialanului, să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul hotar pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preiubiților fii <ai domniei> mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârčălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârčălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovski, credința panului Grozea dela Orhei, credința panului Secară pârčălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Frunțeș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru slujba lor dreaptă și pentrucă și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader, la Suceava, în anul 6998 <1490> Ianuarie 9.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 384—385.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

111

1490 (6998) Ianuarie 9, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni slugile noastre Ion Sacșa și nepotul lui, One, și sora lui, Cârstina, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut ocina lor dreaptă, jumătate din satul Hândrești, între Bujor și între Seaca, slugii

noastre Nicoară Românescul, pentru 40 zloți tătărești. Și a plătit sluga noastră Nicoară Românescul toți acești bani, 40 zloți, în mâna lui Ion Sacșa și a nepotului lui, One și a Cârstinii, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând buna lor voie și tocmeala și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, Nicoară Românescul, această jumătate spusă mai înainte din satul Hândrești, între Bujor și între Seaca, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat să fie tot hotarul jumătate și după vechiul hotar pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința panului Dajbog, credința panului <Șteful dela Hotin>¹⁾, credința panului Micotă și a panului Rețeș părcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea dela Orhei, credința panului Secară de Cetatea-Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Frunțeș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să-i împuternicească, pentrucă și-a cumpărat pe banii lui drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Toader diac, la Suceava, în anul 6998 <1490> Ianuarie 9.

< Pe verso însemnare rom. din sec. XVII: > Oricul Hândreștilor.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 85.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, în locul ei prinsă o pecete mică boierească de ceară verde.

112

1490 (6998) Ianuarie 14, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau

¹⁾ loc rupt în orig.

o vor auzi <citindu-se>¹⁾, că au venit înaintea noastră <și înaintea>¹⁾ boierilor noștri <mo. doveni>²⁾ slugile noastre Toader Haznăș și cu nepoții lui Bilțu și Nicoaru Șeremet de <bună voia lor>¹⁾, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut <ocina>¹⁾ lor dreaptă, din uricul lor drept, un sat, anume Bontestii, între Bârlad și între Stebnic slugilor noastre <Toader Marele>¹⁾ și nepotului lui de frate, Costin, fiul lui Neagul, pentru 70 zloți tătărești. Și s'au sculat slugile noastre Toader Marele și nepotul lui de frate, Costin, și au plătit toți acești <bani>¹⁾ mai sus <scriși>¹⁾, 70 zloți tătărești, în mâna slugilor noastre Toader Haznăș și în mâna nepoților ³⁾ lui, Bilțu și Nicoară Șeremet, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, <văzând buna lor voie>¹⁾ și tocmeală și plată deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre Toader Marele și nepotului lui de frate, Costin <acest sat spus mai înainte anume Bontestii>⁴⁾ într-Bârlad și între Stebnic, să le fie dela noi uric și cu tot <venitul>¹⁾ lor deopotrivă și copiilor lor deopotrivă și nepoților lor și strănepoților lor și strănepoților lor <lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape>⁴⁾ neclintit niciodată în veci

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința <domniei>¹⁾ noastre, <a mai sus scrisului noi Ștefan>²⁾ <voevod>²⁾ și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, <credința panului Hărman credința panului Iațco>²⁾ Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Micotă și credința panului Reșeș pârcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, <credința panului Grozca Micotici pârcălab de Orhei>²⁾, credința panului Secară pârcălab de Cetatca Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldur vistier, credința panului Eremia postelnic, credința <panului Frunteș stolnic, credința panului Șandru>²⁾ comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau <iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn>²⁾ al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească pentrucă le-am <dat și le-am întărit pentrucă și-au cumpărat>²⁾ <pe banii lor drepti>¹⁾.

¹⁾ loc ilizibil în orig.

²⁾ omis în orig.

³⁾ «nepoți» așa în orig.

⁴⁾ loc rupt în orig.

Iar pentru <mai mare putere și întărire>¹⁾ a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru <pan>²⁾, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

<A scris>¹⁾ Ion la Suceava <în anul>¹⁾ 6998 <1490> Ianuarie 14.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 315.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

113

1490 (6998) Ianuarie 16, Suceava.

† Ștefan voevod confirmă lui Mănăilă Cioplescu stăpânirea peste a treia parte din satul Călmățui, «subt movile», partea de sus, cumpărată dela Șandru Onica; hotarul acestei a treia părți va fi într'un loc «pe unde au însemnat cu plugul», altfel după hotarul cel vechiu.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 389.

114

1490 (6998) Ianuarie 17, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni Urâta, fiica Malii, nepoata lui Giurgiu Piatră, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut ocina ei dreaptă din uricul ei drept, din uricul bunicului ei Giurgiu Piatră, un sat la gura Rebricioarei, anume unde au fost Roman și Hodco. Și a vândut acest sat popii Sima și fratelui lui, Gavril și surorii lor, Marta, pentru 50 zloți tătărești.

Și au plătit popa Sima și fratele lui, Gavril și sora lor Marta toți acești bani, 50 zloți, în mâna Urâtei, fiica Malci, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri. Iar privilegiul pe care l-a avut bunicul ei Giurgiu Piatră, pe acest sat, dela unchii noștri, Iliș voevod și Ștefan voevod, când au fost în pace, ea l-a dat în mâna popii Sima și a fratelui lui, Gavrilă și a surorii lor Marta. Deci, noi văzând buna voia lor și tocmeala și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și întărit popii Sima și fratelui lui, Gavril și surorii lor, Marta, acest sat spus mai înainte, la gura Rebricioarei, anume unde a fost Roman și Hodco, să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința

¹⁾ loc ilizibil în orig.

²⁾ omis în orig.

panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea dela Orhei, credința panului Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Frunțeș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, fiindcă <le-am dat și le-am> întărit <pentru că și-au> cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Toader, la Suceava, în anul 6998 <1490> Ianuarie 17.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 389—391.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

115

1490 (6998) Ianuarie 18.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe aceste adevărate Mărina și Fedca, fiicele lui Mircea Ciucescul și pe Romașco și surorile lui, Neaga și Ulca, fiii lui Danciul Ciucescul, și pe Toader și Pașco și fratele lor, Lie, și sora lor Ilca fiii lui Pașco și pe Drăguș și surorile lui, Banița și Armeanca, fiii Marei, le-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit ocina lor dreaptă, satele pe Cușitna, anume Mirceștii și Dănceștii și Pășcanii....¹⁾ să le fie dela noi uric cu tot venitul lor.

Însă să fie Mărinii și Fedcâi satul Mirceștii, iar lui Romașco și surorilor lui, Neaga și Ulca, să le fie satul Dănceștii, iar lui Toader și lui Pașco și lui Lie și surorii lor Ilca să le fie satul Pășcanii, iar lui Drăguș și surorilor lui, Banița și Armeanca, să le fie¹⁾

Toate aceste mai sus scrise să le fie dela noi uric, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise să le fie din toate părțile după vechile hotare, pe unde au folosit din veac.

¹⁾ text decupat din orig.

Iar privilegiul cel vechi pe care l-au avut ei pe aceste sate mai sus scrise dela bunicul nostru, Alexandru voevod, a ars cum am știut și noi și boierii noștri. De aceia, nimeni, niciodată să nu pârască sau să dobândească peste acest privilegiu al nostru, cu niciun privilegiu dela niciun domn, niciodată în vecei.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Dajbog, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful pârcălab de Hotin, credința panului Ciortorovschi, credința panului Micotă și a lui Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Frunțeș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri, sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege <dumnezeu>¹⁾ să fie domn al țării noastre, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru dreapta lor slujbă, și pentrucă este ocina lor dreaptă.

Iar pentru mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Alexa la Succava, în anul 6998 <1490> luna Ianuarie 18.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Acad. R.P.R., CVIII/16.

116

1490 (6998) Ianuarie 18.

Suret di pi ispisocol lui Ștefan v<oe>v<o>d, din let 6998 <1490>, Ghenar 18, prin cari miluești satul Ochiteștii, diasupra Elanului, pi Negrita, fata popii Oanii.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenesti dela Ștefan cel Mare, p. 139.

Rezumat rom.

117

1490 (6998) Martie.

Su et din let 6998 <1490> Mart<ie>, ispisoc dela Ștefan v<oe>vod.

Facem știre cu această carte a noastră, tuturor cui pe dânsa vor căuta, sau citind vor asculta. Iată această adivă ată slugă a noastră Petriman și soră-sa Agaffia Ilus i-am miluit pentru a noastră osăbită milă, li-am întărit lor, în pământu<l> nostru a Moldovii, pre a lur drepte ocini, sate<le>, anumi Porceștii și Brebii și Hociungii, în țan<u>t Niamțului. Aceste scrisi mai

¹⁾ loc rupt și ilizibil în orig.

sus sălești ca să le fii dela noi, uric cu tot vinitul, lor și ficiurilor lor și ficiurilor lor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și a tot niamului lor, cât să va alegi mai de aproape, nerușuit niciodată în veci.

Iar hotar acestor sate de mai sus scriși ca să fii pe hotar vechiu, pe unde din veci au umblat.

Și pentru aciastă, credința domniei mele Ștefan v<oe>v<o>d și a fiilor noștri Alicsandru, Bogdăn [și] Vlad și credința boierilor domniei mele.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fond. Spiridonle, XXXVI.18.

Trad. rom. din sec. XIX.

118

1490 (6998) Martie 3, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, că a venit înaintea noastră <și înaintea tuturor> ¹⁾ boierilor <noștri moldoveni> ¹⁾, Urâta, fiica Malei, nepoata lui Jurj Piatră, <de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici> ¹⁾ prigonită și a vândut <ocina> ¹⁾ ei dreaptă din uricul ei <drept> ¹⁾, un sat pe Bârlad, anume Dob<roslăvești> ²⁾ și cu <moara> ¹⁾ pe pârâul..... ¹⁾ <Și a vândut> ¹⁾ acest sat <credinciosului> ¹⁾ nostru <pan Avraam> ¹⁾ pentru 150 de zloți tătărești.

Și s'a ridicat sluga noastră, pan Avraam diac dela vistierie <și a plătit toți deplin> ¹⁾, acești <150 de zloți tătărești> ¹⁾ în mâinile Urâtei, fiica Malei, nepoata lui Jurj Piatră, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

<Deci noi văzând buna lor voie și tocmeală și plată deplină> ¹⁾, iar noi deasemenca și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, pan Avraam diac dela visterie, ca să-i fie <și dela noi uric cu tot venitul> ¹⁾ lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și <răstrănepoților lui și întregului neam al lui, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci> ¹⁾.

<Iar hotarul> ¹⁾ acestui sat mai sus spus să fie din toate părțile <pe hotarul cel vechiu, pe unde din veci au folosit> ¹⁾

<Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan Vlad și credința boierilor noștri, credința panului> ¹⁾ Duma pârăcalab.....¹⁾ credința panului Herman.....¹⁾ pârăcalab de Hotin.....¹⁾ credința panului Micotă și a panului.....¹⁾ pârăcalabi de Neamț.....¹⁾ pârăcalab de Cetatea Nouă.....¹⁾ <credința panului> ¹⁾ Boldor vistier.....¹⁾ <credința> ¹⁾ panului Șandru comis și credința <tuturor boierilor noștri> ¹⁾ moldoveni mari <și mici> ¹⁾.

Iar după viața noastră <cine va fi> ¹⁾ domn <al țării> ¹⁾ noastre, <Moldova, dintre copiii noștri sau> ¹⁾ din neamul nostru sau iarăși <pe oricine îl va alege

¹⁾ loc șters, ilizibil în orig.

²⁾ în orig. se poate citi numai: „Dob....“. S'a completat Dobroslăvești, după numele satului care se află pe Bârlad la gura Rebricei, unde mai erau și alte sate ale Urâtei.

dumnezeu să fie domn al țării noastre¹⁾, Moldova, <acela să nu¹⁾> clinească <dania și întărirea noastră, ci¹⁾> să-i întărească și să-i <împuțernicească, pentru că i-am dat și i-am întărit pentru¹⁾> dreapta și credincioasa <lui¹⁾> slujbă și pentru că el <și-a cumpărat pe banii săi drepti¹⁾>).

Iar pentru mai mare putere <și întărire a tuturor¹⁾> celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt¹⁾, să scrie și să atârne pecetia noastră <de această carte a noastră¹⁾>).

A scris Ion diac, la Suceava, în <anul¹⁾> 6998, <1490> luna Martie 3 zile.

Arh. St. Buc., Mitropolia Moldovei, CXLIX/1.

Orig slav perg. Actul a fost răzuit, apoi s'a scris peste el textul actului din 17 Martie 1490. V. mai jos în prezentul volum, sub aceeași cotă. Textul de mai sus este traducerea textului primitiv răzuit, care se vede că a fost anulat de cancelaria Moldovei, iar pergamentul a fost folosit pentru alt act. I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 433, semnalează existența textului scris sub cel publicat, dar nu l-a putut ceti și a renunțat la el.

119

1490 (6998) Martie 7, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, Nastea și sora ei, Sofia, fiicele lui Stețco Dămăcuș, de bună voia lor, nesilite de nimeni, nici asuprite și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept, un sat pe Crasna, anume Măgdășanii, unde a fost Mic Ruptură, slugii noastre Ilea Nașfă, pentru 80 zolți tătărești. Și s'a sculat sluga noastră Ilea Nașfă și a plătit toți acești bani mai sus scriși, 80 zolți tătărești, în mâna Nastei și în mâna surorii ei, Sofia, fiicele lui Stețco Dămăcuș, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, Ilea Nașfa, acest sat mai înainte spus, pe Crasna, anume Măgdășanii, unde a fost Mic Ruptură, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris <să fie> după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința fiilor preaiubiți ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului

¹⁾ loc șters, ilizibil în orig.

Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș părcălabi de Neamț, credința panului Groza Micotici părcălab de Orhei, credința panului Secară dela Cetatea-Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

<Iar după ¹⁾ viața <noastră, cine va fi domn al țării noastre sau dintre copiii noștri ¹⁾ sau din <neamul ¹⁾ nostru sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și pentrucă și-a cumpărat pe banii săi drepți.

Iar pentru mai mare putere și întărirea tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion, la Suceăva, în anul 6998 <1490> luna Martie 7.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 78.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

120

1490 (6998) Martie 9.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră Iosip, fiul lui Toader Urdugaș, nepotul lui Drăguș, de bună voia lui, de nimeni nesilit, nici asuprit și a vândut dreapta sa ocină din dreptul și propriul său uric, din uricul bunicului său Drăguș, pe care acesta îl avea dela bunicul nostru, Alexandru voevod, a treia parte de sat din Ghigoești, partea dinspre Trudești, pe Pârâul Negru, slugilor noastre, Sima și fratelui lui, Avăr, pentru 80 de zloți tătărești.

Și au plătit slugile noastre Sima și fratele lui, Avăr toți acești bani mai sus scriși 80 de zolți tătărești, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând buna lor voință și tocmeală și plată deplină, noi deasemenia și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre, Sima și fratelui său Avăr, această a treia parte mai înainte spusă din satul Ghigoești pe Pârâul Negru, partea dinspre Trudești, să fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei a treia părți din Ghigoești, începând dela Obârșia pârâului Ghigoeștilor, tot pe pârâu în jos până la hotarul Ungurașilor, iar din alte părți după hotarul cel vechi, pe unde din veac au folosit.

¹⁾ loc rupt în orig.

Iar la aceasta este credința domnului meu, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților noștri copii, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hârman, credința panului Dajbog, credința panului Șteful de Hotin, credința panului Micotă și Rețeș dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Grozea Micotici, credința panului Ion Secară dela Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldur vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Frunțeș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, acela să nu clinească dania noastră, ci să le întărească, fiindcă le-am dat pentru că și-au cumpărat pe banii lor.

Iar pentru mai mare putere a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru logofăt, pan Tăutul, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Coste, la Succava, în anul 6998 <1490> Martie 9.

Acad. R.P.R., CVIII/20.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XIX la Arh. St. Buc., A. N., MMCCCLIX/1.

121

1490 (6998) Martie 12, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, slugile noastre Coste Murgoci și nepotul lui de soră, Gavril, fiul Negritei, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept, din uricul unchiului lor, Mihăilă gramatic, și din privilegiul pe care l-a avut el dela bunicul nostru, Alexandru voevod, un sat pe Sirețel, anume Tominții, unde a fost Dragomir Patruzeci-de-pâre și Șandru. Și au vândut acest sat slugii noastre, pan Iurie Șerbici, pentru 100 zloși tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră pan Iurie Șerbici și a plătit toți acești bani mai sus scriși, 100 zloși tătărești, în mâna slugilor noastre, Coste Murgoci și în mâna nepotului lui de soră, Gavril, fiul Negritei, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând bună voia lor și tocmeala și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, pan Iurie Șerbici acest sat spus mai înainte pe Sirețel, anume Tominții, unde a fost Dragomir Patruzeci-de-pâre și Șandru, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților

lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după vechiul hotar pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârcălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion Frunteș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintescă dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă, și pentrucă și-a cumpărat pe banii lui drepți și curați.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Toader diac la Suceava, în anul 6998 <1490> Martie 12.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 400—401.

Orig. slav, în Muz. Bawarowski-Lwow.

122

1490 (6998) Martie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Neagșa, fiica lui Hanea, de bună voia ei, nesilită de nimeni și nici asuprită și a vândut dreapta sa ocină, din uricul tatălui ei, Hanea, un sat, pe Șumuz, anume Fulticeanii, unde a fost Stan Pântece. Acest sat l-a vândut credinciosului nostru pan, Isac vistier pentru 200 zloți tătărești.

Și s'a sculat credinciosul nostru pan, Isac vistier și a plătit toți acești bani, în mâinele Neagsei, fiica lui Hanea.

Și iarăși, privilegiul pe care l-a avut tatăl ei, Hanea, pe acest sat, pe Fulticeani, dela unchii noștri, dela Ilieș voevod și dela Ștefan voevod, ea deasemenea l-a dat în mânele panului Isac vistier, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Și în acelaș timp, deasemenea <au venit>¹⁾ înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Mărușca, fiica lui Mihul logofăt, nepoata popei Iuga și Dragoș Stănigescu, fiul lui Nan tot de bună voia lor nesiliți de nimeni și nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină din dreptele lor urice, din uricele <bunicului>¹⁾ Marușcăi, popa Iuga și din uricul tatălui lui Dragoș Stănigescu, anume Nan și din privilegiul pe care ei l-au avut dela bunicul nostru, dela Alexandru vovod, un sat, anume Buciumenii, în jos de Rădășani. Acest sat l-au vândut credinciosului nostru pan Isac vistier, pentru 120 de zloți tătărești.

Și s'a sculat pan Isac vistier și a plătit și acești bani mai sus scriși <1>20¹⁾ de zloți în mâinile Marușcăi, fiica lui Mihul logofăt, nepoata lui popa Iuga și în mânele lui Dragoș Stănigescu, fiul lui Nan.

Și iarăși Mărușca și Dragoș ce privilegiu au avut ei pe acest sat, pe Buciumeni, dela bunicul nostru dela Alexandru vovod, încă le-au dat în mâinele panului Isac vistier înaintea noastră și înaintea boerilor noștri.

De aceia noi, văzând bună voia lor și tocmeală și plată deplină, noi deasemenea am dat dela noi și am întărit credinciosului nostru pan Isac vistier aceste sate mai înainte zise, anume Fulticcanii, pe Șumuz, unde a fost Stan Pântece și Buciumenii în jos de Rădășani, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise să fie din toate părțile, după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan vovod și credința preaiubiților fii ai domniei noastre, Alexandru și Bogdan Vlad și credința boerilor noștri: credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațeo Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârçălab de Hotin, credința panului Micotă <și> a panului Rețes pârçălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârçălab de Orbei, credința panului Ion Secară pârçălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, <credința panului> Frunteș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

<Iar după>¹⁾ viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși

.....²⁾

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc șters, și ras în orig.

Iar pentru mai mare putere și întărire a acestor toate mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de <această>¹⁾ carte a noastră.

A scris Teodor diac, la Suceava, în anul 6998 <1490> Martie 15.

Acad. R.P.R., Fotografie, Analele Acad., Rom. Mem. Sec. Ist., ser. III, VIII/1928, p. 269, 272 planșa II.

O fotografie necompletă (jumătate dispărută,) ibid., Fotografii, XXIII/87.

123

1490 (6998) Martie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni sluga noastră Isaiu din Răcătău și nepotul său de soră, Pătru Farcaș, și sora lui Marta, fiii Stanei, și nepotul său de frate, Toma și sora lui Ana, fiii lui Danciul, de bună voia lor, și au împărțit ocina lor dreaptă, satele anume: Gălășești, la gura Răcătăului și mănăstirea care este la gura Dienețului și cu toate poienile care ascultă de ea, și Pănțești și Horjești și jumătate din Nănești, unde a fost Galeș¹⁾.

Și a căzut slugii noastre Isaiu în partea lui, satele anume: Horjești și jumătate din Nănești, <unde>¹⁾ a fost Galeș¹⁾ și a treia parte din Pănțești, iar nepotului său de soră Pătru Farcaș și surorii lui, Marta le-a căzut în partea lor satele anume: jumătate din Gălășești la gura Răcătăului și a treia parte din Păucești și jumătate din mănăstire și cu jumătatea din poieni, iar nepotului <lui>²⁾, Toma și surorii lui, Ana, le-a căzut în partea lor jumătate din Gălășești și a treia parte din Pănțești și jumătate din mănăstire și cu jumătate din poieni.

Toate aceste mai sus scrise să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și restrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să le fie cu toate hotarele lor vechi din toate părțile, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Dragoș vornic, credința panului Gangur, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful de Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș părcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea Micotici, părcălab de Orhei, credința panului Secară părcălab de Cetatea-Nouă

¹⁾ pasagiul «și jumătate... Galeș», șters ulterior cu o linie neagră.

²⁾ loc ilizibil în text.

crediința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștii moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar <pe ori cine>¹⁾ il va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela <să nu clintească>¹⁾ dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că <le-am dat și>¹⁾ le-am întărit, pentru că este ocina lor dreaptă.

Iar pentru mai mare <putere>²⁾ și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion la Suceava, în anul 6998 <1490> luna Martie 15.

Acad. R.P.R., Fotografii, IV/9.

Foto. după orig. slav, perg., pecete atârnată.

124

1490 (6998) Martie 15, Suceava.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă și deoființă și nedespărțită. Iată eu, robul stăpânului meu Isus Hristos, Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că a binevoit domnia mea cu bună voința noastră și cu inimă curată și luminată, și în toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și cu bunul nostru gând, și împreună cu rugătorul și părintele nostru chir Gheorghe mitropolitul Sucevei, și cu toți boierii noștri moldoveni și în deosebi cu tot sfatul nostru am făcut, pentru pomenirea sfântrăposașilor înaintașilor și părinților noștri, și pentru sănătatea și mântuirea noastră, și pentru sănătatea copiilor noștri, și am dat și am întărit sfintei noastre episcopii dela Rădăuți, și unde este hramul sfântului ierarh și făcător de minuni Nicolae, și unde este episcop rugătorul și părintele nostru chir Ioanichie, și unde zac sfântrăposașii înaintași și străbuni ai noștri, și am dat și am întărit acestei sfinte episcopii a noastre dela Rădăuți 50 de biserici și cu popii: din ținutul Suceava 44, iar din ținutul Cernăuți 6 biserici cu popi, 50 de biserici cu popii care au fost date de hunicul nostru Alexandru voevod.

Incepând cu ținutul Suceava: 1-a biserică este în Lucăvăț și cu popă; a 2-a biserică la Jadăuți și cu popă; a 3-a, biserică la Stăncăuți, cu popă; a 4-a; biserică la Storojineț, cu popă, a-5-a, biserică la Bălinești pe Siret, cu popă; a 6-a, biserică la Secară, pe Siret, cu popă; a 7-a, biserică cu popă la Hluboca; a 8-a biserică la Bârlinți, cu popă; a 9-a, biserică cu popă la Te-

¹⁾ loc rupt în text.

²⁾ loc ilizibil în text.

terna; a 10-a, biserică la Cerepeăuți, cu popă; a 11-a, biserica la Volcineți; a 12-a biserica cu popă unde este Cudrea Oprișe; a 13-a, biserica la Bainti, cu popă; a 14-a, biserica cu popă la Telebecinți; a 15-a biserica cu popă la Brânză; a 16-a, biserica la Sinăuți, cu popă; a 17-a biserica cu popă la Dârșca; a 18-a biserica la Vlădăuți, cu popă; a 19-a, biserica cu popă la Rugășești; a 20-a, biserica la Slăvăuți, cu popă; a 21-a, biserica la Călinești, cu popă; a 22-a, biserica la Dobrinăuți, cu popă; a 23-a, biserica la Zamostia, cu popă; a 24-a, biserica cu popă la Băsinți; a 25-a, biserica la Bălilăuți, cu popă; a 26-a, biserica la Grama, cu popă; a 27-a, biserica la Calafendăști, cu popă; a 28-a, biserica la Călinești, cu popă; a 29-a, biserica la Roman, cu popă; a 30-a biserica la Crănicești, cu popă; a 31-a, biserica la Badeuți, cu popă; a 32-a biserica la Ivancicăuți, cu popă; a 33-a, biserica la Iuga cel Prost; a 34-a biserica la Dolhești, cu popă; a 35-a, biserica la Ilieșuți, cu popă; a-36-a, biserica cu popă la Vălhoveț; a 37-a, biserica cu popă pe Vălhoveț, a 38-a, biserica cu popă pe Soloneț, la Vlad Negrul; a 39-a, biserica cu popă din jos de Vlad Negrul, unde a fost popa Matii; a 40-a, biserica cu popă la gura Solonețului; a 41-a, biserica cu popă la gura Solcăi; a 42-a, biserica cu popă la gura Costinei; a 43-a, biserica la Bălăceana, cu popă; a 44-a, biserica cu popă la Costina, la Dragomir Joratu. Iar șase biserici cu șase popi le-am dat și le-am întărit episcopiei noastre dela Rădăuți din ținutul Cernăuți, anume: două biserici din târg din Cernăuți, și trei biserici din Cuciur, și o biserică din Mihalcea.

Toate aceste biserici cu popi, adică aceste 6 biserici cu 6 popi, le-am dat în schimb pentru 6 biserici cu 6 popi, pe cari ni le-a dat rugătorul nostru chir Ioanichie, episcop de Rădăuți, din ținutul Sucevei, de bună voia lui și cu binecuvântarea lui, anume bisericile cu popi din ținutul Suceava; 1-a biserică la Climăuți, a 2-a biserică la Vigșani, cu popă, a 3-a biserică la Fratăuți, cu popă, a 4-a biserica la Balasinești cu popă, a 5-a biserica dela Jicovul de Sus, a 6-a, biserica cu popă, în Măcicâtești. Aceste biserici și cu acești popi sunt scriși în privilegiul bunicului nostru Alexandru voevod și noi le-am întors și le-am închinat să asculte de mănăstirea noastră dela Putna, căci aceste biserici și acești popi sunt din satele mănăstirii.

Deci noi am dat episcopiei noastre dela Rădăuți, în schimb pentru aceste 6 biserici cu 6 popi din ținutul Suceava, acele 6 biserici cu 6 popi în ținutul Cernăuți, ca să fie deplin episcopiei noastre dela Rădăuți, cele 50 de biserici cu 50 de popi, care au fost date de bunicul nostru Alexandru voevod, care este la această episcopie a noastră dela Rădăuți.

Și iară ori câte s'au făcut noi mai înainte și ori câte se vor mai face noi de aici înainte și se vor adăoga la aceste mai sus scrise biserici din aceste sate mai sus scrise din ținutul Sucevei și la aceste 6 biserici din ținutul Cernăuților, toate aceste biserici și cu popii lor să asculte de episcopia noastră dela Rădăuți a sfântului Nicolae și cu darea și cu pocloanele, și cu toate pricinile și cu tot venitul bisericesc.

Și deasemenea am mai dat și am întărit episcopiei noastre dela Rădăuți dela sfântul Nicolae toate bisericile, și popii din ținutul Cernăuților, în afară de bisericile și de popii cari se vor afla în satele sfintei noastre mănăstiri dela Putna. Iar alte biserici și popi, câți sunt și câți se vor face noi și se vor adăuga în ținutul Cernăuților, acele biserici și acei popi toți să asculte de episcopia noastră dela Rădăuți și cu dajdea și cu plocoanele și cu toate pricinele, și cu tot venitul popesc, cum seriem mai sus.

Toate aceste mai sus scrise să fie episcopiei noastre dela Rădăuți dela noi uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în vecii vecilor, nici de patriarh, nici de mitropoliți, nici de altcineva.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Dragoș vornicul, credința panului Hârman, credința panului Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Reașes pârcălabi de Nemț, credința panului Gior-torovschî, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Secară dela Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci s'o întărească și s'o împuternicească pentru că am dat și am întărit acestei episcopii a noastre dela Rădăuți, pentru pomenirea sfânt-răposaților înaintași și părinți ai noștri, și pentru sănătatea și mântuirea noastră, și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri.

Iar cine va încerca să clinească aceasta, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu, mântuitorul nostru Isus Hristos, și de preacurata lui maică, și de patru evangheliști, și de 12 apostoli de frunte Petru și Pavel și ceilalți, și de 318 părinți dela Nicheia, și de toți sfinții plăcuți lui dumnezeu, și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie, și să aibă parte cu acei Iudei, cari au strigat asupra lui Hristos dumnezeu: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare putere tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion, la Suceava, în anul 6998 <1490> Martie 15.

Mănăstirea Putna, nr. 625.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

1490 (6998) Martie 15, Suceava.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă, de o ființă și nedespărțită. Iată eu, robul stăpânului meu Iisus Hristos, Io Ștefan voevod, din mila lui Dumnezeu domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că a binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră și cu inimă curată și luminată, și cu toată buna voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim și să împuternicim sfânta noastră mănăstire dela Putna, unde este hramul uspenia preasfintei curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, și unde este egumen rugătorul nostru arhimandritul chir popa Paisie și iarăși am făcut pentru pomenirea sfânt-răposaților înaintași și părinți ai noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră și <pentru> sănătatea și mântuirea copiilor noștri, și am dat și am întărit acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Putna, noi și cu binecuvântarea rugătorului și părintelui nostru chir Gheorghe, mitropolit de Suceava și cu toți boierii și cu sfatul nostru toate bisericile și cu popii care sunt în toate satele care ascultă de această sfântă mănăstire dela Putna, din ținutul Sucevei și din ținutul Cernăuților, anume bisericile din ținutul Sucevei: 1-a din Jicovul de jos cu popă; a 2-a din Maneuți cu popă; a 3-a biserica din Voitin cu popă; a 4-a, biserică din Târnauca cu popă; a 5-a biserica din Balcăuți; a 6-a, biserica din Greci cu popă; a 7-a, biserica din Cozmin cu popă; a 9-a biserica din Clișcăuți cu popă; a 10-a biserica din Ostrița cu popă.

Și am dat acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Putna, noi și cu binecuvântarea rugătorului și părintelui nostru Ioanichie episcop de Rădăuți, încă 6 biserici cu popi, tot din ținutul Sucevei, anume bisericile: 1-a biserică din Climăuți cu popă, a 2-a biserica în Frătăuți cu popă, a 3-a biserică din Măcicătești cu popă, a 4-a biserică din Vicșani cu popă, a 5-a biserica din Baloșinești cu popă, a 6-a biserica cu popă din Jicovul de sus; aceste șase biserici le-am luat, împreună cu popii lor, din uricul episcopiei de Rădăuți și din privilegiul pe care l-a avut episcopia de Rădăuți dela bunicul nostru, Alexandru voevod. Iar sfintei noastre episcopii de Rădăuți iarăși i-am dat și i-am întărit, în locul acestor 6 biserici mai sus scrise cu popii lor alte 6 biserici cu 6 popi în ținutul Cernăuților, anume: 2 biserici cu popii lor în târg în Cernăuți, iar 3 biserici cu popi în Cuciur, și a șasea biserică în Mihalcea.

Și încă, ori câte biserici cu popi se vor face și se vor înnoi de aci înainte și ori câți popi se vor pune în toate aceste sate mănăstirești mai sus scrise, și în ținutul Sucevei și în al Cernăuților, ei toți să asculte de această sfântă mănăstire a noastră dela Putna, și să plătească dare acolo, și tot venitul ce se cuvine unui mitropolit dela popi. Și pe toți acești popi să-i judece egumenul dela mănă-

năstirea Putna, iar protopopii sau vornicii oricărui mitropolit sau episcop să n'aibă nicio treabă cu acei popi, în veci.

Și am mai întărit mănăstirei dela Putna și branștea din jurul mănăstirei: Suceava cu toate izvoarele ei, începând hotarul acestei branșiți dela obârșia Laurii, opcina până la Falcău, apoi pe Falcău în sus până la cărarea unde e groapa lui Alexa la șipot, de acolo opcina până la obârșia Sadovului, apoi opcina până la obârșia Ruscăi și până la obârșia Seletinului, iar de acolo până la Suceava până la șipot; de acolo până la Pogoniște, apoi până la casa lui Benea, și apoi iarăși opcina până la Arsuri, și opcina până la Dealul lui Timoteiu, și opcina până la Runcul lui Berchez, și iarăși opcina până la obârșia Veței și până la obârșia Maleasii; de acolo până la gura Putnei, unde se varsă în Suceava. Această branște să fie a mănăstirii Putna ca să pescuiască pentru sine și să-și pască vitele. Iar altul nimeni să nu îndrăznească fără voia egumenului să pescuiască în acea branște sau să pască vite și să nu facă nici un alt lucru. Toate aceste mai sus scrise să fie mănăstirii dela Putna dela noi uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei mele a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoșe vornic, credința panului Hârman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reașes pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea dela Orhei, credința panului Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Fruntes stolnicul, credința panului Șandru comisul, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acesta să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Putna, pentru pomenirea sfântrăposaților înaintași și părinți ai noștri, și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri.

Iar cine se va încumeta să clintească acestea, acela să fie afurisit de domnul dumnezeu, mântuitorul nostru Iisus Hristos, și de preacurata lui maică, și de patru evangheliști, și de 12 apostoli de frunte Petru și Pavel și cei'alți, și de 318 sfinți părinți dela Nicheia, și de toți sfinții cei plăcuți lui dumnezeu, și să fie asemenea cu Iuda și cu blestematul Arie, și să aibă parte cu Iudeii cari au strigat asupra lui Hristos dumnezeu: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare putere a tuturor acelor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Teodor diacul la Suceava, în anul 6998 <1490> Martie 15.

Mănăstirea Putna, nr. 625.

Orig. slav. perg., pecefe atârnată.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași II/58.

126

1490 (6998) Martie 15, Suceava.

Suceava, 15 Martie 6998 <1490>. Ștefan vodă pentru « Manciu lu Oniceanulu » și verii, Ion Loga și surorile, Ilinca și Mara, nepoții Giuli, cari dau jumătate de sat Oniciani pe Șomuz, lui Avram diacul de visterie, pentru 110 zloți tătărești, și 70 lui Jurja Onicianul și vărul lui, Ion (mai departe: Ion Oniceanul),

Fiii Alexandru și Bogdan-Vlad, Neagu, Duma, Grangur, Dragoș vornic, Hărman, Iațco Hudici, Dajbog, Șteful, părcălab de Hotin, Micotă și Reașes părcălabi de Neamț, Andreica Ciortorovschi, Grozea, părcălabi de Orhei, Ion Săcară, părcălab de Cetatea Nouă, Clănău spătar, Boldor vistiernic, Eremia postelnic, Ion Fruntes stolnic, Șandru comis, Tăutul logofăt pune pecetea. Scrie Teodoru diiac.

După M. Costăchescu, Documente moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 148.

127

1490 (6998) Martie 16, Suceava.

Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Petru și frații lui, Andreico, Matei și Iurie și sora lor Mărina, copiii lui Dașco din Clicicăuți, nepoții lui Groza și ai lui Mihăilă, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut ocina și dedina lor dreaptă, din uricul bunicilor lor Groza și Mihăilă, un sat pe Prut, la gura Derehluiului, anume Clicicăuți în ținutul Cernăuți.

Acest sat l-am vândut însumi domniei noastre pentru 250 de zloți tătărești. Și domnia noastră a plătit toți acești bani, 250 de zloți tătărești în mâinile lui Petru și a fraților lui, Andreico, Matei și Iurie și a surorii lor, Mărina, înaintea boierilor noștri. Iar privilegiul, pe care l-au avut dela unchiul nostru, Ștefan voevod, pentru acest sat, încă l-am dat în mâinile noastre.

Deasemenea a venit înaintea noastră și a boierilor noștri rugătorul nostru, chir popa Anastasie, egumen al sfintei mănăstiri Moldovița, unde este locașul

bunevestiri a prea curatei născătoare de dumnezeu și cu toți frații întru Hristos, care locuiesc în această mănăstire și s'au înțeles cu domnia noastră de bună voia lor și au dat domniei noastre uricul mănăstirii Moldovița, o prisacă anume Comarna la Bohotin. Iar domnia noastră am dat acestei sfinte mănăstiri a noastre Moldovița, pentru această prisacă Comarna, 5 fălci de vie în dealul Hârlăului, pe care 5 fălci de vie domnia noastră le-am cumpărat dela Bilic din Hârlău și Toader din Hârlău, dela Ivan Despot din Bosancea dela Dimitrie Rău din Hârlău și dela Ion fiul lui Răcilă dela Mileatin, pentru 260 de zloți tătărești și le-am plătit totul cu bani gata.

După aceasta domnia mea am socotit că este bine, cu bună voia noastră, cu inimă curată și luminată, din toată bunăvoința noastră și cu ajutorul lui dumnezeu, ca să întărim și să imputernicim sfânta noastră mănăstire Putna unde este locașul uspeniei preacuratei noastre de dumnezeu și unde este egumen, arhimandritul Paisie și am făcut pentru sufletele sfântrăposașilor noștri strămoși și părinți, pentru sănătatea și mântuirea noastră, pentru sănătatea și mântuirea doamnei noastre, Maria și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri și am dat acestei sfinte mănăstiri a noastre Putna mai sus scrisul sat pe Prut, la gura Derehluului, anume Clicicăuți în ținutul Cernăuți, să-i fie uric cu tot venitul și cu tot hotarul, pe unde au folosit din veac, neclintit niciodată în veci. Și privilegiul pe care Petru și frații lui, Andreico, Matei și Iurie și sora lor Mărina l-au dat în mâinile noastre, pe care l-au avut pentru acest sat dela unchiul nostru, Ștefan voevod, pe acesta domnia noastră încă l-am dat în mâinile rugătorului nostru Paisie, arhimandritul de Putna. Încă am mai dat acestei sfinte mănăstiri și mai sus numita prisacă anume Comarna la Bohotin, deasemenea uric neclintit niciodată, în veci.

Și încă am mai dat și am întărit acestei sfinte mănăstiri a noastră Putna, morile noastre proprii, care sunt pe Siret, la târgul Siret, deasemenea să-i fie uric, neclintit în veci.

Și hotarul acestor mori începe ceva mai jos de mori, pe Siret, dela gura Pârâului Târgului, apoi în sus ceva pe pârâu, la doi meri, la un plop însemnat, care este pe marginea acestui pârâu, de acolo drept la un păr însemnat, apoi drept la un măr însemnat, apoi peste drum și peste câmp la o salcie mare însemnată, apoi la o salcie strâmbă la malul Siretului, mai sus de mori, cum a hotărnicit și a însemnat pan Tăutul logofăt. Și în acest hotar să-și poată face mănăstirea un pod umblător pe Siret, o sladniță și o moară.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubișilor fii ai domniei noastre, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârălab de Hotin, credința panului Micotă și a panu-

lui Reașes pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi¹⁾, credința panului Groza dela Orhei, credința panului Ion Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Ion Fruntes stolinc, credința panului, Șandru²⁾ comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoven mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci s'o întărească și s'o împuternicească. Iar cine ar încerca însă să clinească sau să nimească această danie și întărire a noastră, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu, mântuitorul nostru Isus Hristos, de preacurata lui maică, de 4 evangheliști, de fruntașii apostoli Petru și Pavel și de ceilalți, de 318 părinți purtători de dumnezeu dela Niceia și de toți sfinții care din veci au plăcut lui dumnezeu și să fie asemenea lui Iuda trădătorul și blestematului Arie și să aibă parte cu acei Iudei cari au strigat asupra domnului Hristos: Sângele lui asupra noastră și asupra copiilor noștri.

Și pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetia noastră de această carte a noastră.

A scris Toader diac, la Suceava în anul 6998 <1490> în luna Martie 16.

După F. A. Wickenhauser, Geschichte der Klöster Woronetz und Putna, Cernăuți, 1886, p. 176—179.

Trad. germană, după orig. slav, perg., pecete atârnată.

128

1490 (6998) Martie 16, Suceava.

Tălmăcire din uricul lui Ștefan voevod, ctitorul sfintii mânăstiri Putnii care uric iaste scris pe sârbie, din anii 6998 <1490> Marti din 16 zile.

Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn țării Moldovii. Facem știre cu această carte a noastră, tuturor cui vor căută pre dânsa, sau o vor auzi-o cetindu-se, și când va fi cuiva trebuință să o știe pre aceasta, iată au venit, înaintea noastră și înaintea a tuturor boierilor noștri moldovenesți, slugile noastre Stanciul și cu frații lui, Ivanco și Isaico, feciorii Fedchii Stărostescul nepoții Mihului și a Jurjii Starosticiul, de a lor bună voe, de nime nevoiți și și nici siliți și au vândut a sa dreaptă moșie, din uricul lor cel drept, din uricul strămoșului lor Jurja staroste și a moșului lor Mihul Stărostescul și a tatălui lor Fedca Stărostescul, și din drese ce-au avut ei dela moșul nostru Alexandru voevod și dela unchii noștri <dela> Iliiaș voevod și dela Ștefan

¹⁾ la Wickenhauser greșit: «Cortowers».

²⁾ «Schander».

voevod, un sat anume Măcicateștii pe Suceava, și cu morile ce sânt pe Suceava și mănăstirea satului acelaia, și acel sat l-au vândut, și acé mănăstire, domnii mele drept 400 *zlofi* tătărăști.

Și am plătit domniea mea toți banii acia 400 *zlofi* tătărăști, în mâinile Stanciului și a fraților lui, Ivanco și Isaico, feciorilor Fedchii Stărostescului înainte boerilor noștri.

Și tocmindu-ne și plătindu-le tot deplin, iară domnia mé la aceasta bine am voit, cu a noastră bunăvoință și cu inimă curată și luminată, și din toată voea noastră ce bună, și cu ajutoriul lui dumnedzău, pentru ca să întărim și să întemeem a noastră sfântă mănăstire dela Putna, unde iaste hramul adormirea preasfintei născătoarei de dumnezău, unde iaste igumen arhimandritul Paisie, și am făcut pentru sufletele celor răposați, întru sfințirea a moșilor și a părinților noștri, și pentru a noastră sănătate și mântuire, și pentru sănătatea și mântuirea doamnei noastre Marii și pentru sănătatea și mântuirea a fiilor noștri, și am dat acei sfinte mănăstiri acel sat ce s'au dzis mai înainte, anume Măcicatovții pe Suceavă, și cu morile ce sânt pe Suceavă și cu mănăstirea acelui sat, ca să-i fie uric cu tot venitul și cu toate hotarăle vechi, pe unde au fost din vac, nestrămutate niciodată, în veci.

Și iarăși întru acelaș ceas așijderea au venit, înainte noastră și înainte a tuturor boerilor noștri, rugătoarea noastră Efrosina starița și cu toate surorile dela mănăstirea ei iaste la Horodnic, unde iaste hramul a înălțării cinstitei și de vieață făcătoarei cruci, și au închinat acea mănăstire și un sat ei iaste al aceeași mănăstiri, anume Balasineștii pe Suceavă, care acel sat Balasineștii au fost dat, de cei ce-au fost mai înainte de noi, acei mănăstiri. Acea mănăstire și acel sat le-au închinat ca să fie supuse sfintei a noastre mănăstiri dela Putna, besericii adormirii preasfintei născătoare de dumnedzău, și dresle ce-au avut starița Efrosina și cu surorile pre acé mănăstire și pre acel sat, dela cei ce-au fost mai înainte de noi, încă le-au dat în mâinile rugătorului nostru Paisii arhimandritul de Putna.

Deci și noi vădzând acé bunăvoință, așijderea și noi pe a lor bună voe am dat și am întărit mănăstirii noastre dela Putna acé mănăstire dela Horodnic și cu tot venitul, cât din veci au fost supus ¹⁾ acei mănăstiri, și acel sat ce s'au scris mai sus anume Balasineștii, uric cu tot venitul și cu toate hotarăle lui cele vechi, pe unde au fost din vac, nestrămutate nici odănoară, în veci.

Iară spre aceasta este credința mai sus numitului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților noștri fii Alexandru și Bogdan-Vlad ²⁾, și credința boerilor noștri: credința boeriului Dumii, credința boeriului Gangur, credința boeriului Dragoș dvornic, credința boeriului Gherman, credința boeriului Iașco Hudici, credința boeriului Dajbog, credința boeriului Șteful pârcălabul Hotinului, credința boeriului Micotă și a boeriului Reșeș pârcălabilor

¹⁾ In ms. « supuse ».

²⁾ In ms. « Bogdan și Vlad ».

din Neamț, credința boerului Andreica Ciortorescul, credința boerului Grozii părcălabului de Orhiu, credința boerului Ioan Secară, părcălabul Cetății Noao, credința boierului Dingăi, credința boierului Clănău spătar, credința boierului Boldur visternicul, credința boierului Ierimii postelnicul, credința boierului Moghila păharnicul, credința boierului Ioana Frunteș stolnicul, credința boierului Șandru comisul, și credința a tuturor boerilor noștri moldovenesti, și a celor mari și a celor mici.

Iară după a noastră viață, cine va fi domn țării noastre, din feciorii noștri sau din neamul nostru, sau ori pre cine va alege dumnezeu să fie domn țării noastre Moldovii, acela să nu strice danica și întărirea noastră, ce încă să o întărească și să o întemeze. Iară cine se va ispiti să străce sau să răsipască danica și miluirea noastră, unul ca acela să fie blăstămat de domnul mântuitorul meu Isus Hristos și de precurata lui maică născătoare de dumnezeu și de patru sfinți evangheliști și de sfinții *de frunte* apostoli Petru și Pavel și de ceilalți sfinți apostoli, și de sfinții purtători de dumnezeu 318 părinți dela Nicheea, și să fie asemenea Iudii și proclétului Ariei, și ca să aibă parte cu Jidovii aceia, cari au strigat asupra domnului Hristos: sângele lui, ¹⁾ asupra lor și asupra fiilor lor.

Iară pentru mai mare întărire și întemeere a tuturor a ce s'au scris mai sus, am porocit credinciosului boerului nostru, Tăutul logofătului, să scrie și să spânzure pecete noastră la această carte a noastră.

Au scris Theodor diiacul, în Suceavă, în anii 6998 <1490> Mart. 16.

Din adevăratul uric ce iaste scris pe sârbie au tălmăcit arhimandritul Vartholomei Mazereanul, în anul 1778, Mai 30 zile.

După I. Bogdan, Doc. lul Ștefan cel Mare, I, p. 425—428.

129

1490 (6998) Martie 16, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, dacă va fi cuiva nevoie, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni slugile noastre Bogdan dela Voitin și fratele lui, Ioan Miciorna și surorile lor, Ilca și Mușa, copiii lui Hărman, nepoții lui Iațco, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și-au vândut ocina lor dreaptă din uricul și din privilegiul tatălui lor Hărman, pe care l-a avut dela bunicul nostru Alexandru voevod, un sat anume Voitinul, unde a fost casa tatălui lor, Hărman și a unchiului lor Iațco, unde iese Voitinul din pădure și din poieni, unde a fost mănăstirea lor și fâneața lor cea veche sub codru. Aceasta au vândut însumi domniei mele pentru 500 de zloți tătărăști.

¹⁾ In ms. «lor».

Și domnia mea a plătit toți acești bani, 500 de zloți tătărești, deplin cu bani gata în mâinile slugilor noastre, Bogdan dela Voitin și ale fratelui său, Ivan Miciorna și ale surorilor lor, Ilca și Mușa, înaintea tuturor boierilor noștri.

Deasemenea și privilegiul pe care l-au avut tatăl lor Hărman și unchiul lor Iațco pentru acest sat pe Voitin și pe această poiană unde a fost mănăstirea lor și fâneața lor cea veche, dela bunicul nostru, Alexandru voevod, pe acesta încă l-au dat în mâinile domniei noastre.

După aceasta, am socotit domnia mea că este bine și cu bună voia noastră, cu inimă curată și luminată, din toată bunăvoința noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu ca să întărim și să împuternicim sfânta noastră mănăstire Putna, unde este hramul uspeniei prea sfintei născătoare de Dumnezeu și unde este egumen arhimandritul Paisie și am făcut pentru pomenirea sfânt răposaților noștri, strămoși și a părinților noștri, pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea doamnei noastre, Maria și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri și am dat acestei sfinte mănăstiri Putna acest sat mai sus scris, anume Voitinul, unde iese Voitinul din pădure și din poieni, unde a fost mănăstirea lui Hărman și a lui Iațco și fâneața lor cea veche sub codru, ca să fie mănăstirii noastre uric cu tot venitul și cu toate hotarele, pe unde au folosit din veac, neclintit niciodată în veci. Iar privilegiul pe care Bogdan și Ivan Miciorna și surorile lor, Ilca și Mușa ni l-au dat în mâinile noastre și pe acesta încă l-am dat în mâinile rugătorului nostru, Paisie arhimandritul de Putna.

Deasemenea am mai dat acestei sfinte mănăstiri 11 sălașe de Țigani din Țigani noștri proprii, pe care i-am dobândit în țara Basarabilor¹⁾, numele Țiganiilor: Talpă cu fiii lui: Todorică, Geamlea, Molda și Piciman, Oprea și cu toți copiii lui, Mela cu copiii lui, Danciul cu copiii lui, Petru și Vâsin și toți copiii lui, Vârhare și fiul său Danciul și toți copiii lui, Micul cu copiii lui, Ion cu fiul lui, Bratul și toți copiii lui, Neagul și fiul lui Hacu și cu toți copiii lui, Slav cu copiii lui, Tâmpa cu copiii lui, Langa cu copiii lui și Hârbu cu sălașul lui. Toți acești Țigani mai sus scriși să fie uric acestei mănăstiri mai sus scrise a noastre cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fiii ai domniei noastre, Alexandru și Bogdan Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Neagu, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful părcălab de Hotin, credința panului Micota și a panului Reașes părcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi²⁾, credința panului Groza de la Orhei, credința panului Ion Secară părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău

¹⁾ Țara Românească.

²⁾ la Wickenhauser « Cortorower ».

spătar, credința panului Boldur vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Șandru ¹⁾ comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească. Iar cine ar încerca să clinească sau să nimească dania și întărirea noastră, unul ca acela să fie blestemat de domnul dumnezeu mântuitorul nostru, Isus Hristos și de prea curata lui maică și de 4 sfinți evangheliști și de sfinții fruntașii apostoli Petru și Pavel și de ceilalți și de 318 părinți purtători de dumnezeu dela Niceia și de toți sfinții care din veac au plăcut lui dumnezeu și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie și să aibă parte cu acei Iudei care au strigat asupra domnului Hristos: « Sângele lui asupra noastră și asupra copiilor noștri ».

Iar pentru mai mare întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Teodor diac, la Suceava, în anul 6998 <1490> în luna Martie 16.

După F. A. Wickenhauser: Geschichte der Klöster Woronetz und Putna, Cernăuți, 1886, p. 179—181.

Trad. germană, după orig slav, perg., pecete atârnată. Wickenhauser rezumă și o veche trad. rom.

130

1490 (6998) Martie 17, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, slugile noastre: Mănăilă <și fratele lui> ²⁾, Danul, și surorile lor, Zoica și Nastea, fiicele lui Iurie Dăvidescul de a lor bună voie nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din uricul bunicului lor..... ²⁾ comis, jumătate din satul pe Cărligătură, anume unde a fost Cârstea, partea de sus, în fața Narotiaesei, dela Pârâul Tancului în sus, slugii noastre Negrilă Batirescul pentru 87 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră Negrilă Batirescul și a plătit toți acești bani, 87 zloți tătărești, în mâna slugilor noastre <Mănăilă și> ²⁾ a fratelui lui, Danul și în mâna surorilor lor, Zoica și Nastea, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

¹⁾ la Wickenhauser, « Schander ».

²⁾ loc șters în orig.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, <noi> ¹⁾ deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre Negrilă Batirescul această jumătate mai înainte spusă din satul de pe Cârligătură, anume unde a fost Cârstea, partea de sus, în fața Narotiasii, dela Pârâul Tancului în sus, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit nicodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat să fie din tot hotarul, jumătate, <după> ²⁾ vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, <credința panului> ²⁾ Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârcălabi de Neamț, <credința panului> ³⁾..... ¹⁾ credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, <credința panului> ²⁾ Eremia postelnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Șandru comis, și credința boierilor noștri moldoveni, mari și mic.

Iar după viața noastră, cine <va fi> ³⁾ domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri, sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească <dania> ²⁾ și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit, fiindcă și-a cumpărat pe banii lui drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion la Suceava, în anul 6998 <1490> Martie 17.

Arh. St. Buc., Mitropolia Moldovei, CXI.IX/1.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută. .

Vezi mai sus nota dela doc. 1490, Martie 3, Suceava.

O copie după trad. rom. la Arh. St. Iași, CCCXXXIX/1, p. 556.

131

1490 (6998) Martie 17.

Ștefan voevod dă călugărilor dela Putna invoice ca în primăvară și în toamnă să trimită câte trei măji după pește, pentru cari nu vor avea să plătească nicio vamă.

¹⁾ loc șters în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

³⁾ loc rupt și șters în orig.

Deasemenea în toate satele mănăstirii nu au voie să intre nici sudeți nici globnici.

În anul 6998 <1490> Martie 17.

După F. A. Wickenhauser, Geschichte der Klöster Woronetz und Putna, Cernăuți, 1886, p. 182. .

Rezumat german după textul slav.

132

1490 (6998) Octombrie 14, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre Iurșa și nepotul lui, Iliăș Saula, nepoții lui Stoian Procelnic cel bătrân ne-au slujit drept și credincios. De aceia, noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le-am întărit în țara noastră în Moldova ocinele lor drepte, pe care le-a avut bunicul lor Stoian Procelnic cel bătrân, dela bunicul nostru, Alexandru voevod, satele pe Cărligătură, anume: Procelnicii, unde a fost curtea bunicului lor Stoian Procelnic, și Bogdăneștii și Hovceștii și Medelenii și Nedeianii și Bogheasa, și pe Bahlui unde a fost Dragoș și moară pe Bahlui, și pe Jijia Lazoreni, unde a fost Rosneag și Procelnicii și moara pe Jijia, și Cozmeștii și Oișani, și peste Prut: Lăslăoanii la gura Hlobniții amândouă cuturile, și Negoești și Stancăuții și Scutureceanii și Cernăteștii și Gaurenii și Deleștii la gura Delii amândouă cuturile.

Aceste toate mai sus scrise să le fie dela noi uric, cu tot venitul, lor și fiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să le <fie >¹⁾ din toate părțile după vechile hotare pe unde au folosit din veac.

Iar privilegiul pe care l-a avut bunicul lor, Stoian Procelnic, dela bunicul nostru, Alexandru voevod, pentru aceste sate, acest privilegiu a pierit de Turci, cum ne este cunoscut nouă și boierilor noștri. Deaceia, nimeni niciodată să nu părăscă nici să dobândească peste acest privilegiu al nostru, niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hârman, credința panului Dajbog, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful părcălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș părcălabi de Neamț, credința

¹⁾ omis în orig.

panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea dela Orhei, credința panului Ion Secară pârçălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Mohila ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine il va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clinească dania noastră și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru dreapta și credincioasa lor slujbă, și pentrucă le este ocina lor dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader diac la Suceava, în anul 6998 <1490> luna Octombrie 14 zile.

Acad. R.P.R., Peciți nr. 375.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

133

1490 (6998) Noembrie 26, Suceava.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troița sfântă și de o ființă și nedespărțită. Iată eu, robul stăpânului meu Iisus Hristos, Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni sluga noastră Sima păhărniceș și sora lui, Anușca, panița panului Șandru comis, fiii lui Lazor, și Nastea, panița panului Hărman, și sora ei, Ilca, și fratele lor Toma păhărniceș, fiii lui Coste, de bună voia lor și nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept și propriu, din uricul și din privilegiul pe care l-au avut părinții lor, Lazor, și fratele lui, Coste, dela bunicul nostru Alexandru voevod, un sat lângă Stăvceani, anume Glodenii, unde a fost Stan. Și au vândut acest sat însumi domniei mele pentru 150 zloți tătărești.

Și am plătit eu, domnia mea toți acești 150 zloți tătărești, în mâna slugii noastre Sima păhărniceș și a surorii lui, Anușca, panița panului Șandru comis, fiii lui Lazor, și în mâna Nastei, panița panului Hărman și a surorii ei, Ilca, și a fratelui lor Toma păhărniceș, înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Și după ce am întocmit și am plătit domnia mea tot cât am scris mai sus, iar întru aceia, în acelaș ceas au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, rugătorul nostru, chir popa Gherondie egumen și cu toți frații întru Hristos dela sfânta noastră mănăstire dela Homor, unde este

hramul uspeniei preasfintei, curatei și preabinecuvântatei stăpânei noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, și au schimbat cu domnia mea. Și au dat domniei mele din uricul acestei sfinte mânăstiri a noastre dela Homor, o seliște anume Poiana, la gura Homorului, iar domnia mea am dat schimb acestei sfinte mânăstiri a noastre dela Homor, unde este hramul uspeniei preasfintei născătoare de dumnezeu, și unde este egumen chir popa Gherondie, pentru această seliște, care este la gura Homorului, acest sat al nostru anume, Glodenii, unde a fost Stan, lângă Stăvceani, pe care sat l-am cumpărat domnia mea dela sluga noastră Sima păhărniceș și dela sora lui Anușca, panița panului Șandru comis, fiii lui Lazor, și dela Nastea, panița panului Hărman, și dela sora ei, Ilca, și dela fratele lor, Toma păhărniceș, fiii lui Coste, ca să fie acest sat anume Glodenii, unde a fost Stan, lângă Stăvceani, dela noi uric acestei sfinte mânăstiri a noastre dela Homor și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar întru aceia, am binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră, cu curată și luminată inimă și cu toată bună voia noastră și cu ajutorul lui dumnezeu, ca să întărim și să împuternicim sfânta noastră mânăstire dela Voroneț, unde este hramul sfântului și slăvitului mare mucenic și purtător de biruințe Gheorghie, și unde este egumen rugătorul nostru chir popa Ghenadie și am făcut pentru pomenirea sfântrăposaiților noștri înaintași și părinți și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea doamnei noastre Maria, și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, și am dat acestei sfinte mânăstiri a noastre dela Voroneț această seliște spusă mai înainte, anume Poiana, la gura Homorului, să fie acestei sfinte mânăstiri a noastre dela Voroneț dela noi uric, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul mânăstirii dela Voroneț < să fie > începând dela Moldova în dreptul Voronețului, unde cade în Moldova și de aici pe drum unde cade în drumul mare la movila săpată, de aici peste drumul mare și peste pădure la gura izvorului, la un carpen însemnat, de aici pe izvor în sus la vârful dealului la un brad ¹⁾ însemnat, de aici drept la Fântâna lui Dumitru, de aici pe sub costișă la un brad ¹⁾ însemnat, între două zapodii, de aici drept la un tei, pe care este un buor, care este lângă drum, unde iese drumul din pădure; de aici drept la izvorul Homorului la un arin însemnat, de aici pe izvor în jos până unde iese izvorul din pădure și peste Humor la un plop însemnat, de aici pe sub pădure și peste capătul pădurii la un fag însemnat, care este aproape de drumul mare, unde iese drumul din pădure, de aici drept peste Homor peste Moldova la piatra lui Andonie, Acesta este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur,

¹⁾ « brad », așa în orig.

<credința panului Dragoș> ¹⁾ vornic... credința panului Hărman, credința panului Dajbog, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful <părcălab> ¹⁾ de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș părcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovski, credința panului Grozea părcălab de Orhei, credința panului Ion Seceră părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Mohila ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Șandru comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să imputernicească.

Iar cine va îndrăzni să clintească sau să sfărâme dania și întărirea noastră acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Iisus Hristos și de preacurata maică a lui dumnezeu și de 12 sfinți apostoli de frunte, și de 318 sfinți părinți dela Nicheia și de toți sfinții care au plăcut lui dumnezeu.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader diac la Suceava, în anul 6998 <1490> Noembrie 26 zile.

¹⁾ Arh. St. Iași, CCXL/3, 4.

Copie slavă cu trad. rom.

Fotocopie, la Acad. R.P.R., XXIII/88.

134

1490 (6998) Decembrie 6, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, popa Pătru din Oniceani, nepotul lui Onică și cu copiii săi: Ignat și Sava și Lazăr și Andonie, și cu fiica sa, Ana, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din dreptul și propriul lor uric, a șasea parte de sat din Oniceani, care sunt pe Șumuzul Rece, ce a fost partea lor și cu moară care este pe Șumuz. Și au vândut slugii noastre, pan Avram diac de visterie, pentru 200 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră, pan Avram diac, și a plătit toți acești 200 zloți tătărești în mâna popii Pătru, nepotul lui Onica și în mâna copiilor lui, Ignat și Sava și Lazăr și Andonie și Ana, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni.

¹⁾ loc rupt în text.

Deci noi, văzând buna lor voie și tocmeala și plata deplină noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, pan Avram diac de visterie, această a șasea parte mai înainte spusă de sat din Oniceani, care sunt pe Șumuzul Rece și cu moară pe Șumuz, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui, răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor toate mai sus scrise să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iașco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârcălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Refeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Mohila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iar pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu-i clintească dănia și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă și pentru că și-a cumpărat pe banii lui drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader diac la Suceava, în anul 6998 <1490> Decembrie 6.

Acad. R.P.R., Peceți nr. 110.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

135

1491 (6999) Ianuarie 7, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată slugă a noastră, Mircea și sora lui, Anușca, și pe sluga noastră Lazor și frații lui, Dragotă și Andrușco și surorile lor, Neaga și Mărina, și pe sluga noastră Coste și sora lui Fedca, și nepoții ¹⁾ lor Toader și surorile lui, Sofiica și Nastea, fiii lui Ivanco Vârstatu și Stana, fiica lui Dragomir Cașotă, și nepoții ¹⁾ ei, Ion și sora lui Fedca, fiii

¹⁾ « nepoți » așa în orig.

lui Mircea Cașotă, nepoții lui Bratul viteazul, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit în țara noastră, Moldova, ocina lor dreaptă, satele anume: Brătuleștii și Fedeleșanii și la Cărligătură: Goeștii și Vârstații.

Toate acestea mai sus scrise să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar privilegiul pe care l-au avut ei pentru aceste sate dela bunicul nostru, Alexandru voevod, și alt privilegiu dela unchiul nostru Iiaș voevod, ele au pierit, cum este în știința domniei noastre și a boierilor noștri.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele: Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudvci, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovski, credința panului Grozea pârălab de Orhei, credința panului Ion Secară, pârălab de Cetatea-Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion Frunțeș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească pentrucă le-am dat și le-am întărit <pentru> dreapta și credincioasa lor slujbă și pentrucă este ocina lor dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader, la Suceava în anul 6999 <1491> <luna> Ianuarie 7.

După I. Bogdan, Doc. dela Ștefan cel Mare, I, p. 445—446.

136

1491 (6999) Ianuarie 16, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Stana, fiica lui Dragomir Cașotă și nepoții ei de frate, Ion și sora lui Fedia, fii lui Mircea Cașotă, și fiicele lui Udrea anume Tudora,

și sora ei, Anușca, și nepoții de soră ai lui Udrea, anume Șandrea și fratele lui, Vasco, și sora lor, Anușca, nepoții lui Grozea Cașotă, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept, un sat pe Smila, anume unde a fost Balaci. Și au vândut acest sat credinciosului nostru pan, Moghila ceașnic pentru 130 zloți tătărăști.

Și s'a sculat pan Moghila ceașnic și a plătit toți acești bani, 130 zloți, în mâna Stanei, fiica lui Dragomir Cașotă și a nepoților ei de frate Ion și sora lui, Fedca, fiii lui Mircea Cașotă, și a fiicelor lui Udrea, Tudora și Anușca, și a nepoților de soră ai lui Udrea, Șandrea și Vasco și sora lor Anușca, nepoții lui Grozea Cașotă, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit credinciosului nostru pan Moghila ceașnic, acest sat pe Smila mai înainte spus, anume unde a fost Balaci, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și stănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la această este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Dajbog, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful pârcălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea pârcălab de Orhei, credința panului Ion Secară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă și pentrucă și-a cumpărat pe banii lui drepți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader diac la Suceava, în anul 6999 <1491> Ianuarie 16.

⁷ Acad. R.P.R., Peceți nr. 77.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

1491 (6999) Ianuarie 16, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Maria, fiica Neagăi, nepoata lui Ioan Țutcă, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită, și a vândut ocina sa dreaptă din uricul său drept și propriu, din uricul unchiului ei, Ion Țutcă, pe care l-a avut dela bunicul nostru, Alexandru voevod, un sat anume Urgiceniei. Aceasta au vândut slugilor noastre Miclăuș și fratelui lui, Ianco, fiii lui Dancovici pentru 52 zloți tătărești ¹⁾.

Și s'au sculat slugile noastre: Miclăuș și fratele lui, Ianco, și au plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 52 zloți tătărești, în mâna Mariei, fiica Neagăi, nepoata lui Ion Țutca, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri,

Deci noi văzând buna lor voie și tocmeala dintre ei și plata deplină, noi deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugilor noastre Miclăuș și fratele lui, Ianco, acest sat mai înainte spus, anume Urgiceniei, să le fie dela noi uric, și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat al Urgiceniei, <să fie> începând dela capătul câmpului dela drum, de aici pe marginea dumbrăvii în sus la drumul vechi, de aici, pe drumul vechi până la troian la marginea dumbrăvii dela Broșteni, de aici tot pe marginea dumbrăvii până la hotarul Arămeștilor, de aici peste pădure și peste pârâu la râpă, de aici pe sub deal la jidovină, de aici mai sus de mănăstire prin bucovină și Pârâul Rău, și peste Pârâul Rău înapoi la capătul câmpului, unde iese drumul din pădure. Acesta este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful părcălab de Hotin, credința panului Micotă și a <panului> Rețeș părcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea Micotiei părcălab de Orhei, credința panului Ion Secară părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldur vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Ion Frunțeș stolnic, credința panului Șandru comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

¹⁾ pasagiul « și fratelul 52 », scris de aceeași mână peste text răzuit.

Iar după viața noastră pe cine va alege dumnezeu să fie domn al țării <noastre>, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clintească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le impu-ternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru dreapta și credincioasa lor slujbă și pentrucă și-au cumpărat pe banii lor drepti și curați.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mătieș la Suceava, în anul 6999 <1491 > Ianuarie 16.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, XXXII/1.

Orig. slav, perg.

Cu o trad. rom. din 1845 și o alta la Arh. St. Iași, CLXIV/4.

138

1491 (6999) Ianuarie 16, Suceava.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă și de o ființă și nedespărțită. Iată eu, robul stăpânului meu Iisus Hristos, Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor asculta citin-du-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Neagșa, fiica lui Giurgiu, și cu copiii ei, și iar slugile noastre Groze și fratele lui, Negrilă, și sora lor Mărușca, fiii lui Giulea și Dragotă, fiul lui Ivan, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriti, și au vândut dreapta și propria lor ocină din uricul lor drept și propriu, din uricul și din privilegiul părinților lor, Giurgiu și Giulea și Ivan, o poiană pe Tazlăul Mare, unde a fost satul anume Miceștii, însumi domniei mele pentru 120 zloți tătărești.

Și am plătit eu, domnia mea, toți acești 120 zloți în mâna Neagșei, fiica lui Giurgiu și a copiilor ei și în mâna lui Groze și a fratelui lui, Negrilă, și a surorii lor, Mărușca, fiii lui Giulea, și a lui Dragotă, fiul lui Ivan, înaintea tutu-ror boierilor noștri.

Iar întru aceea, iarăși au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră Petriman și cu surorile sale, Sofiica și Sasca, nepoții lui Oană Porca, deasemenea de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut ocina lor dreaptă din dreptul și propriul lor uric, din uricul bunicului lor, Oană Porca, pe care l-a avut el dela bunicul nostru, Alexandru voevod, o poiană tot pe Tazlăul Mare, la Pârâu, tot domniei mele pentru 460 zloți tătărești. Și am plătit domnia mea și acești 460 zloți în mâna slugii noastre Petriman și a surorilor lui Sofiica și Sasca, înaintea boierilor noștri.

Și iar întru aceea, deasemenea au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, sluga noastră Pătru, fiul lui Bălcu, și cu copiii săi, anume Isaico și Toma

și Andreica și Ioan și fiicele lui, Sora și Sofiata și Mica, deasemenea de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut <dreapta> și propria lor ocină, din uricul lor drept și propriu, un sat tot pe Tazlăul Mare, anume Floceștii, și cu moară, însumi domniei mele pentru 150 zloți tătărești.

Și am plătit domnia mea și acești 150 zloți în mâna lui Pătru și a fiilor lui, Isaico și Toma și Andreico și Ion, <și> a fiicelor lui, Sora și Sofiata și Mica, înaintea boierilor noștri.

Iar privilegiul pe care l-au avut Pătru și cu fiii săi tot dela noi de mărturie că au avut ei un privilegiu pentru acest sat anume Flocești dela bunicul nostru, Alexandru voevod, și dela unchiul noștri, Iliș voevod, și Ștefan voevod <și că> aceste privilegii au ars în casa lui Rusul din Flocești, când i-a ars casa, și ei acest privilegiu pe care îl făcusem de mărturie l-au dat în mâinile noastre. Și am plătit și am întocmit domnia mea tot cum scriem mai sus, înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Domnia mea întru aceea, am binevoit cu bunăvoința noastră, cu curată și luminată inimă și cu toată bunăvoia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim și să împuternicim sfânta noastră mănăstire dela Tazlăul Mare, care este la gura Piștoasei, unde este hramul nașterea preasfintei curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, și unde este egumen rugătorul nostru chir popa Timoftei, și am făcut pentru pomenirea sfântărilor înaintași și părinți ai noștri, și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea doamnei noastre Maria, și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, și am dat acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Tazlăul Mare, care este la gura Piștoasei, această poiană mai sus scrisă, care este pe Tazlăul Mare, unde a fost satul anume Miceștii și iarăși cealaltă poiană tot pe Tazlăul Mare, pe Pârâu, și încă și acest sat anume Floceștii și cu moară tot pe Tazlăul Mare, ca să fie acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Tazlăul Mare, care este la gura Piștoasei, uric dela noi și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Și încă am dat în mâna rugătorului nostru egumen chir popa Timoftei dela această sfântă mănăstire a noastră și acest privilegiu pe care l-a dat în mâna noastră Pătru, fiul lui Belco și cu copiii săi.

Iar hotarul acestor poieni mai sus scrise și al acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri.

Aceasta scriem. Boierii anume ¹⁾ Tăutul mare logofăt, Duma, Gangur, Dragoș vornicul, Hărmana, Iașco Hudeci, Dajboga, Ștefula pârăcalab de Hotin,

¹⁾ dela « Boierii anume » rom. în copia din ms. ca și lista boierilor.

Micotă și Rețeșa păr<călab> de Niamț, Andreica Ciortorovogo, Groze, păru <călab> de Orheiu, Ion Săcară păr<călab> de Cetatea Noao, Dinga, Clănă, mare spat<ar>, Boldur vist<ier>, Erimie mare post<elnic>, Movila pah<arnic> Frunteș stolnic, Șandrea comisul.

Din Suceava, în anul 6999 <1491> Ianuarie 16.

« Deasupra în condica »: A Tazlăului pe poiana Mirecști.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 628, f. 388—389

Copie slavă.

139

1491 (6999) Ianuarie 17, Suceava.

« Un ispisoc sârbesc dela domnul Ștefan voevod, din anul 6999, <1461>, Ghenar 16, de când sunt trecuți 312 ani, prin care au întărit stăpânirea din vechiul uric pe un sat pe Simila, unde au fost Mihaiu, din sus de Bălăce, ce a cumpărat Toader Pleșan drept 100 zloți tătărești. Iar hotarul acelu sat să fie precum au umblat din vac. »

După I. Bogdan, Dec. lui Ștefan cel Mare, I, p. 455.

140

1491 (6999) Ianuarie 17, Suceava.

Cu mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domnul țării Moldovei. Cunoscut facem cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea, sau citindu-se o vor auzi.

Iată au venit, înaintea boierilor noștri moldoveni, Dragole fata lui Dragomir, din Cobăle de a ei bună voe, de nimeni silită, nici asuprită, și a vândut a sa dreaptă ocină dintr'al său drept uric, din uricul tatălui său, Dragomir, un sat pe Cobăle anume Călinești, unde a fost casa tatălui său, Dragomir. Și l-au vândut acel sat credinciosului nostru boer, pan Cozma ușariu, drept 140 zloți tătărești.

Și s'au sculat dumnealui Cozma ușariu și a plătit toți acei de mai sus scriși bani, 140 zloți tătărești, în mănile Dragolii, fetii lui Dragomir, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând a lor bună învoială și tocmală și plată deplină, de asemenea și de la noi am dat și am întărit dumisali Cozmii ușariu pe acel de mai sus zis sat pe Cobăle, anume Călineștii unde a fost casa tatălui său, lui Dragomir, ca să-i fie lui de la noi uric și cu tot venitul, lui și feciorilor lui și nepoților și strănepoților lui și la tot neamul lui, ce se va alege mai aproape, nestrictat niciodată, în veci.

Iar hotarul acelu de mai sus sat să fie despre toate părțile după hotarul vechi, pe unde au umblat din veac.

Însă dresurile ce a avut Dragomir pe acel sat, ce l-a cumpărat Cozma ușariu, acele dresuri sunt în mănile lui Petru și a lui Ioan din Ceretăeni.

Spre aceasta este credința domniei mele mai sus scrise, Ștefan voievozi și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan voevod, și credința boierilor noștri moldoveni: credința pan Duma, credința pan Gangur, credința pan Dragoș vornic, credința pan Hărman credința, pan Iașco Gudici, credința pan Dajbog, credința pan Șteful al Hotinului, credința pan Micotă și pan Răteș, părcălabii Neamțului, credința pan Ciortorovschi, credința pan Grozea părcălabul Orheiului, credința pan Secara, părcălabul Cetății Noi credința pan Dinga, credința pan Clănău spătar, credința pan Boldur vistiernic, credința pan Eremia postelnic, credința pan Moghila ceașnicul, credința pan Frunteș stolnicul, credința pan Șandrea comisul și credința boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după a noastră viață, cine va fi domnul țării Moldovei, din fiii și neamul nostru, sau pe cine dumnezeu va alege a fi domn, acela să nu strice a noastră danie și întăritură, ci mai mult să-i dea și să-i întărească, pentru că și noi am dat și am întărit lui, pentru a sa dreaptă slujbă și pentru că el a cumpărat cu ai săi drepti bani.

Iar pentru mai mare putere și tărie acelor de mai sus scrise, poruncit-am credinciosului nostru boer, Tăutul logofăt, să scrie și a noastră pecete să o lege cătră această carte a noastră.

A scris Ion diac, în Suceava, la anul 6999 <1491>, în luna Ianuarie 17.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 271—272.

141

1491 (6999) Ianuarie 17, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni Dragole, fiica lui Dragomir dela Cobăle, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut ocina sa dreaptă, din uricul tatălui ei, Dragomir, un sat anume Ceretiani la Cobăle. Și a vândut acest sat slugilor noastre, Petrea și fratelui lui, Ion, pentru 133 zloți tătărești, pe care sat îl cumpărase tatăl ei, Dragomir, dela Mărușca, femeia lui Ciomalău dela Cobăle.

Și s'au sculat slugile noastre, Petrea și fratele lui, Ion și au plătit toți acești bani mai sus scriși, 133 zloți, în mâna Dragolei, fiica lui Dragomir dela Cobăle, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi, văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre, Petrea și fratele lui, Ion, acest sat mai înainte spus, anume Cerătianii la Cobăle, să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor deopotrivă și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie începând dela capătul iazului heleșteului și peste câmp la stâlp, de aici peste câmp la stejarul mare, iar dela stejar pe deal peste dumbravă până la bucovină, dela bucovină la vârful Hlabnicului și înapoi pe deal până la același iaz¹⁾. Acesta este tot hotarul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful de Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Grozea pârcălabi de Orhei, credința panului Secară de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Mohila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, <credința panului Șandru> comis, și credința tuturor boierilor <noștri> ¹⁾ moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri <sau din neamul nostru, sau iar pe ori cine> ²⁾ îl va alege <dumnezeu> ²⁾ să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania <și întărirea> ²⁾ noastră, ci să le întărească și să le împuternicească <pen'rucă le-am dat> ²⁾ și le-am întărit pentru slujba lor dreaptă și pen'rucă și-au cumpărat pe banii lor dreapți.

Iar pentru mai mare <putere> ¹⁾ și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Ion la Suceava, în anul 6999 <1491> luna Ianuarie 17.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 15.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

142

1491 (6999) Februarie 26, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, slugile noastre, Stanciul Starostescul și frații lui, Ivanco și Isaico, fiii lui Fedea Stărostescul, nepoții lui Mihul Starostiei și ai lui Giurgiu dela Frătăuți, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut ocina lor dreaptă, din uricul lor drept, din uricul bunicului lor Giurgiu dela

¹⁾ loc ilizibil în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

Frătăuți, două sate pe Nistru, unul anume Drislivoe, iar celălalt unde a fost Nosco. Această au vândut slugilor noastre, pan Purece spătar și fratelui lui, Ivanco Tolocico și surorii lor, Oliușca, și nepoților lor de frate, Danciul și Petriman, fiii lui Ivanco gumelnic ¹⁾ și nepoților lor de soră, Mihăilaș și Copaci, fiii Vasilisii, pentru 150 zloți tătărești.

Și s'au sculat slugile noastre, pan Purece spătar și fratele lui, Ivanco Tolocico și sora lor Oliușca și nepoții lor de frate, Danciul și Petriman, și nepoții lor de soră, Mihăilaș și Copaci, și au plătit toți acești 150 zloți, în mâna lui Stanciul Stărostescul și a fraților lui, Ivanco și Isaico, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeala și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre, pan Purece spătar și fratele lui, Ivanco Tolocico și sora lor Oliușca, și nepoților lor de frate, Danciul și Petriman, și nepoților lor de soră, Mihăilaș și Copaci, aceste două sate pe Nistru mai sus spuse, anume: Drislivoe și unde a fost Nosco, să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cui li se va alege cel mai de aproape neclintit, niciodată în veci.

Și iar în același ceas s'a sculat tot înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, sluga noastră Ivanco Tolocico, de bună voia lui și a vândut a cincea parte din aceste două sate, Drislivoe și unde a fost Nosco, care a cincea parte a căzut în partea lui. Și a vândut fratelui său, slugii noastre, pan Purece spătar, pentru 30 zloți tătărești. Și a plătit pan Purece spătar și acești 30 zloți în mâna fratelui său Ivanco Tolocico, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci și noi, deasemenea, după buna voia lor și dela noi am dat și am întărit slugii noastre pan Purece spătar, și această a cincea parte din aceste două sate, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, însă deosebit de sora lui, Oliușca, și de nepoții lui de frate, Danciul și Petriman, fiii lui Ivanco gumelnic și de nepoții lui de soră, Mihăilaș și Copaci, fiii Vasilisii, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor două sate mai sus scrise să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Dajbog, credința panului Iațco Hudici, credința panului Șteful dela Hotin, credința panului Micotă, și a panului Rețeș parcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Grozea dela Orhei,

¹⁾ « clucer de arie ».

credința panului Secară dela Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldor vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Șandru comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit pentru dreapta lor slujbă și pentru că și-a cumpărat cu banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader diac la Suceava, în anul 6999 <1491> luna Februarie 26 zile.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 139.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu două traduceri rom., una din 1794 Octombrie 10, cealaltă din 1865 Octombrie 15.

143

1491 (6999) Martie 9.

Let 6999 <1491> Mart. 9.

Ștefan voevoda, pe satul Crăeștii pe Răbrice.

Venit-au, înainte noastră și înainte boierilor noștri, Iliana fata lui Moiseiu, nepoata popii Micului, de a lor bună voia au vândut a sa driaptă ocină și moșie, satul anume Crăeștii pe Răbrice, aceasta au vândut-o preutesii popii Petrii, drept 100 de zloți, și au plătit toți bani deplin, acea 100 de zloți, în mâinile Ilenii, fetii lui Moiseiu, înainte noastră și înainte boierilor noștri. Și diresile ce au avut pre acestu sat, dela unchiul nostru Ilieș vodă, li-au dat în mâinile ei.

Și noi, dacă am vădzut a lor de bună voia și deplin plată, noi încă am dat și am întărit ca să-i fie dela domnie me driaptă ocină și moșie și uric de întăritură cu tot vinitul, în veci. Iar hotarul acestui sat Crăești ca să fie din toate părțile pe hotarale cele vechi, pe unde de veci au înblat. Accasta.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 629, f. 19.

Trad. rom. din prima jumătate a sec. XVIII.

144

1491 (6999) Aprilie 20, Suceava.

<Deasemenea> ¹⁾ Ștefan voevod domn al țării Moldovei. Am dat și am miluit și am întărit și am împuternicit sfintei noastre mânăstiri, pe care am

¹⁾ Cuvânt adaus de trad. din condică, arătând că înainte a fost alt act al lui Ștefan cel Mare.

făcut-o la Tazlăul Mare, trei sate din satele noastre drepte domnești anume <Zăneștii și Stolnicii> ¹⁾ și Faurii, mai jos de gura Cracăului, care aceste sate au fost din ocolul curților noastre de la Piatra, ca să fie sfintei noastre mănăstiri dela Tazlău, unde este hramul nașterii preasfintei și curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioarei Maria <și> ²⁾ unde este rugătorul nostru chir popa Timothei și cu tot venitul și cu morile la Stolnici pe Bistrița și cu ștezele și cu gârlele.

Și iarăși am dat și am miluit domnia mea sfintei noastre mănăstiri mai sus scrise Tazlău cu un sat anume Bureștii pe Siret, unde se numește Fundul, care acest sat Bureștii a fost ascultător de curțile dela Bacău și cu loc de prisacă peste Siret, în pustie, unde se cheamă Mănăstirea și cu bălțile la Siret, să fie sfintei noastre mănăstiri mai sus scrise a Tazlăului și cu tot venitul, dela noi uric, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise pe Bistrița, să fie din toate părțile după hotarele vechi, pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan Vlad și credința boierilor noștri. Aceasta scriem.

Din Suceava, anul 6999 <1491> Aprilie 20.

«Boiarii anume: Tăutul *mare* logofăt, Duma, Gangur, Dragoș vornic, Hrămana, Iațco Hudociu și Dajboga și Ștefula *de Hotin* Micota și Rețeșa *par<călabi> de Niamțu*, Ciortorovsco și Grozia *păr<călab> de Orhei*, Ion Săcară *păr<călab> de Cetatea Nouă*, Dinga, Clănău *spăt<ar>* Boldur *mare vist<ier>*, Erimie *mare post<elnic>*, Mohila *pah<arnic>*, Frunteș stolnicul, Șendre comisul.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 628, f. 544—545.

Copie slavă.

145

1491 (6999) Octombrie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Nastea, fiica lui Ivan Bâzdăg, de bună voia ei nesilită de nimeni, nici asuprită, și a dat vărului ei, sluga noastră Balșe, un sat pe Podraga, anume Drăgușanii, puțin mai sus de iazul lui Milea, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi, văzând buna lor voie și dania pe care ea i-a dat-o toată cu bună voia ei, noi deasemeni dela noi am dat și am întărit slugii noastre, Balșe, acest

¹⁾ loc alb în copie, satele adause după un rez. grecesc al doc.

²⁾ omis în copie.

sat mai înainte spus pe Podraga, anume Drăgușanii, puțin mai sus de iazul lui Milea, să-i fie dela noi uric cu tot venitul lui și <copiilor> ¹⁾ lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Mușat pârcălab de Hotin, credința panului Micotă și <a panului> Reșeș pârcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Secară de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Șandru comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre Moldova, dintre copiii noștri, sau din <neamul> ¹⁾ nostru, sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela <să nu clinească> ¹⁾ dania și întărirea <noastră> ¹⁾, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă <i-am dat și> ¹⁾ i-am întărit pentru dreapta lui slujbă și pentrucă ea i-a dat <de bună voia ei> ¹⁾.

<Iar pentru> ¹⁾ mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mătieș diac la Suceava, în anul 6999 <1491> luna Octombrie 15.

Arh. St. Buc., Peceți nr. 140.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

146

1491 (6999) Octombrie 15.

Pe satul Cernica pe Berheci.

Let 6999 <1491> Octomvrie 15.

Ștefan vod<ă>. Facem știre tuturor cui să cade a ști, că iată au venit, înaintea domniei mele și denaintea boierilor noștri moldovenești, mari și mici, Nastia și soru-sa Marta, fetele Magdii ²⁾ și cu a lor nepoți, cu Coste și cu Gane toți nepoții popii lui Filip, de a lor bună voce, ș'au vândut a lor driaptă ocină și moșia dintru a lor drept uric, din uric dela moșul lor, popa Filip, ce-au avut

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ « Magdinii », așa în text.

el dela moșul nostru, dela Alexandru vod<ă>, un sat pe Barhiaciu, anume Cernica. Acel sat l-au vândut ei slugii noastre, lui Marco spătariul, dreptu 160 arginț<i> tătărăști.

Și s'au sculat sluga noastră, dumnalui Marco spăt. ș'au plătit toți acei bani mai sus scriși, 160 arginți, în mâinile Nastii și a surori-sa Martii și a nepoților lor, Coste și Gane, denainte noastră.

Deci și noi, vădzind între dânșii bună voire și tocmeală și deplin plată, dela domnia mia încăș i-am dat și i-am întărit slugii noastre, dumisale lui Marco spăt., pe acel sat mai sus scris la Berhiaciu, anume Cernica, ca să-i fie lui dela noi uric cu tot vinitul, lui și fiilor săi și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și a tot niamul său ce să va alege mai de aproape, neclintit, *nestrical* niciodănăoară, în véci.

Iară hotarul acelu sat ca să fie din hotarul Româneștilor până la hotarul Istovăiaștilor, iară dispre alte părți ca să fie după bătrânele hotară, după-cum din veacu s'au ojavăit.

Și cătră aceasta este credința domnii mele mai sus numit Ștefan voevoda și credința a preiubiți fii domnii mele și credința tuturor boiarilor noștri: Alexandru beizade, Bôgdan-Vlad beizade, Tăutul *mare log<o>f<ă>t*, Dume, Gangur, Boldur *mare vor<nic>*, Hărman păr<călab> de Hotin, Hudeciu păr<călab> de Hotin, Erimie *mare post<elnic>*, Mohila pah<arnic> Dajboga păr<călab> de Hotin, Mușat păr<călab>, Micotă păr<călab> de Niamț, Reșeș păr<călab> de Niamțu. Ciortorov<s>chi păr<călab> <de> *Çetatea Nouă*, Săcară păr<călab> <de> *Çetatea Nouă*, Dinga <vor<nic>, Clănău spat<ar>, Isac vist<ier>, Fruntes stol<nic>, Șandre comisul.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 629, f. 12 v-13.

Trad. rom. din prima jumătate a sec. XVIII.

147

1491 (6999) Octombrie 15.

6999 <1491>, Octombrie 15. Suret di pi ispisoc sârbesc dela Ștefan v<oe>-vod, — tălmăcit de Evloghie, — întăritor lui One Teliagă și fimei sale, Mușă, a trie parti di sat de Ruptura pe Berheciu, parte din gios, și cu loc de moară în Berheciu, ci au cumpărat di la Nastasie și sora ei, Marta, fetile Magdei, drept 50 zloț<i> tătărăști .

După M. Costăchescu. Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 151.
Rezumat rom.

148

1491 (6999) Octombrie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi

citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră, Duma, fiul lui Manea, dela obârșia Ialanului, și nepoții lui de soră, Dragotă Cremene și Țintea, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept, un sat la obârșia Ialanului, anume Măneștii, unde a fost casa tatălui lor, Manea, și mănăstirea, unde lovește pârâul din deal în pădurea lor. Și au vândut acest sat și această mănăstire slugei noastre Pătru Selișteanul pentru 75 zloți tătărești.

Și a plătit Pătru Selișteanul toți acești 75 zloți în mâna lui Duma, fiul lui Manea, și în mâna nepoților lui de soră, Dragotă Cremene și Țintea, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi, văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre Pătru Seliștenul acest sat mai înainte spus, la obârșia Ialanului, anume Măneștii, și mănăstirea unde lovește pârâul din deal în pădurea lor, să-i fie uric dela noi și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine li se va alege cel mai de aporape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat și al acestei mănăstiri să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Dajbog, credința panului Mușat pârăcalab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârăcalabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Secară de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac, credința panului Eremia postelnic, <credința panului Moghilă ceașnic>, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Șandru comis, și credința tuturor <boierilor noștri moldoveni>, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania noastră ci să-i întărească și să-i împuternicească pentru că i-am dat și i-am întărit <pentru> slujba lui și pentru că și-a cumpărat pe banii săi drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader la Suceava, în anul 6999 <1491> Octombrie 15.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 466—467.

Orig. slav. perg., pecete lipsă.

1491 (6999) Octombrie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Greaca, fiica lui Tatul Herlic, de bună voia sa, nesilită de nimeni, nici asuprită, și a vândut ocina sa dreaptă, din uricul său drept, jumătate din satul dela gura Oarbicului, partea de sus, dela pârâu în sus. Și a vândut această jumătate de sat însumi domniei mele pentru 100 zloți tătărești.

Și au plătit domnia mea deplin toți acești 100 zloți tătărești în mâna Greacăi, fiica lui Tatul Herlic înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Iar hotarul acestei jumătăți mai înainte spuse din satul dela gura Oarbicului, partea de sus, dela pârâu în sus, să fie începând din partea de jos, dela gura Oarbicului deacurmezișul la Bistrița și în sus la bucovină iar din partea de sus dela comoara lui Urlat deacurmezișul la Bistrița și de aici deacurmezișul la făget. Acesta este tot hotarul.

Și după ce am plătit domnia mea tot deplin, domnia mea întru aceea am binevoit cu bunăvoința noastră și cu curată și luminată inimă și cu toată bunăvoia noastră <și> cu ajutorul lui Dumnezeu, ca să întărim și să împuternicim sfânta noastră mănăstire dela Tazlău, unde este hramul nașterea preasfintei, curatei și preabinecuvântatei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, și unde este egumen rugătorul nostru chir popa Timoftei. Și am dat acestei sfinte mănăstiri a noastre această jumătate din satul dela gura Oarbicului, partea de sus, dela pârâu în sus, ca să fie dela noi acestei sfinte mănăstiri a noastre uric, cu tot venitul, neclintit niciodată în veți.

Și încă am dat și am întărit acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Tazlău și braniștea care este în jurul mănăstirii începând, dela obârșia Nichidului, dela poiana care se cheamă Poiana Pintenului și în jos pe Nichid, până la glod și dela glod drept la deal la vârful dealului dela Racila și pe deal în jos până la houri, unde au fost viile, iar de aici înapoi pe acelaș deal în jos până la Runcul lui Bozie, iar de aici drept peste izvorul Tazlăului și la gura Frumoasa Mare și pe Frumoasa Mare în sus până la runc, care este la obârșia Frumoasei-mari, de aici drept la vârful dealului, care se cheamă Sihla Geamirei, de aici în sus pe deal până la răchitiș, iar dela răchitiș deasemeni în sus pe acelaș deal până la obârșia Nichidului, la poiana ce se cheamă Poiana Pintenului, de unde au început întâi. Acesta este tot hotarul acestei braniști mai sus scrise.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri. Aceasta scriem.

Suceava, în anul 6999 <1491> Octombrie 15.

Arh. St. Buc., Condica Asachi ms. 628, f. 391—391 v.

Copie slavă.

Trad. rom. în ms. 629, f. 14.

1491 (6999) Octombrie 15, Suceava.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sârbie dela Ștefan v<oe>vod Bătrânul, domn țării Mold<o>v<ei>, seris de Toader diiac în Suceavă din leat 6999 <1491>, Oct<om>v<rie> 15.

Înștiințare facem prin această cartea noastră, tuturor cui o vor vidé, sau o vor auzi citindu-se, că viind, înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri a Moldovei, rugătoriu nostru chir popa Grigorie arhimandrit, <egumenul> mănăstirii Bistriții, undi este hramul adormirea pre sfintei de d<u>mnezeu născătoarei, și cu toți în H<risto>s frații ce sânt petrecători acolo, de nime săliți nici nevoiți, din drept uricul măn<ă>stirii au vândut trii sate, care aceste trii sate au fost date aceștii sfintei măn<ă>stiri de giupănul Negre, din drept uricul lui și din ispisoc ce l-au avut el de la moșul nostru, de la Alexandru v<oe>vod, anume Cârstoi, pe Racova, unde au fost Pătru, feciorul Cârstei alt sat anume Bilcarii, tot pe Racova, unde au fost Oană, fratele lui Pătru, și al treile sat anume Curteștii tot pe Racova, unde au fost ficiorul lui Naneș. Și aceste trei sate le-au vândut domnii mele drept doaă sute zloți tătărești; cum și ipisocul, ce le-au avut această sfântă măn<ă>stire a Bistriții, pe aceste de mai sus arătările trei sate, de la moșul nostru Alexandru vovod, numitul popa Grigorie arhimandrit și cu toți în H<ristro>s frații a aceștii măn<ă>stiri, încă l-au dat în mâinile a domnii mele.

Dup<ă> aceasta au mai venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Drăgălina și cu soru-sa Marușca, fetile a Cozmii Streșină, și nepoții lor: Ion și cu soru-sa Măriia, fii Mihului, toți nepoți a lui Fiere, și iarăș de buna voia lor, de nime săliți nici asupriți, ș'au vândut dreaptă ocina lor din drept uricul lor, din uricul a moșilor lor, a lui Fire și a lui Pătru și a Cozmii Streșină, un sat pe Racova, anume Fereștii, unde au fost casăle a moșilor lor, a lui Fire și a lui Pătru și a Cozmii Streșină, și acest sat l-au vândut iarăș domnii mele, drept una sută zloiți tătărești; cum și ispisocul ce l-au avut moșii lor Fire și Pătru și Cozma Streșină pe acest sat de la unchii noștri, de la Ilieși și de la Ștefan v<oe>vozi, când au fost încă în viață, încă l-au dat în mâna domnii mele.

Dup<ă> aceia au mai venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, popa Băilă din Vaslui cu săminția lui. . . și cu soru-sa Niacșa, fii a lui Băilă celui bătrân, și iarăș de buna voia lor, de nime săliți nici asupriți, ș'au vândut driaptă ocina lor din drept uricul lor, din uricul a tatălui lor, a lui Băilă celui bătrân un sat pe Racova anume Păuceștii, unde au fost Păuca cel bătrân, și acest sat l-au vândut iarăș domnii mele, drept cinci zeci zloți tătărești.

Dup<ă> aceia au mai venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Groază Rnhat, ficiorul lui Oanăș Ungurianul, fratele lui Feriz beg, și iarăș de buna voia lui, de nime sălit nici asuprit, ș'au vândut driaptă ocina lui din uricu tătânis-ău, a lui Oanăș Ungurianul, un sat pe Racova anume

Rohații, unde au fost casa tătăni-său, a lui Oanăș Ungurianul, și acest sat l-au vândut iarăș domnii mele, drept cincizeci zloți tătărești, cum și ispisocol ce l-au avut tată-său Oanăș Ungurianul, pe acest sat, de la unchii noștri, de la Ilieș și Ștefan voievozi, încă l-au dat în mâna noastră.

Dup<ă> aceea au mai venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, sluga noastră Toader Hasnăș, și iarăș de buna voia lui, de nime sălit nici asuprit ș'au vândut driapta ocina lui din drept uricul lui din uricul a moșului său, ficiorul lui Hasnăș, și din ispisocol ce l-au avut el dela moșul nostru, dela Alexandru voevod, doaă sate pe Bărlad, din sus de târgul nostru de Vaslui, anume Băltenii, în gura Stebnicului, și de iastă parte de Bărlad, Delenii, și o săliște anume Micleștii, care aceste doaă sate și această siliște li-au vândut iarăș domnii mele, drept doaă sute patruzeci zloți tătărești, cum și ispisocol, ce l-au avut moșul său, ficiorul lui Hasnăș, de la moșul nostru, de la Alexandru v<oe>vod, pe aceste sate, încă l-au dat în mâna noastră.

Dup<ă> aceia au mai venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Nastea și soru-sa Sofiica, fetile lui Ștețu Dămăcușescul, nepoatile a lui Dămăcuș stol<ni>c, și de buna voia lor, de nime sălitate nici asuprite, ș'au vândut driaptă ocina lor din drept uricul lor, din uricul a moșului lor, a lui Dămăcuș stol<ni>c, ce l-au avut el de la moșul nostru, de la Alexandru v<oe>vod, un sat pe Bărlad, din sus de Vaslui, anume Măreșenii, unde au fost Mareș giudele și l-au vândut domnii mele drept șeptizeci zloți tătărești.

Dup<ă> aceia au mai venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Costeia Părăș și soru-sa Drăghița, fii Armancăi, și niamurile lor: Toader și surorile lui Sasca și Parasca și Docica, fii Anușcăi, toți nepoți a lui Ștefan Mesehnea, și de buna voia lor, de nime săliți nici asupriți ș'au vândut driaptă ocina lor din dreptul uricul lor, din uricul a moșului lor, a lui Ștefan Mesehne, un sat din sus de Vaslui, în dumbravă, unde au fost casa a moșului lor, a lui Ștefan Mesehne, și l-au vândut iarăș domnii mele, drept cincizeci zloți tătărești.

Dup<ă> aceia deasemeni au venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Anna și surorile ei: Marușca și Armanca, fetile Dobrii, nepoatele lui Brudur, și de buna voia lor, de nime sălitate nici asuprite, ș'au vândut driaptă ocina lor din drept uricul lor, din uricul a moșului lor, a lui Brudur, ce l-au avut el de la moșul nostru, dela Alexandru v<oe>vod, doaă sate pe Vaslui, din sus de târgul Vasluiului, anume Brudureștii, unde au fost satul a lui Drăgoi și a Tomii, și l-au vândut iarăș domnii mele, drept una sută zloți tătărești.

Dup<ă> aceia au mai venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștrii Ionașcu, ficiorul Jorăi, nepot Giurgii Răspopă, și de buna voia lui, de nime sălit nici asuprit, ș'au vândut driaptă ocina lui din uricul a moșului lui, a Giurgii Răspopă, un sat anume Mărățaii pe Vaslui, iar numile satului acestuia cel vechiu au fost Prinosa, și l-au vândut iarăș d<co>mnii mele, drept șeptizeci zloți tătărești.

După aceea au mai venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Nastea, fata Anușcăi, nepoată a lui Ioanu Curiac, și de a li buna voia, de nime sălită nici asuprită, ș'au vândut drepte ocinile ei din drept uricul ei, dooă sate între Crasna și între Bărlad, anume Filipeștii și mai din gios de acest sat într'acelaș hotar Săcuenii, unde au fost Stanciul Săcuiul, și lăe-au vândut iarăș domnii mele drept șezzeci zloți tătărești.

După aceea deasemeni au mai venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, sluga noastră Șteful și cu soru-sa Mărina, fii Marușcăi, nepoți ai lui Șteful Giumătate și niamurile lor, . . . și frații lui Bila și Oance, ficiorii Mărinii, nepoții a lui Giurge Giumătate, și nepoata lor Mărina, fata Măndrii, și nepotul ei de frate Sile și soru-sa Donia, fii Fedorii. . . . nepoții lui Oană Giumătate, și de buna voia lor, de nime săliți nici asupriți, ș'au vândut driaptă ocina lor din uricul moșului lor a lui Oană Giumătate, din ispisoc ce l-au avut el dela moșul nostru, dela Alexandru vœvod, un sat pe Bărlad, din gios de târgul Vasluiului, tot cu toate cuturile, unde au fost Balosinăuții, și l-au vândut iarăș domnii mele, drept cinci sute zloți tătărești.

Deci domniia me, sculându-ne, am plătit toți deplin acești de mai sus arătați bani, în sumă de una miia patru sute și nouăzeci zloți tătărești, tot cu bani gata, după cum și mai sus arătăm, denaintea tuturor boerilor noștri. Și plătind domniia me tot deplin, ni-am sculat și am întors și am spus și am lipit toate aceste de mai sus numitele sate și siliști cătră târgul nostru Vasluiului, și să fie domnii mele uric cu tot venitul și fiilor domnii mele și nepoților, strănepoților, prăstrănepoților și la tot niamul domnii mele, nestrămutat nici odinioară, în veci.

Apoi iarăș domnie me am socotit și am miluit pe șoltuzii și părgarii și pre toți camenii cei săraci din târgul Vasluiului, și li-am întărit obiceiul cel vechiu, precum că nici un om dintr'ășii, din carii au lăcuința lor acolo, în Vasluiu, nici cât de puțină vamă să nu aibă a plăti acolo în târgul Vasluiului, nici de la un feliu de aleșveris, fără numai să plătească acii carii vor duce pește în târgu, adică de la o majă un pește, și de la o căruță iarăș un pește, iar mai mult nimică.

Iar apoi hotarul târgului nostru a Vasluiului și celorlalte tuturor satelor și sileștelor: începând din malul Racovei de la o movilă săpată ci este în gura fântăanii, din giosul Tărcovei apoi peste câmpu la dial la capul rădiului Păuceștilor, la un stejar însămnat și o movilă săpată lângă acestaș stejar: și apoi rădiul în sus, pe deasupra dialului și peste drum la un stejar mare, ce este buor într'ănsul; deacole pe margine rădiului, pe deasupra luncii la un stejar teșit și iarăș buor pe dănsul și movila săpată lângă dănsul; deacole de la mijlocul rădiului până la drumul Pietreștilor la un frasin ci este iarăș într'ănsul buor și movila săpată lângă dănsul.

Di acole iarăș prin mijlocul rădiului pe drumul Coșeștilor, și apoi drumul în margine rădiului, la doi stejari cu bouri și movilă săpată în vârvul dialului,

de cătră Stebnic lângă Cosești; di acole drept printre stejari și peste heleșteul Stebnicului în marginea iazului aceluia, la movila săpată, în gura zăpodiei, apoi zăpodie la dial, la movila săpată; diacole peste rădiu, la costișe, la un stejar însămnat și apoi la margine luncii, la un ulmu mic, apoi peste luncă la un stejar însămnat, ci este în malul Bărladului, apoi la Bărlad în dreptul Fântăni Stanciului, și apoi Bărladul în gios până în dreptul gurii pârăului Telejinii, și apoi peste Bărlad, în malul Bărladului, la movila săpată; di acole peste drumul cel mare la dial, la movila săpată ci este din gios de Hodcești; deacole la dial unde au fost vie cea veche, la movila cea săpată; deacole prin dumbravă până în capătul rădiului celui lungu, până într'un stejar însămnat; apoi prin rădiu și în margine rădiului despre Portari, până la un frasin însămnat; dela frasinul acesta la movila săpată, di acole dealul în gios la movila săpată, apoi prin rădiu și prin zăpodie la dial, la movila săpată; di acole peste câmpu și peste pârăul Sărății la dial, la ruptură și la movila săpată lângă drum; și apoi apucă drumul la movila săpată ci-i în malul Vasluiului.

Și apoi apucă Vasluiul în gios până din gios de un păr, apoi trece Vasluiul la movila săpată în malul Vasluiului, apoi drept la dialul cel mare, la movila săpată ci-i din gios de Grumăzești, și apoi peste zăpodie la dial, la movila săpată lângă drum, și apoi apucă drumul la pădure, și apoi pădure în gios, și din gios de pădure în capul dumbrăvii, în dreptul pădurii, la movila săpată, și apoi în gios piste zăpodie și piste drumul ci merge dela Vasluiu la Huși, și piste câmpu la dial, la movila săpată ce să numește Movila a lui Băloș Ciuteș.

Di acole piste câmpu și piste trii zăpodii, la dial, la movila săpată ci este în dreptul Filipeștilor, și apoi dialul în gios la movila săpată; di acole piste zăpodie la dial, la un stejar însămnat, dela stejarul acesta la vârvul dialului, la movila cea mare ci este săpată în vârvul ei; di acole întorcându-se spre Bărlad și peste pârău ce se numește al Săcuiului la movila săpată din gios de sălește Săcuenilor; di acole peste câmp la movila săpată, di acole tot peste câmp și peste drumul cel mare în malul Bărladului, la movila săpată, apoi Bărladul în gios până din gios de gura pârăului ce se numește al Săcuiului, și apoi peste Bărlad, în malul Bărladului, la movila săpată; di acole drept peste luncă și peste drumul puțin din gios de stălpul Oprii și apoi la vârfu dialului ce să numește Osoi, la un stejar însămnat și movila săpată.

Apoi intră în pădure și apoi dialul prin pădure și piste drumul ce vine dela Dele la Lipovăți până la un și apoi iar apucă dialul prin pădure, pe diasupra Bilavăi, tocma la vârvul dialului Orgoștilor, și apucă iarăș dialul și pădure la Runcu, și apoi peste vârvul Horleletii la Stebnic . . . și tot pe deasupra dealului, pe din sus de Fântăna Blidarilor, la capul cel din sus a Runcului în vârvul dialului, și apoi în margine pădurii din gios de fântăna unde este o salce peste Racova la gura fântăni . . . la movila săpată
 din giosul Tărcovei, de unde am început. Atâta

este tot hotarul a târgului nostru a Vasluiului și tuturor acestor de mai sus numiitelor sate.

Și spre aceasta este credința a mai sus numitei domnii mele Ștefan v<oe>vod, și credința a pre iubiților fii a domnii mele: Alexandru și Bogdan-Vlad și credința a tuturor boierilor noștri a Moldovei, a mari și mici.

Și spre mai mare tăria și întăritura tuturor acestor de mai sus scrise, am porocit credincios boierului nostru, giupănului Tăutul logof<ă>t, să scriia și la această adevărată carte a noastră pecetea noastră să lege.

De pe sârbie pe limba moldoveniască, am tălmăcit la anul 1810 Noemv<rie> 25 cliucer Pavel Debrit

Acad. R.P.R., LX/12.

Trad. rom. și o altă trad. rom. la Arh. St. Iași, CDXXXIV/1.

151

1491 (6999) Octombrie 16. Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan vovod, domn al țării Moldovei. Faceam cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe aceste adevărate slugi ale noastre, Neagoe Orbescul și fratele lui, Calin și nepoții lor de frate, Dedco și Vlad și sora lor, Neagoslava, fiii lui Vlad Orbescul, i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit în țara noastră, în Moldova, ocina lor dreaptă, satele anume Răspopii și Iliestii pe Soholui și Cățeleștii pe Covurlui. Toate aceste mai sus scrise să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul, lor, la fel și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise, să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi, Ștefan vovod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Dajbog, credința panului Hudici, credința panului Șteful, credința panului Mușat dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș, pârčălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Secară dela Cetatea Nouă, credința panului Dingă, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn

al țării noastre Moldova acela să nu le clinească dania și întărirea noastră ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit pentru dreapta și credincioasa lor slujbă și pentru că le este ocina dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de aceasta carte a noastră.

A scris Toader, la Suceava, în anul 6999 <1491> Octombrie 16.

După M. Costăchescu. Doc. Moldovenesti dela Ștefan cel Mare, pg. 152—153.

152

1491 (6999) Octombrie 31, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri moldoveni sluga noastră, Oană Zeamă și surorile lui, Vasilica și Armeanca și Neagșa fiii lui Dragoș Zeamă dela Zeletin, de bună voia lor nesiliți de nimeni și nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept, din uricul tatălui lor, Dragoș Zeamă, pe care l-a avut el dela bunicul nostru, dela Alexandru voevod, două sate pe Perecichiu, anume Hințeștii și mai jos de acesta, unde a fost Neagșa Taurul. Acestea le-a vândut domniei mele, pentru 160 zloți tătărești.

Și m'am ridicat domnia mea și am plătit toți acești bani, 160 zloți tătărești, în mânele slugii noastre, Oană Zeamă și a surorilor lui, Vasilca și Armeanca și Neagșa, fiii lui Dragoș Zeamă dela Zeletin, înaintea tuturor boerilor noștri moldoveni.

Și după ce am plătit domniea mea totul deplin, domnia mea după aceia m'am ridicat și am miluit pe sluga noastră pan Ion Murgu, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă și i-am dat lui <dela noi> două sate, pe Perecichiu, anume Hințeștii și mai jos de acesta, unde a fost Neagșa Taurul, să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiii'or lui și nepoților lui și strănepoților <lui> și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate începând sate începând din jos, dela obârșia pârâului Hințeștilor și pe pârâu până la gura pârâului, la un stejar mare și de acolo drept la deal, până în hotarul Pleșeștilor apoi pe vârful dealului, pe hotarul Pleșeștilor, în sus până în pădure. Iar dinspre alte părți, după hotarul vechiu, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan Vlad și credința boerilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința

panului Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Mușat părcălab de Hotin, <credința> panului Micotă și a lui Rețeș părcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Secară părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dingă, credința panului Clănău spătar, credința panului <Ișac> vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Mohilă <ceășnic>, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Șandro comis și credința tuturor boierilor <noștri moldoveni și mari și> mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al <țării> noastre, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu <să fie> domn <al țării noastre>, Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împu-ternicească, pentru că i-am dat și i-am dat și i-am întărit, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mățiaș diac la Suceava, în anul 6999 <1491> Octombrie 31.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 156—157.

Orig. slav, perg.

Cu o trad. rom. la Arh. St. Buc., ms. 629, f. 16.

153

1491 (6999) Noembrie 2, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată slugă a noastră Luca Boț și pe vercele lui, Neaga și sora ei Mărina, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le-am întărit în țara noastră, Moldova, ocina lor dreaptă, două sate anume Balosineștii și Itrineștii în ținutul Neamț. Toate aceste mai sus scrise să le fie dela noi uric cu tot venitul. Inșă să lie slugii noastre Luca Boț jumătate din satul Balosinești și jumătate din Itrinești, iar verelor lui, Neaga și sora ei, Mărina, să le fie cealaltă jumătate din satul Balosinești și jumătate din Itrinești, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstră-nepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Și iarăși privilegiul pe care l-a avut bunicul lor Boț Lațco, pentru aceste sate, dela bunicul nostru, Alexandru voevod, acest privilegiu a pierit, cum ne este nouă știut și tuturor boierilor noștri moldoveni. De aceea, nimeni nici-odată să nu părăscă sau să dobândească cu vreun privilegiu peste acest pri- vilegiu al nostru, niciodată în veci.

Iar la aceasta, este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Boldur, vornic, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Mușat pârcălab de Hotin, credința panului Micotă și a <panului> Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschii, credința panului Secară de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunțeș stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine va alege Dumnezeu <să fie> domn al țării <noastre>, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru dreapta lor <slujbă și> pentrucă este ocina lor dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mățiaș diac la Suceava, în anul 6999 <1491> Noembrie 2.

După I. Bogdan, Doc. Iul Ștefan cel Mare, I, p. 491—492.

Orig. slav, perg., pecete lipsă.

154

1491 (6999) Noembrie 2, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu noi, Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni sluga noastră Avăr, fiul lui Ivan vistier, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut ocina sa dreaptă din uricul său drept, din uricul tatălui său, Ivan vistierul, un sat pe Jiravăț, anume Draghișani. Acesta l-a vândut slugii noastre Stanciul pe 200 de zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră Stanciul, a plătit toți acești bani mai sus scriși, 200 de zloți tătărești, în mâinile slugii noastre Avăr, fiul lui Ivan vistier înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând bună voia lui și toameala și plata deplină și noi deasemenea am dat și am întărit și de la noi slugii noastre, Stanciul acest sat mai sus zis, anume Drăghășani, pe Jirăvăț, să-i fie de la noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui <și strănepoților lui și răstrănepoților și întregului lui neam> sau cine se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, credința boerilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului <Boldur vornic> credința panului Herman, credința panului Hudici, credința panului Dajbog, credința <panului> Mușat, părcălab de Hotin, credința panului Micotă și al ui Reșeș părcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Secară părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința <panului> Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Ieremia postelnic, <credința panului Mobilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Șandru comis, >și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră pe cine va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, din copiii noștri sau din neamul <nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie> domn al țării noastre Moldova <acela> să nu clinească dania și întărirea noastră, <ci să> întărească și să împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit <pentru dreapta lui> slujbă, și pentru că și-a cumpărat cu banii săi drepti și adevărați.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mățiaș diac la Suceava, în anul 6999 <1491> Noembrie 2 <zile>.

Bibl. V. A. Urechia, Galați.
Orig. slav.

155

1491 (6999) Noembrie 6, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că această slugă adevărată a noastră, Mihul Pojar și sora lui, Nastea și nepotul lor de frate, Fărcea și fratele lui, Mitutelul și surorile lor, Ana și Mărina și Stanca, fiii lui Tăbuci și verii lor, Cârstea și sora lui, Anușca fiii Mărinei, toți nepoții lui Laslău Buhaicea, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le-am întărit, în țara noastră, în Moldova, dreptele lor ocine, satele, pe Cobăle, anume Săcuianii și mai sus pe Movilă, unde a fost jude Oanciu și Bogdăneștii și pe Siret, Năneștii, unde a fost jude Oancea și mai jos Rusciorii, unde a fost jude Stan și Dumbrăvița, unde a fost jude Giurgiu și pe Jijiea, sub cornariș Buhăic...¹⁾ Acestea mai sus scris să le fie, dela noi uric, cu tot venitul. Inșă să le fie în patru părți, slugii noastre, Mihul,

¹⁾ loc șters, ilizibil în orig.

Pojar, să-i fie satul anume Bogdăneștii și jumătate din judecia lui Oanciu, care este mai sus de Movilă.

Iar slugii noastre Cârstea și surorii lui, Anușca să le fie Săcuianii și deasemenea jumătate din judecia lui Oanciu; iar slugii noastre, Fărcea și fratele lui Mitutelu și surorilor lor, Ana și Mărina și Stanca să le fie Rusciorii și Dumbrăvița, unde a fost jude Giurgiu; iar Nastei, să-i fie Buhăiceanii... 1).

«Acestea toate să le fie» lor și copiilor lor și nepoșilor lor și strănepoșilor lor și răstrănepoșilor lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise să fie din toate părțile, după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Și iarăși privilegiul, pe care ei l-au avut dela bunicul nostru, dela Alexandru voevod și alt privilegiu dela unchiul nostru, dela Ștefan voevod, pe toate aceste sate mai sus scrise ei l-au pierdut, cum ne este știut nouă și tuturor boierilor noștri moldoveni. Pentru aceasta, nimeni niciodată, cu nici un privilegiu să nu pârască și nici să nu aibă câștig peste acest privilegiu al nostru, niciodată, în veci.

Iar la aceasta, este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Mușat pârçalab de Hotin, credința panului Micotă și a lui Reșeș pârçalab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Secară pârçalabi de Cetatea-Nouă, credința panului Dinga, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Mohilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră ci să le întărească și să le împu-ternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit, pentru dreapta lor slujbă și pentru că este dreapta lor ocină.

Iar pentru mai mare putere și întărire a acestor toate mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră, de această carte a noastră.

A scris Mățiaș diac, la Suceava, în anul 6999 <1491> Noembrie 6.

După M. Costăchescu, Doc. dela Ștefan cel Mare (1948), pp. 36—39.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

1) loc șters cu cerneală, ilizibil în text.

1492 (7000).

L<ea>t 7000 <1492>. A lui Costandin Rusăt vor<nic> pe Iușen<i> la Jăjie, județul Eș<i>

Io Ștefan voevoda. Adecă au vinit innainte noastră Iliana, fata lui Manole cu fetili sali și a lui Mihail ¹⁾, fetili anume: Domșa ²⁾ și Zoica, di a lor bună voc, de nimi siliti, nici asuprite, au vândut a lor driapt<ă> ocină și moșie un sat anumi Iușenii pi Jijie, în ținutul Eșilor, cu mori în apa Jijii, aceasta au vândut dumisali Grozii ³⁾ comisului, drept 160 zloți tătărăști, în mânăli acilor mai sus scris<e>.

Pentru aceasta, văzind domnie me a lor bună tocmală și plată deplin, domnie mea încă am dat și am întărit dum<i>sali comisului Grozii pi acil sat Iușenii, ca să-i fie și dila domnie me driapt<ă> ocină și moșie și uric cu tot venitul, în veci. Iar hotarul acistui sat ca să fie de toate părțile pi hotarul cil vechiu, pe undi de veci au înblat. Aceasta scriem.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 629, f. 22.

Trad. rom.

157

1492 (7000).

Suret de pre un ispisoc dela Ștefan v<oe>voda, din l<ea>t 7000 <1492>.

† Cu mila lui d<u>mnedzău, noi Ștefan v<oe>voda, domnul Țării Moldovii. Facem însămnare cu această scrisoare a noastră tuturor cine pre dânsa o va căuta, sau pre dânsa o va auzi cetind-o.

Iată acești adevărați Solomon, Stănilă, Trebeșan, Giurgiu, miluit-am pre dânsii cu deosebită a noastră milă și li-am dat lor și li-am întărit lor, intru al nostru pământ al Moldovii, a lor driaptă ocină, satul pe Tazlău anumé Nadișe, ca să le fie lor de la noi uric cu tot venitul și copiilor lor și nepoților lor și stră-nepoților lor și a tot niamul lor cine să va alegi mai de aproape, neclătit niciodănioară, în veci.

Spre aceasta este credința domnii mele cei mai sus scrisă, noi Ștefan v<oe>voda și credința preiubiților mei fii a domnii mele: Alexandru și Bogdan și Vlad și credința tuturor boerilor noștri, mari și mici boerii moldovenești.

Iar după a noastră viață cine va fi domn pământului nostru, din copchii noștri, sau din niamul nostru, sau iarăși pre cine va alegi dumnedzău să fie domnu pământului nostru Moldovii, acie să nu aibă a străca a noastră danie și întăriré, ce să aibă a întări și a milui, pentrucă noi am dat și am întărit pre a lor driaptă ocină.

¹⁾ « Mahali » în text.

²⁾ « Domșei » în text.

³⁾ « Grozisia » în text.

Iar spre mai mare tărie și întărire a tuturor ce-a, mai sus scrisă, am poruncit boierului nostru Tăutul log<o>f<ă>t să scrie și a noastră pecete să o legi cătră această scrisoare a noastră.

7271 <1763>, Iuli 22.

Ion Melega>vor. de port., mart<or>

Și cu Antohi diiac de divan am scris.

Acad. R.P.R., Cl./92.

Trad. rom. din 1763.

158

1492 (7000) Ianuarie 14, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Neaga fiica lui Alexie, nepoata lui Sin vistier, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut ocina ei dreaptă din uricul ei drept, jumătate din seliștea dela gura Mușatei, anume unde a fost Roman, partea de jos. Aceasta a vândut-o slugilor noastre, Stoian și fratelui lui Lupe, pentru 40 de zolți tătărești.

Și i-au plătit slugile noastre, Stoian și Lupe, toți acești 40 de zolți în mâinele Neagăi fiica lui Alexie, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând bună voia lor și tocmeala și plata deplină, iar noi deasemenea am dat și am întărit dela noi slugilor noastre, Stoian și fratelui lui, Lupe, această jumătate de seliște înainte spusă, la gura Mușatei, anume unde a fost Roman, partea de jos, ca să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului <lor neam>¹⁾ cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei seliști mai înainte zise, să fie din întreg hotarul jumătate și pe hotarul vechiu, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Boldor vornic, credința panului Hârman, credința panului Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful, credința panului Mușat dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș cei dela Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Secară dela Cetatea Nouă, credința panului Dingă, credința panului Clănău spătar, credința panului Isaac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Șandru comis <și credința ¹⁾ tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării

¹⁾ loc șters ilizibil în orig.

noastre, Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru slujba lor dreaptă și pentrucă și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetia noastră de această carte a noastră.

A scris Toader diac în Suceava, în anul 7000 ¹⁾ <1492> Ianuarie 14.

Acad. R.P.R. XXI/280.

Orig. slav. pag., foarte șters, pecete atârnată, căzută.

După data 7000, se află o pată, ceiace ar îngădui bănuiala că poate au fost și alte cifre. Sfatul boierilor însă corespunde cu luna Ianuarie 1492 și nu cu anii următori, când Dajbog dispăre din rândul boierilor.

159

1492 (7000) Martie 17, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Marina, fiica lui Giurgiu Jumetate și cu copiii ei și vara ei, Mărinca, fiica lui Mândrea și nepoții ei de frate, Silea și sora lui, Donea fiii Fedcăi și verii lor, Șteful și sora lui, Mărina, fiii Mărușcăi, fiica lui Șteful Jumetate, toți nepoții lui Jumetate de bună voia lor nesiliți de nimeni, nici asupriți și s'au tocmit între dâșii și și-au împărțit ocinele lor, care au fost ale bunicului lor, Ion Jometate, satele anume: Măndreștii, pe Siret unde au fost Balinții și Șerbanouți, tot pe Siret și Jumătățenii, pe Jijia, unde a fost curtea lui Căliman.

Și au căzut în partea lor Mărinicăi, fiica lui Mândrea și nepoților ei de frate, Silea și surorii lui, Donea, satul anume Măndreștii, pe Siret, unde au fost Balinți. Iar lui Șteful și surorii lui, Mărina, nepoții ²⁾ lui Șteful Jometate, lor le-a căzut în partea lor, satul anume Șerbanouții pe Siret. Iar Mărinii, fiica lui Șteful Jumetate, ei i-a căzut în partea ei, satul anume Jumătățenii pe Jijia, unde a fost curtea ¹⁾ lui Căliman.

Și iar s'au ridicat Mărinca, fiica lui Mândrea și nepoții ei de frate, Silea și Donea și verii lor, Șteful și sora lui, Mărina și au mai dat Mărinei, fiica lui Giurgiu Jumetate, pentru acest sat, pentru Jomătățenii, încă 700 zloți tătărești.

Deci, noi văzând bună voia lor și împărțeala cu care ei s'au împărțit între dâșii, cu toată buna voia lor, și noi deasemenea, după voia lor am dat și dela noi și am întărit slugii noastre, Șteful și surorii lui, Mărinii nepoților lui Șteful Jumetate, acest sat mai înainte zis, anume Șerbanouții pe Siret ca să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepo-

¹⁾ după cifra 7000, urmează o pată.

²⁾ « nepotam » în orig.

șilor lor și răstrănepoșilor lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat, anume Șerbanouși, din poiană, dela cornul pădurii, aproape de drum, un teiu, dela acest teiu peste drum, apoi peste câmp, drept la altă pădure, la marginea pădurii un carpen, acolo o cruce încrestată, iar dela curte ¹⁾ unde drumul trece pârâul, în sus de vad, o movilă săpătă, apoi la balta de lângă stâlp, dela baltă peste drum, la câmp, drept la vârful movilei, iar de acolo drept la baltă, a treia movilă peste Siret unde a fost moara cea veche, toată poiana, iar dela Berești, aproape de Siret, o movilă pe care a pus-o Ioanăș iar dela această movilă drept către bucovină, lângă drum altă movilă, apoi peste drum la a treia movilă, supt bucovină, apoi în bucovină. Acesta este tot hotarul.

Iar privilegiul pe care l-a avut bunicul lor, Ion Jometate, dela bunicul nostru, dela Alexandru voevod, pe aceste sate mai sus scrise, ei le-au pierdut, cum ne este știut nouă și boierilor noștri.

Pentru aceasta, nimeni, niciodată, cu niciun privilegiu să nu mai părăscă, nici să aibă câștig asupra acestui privilegiu al nostru, niciodată, în veci.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boerilor noștri: credința panului Duna, credința panului Gangur, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința panului Șteful, credința panului Mușat dela Hotin, credința panului Micotă și a lui Reșeș, pârălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschî, credința panului Secară dela Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceasnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit și <pentru că le este> ocina dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului jupan, Tăutul logofăt, să scrie și pecetea noastră să o atârne cătră această carte a noastră.

A scris Alexa Popovici din Iași, la Suceava, în anul 7000 <1492>, luna Martie 17 zile.

Mănăstirea Sucevița nr. 501.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Fotografii, IV/10 și o alta la Filiala Iași, II/47.

Cu o trad. rom. la Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 629, f. 20—21.

¹⁾ „dvoriște“ în orig.

1492 (7000) Martie 17, Suceava.

† Ștefan voevod întărește lui Costea pitărel satul Tomicești pe Crasna, cumpărat cu 70 de zloți tătărești dela Costea, nepotul lui Dieniș.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 501.

1492 (7000) Martie 30.

Ștefan voevod întărește o împărțeaală de sate între Iurșa aprodul și surorile sale Mărușca și Vasca, nepoții lui Crăciun Belcescu, și anume: de partea lui Iurșa s'a venit satul Belcești, pe Pârâul Alb, de partea Vascăi Negoești, tot pe Pârâul Alb, iar de partea Mărușcăi două părți din Șerbești « pe celălalt Pârâu Alb ».

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 503.

1492 (7000) Martie 30.

Suret dela Ștefan voevod, let 7000 <1492> Martie 30.

Facem înștiințare precum au venit, înaintea noastră și a boerilor noștri, Neacșa nepoata lui Mihăilă Popșa, de a ei bună voe, de nime silită, și au vândut a sa dreaptă ocină și moșie dentru al său drept uric și dres ce au fost <avut> moșul ei, Mihăilă Popșa, dela moșul nostru Alexandru vodă, un sat pe Siretiu anume Cârneștii, pre acela l-au vândut însuși domnii mele, drept 120 de zloți tătărești: care bani de mai sus scriși 120 zloți i-am dat deplin în mâinile Neacșii, nepoata lui Mihăilă Popșii.

Iar domniea mea m'am îndurat și am miluit pre sluga noastră Stan Poiană¹⁾ și i-am dat dela noi acest sat de mai sus scris anume Cârneștii, ca să-i fie dela noi ocină și uric cu tot venitul lui și copiilor lui, nepoților și strănepoților lui și a tot neamul ce se va alege mai aproape, nesticat niciodinioară, în veci.

Pentru aceea credința domniei mele și a preaiubiți fiii domniei mele: Alexandru și Bogdan-Vlad²⁾ și credința boerilor noștri: dumniilor Boldur³⁾ mare vornic, și dumniului Călnău mare spătar, și dumniului <Eremia> mare postelnic, și dumniului Moghilă⁴⁾ mare paharnic, și dumniului Frunteș, mare stolnic⁵⁾, și dumniului Șăndrea mare comis, și credința boerilor noștri, mari și mici.

Iar după a noastră viață, cine va fi domni țări aceștia să nu strice a noastră danie și miluire, de vreme că i-am dat lui, pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă.

¹⁾ In suret « Prlem ».

²⁾ In suret « Bogdan și Vlad ».

³⁾ In suret « Toader ».

⁴⁾ In suret « Mihăilă ».

⁵⁾ In suret « vistler ».

Iar pentru mai mare credință și întăritură, am poroncit einstitutului și credinciosului boerului nostru, dumniului Tăutul *mare* logofăt, să scrie și a noastră pecete către această adevărată carte a noastră să o lege.

S'au tălmăcit de Evloghie dascal, let 1765, Aprilie 5.

După I. Bogdan, Doc. lul Ștefan cel Mare, I, p. 502.

163

1492 Iunie 24.

Ștefan voevod dăruiește fraților Baico și Ivan satul Almaș din ținutul Neamțului.

După I. Bogdan, Doc. lul Ștefan cel Mare, I, p. 503.

164

1492 (7000) Octombrie 10, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată slugă a noastră, Toma, fiul lui Mihnea, nepotul lui Oană Stângaciu l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit în țara noastră, Moldova dreapta lui ocină, un sat la Cărligătură, anume Tomeștii.

Aceste toate mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, loi și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, părcălab de Hotin, credința panului Gangur părcălab de Orhei, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința panului Șteful, credința panului Mușat de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș părcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Mohila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească

dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentru că <i-am dat> și i-am întărit, pentru dreapta lui slujbă și pentru că este ocina lui dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am pcruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mătiaș la Suceava în anul 7000 <1492> Octombrie 10 zile.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 504—505.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

O trad. rom. din 1803 la Arh. St. Iași, CCLXXI/1.

165

1492 (7000) Octombrie 10, Suceava.

Un ispisoc dela Ștefan v<oe>vod.

Precum au venit înaintea mării sale, Toader Iucaș și veri primari a lui, Farco aprod și sora lui Marușca și Dolca, ficiori Petri Iucaș și de bună voe lor au vândut a lor driaptă ocenă dintr'al său drept uric, giuătate de satu din Cârna de pe Zelitin, parte din gios, aceasta au vândut-o Burii și surorii lui Necșei, drept una sută de zloți tătărăști.

Și văzându de bună voe lor tocmeală și plată deplinu, mărie sa încă au dat ș'au întărit Burii și sorii lui Necșei, giuătate de satu din Cârna de pe Zelitin pe amândoă părțile de Zelitin, parte din gios, ca să fie și dela mărie sa uricu cu tot venit, lui și fiilor lui și la tot neamul lui, neclătit nicio-dinioară în veci.

Și spre aceasta iaste credința mării sale și a tuturor boerilor mării sale.

Și pentru mai mare tărie, au poruncit giupănului Tăutul log<o>f<ă>t să scrie și să spânzure pecete la carti aceasta a domnii sale.

S'au scris în Suceavă, let 7000 <1492> Oct<om>v<rie> 10.

Arh. St. Buc., Condica m-rei Răchitoasa, ms. 573, f. 72 v—73.

Copie rom. din 1794.

166

1492 (7000) Octombrie 14 Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni sluga noastră Avăru, fiul lui Ivan vistier, de bună voia sa, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut dreapta sa ocină din uricul său drept, din uricul

tatălui său, Ivan vistier, jumătate de sat din Doncești, care este pe Doncea, partea de jos. Aceasta a vândut slugilor noastre, Toader și vărului lui, Sima, și sorei lui Mierla, pentru 30 zloți tătărești.

Și s'au sculat slugile noastre, Toader și vărul lui Sima, și sora lui Mierla și au plătit toți acești bani mai sus scriși, 30 zloți tătărești, în mâna slugii noastre Avăru, fiul lui Ivan vistier, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând buna lor voie și tocmeală și plată deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre, Toader și vărului lui, Sima și sorei lui, Mierla, această jumătate din sat anume Donceștii mai înainte spus, care este pe Doncea, partea de jos, să le fie dela noi uric și cu tot venitul.

Însă să fie jumătate din această jumătate de sat slugii noastre Toader, singur, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Și iarăși, cealaltă jumătate din această jumătate din satul Doncești, partea de jos, să fie slugii noastre Sima și sorei lui, Mierla, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat din Doncești, care estă pe Doncea, partea de jos, să fie din tot hotarul jumătate și după vechiul hotar pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma dela Hotin, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința panului Șteful, credința panului Mușat dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Mohilă ceașnic, credința panului Frunțeș stolnic, credința panului Petrica comis, și credința tuturor boierilor noștri, moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat, fiindcă și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mățiaș diac în anul 7000 <1492> Octombrie 14.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 198.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

1492 (7000) Noembrie 24, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Ivanco Levici și nepoatele sale de frate Fedora și Milca, fetele lui Vasco Levici, și vărul lor Giulca Pântece, și vărul lor Hrinco dela Lucovița, și vărul lor pan Șteful pârcălab și vara lui Vasutca și fiii lui Hodco Dolbnici anume Oanța și Ivanco și Vasco și surorile lor Ana și Stana și Marușca și Olena, și unchiul lor Dumitru, și verii lor Vasco cu sora lui Malea, și nepoții lor Mircea și Vlad, și verii lor Luca și Pătraș și verile lor Armeanca și Vasca și Ana, și verii lor Ivanco și Oliușca și Ruja și Anușca și Fedora, și verii lor Coste Ciuntul și nepoata lui Olena, și Toma și Isaiu și Ivanco, toți nepoți ai lui Hodco Costici postelnic și ai lui Lev, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină din dreptul lor uric, din uricul bunicilor lor Hodco Costici postelnic și Lev și din privilegiul pe care l-au avut ei dela bunicul nostru, Alexandru voevod, un sat anume, Ștubeiul pe Bașeu, pe amândouă părțile Bașeului, și au vândut acest sat domniei mele cu 250 de zloți tătărești. Și m'am sculat eu domnia mea și am plătit toți acești 250 de zloți tătărești, în mâna tuturor celor pe care îi scriem mai sus, înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Și după ce am întocmit și am plătit tot deplin cum scriem mai sus, domnia mea am binevoit într'aceea, cu bună voința noastră și cu inimă curată și luminată și cu toată buna noastră voie, și cu ajutorul lui dumnezeu, ca să întărim și să împuternicim sfânta noastră mănăstire dela Putna, unde este hramul uspenia prea sfintei, curatei¹⁾ și preabinecuvântatei stăpânci noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, și unde este egumen arhimandritul, rugătorul nostru chir popa Paisie, și am făcut și pentru pomenirea sfânt-răposașilor înaintași și părinți ai noștri, și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea doamnei domniei mele Maria și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, și am dat acestei sfinte mănăstiri a noastre acest sat mai sus scris anume Ștubeiul pe Bașeu, pe amândouă părțile Bașeului, ca să-i fie acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Putna dela noi uric și cu tot venitul, neclintit nici odată în veci.

Și am mai dat acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Putna un loc de pustie pe această parte a Podragului, dela drumul lui Iachim în, jos până la trei gloduri.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris, anume Ștubeiul pe Bașeu, pe amândouă părțile Bașeului, să fie pe unde au hotărnicit pan Iașco Hudici

¹⁾ curatel, lipsă în copia din ms. 5234.

și pan Dinga pitar și cu megiașii: din jos de Petricani, începând din matca Bașeului, dela movila săpată, drept peste câmp la movila care este săpată la vârful, de acolo peste zăpodia care se chiamă Serneasca, la deal movila săpată, mai jos de movila mare; de acolo peste drum și peste câmp la movila săpată care se află în dealul dela Liubăneasa, apoi la glod la Căldărușa, apoi pe Căldărușa la pârâul Iubănesii, apoi pe Iubăneasa în sus până la gura Zăpodii Ulmilor ¹⁾, la movila săpată.

Apoi întorcându-se îndărăt spre Bașeu pe deal, la movila săpată; de acolo vârful dealului la movila care e săpată la vârful și care e mai sus de cealaltă movilă; de acolo peste câmp pe costișe la movila săpată; de acolo peste câmp și peste Bașeu drept la movila mare, aproape de drum, mai jos de Vicurii, și peste drum și peste câmp la deal la movila cea mare; de acolo peste Drumul Tălharilor și peste Zăpodia Socilor la dealul dela Podrag la movila săpată; de acolo la zăpodie și prin zăpodie la pârâul Podrag, apoi pe Podrag la vale până la movila săpată din șanțul Podrag.

Apoi întorcându-se spre Bașeu la deal la movila săpată de acolo peste câmp la deal la movila săpată, de acolo peste câmp și peste zăpodie la vârful dealului dela Bașeu la movila săpată de acolo peste câmp și peste drum și peste matca Bașeului, drept la movila săpată, de unde am început întâiu. Aceasta este tot hotarul acestui sat.

Iar hotarul pustiei care de această parte a Podragului dela drumul lui Iachim la vale până la trei gloduri, să fie atât cât vor putea să folosească destul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârăcalab de Hotin, credința panului Gangur pârăcalab de Orhei, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința panului Șteful, credința panului Mușat pârăcalab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârăcalabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Șandru de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunțeș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să întărească pentru că am cumpărat pe banii noștri adevărați și curați și am dat acestei sfinte mânăstiri a noastre dela Putna.

Iar cine se va încumeta să clinească să sfărâme dania și întărirea noastră, unul ca acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și mântuitorul nostru Iisus

¹⁾ „Ulmilor“, rom. în text slav.

Hristos, și de prea curata lui maică, și de 4 sfinți evangheliști și de 12 sfinți apostoli ai lui Hristos de frunte, Petru și Pavel și ceilalți, și de 318 sfinți părinți purtători de dumnezeu dela Nicheia, și să fie asemenea cu Iuda și cu blestematul Arie, și să aibă parte cu acei Iudei care au strigat asupra domnului Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceeace este și va fi în veci, amin.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Toader diac la Suceava, în anul 7000 <1492>, luna Noemvrie 21 »

Arh. St. Iași, CCXL/5, 6.
Copie slavă și trad. germană.

168

1493 (7001).

7001 <1493>, Ștefan vodă pentru Anușca și sora ei, Neașca, fetele lui Manoilă, ce vând moșie la Mănăilești în hotar cu Dumeștii, lui Grigore Săvescul, cu 270 zloți tătărești.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești, dela Ștefan cel Mare, p. 181.
Rezumat rom.

169

<1493> Martie, Vaslui.

Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi celindu-se că a venit înaintea noastră și a boierilor noștri moldoveni sluga noastră Pavel Iudca, fiul lui Iudca cel bătrân, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici prigonit și a vândut ocina lui dreaptă din uricul drept pe care tatăl său Iudca l-a primit ca danie dela bunicul domniei noastre, Alexandru voevod, un sătuleț anume Hliboca, care este la obârșia Derehluului. Și jumătate din acest sătuleț care este la obârșia Derehluului l-a vândut slugilor noastre, Stan Babici și Iachim Babici pentru 150 de zloți tătărești.

Iar cealaltă jumătate a acestui sătuleț anume Hliboca la obârșia Derehluului, anume jumătatea acestui sătuleț dinspre răsăritul soarelui, a vândut-o fratelui, lor, Andriaș Babici pentru 150 de zloți tătărești.

Și s'au ridicat slugile noastre, Stan Babici și Iachim Babici și au plătit toți acești bani mai sus scriși, 150 de zloți tătărești pentru această jumătate a sătulețului anume Hliboca, la obârșia Derehluului, în mâna slugii noastre Pavel Iudca, fiul lui Iudca.

Și sluga noastră Andriaș, deasemenea s'a ridicat și a plătit toți banii mai sus scriși 150 de zloți tătărești pentru cealaltă jumătate a acestui sătuleț,

anume Hliboca, la obârșia Derehluului, însă pentru partea dinspre răsăritul soarelui, tot în mâna lui Pavel Iudca, fiul lui Iudca, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri.

Deci noi, văzând înțelegerea lor de bună voie și plată deplină, am dat și am întărit și dela noi slugilor noastre, Stan Babici și Iachim Babici, și Andriaș Babici, ceiace și-au cumpărat pe jumătăți din acest sătuleț, Hliboca la obârșia Derehluului, ca să le fie dela noi cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sătuleț, anume Hliboca, la obârșia Derehluului, să le fie din toate părțile după vechiul hotar. Însă ei să stăpânească acest hotar pe jumătăți cum este mai sus scris, după cum și-a cumpărat fiecare dintre dânșii, Stan Babici și Iachim Babici amândoi o jumătate și fratele lor Andriaș Babici singur cealaltă jumătate din acest sătuleț anume Hliboca, la obârșia Derehluului și jumătate din hotar.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan și credința boierilor noștri, credința panului Duma pârcălab, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Hudici, credința panului Șteful, credința panului Mușat dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Reateș pârcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru¹⁾ pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petru comis, fiul lui Hărman și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, sau dintre copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iarăși pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră și să le-o întărească și să le-o împuternicească, pentrucă le-am dat, pentrucă le este ocină dreaptă, deoarece și-au cumpărat pentru banii lor drepti și proprii.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Teader Popovici, la Vaslui, în anul 6989 <1481> Martie.

După F. A. Wickenhauser, Geschichte der Klöster Woronetz und Putna, Cernăuți, 1886, p. 201—203.

Trad. germană după orig. slav, perg., pecetie atârnată.

Data citită greșit de Wickenhauser, nu corespunde cu sfatul boierilor, a fost restabilită după lista acestui sfat.

¹⁾ la Wickenhauser: « Schander ».

1493 (7001) Martie 3, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni sluga noastră Ilea și vara lui, Neagșa, nepoții ¹⁾ lui Drăguș Timișescul, de a lor bună voie nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină din dreptul lor uric, din uricul bunicului lor, Drăguș Timișescul, un sat pe Tutova, la gura Studeneții, anume Bumbureștii. Aceasta au vândut slugii noastre, pan Dragoșe stolnic, pentru 140 zloți tătărești.

Și s'a sculat pan Dragoșe stolnic și a plătit toți acești 140 zloți tătărești în mâna slugii noastre, Ilea și a verii lui, Neagșa înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, pan Dragoșe stolnic, acest sat spus mai înainte pe Tutova la gura Studeneții, anume Bumbureștii, ca să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților și răstrănepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Bo<l>dor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor <noștri> moldoveni, și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă și pentru că și-a cumpărat pe banii lui drepți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecea noastră de această carte a noastră.

¹⁾ în text: «nepotam».

A scris Toader gramatic la Suceava în anul 7001 <1493> luna Martie 3.
<Pe îndoitură, sec. XVI:> Acest sat Bumburești se cheamă Poridești.
<Pe verso contemporan:> Pan Dragoșe stolnic.

Inst. de Ist. al Acad. R.P.R.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

171

1493 (7001) Martie 3, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni slugile noastre One și fratele lui, Coste, fiii Anii, nepoții lui Ioaniș Topor, de a lor bună voie, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină, din uricul unchiului lor Ioanăș Topor, o bucată de pământ din hotarul Toporeștilor vechi, în partea de jos a hotarului, slugii noastre Ștefco, pentru 100 zloți tătărești.

Și s'a sculat Ștefco și a plătit toți acești 100 zloți tătărești în mâna lui One și a fratelui lui, Coste, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit <slugii noastre¹⁾ Ștefco această bucată de pământ spusă mai înainte din hotarul Toporeștilor Vechi, în partea de jos a hotarului, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor <lui și¹⁾ nepoților lui și strănepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei bucăți de pământ <să fie> începând din vârf dela Toporeștii Vechi din malul Prutului, dela un plop însemnat, peste câmp la deal către Lăpușna, iar din celelalte părți după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur de Orhei, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș părcălăbi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschî, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului <Călnău¹⁾ spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului <Petrica¹⁾ comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, <cine va fi¹⁾ domn <al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau¹⁾ pe oricine <il va alege Dumnezeu¹⁾ să

¹⁾ loc ilizibil în orig.

fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească <dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească> ¹⁾ pentrucă <și-a cumpărat> ¹⁾ pe banii lui drepti.

Iar pentru mai mare întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Toader gramatic la Suceava, în anul 7001 <1493> Martie 3.

Acad. R.P.R., Pecetl, nr. 16.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

172

1493 (7001) Martie 5, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Lazor, fiul lui Petrică Negrilescul și vara lui, Nastea, fiica lui Ion Negrilescul, de bună voia lor, de nimeni nesiliți nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă, din dreptul și propriul lor uric, din uricul bunicului lor, Negrilă, un sat pe Tutova anume Oideștii, unde a fost jude Voina și cu mânăstire în acelaș hotar. Aceasta au vândut slugii noastre Albul Voinescul și surorilor lui, Ana și Vasilca, pentru 60 zloți tătărești.

Și s'a ridicat sluga noastră Albul Voinescul și surorile lui, Ana și Vasilica, de au plătit toți acești mai sus scriși 60 zloți în mâinile slugii noastre Lazor, fiul lui Petrică Negrilescul și verei lui, Nastea, fiica lui Ion Negrilescul, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni.

Deci noi, văzând tocmeala lor de bună voie și plata deplină, și noi deasemenca, am dat și am întărit și dela noi, slugii noastre, Albul Voinescul și surorilor lui, Ana și Vasutca acest sat mai înainte spus, pe Tutova, anume Oideștii, unde a fost jude Voina și cu mânăstirea în acelaș hotar, ca să le fie lor și dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor <lor și nepoților și> ²⁾ strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să-i fie din toate părțile pe vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domnei mele, Alexandru și Bogdan-<Vlad> și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șeful, credința panului Mușat dela Hotin, credința panului Micotă

¹⁾ loc ilizibil în orig.

²⁾ loc șters în orig.

și Reșeș părcălăbi de Neamț, credința panului Șandru dela Roman, credința panului Ciortorovschi, credința panului Dinga, credința panului Călnău spătar, credința panului Eremia postelnic, credința panului Isac vistier, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petric comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri, din neamul nostru, sau iarăși pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, acela să nu-i clintească dania noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit, pentrucă și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar spre mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Alexa diac în Suceava, în anul 7001 <1493> Martie 5.

Muzeul Național Militar, București, nr. 20.602.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Un surət incomplet în I. Bogdan, Documentele lui Ștefan cel Mare, II, p. 12—13

173

1493 (7001) Martie 5, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Faceam cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Mărina și sora ei, Stana, fiicele lui Dragomir Iuban, nepoatele lui Șolda dela Dumitra, de bună voia lor nescilite de nimeni, nici asuprite și s'au tocmit, între dânsele și și-au împărțit ocinele lor drepte, satele pe Dumitra care au fost ale unchiului lor, Șolda anume Șoldenii și Socii și Bârlălești și Spirenie și Drăgomăneștii și Lăzeștii și Sărăcineștii și Fântâna <Iepurelui> și Fântâna lui Șolomon și Ciorenii și pe Larga, unde a fost Oanca și unde a fost <Lațco> din Câmpie.

Și au căzut în partea Mărinei satele pe Dumitra, anume Șoldenii și Bârlăleștii și Fântâna Iepurelui și Fântâna lui Șolomon și pe Larga unde a fost Oanca și unde a fost Lațco din Câmpie <și jumătate din iezerul Hărcit>. Iar Stanci, i-a căzut în partea ei, satele anume: Spirenie și Drăgomăneștii și Lăzeștii și Sărăcineștii și jumătate din Câmpie.

<Deci noi> văzând voia lor și împărțeala cu care s'au tocmit între dânșii și și-au împărțit dreptele lor ocine, iar noi, deasemenea am dat și am întărit și dela noi Mărinei aceste sate mai sus scrise, care au căzut în partea ei pe Dumitra, anume Șoldenii și Bârlăleștii și Fântâna Iepurelui și Fântâna lui Șolomon și pe Larga, unde a fost Oanca și unde a fost Lațco din Câmpie și jumătate din Câmpie. Acestea toate mai sus scrise, care au căzut în partea

ei, să-i fie ei, dela noi, uric și cu tot venitul, ei și copiilor ei și nepoților ei și strănepoților ei și răstrănepoților ei și întregului ei neam, cine i se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată, în veci.

Și iarăși i-am dat Stanei și i-am întărit satele, care au căzut în partea ei, anume, satele: Spireni și Drăgomăneștii și Lăzeștii și Sărăcineștii și jumătate din Câmpie, să-i fie ei, de la noi, uric și cu tot venitul, ei și copiilor ei și nepoților ei și strănepoților ei și răstrănepoților ei și întregului ei neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să fie, din toate părțile, după hotarul vechi pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta, este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat dela Hotin, credința panului Micotă și a lui Reteș pârcălabi de Neamț, credința panului Șandru dela Ceta-tea-Nouă, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Dinga, credința panului Călnău spătar, credința panului Ieremia postelnic, credința panului Isac vistier, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis <și credința> tuturor boierilor noștri moldoveni, <mari și mici>.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova din copiii noștri <sau din neamul nostru> sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova acela să nu le clintească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit, pentru că le este ocină dreaptă.

<Iar pentru mai mare> putere și întărire a acestor toate mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră, de această carte a noastră.

A scris Alexa diac, la Suceava, în anul 7001 <1483> Martie 5.

Acad. R.P.R. CLX/82.

Copie slavă necompletă din sec. XVIII.

Cu trei trad. rom. două din sec. XVIII și una din 1813.

174

1493 (7001) Martie 5, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier credincios al nostru, pan Sima Bahluian, ne-a slujit cu slujbă dreaptă și credincioasă. De accia, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, și i-am dat în țara noastră, Moldova, o siliște pe apa Taz-

lăului, care se cheamă Stețcanii, mai jos de gura Arzului, la Vadul Neguțătorului, unde se adună Tazlăul Mare cu Tazlăul Sărat, la gura Călugăriței, la Lacul Puturos, iar de aici la vârf în sus la loc drept, unde lovește în obârșia Slatinei.

Acestea toate mai sus scrise să-i fie și dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor și nepoților și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus zis Stețcanii, mai jos de gura Arzului, la Vadul Neguțătorului unde se adună Tazlăul Mare cu Tazlăul Sărat, la gura Călugăriței, la Lacul Puturos, iar de aici la vârf în sus pe loc drept unde lovește în obârșia Slatinei, să-i fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat pârčălab de Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârčălabi de Neamț, credința panului Șandru de Cetatea Nouă, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Dinga, credința panului Călnău spătar, credința panului Isaico vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta <și> credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Alexa diac, la Suceava, în anul 7001 <1493> luna Martie 5.

Acad. R.P.R., Fotografil, XXIII/90.

Fotocople după orig. slav, perg.

175

1493 (7001) Martie 7, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici, Marușca sora lui Vâlcea Batărescul și cu nepotul ci de frate, Negrilă, fiul lui Vâlcea și cu toți megieșii lor din prejur și ni s'au jeluît, că privilegiul cel mare pe care l-a avut Vâlcea Batărescul

dela bunicul nostru, dela Alexandru voevod cel Bătrân pentru ocina lor, satul anume Batăreștii, la Cârligătură, acest privilegiu ei l-au pierdut, când au venit Turcii asupra țării noastre, la Pârâul Alb.

De aceea, noi văzând dovada și mărturie bună și noi deasemenea și dela noi le-am dat și le-am întărit acest sat, Batăreștii, să fie jumătate de sat al Marușcăi, partea dinspre biserică, iar jumătate de sat să fie al slugii noastre, Negrilă și surorii lui, Maria, să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Și după aceasta iarăși s'a sculat Marușca, sora lui Vâlcea, de bună voia ei și nesilită de nimeni și nici asuprită și a vândut partea ei de sat, din Batărești, partea dinspre biserică, nepotului său de frate, Negrilă pentru 60 zloți tătărești. Și s'a sculat sluga noastră, Negrilă, și i-a plătit ei deplin toți banii mai sus scriși, 60 de zloți tătărești.

Deci noi, văzând buna lor voie între dânșii și tocmeala și plata deplină și noi deasemenea i-am dat și dela noi și i-am întărit și această jumătate de sat, din Batărești, partea Marușcăi, ca să-i fie dela noi uric și cu tot venitul.

Și deasemenea i-am dat și i-am întărit o seliște, pe Bahluț, anume seliștea lui Măcău Vlad și cu loc de moară, pe Bahluț, unde a fost moara lui Onicică, această seliște pe care i-au vândut-o această seliște Anușca și Marta, fiiccele lui Mădărjac, pe 70 zloți tătărești.

Acestea toate mai sus scrise să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat al Batăreștilor și al acestei seliști să fie din toate părțile după hotarele vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful credința, panului Mușat dela Hotin <credința panului Micotă și a panului Rețeș> pârcălabi de Neamț, credința panului Citorovschi,

.....¹⁾ și curați bani.

Iar pentru mai mare putrea și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Toader gramatic, la Suceava, în anul 7001 <1493> Martie 7.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, pg. 175—177. Orig. slav, perg., pecete pierdută.

¹⁾ loc rupt și lipsă în orig.

1493 (7001) Martie 7, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni Magda, fiica lui Mihul, nepoata panului Negrea și nepoții ei, Coste diacon și frații lui, Toader diacon și Luca și Nichita, și vărul lor, Iliș, fiul Neagșei și vara lor Donea, toți nepoți ai panului Negrea, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au dat din uricul lor drept, din uricul bunicului lor pan Negrea, dania panului Negrea, un sat pe Vina, anume unde a fost casa lui Alexa. Și au dat slugilor noastre, Rabotă și sorii lui, Sora și nepoatelor lor de frate, Anușca și Elisafca fiicele lui Giurgiu, și lui Ion și fraților lui: tot Ion și Mihul și Andrușco, și surorilor lor, Parasca și Armeanca, fiii lui Pântea, și lui Vlașin, fiul lui Iuga, pe care <sat> ¹⁾ îl dăduse pan Negrea din..... ²⁾ său, Alexa.

Pe acesta și ei l-au întărit.

Deci noi, văzând buna lor voie și întărirea noi deasemeni <și dela noi> ¹⁾ am dat și am întărit fiilor lui Alexa, slugii noastre Rabotă și surorii lui, Sora, și nepoatelor lor de frate, Anușca și Elisafca, fiicele lui Giurgea, și lui Ion și fraților lui: tot Ion și Mihul și Andrușco și surorilor lor, Parasca și Armeanca, fiii lui Pântea, și lui Vlașin, fiul lui Iuga, acest sat pe Vina, anume unde a fost casa lui Alexa, să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat <să fie> după semnele pe unde le-a pus încă pan Negrea: începând dela Vina dela plop, apoi la Movila dela Mogoș, apoi drept la marginea pădurii, apoi în jos pe marginea pădurii la Movila mare apoi drept la stejar apoi la pădurea Delenilor, apoi drept la Vina, la movilă apoi la deal la movilă apoi pînă dumberăvă ²⁾ apoi peste dumberăvă la stejar apoi la alt stejar, apoi drept la Vina la plop. Acesta este tot hotarul.

Iar la această este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan <voevod> ¹⁾ și credința preaiubiților fiii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului ²⁾ panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri ²⁾.

<Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine> va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, să nu clintescă dania noastră, ci să le întărească <pentrucă> i le-am dat <și le-am întărit pentru dreapta lor slujbă>.

¹⁾ loc ilizibil în orig.

²⁾ loc șters în orig.

<Iar pentru> mai mare întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră <la această> ¹⁾ carte a noastră

A scris Toader gramatic la Suceava, în anul 7001 <1493> Martie 7.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 173.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

177

1493 (7001) Martie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, slugile noastre: Petrea și fratele lui, One, și surorile lor, Mogoșa și Stanca și Mărușca și Neagșa, fiii lui Dinga Tălpigeanul, nepoții lui Toader, fratele lui Petru Tălpig, de a lor bună voie, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină din dreptul lor uric, din uricul bunicilor lor, Toader și Petru Tălpig, un sat anume Tăveștii, la iezerul dela Crasna, slugilor noastre, Ivul Mândrea și nepotului lui de frate, Toader, fiul lui Onica, și nepotului de soră al lui Toader, Dragotă, fiul Ilcăi, și iar nepoților de soră ai lui Mândrea, Trifu și Furdul și Mușa, fiii Anușcăi, pentru 120 zloți tătărești.

Și s'a sculat slugă noastră Mândrea Ivul și cu nepoții lui de frate și de soră, anume Toader și Dragotă și Trif și Furdul și Mușat și au plătit toți acești 120 zloți tătărești în mâna lui Petrea și a fratelui lui, One, și a surorilor lor, Mogoșa și Stanca și Mărușca și Neagșa, fiii lui Dinga Tălpigeanul, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, Ivul Mândrea, și nepotului lui de frate, Toader, și nepotului de soră al lui Toader, Dragotă, și iar și nepoților de soră ai lui Mândrea, Trif și Furdul și Mușa, acest sat spus mai nainte anume Tăveștii, la iezerul dela Crasna, să le fie dela noi uric și cu tot venitul.

Și încă le-am dat și le-am întărit dreapta lor ocină, o seliște, anume seliștea lui Bibarț, și un sat anume Găneștii.

Acestea toate mai sus scrise să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor <lor> și nepoților lor <și strănepoților și răstrănepoților lor> și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate și al acestei seliști, mai sus scrise, să fie din toate părțile după <hotarul> vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului: noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului

¹⁾ loc șters în orig.

Gangur dela Orhei, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat dela Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârčălabi de Ncamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului <Frunteș> stolnic, credința panului Petrica comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn a țării noastre, Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit pentru dreapta lor slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Toader gramatic la Suceava în anul 7001 <1493> <luna > Martie 15

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 18—20.

Orig. slav, perg.

178

493 (7001) Martie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat credincios pan al nostru Petrica comis ne-a slujit drept și credincios.

De aceia, noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră Moldova, dela noi, pentru slujba lui, un sat pe Șumuzul Rece anume Oniceanii, pe care sat îl cumpărase Avram vistier dela Giurgiu Oniceanul și dela vărul lui, Ion Oniceanul, și dela Manciul și dela vărul lui, Ion Loga, nepoții de soră ai lui Julea, și dela popa Pătru Oniceanul, pentru 305 zloți tătărești.

Și a pierdut Avram vistier acest sat pentru hitlenie, când a fugit dela noi în țara Lituaniei.

Acest sat mai sus scris anume Oniceanii, care e pe Șumuzul Rece, să fie credinciosului nostru pan Petrica comis dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui, și neșoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar privilegiile lui Avram, pe care le-a avut el pentru acest sat tot dela noi, de cumpărătură, aceste privilegii ale lui, dacă vor arăta vreodată, să nu se dobândească cu acestea peste privilegiul nostru, niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris anume Oniceanii să fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților copii ai noștri, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat pârcălab de Hotin, credința panului Micotă și <a panului> ¹⁾ Reșeș pârcălabi de Neamț, credința panului Șandru pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Ciortorovschi, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Eremia postelnic, credința panului Isac vistier, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, <cine va fi domn> ²⁾ al țării noastre, dintre copii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească pentrucă i-am dat pentru dreapta lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere tuturor acestora mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru, pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră.

A scris Coste la Suceava în anul 7001 <1493> Martie 15.

Acad. R.P.R., Pечеți, nr. 147.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

179

1493 (7001) Martie 15, Suceava.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sârbic dela Ștefan v<oe>vod scris de Toader grammatic, în Suceava, din leat 7001 <1493> Mart 15.

Înștiințare facem prin această carte a noastră, tuturor cui vor căută asupra ei, sau o vor auzi citindu-se, pentru această adevărată sluga noastră Mănăilă și nepotul lui de sor<ă> Marușca și nepoatele lor Mălina și nepoata-sa de sor<ă> Cerna, toț<i> nepoț<i> a lui Lucaciu, precum că i-am miluit cu osăbită milă a noastră, de li-am dat și li-am întărit în țara noastră a Moldovei, drepte ocinile lor și câștigare din slujbă a moșului lor, a lui Lucaci, cari și li-au câștigat el cu slujba dela moșul nostru, de la Alexandru v<oe>vod, doao sate pe Bahliuiu, un sat anume Balomireștii, unde au fost giudé Balomir, și moară în matca Bahliuiului și alt sat anumé Hoiseștii, unde au fost giudé Dobromir, pentru ca toată acesté de mai sus numite să fie lor dela noi uric cu tot venitul;

¹⁾ omis în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

Însă dintr'aceste de mai sus numitele sate giu<ă>laté să fie slugii noastre lui Mănăilă și nepoatei sale de sor<ă> Marușcăi, iar ceialaltă giu<ă>laté, dintr'aceleas<i> saté să fie nepoatelor lor, Mălinei și nepoatei sale de sor<ă> Cernii, și fiilor lor, nepoților, strănepoților, prêtrepnepoților și la tot neamul lor, cine li se va alege mai de aproape nestrămutat nici odinioară, în véci.

Iar după aceasta iarăși s'au sculat Marușca, nepoata de sor<ă> lui Mănăilă și de buna voia ei, de nime sălită nici asuprită, ș'au vândut partea sa din sat din Balomirești și partea sa din moară unchiului său, lui Mănăilă, drept 100 zloț<i> tătărăști; și i-au plătitu-i Mănăilă tot în bani gata.

Drept aceia, această parte a Marușcăi din sat Balomireștii și partea ei din moară să fie slugii noastre lui Mănăilă, deosebit de ciialalți nepoți a lui.

Iar hotarul acestor saté să fie începându-se dela movila din capul rădiului de sus, apoi dela movilă drept peste câmpu la Bahluuiu, la capul piscului celui din sus, în râpă; iar dela piscu drept peste bahluuiu la fântâna ce-i în capul pisculețului; iar dela fântâna drept peste câmpu la capul iazăturii Tătărășului; iar dela iazătură la vârful dealului, la movilă, apoi apucă dealul la altă movilă.

Iar de acolo tot dealul în sus, pân<ă> la capul piscului; apoi pe piscu la vale și peste părău și la deal, la o grecapă, apoi drept la dial, la Movila Vulturului, apoi acolo în vârful dealului să întoarcă la drumul cel mare; apoi peste drum pân<ă> la movilă; apoi drept peste câmpu, pân<ă> la movila ce-lângă drum.

Iar de acolo drept la sărătură cea albă, apoi pe supt deal pân<ă> la movila din șes; iar de acolo drept peste câmpu pân<ă> la Bahluuiu, apoi peste Bahluuiu drept la fântâna Dringăi, ce-i supt dial; iar de acolo la părăuț, în sus, drept peste drum la un stălp, unde să împreună hotarul Nejeștilor cu hotarul Hoiseștilor, apoi drept peste deal pân<ă> la fântâna ce-i în obârșie părăuțului; iar dela fântâna iarăș peste dial și peste părău, pân<ă> la capul piscului celui din gios, iar de acolo apucă părăul și drept peste rădiu pân<ă> la rupturi, ce-s în dial la movilă; iar de acolo apucă dealul pân<ă> la movilă.

Acesta este tot hotarul acestor sate, și din sus și din gios și din toate părțile, pân<ă> unde s'au apucat din veac.

Și spre aceasta este credința a mai sus numitei domnici noastre Ștefan v<oe>vod, și credința a preiubiților fii a domnii méle Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința a tuturor boerilor noștri a Moldovei, a mari și mici.

Și spre mai mare tărie și întăritură, am poruncit credincios boerului nostru Tăutului log<o>f<ă>t să scrie și cătră adevărată cartea noastră această pecetea noastră să lege.

De pe sârbie pe limba moldovenească am talmăcit, la anul 1806, Iulie 25. Polc<o>v<nicul> Pavel Debri<ț> dela Mitrop<olie>

Acad. R.P.R., LXXVI/159.

Trad. rom., ibid., o copie chirilică.

1493 (7001) Martie 26, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn ai țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Ciorciolina, fiica lui Drăgoicea dela Cârligătură, nepoata lui Șerbu Răspop, de a sa bună voie, neclintită de nimeni, nici asuprită și a vândut dreapta sa ocină din dreapta ei uric, din uricul bunicului ei, Șerbu Răspop și cu privilegiul pe care l-a avut el dela bunicul nostru, Alexandru voevod, o seliște la Cârligătură anume unde a fost jude Iuga. Și au vândut slugii noastre Alexa diac pentru 110 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră Alexa diac și a plătit toți acești 110 zloți tătărești în mâna Ciorciolinii, fiica lui Drăgoicea, nepoata lui Șerban Răspop, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, noi <deasemeni și dela noi> ¹⁾ am dat și am întărit slugci noastre Alexa diac această <seliște> ¹⁾ spusă mai 'nainte la Cârligătură anume unde a fost jude Iuga să-i fie dela <noi uric și cu tot> venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei seliști mai sus scrise să fie dela Drăgoești, pe unde a hotărnicit pan Bratul armaș și cu megiașii începând din vârful dealului dela movila dela Coposeani apoi drept peste zăpodie în mijlocul dumbrăvii la movilă, de acolo la movila care este la vârful pârâului Drăgoeștilor, de acolo <drept peste> ¹⁾ dumbravă la capătul dumbrăvii la movilă, de acolo drept peste câmp la movilă <apoi de acolo> ¹⁾ peste câmp la movilă la vârful dealului, de acolo drept peste vârtoape ¹⁾ la movilă la pârâul care se cheamă Recea, iar din alte părți, după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat dela Hotin, credința panului Micotă și a panului <Rețeș> ¹⁾ părcălabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Șandru părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Erenia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni <mari> și mici.

¹⁾ loc rupt în orig.

Iar după <viața noastră, cine va fi domn al țării noastre> ¹⁾ dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă, și pentrucă și-a cumpărat pe banii lui drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră <la> ¹⁾ această carte a noastră.

A scris Toader gramatic la Suceava, în anul 7001 <1493> luna Martie 26.

<Pe verso însemnare din sec. XVIII:> Ispisoc pre Cucuteni dela Cârliștură și pre alte.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 89.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

181

1493 (7001) Octombrie 26, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că a venit înaintea noastră și înaintea <tuturor> boierilor noștri moldoveni, sluga noastră, Giurgea, fiul lui Banciu Prodănescul și nepoata lui, Mica, fata lui Vrindina, nepoții lui Miclea Prodănescul, de bună voia lor, nesiliți de nimenea nici asuprași, și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept, din uricul bunicului lor Miclea Prodănescul, un sat anume Sârbii la obârșia Slivnei. Aceștia au vândut, acest sat, slugii noastre Stan Grama și fraților lui, Sima și Bodea și Bogdan, pentru 64 de zloți tătărăști

Și s'au sculat slugile noastre Stan Grama și frații lui, Sima și Bodea și Bogdan și au plătit toți acești bani mai sus scriși, 64 de zloți tătărăști, în mâinile slugii noastre Giurgea, fiul lui Banciul Prodănescul și nepoatei lui Mica fiica lui Vrândia, nepoții lui Miclea Prodănescul înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Iar noi, văzând bună voia lor și tocmeala lor și plată deplină, iar noi de asemenea am dat și am întărit și de la noi slugilor noastre, Stan Grama și fraților lui, Sima și Bodea și Bogdan, acest sat mai sus zis anume Sârbii la obârșia Slivnei, ca să le fie lor de la noi uric cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și la tot neamul lor cine se va alege cel mai apropiat, neclintit în veci.

Iar hotarul acestui sat anume Sârbii la obârșia Slivnei să fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

¹⁾ loc șters în orig.

¹⁾ lipsă în text.

Iar la acesta este credința domnici noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domnici mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boerilor noștri: credința panului Duma părcălab, credința panului Gangur părcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Micotă și a panului Reșiș, părcălabi de Neamț, credința panului Purece și a panului Toader părcălabi de Hotin, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Ieremia postelnic, credința panului Isaac vistier, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

<Iar după> viața noastră, cine ar fi domn al țării noastre Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu cintească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească, fiindcă le-am dat și le-am întărit pentru dreapta lor slujbă și pentru că au cumpărat cu banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mățiaș diac la Suceava, în anul 7001 <1493> Octombrie 26.

Institutul de Istorie al Acad. R.P.R.

Copie slavă.

182

1493 (7001) Octombrie 2, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici slugile noastre, Pătru Dănău și fratele său, Grozav și sora lor Mărușca, fiii lui Grozea Dănău, de bună voia lor nesiliți de nimeni nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept, o seșiște anume, Seșiștea lui Dănău, unde au fost Lieștii, pe Putna. Aceasta au vândut-o slugilor noastre Danciul și fratelui lui, Dragotă și socrului lui Mălaiu și lui Toma Bosioc, pentru 40 zolți tătărești. Și s'au sculat slugile noastre, Danciul și fratele lui, Dragotă și socrul lui, Mălaiu și Toma Bosioc și au plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 40 zolți tătărești, <în mâinile> slugilor noastre, Pătru Dănău și ale fratele său, Grozav și sorii lor Marușca, fiii lui Grozea Dănău, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor moldoveni.

Deci noi, văzând bună voia lor și tocmala și plata deplină și noi deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugile noastre, Danciul și fratele său

Dragotă și lui Mălăiu și lui Toma Bosioc, această seliște mai înainte zisă anume, seliștea lui Danău, unde au fost Lieștii, pe Putna, să le fie dela noi uric cu tot venitul și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răsstrănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată în vece. Iar hotarul acestei seliști mai sus scrise, să fie din toate părțile după hotarul vechiu unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcașab, credința panului Gangur dela Orhei, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Purece și a panului Toader pârcașabi de Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârcașabi de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi <domn> ¹⁾ al țării <noastre> ¹⁾ Moldova dintre copiii noștri sau din <neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre> ¹⁾ Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să le-o întărească și să le-o împuternicească <pentrucă> ¹⁾ am dat și am întărit pentru dreapta lor slujbă și pentrucă <ei> ¹⁾ și-au cumpărat cu banii lor drepti și curați.

Și pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris A'exa diac la Suceava, în anul 7001 <1493> luna Octombrie 28.

Arh. St. Buc., Fotografii, X/1.

Fotocopie după orig. slav, perg., pecete atârnată căzută.

183

1493 (7001) Noembrie 4, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată Nastasia, fiica Mărinii, nepoata lui Cârstea, am miluit-o cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit în țara noastră, Moldova, dreapta ei ocină, ocina bunicului ei, Cârstea, satele anume:

¹⁾ loc rupt în orig.

Slănileștii și o seliște în acelaș hotar, anume Albotestii și Cărsteștii pe Moldova, unde a fost Miroslav, și în acelaș hotar alt sat, anume Hireștii.

Acestea toate mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, ei și copiilor ei și nepoților ei și strănepoților ei și răstrănepoților ei și întregului ei neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise să le fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Gangur pârcălab de Orhei, credința panului Boldor vornic, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Purece și a panului Toader pârcălabi de Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica <comis și credința tuturor boierilor noștri> moldoveni, mari și mici.

Iar după <viața noastră cine va fi> domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri <sau din> neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn <al țării noastre, Moldova,> acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească pentrucă i-am dat și i-am întărit, fiindcă este ocina ei dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mățiaș la Suceava, în anul 7001 <1493> Noembrie 4

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 30-31.

Orig. slav, perg.,

184

<1494>.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni sluga noastră Șerban și Brândușa, nepoata lui Giurgiu Șecanul, de bună voia lor, de nimeni nesiliți nici asupriți, și au vândut ocina lor dreaptă, din uricul lor drept, jumătate din satul Șecani, partea de sus, mai sus de Adjud. Și au vândut acea jumătate de sat, din Șecani, slugii noastre Ivanco și surorilor lui Neagșa și Anușca și Anasia și nepoatei lor de frate, Sora, fiica Marincăi, pentru 60 de zloți tătărești.

Și s'a ridicat sluga noastră Ivanco și surorile lui Neagșa și Anușca și Anasia și nepoata lor de frate Sora, de au plătit toți acești bani mai sus scriși 60 de

zloți tătărești în mâinile slugilor noastre Șerban și Brândușa înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând buna lor voie și tocmeala și plata deplină, noi deasemenca și dela noi am dat și am întărit slugii noastre Ivanco și surorilor lui Neagșa și Anușca <și> ¹⁾ Anisia și nepoatei lor de frate, Sora, fiica Marincăi, aceea mai înainte spusă jumătate de sat din Șecani, partea de sus mai sus de Adjud, ca să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și stră-nepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acelei jumătăți de sat anume Șecani, partea de sus, să fie din tot hotarul jumătate și după hotarul cel vechi pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre, mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Purece și a panului Toader pârcălabi de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dingă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunțeș stolnic, credința panului Petrică comis <și> ¹⁾ credința tuturor boierilor noștri moldoveni <mari și mici> ¹⁾.

<Iar după viața noastră> ¹⁾ cine va fi domn al țării noastre din copiii... ¹⁾

Arh. St. Buc., M-rea Bogdana, XLII/1.

Orig. slav, perg., pecete ruptă.

Datat de Ion Bogdan cu anul 1494, după sfatul boierilor.

185

< 1494—1496 > Ianuarie 18.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn țării Moldovei. Cum au venit, înaintea noastră și a lor noștri moldovenești boeri, a mari și a mici, sluga noastră <.....și Fedca, fiicele lui Stoica Dieniș, nepoatele lui Dieniș spătarul>, de a lor bună voie, de nimeni nevoiți, nici asupriți și au vândut a sa dreaptă ocină, dintru a sa dreaptă <ocină și moștenire, satul Rădeștii, în fundul Covurluiului Săc, l-au vândut lui Toader Lazin, drept....> zloți tătărești. Și s'au sculat sluga noastră, Toader Lazin și au plătit tot deplin acești de mai sus scriși bani....rudenii Fetchi, fiicele lui Stoica Dieniș, nepoților lui Dieniș spatariul, înaintea noastră și înaintea a lor noștri <moldovenești boeri>.

<De accia și noi, văzând a lor dreaptă cumpărătură și dela noi> am dat și am întărit slugii noastre, Toader Lazin, aceasta de mai înainte zisă <cumpă-

¹⁾ loc rupt în orig.

rătură, satul znume Rădeștii, la fundul Covurluiului Săc), ca să-i fie.....și nepoșilor lui și înprăștieșilor lui și la tot neamul lui, care i se vor alege lui mai de aproape, nestrămutat niciodată, în veci.

<Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde din veac au> umblat.

Iar la aceasta este credința domniei noastre acului de mai sus scris, Ștefan voevod și credința preziubișilor fii.....credința boeriului Șteful, credința boeriului Mușat, credința boeriului Toader, pârcașul de Hotin..... credința boeriului Eremia postelnicul

Iar după a noastră viață cine va fi domn pământului nostru, din fiii noștri, sau din neamul nostru, sau pe care dumnezeu va alege... pentru a lui dreaptă slujbă și pentru că deosebit l-au cumpărat pe ai săi drepti bani.

.....al nostru logofăt să scrie și a noastră pecete să-i spânzure cătră această carte a noastră.

.....Ghenar 18.

Și s'au talmăcit de pe sârbie pe moldovenie, pe cât s'au putut cunoaște slovele, fiindcă era pe multe locuri lipsă mult, de mine, Gheorgie Radovici, dascăl dela Biserica Domnească, 1815, Maiu 29.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 183—184.
Trad. rom.

186

1494 (7002) Februarie 25.

7002 <1494>, Fevruarie 25. Ispisoc dela domnul Ștefan v<ce>v<co>d, pe sat întreg Berceștii și s'au numit și Ostășeștii.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 185.
Rezumat rom.

187

1494 (7002) Februarie 27, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Luca, fiul lui Zeico, de a lui bună voie, nesilit de nimeni, nici zsuprit, și a vândut dreapta sa ocină din dreptul său uric, a patra parte din satul Petrilești pe Pârâul Alb, partea de jos, și cu moară, pe amândouă părțile pârâului. Și a vândut Anii, fiica lui Bobul, pentru 50 zloți tătărești.

Și s'a sculat Ana, fiica lui Bobul, și a plătit toți acești bani mai sus scriși, 50 zloți tătărești, în mâna slugii noastre Luca, fiul lui Zeico, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând buna lor voie și tocmala și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit Anei, fiica lui Bobul, această a patra parte din satul Petrilești, spusă mai înainte, pe Pârâul Alb, partea de jos, și moară pe amândouă părțile pârâului, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, ei și copiilor ei, și nepoților ei și strănepoților și răstrănepoților ei și întregului ei neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei a patra părți de sat, partea de jos, să fie din tot hotarul a patra parte, și pe unde a hotărnicit pan Micotă pârcălab, cu megiașii.

Iar privilegiul pe care l-a avut Zeico Luca, al tatălui lui, Zeico, dela unchii noștri, Iliș voevod și Ștefan voevod, el este în mâna slugii noastre Iurșa aprod.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului: noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Purece și a panului Toader pârcălabi de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșeș pârcălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vestier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, <credința panului>¹⁾ Petrica comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, <dintre> copiii noștri, sau <din>¹⁾ neamul nostru <sau iar>¹⁾ pe oricine îl va alege¹⁾ Dumnezeu să fie <domn>¹⁾ al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintescă dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească, pentrucă i-am dat, fiindcă și-a cumpărat pe banii ei drepti.

Iar <pentru mai mare>¹⁾ putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea <noastră>¹⁾ la această carte a noastră.

A scris Mătiaș la Suceava, în anul 7002 <1494> luna Februarie 27.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 299.

Orig. slav. perg., pecete atârnată.

188

1494 (7002) Martie 2.

Ispisoc de moșie Zernești, din let 7002 <1494>, Martie 2, dela răposatul domn Ștefan voevod, prin care să dovedește că au cumpărat-o cu 30 zloți tătărești, feciorii Barbului Burcei, Andreica, Petre și Costin.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 186.

Rezumat rom.

¹⁾ loc șters în orig.

1494 (7002) Martie 11, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Bonceac și surorile lui, Ana și Rusca, fiii Stanei, nepoții lui Mihul Cârnu, de a lor bună voie, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept, din uricul bunicului lor, Mihul Cârnu, jumătate din satul pe Cobăle, anume Cârneștii. Și au vândut slugilor noastre, Mihăilă și fratele lui, Ghițul pentru 80 zloți tătărești. Și s'au sculat slugile noastre Mihăilă și fratele lui, Ghițul, și au plătit toți acești bani mai sus scriși, 80 zloți tătărești, în mâinile slugii noastre Bonceac și a surorilor lui, Ana și Rusca, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre, Mihăilă și fratele său Ghițul, această jumătate din satul pe Cobăle, anume Cârneștii, spusă mai înainte, să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți din satul pe Cobăle, anume Cârneștii, < să fie > începând dela capătul de jos al iazului lui Cârnu apoi pe stâlpii Rosului la un stâlp însemnat, dela stejar la hlăbnicel, dela hlăbnicel peste câmp la fântână, apoi drept la deal, apoi peste deal la gloduri, din gloduri la capătul de jos al iazului lui Cârnu, de unde am început întâi. Acesta este tot hotarul acestei jumătăți din satul Cârnești.

Iar privilegiul pe care l-au avut Bonceac și surorile lui, Ana și Rusca, fiii Stanei pentru aceste sate dela unchii noștri, Iliș voevod și Ștefan voevod, când au fost în pace, este în mâinile lui Toma.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus zisului, noi Ștefan voevod și credința preacinstiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârălab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Purece și a panului Toader pârălabi de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reșes pârălabi de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru pârălab de Cetatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu

să fie <domn al țării noastre Moldova>¹⁾ acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat pentru slujba lor și pentrucă și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea <noastră> la această carte a noastră.

A scris Mățiaș la Suceava, în anul 700<2>²⁾ <1494> luna Martie 11.

Acad. R.P.R., XL/14.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

190

1494 (7002) Martie 11, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Bonceac și surorile lui, Ana și Rusca, fiii Stanii, nepoții lui Mihul Cârnu, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină, din uricul lor drept, din uricul bunicului lor Mihul Cârnu, un sat la Cobâle, anume sub Moghilă unde a fost Ivan la Ulmi. Și a vândut acest sat slugii noastre Toma pentru 110 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră, Toma și a plătit toți acești bani mai sus scriși, 110 zloți tătărești, în mâna slugii noastre Bonceac și a surorilor lui, Ana și Rusca, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeală și plată deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, Toma, acest sat spus mai înainte, la Cobâle, anume Sub Movilă, unde a fost Ivan la Ulmi, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstră-nepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după hotarul vechi pe unde au folosit din veac.

Iar privilegiul cel vechi pe care l-a avut Bonceac și surorile lui, Ana și Rusca, care a fost pentru aceste sate dela unchii noștri, Iliș voevod și Ștefan voevod, când au fost în pace, el este în mâna slugii noastre Toma.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duna pârcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Purece și a panului Toader pârcălabi de Hotin, credința panului Micotă și a panului Rețeș pârcălabi de

¹⁾ omis în orig.

²⁾ loc ilizibil în orig.

Neamț, credința panului Ciortorovski, credința panului Șandru părcălab de Celatea Nouă, credința panului Dinga, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră ci să-i întărească și să-i împuternicească pentru că i-am dat și i-am întărit pentru dreapta lui slujbă și pentru că și-a cumpărat pe bani lui drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logotăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mătiș, la Suceava, în anul 7002 <1494> luna Martie 11.

Acad. R.P.R., Peceti, nr. 17.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

191

<1495—1503>.

Tot sat Șerbaca, parte din gios, cu acești scrisori, adică ispisoc de la Ștefan vo<e>vod, care este rupt la velet, tălmăcit de polcovnicul Pavăl, întăritoriu asupra schimbului ce au făcut Necea fiica Rusi și rudeniia ei Mușa fiica Anușchi și rudeniia lor Matei diiacul, lu<â>nd Neacea și Mușa giământati di sat peste Prut, anume Șerbaca, parte din gios, ce au fost cumpărat-o Matei diiacul dela Anna fiica lui Madrin, nepota Manciuului ce au fost nepot de soră lui Cupeiciu, din dresul ce au avut moșul lui, Ma<n>ciul dela Alexandru voivod, iară Matei diiacul au luat Dornești la țanut Sucevi.

Și ispisocul acesta este întăritor pentru Dornești, iară nu pentru Șerbaca.

Acad. R.P.R., II/58.

Copie după hotărîrea din 1810 a comitetului rînduit pentru cercetarea pretențiilor Nastasăei Donoroe, fiica lui Constantin Lepădat, nepoata Ruxandrel * ce au fost fata lui Gheorghe Hăjdău *... asupra unor moșii din ținutul Hotinului.

Datat după Matei diac 1495 Ianuarie 11—1503 Septembrie 8.

Matiaș diac care apare în doc. lui Ștefan cel Mare între 1491 Ian 16 și 1496 este probabil altul.

192

<1495>, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră¹⁾ înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Drăgălina, fiica lui Lațco Leghetiș.....¹⁾ de nimeni nesilită nici asuprită și a vîndut ocina sa dreaptă,

¹⁾ loc rupt în orig.

din uricul și din privilegiul bunicului ei, Ștefan <Leghetiș.....¹⁾ voevod, două părți din satul Deochiați, pe Sohului, unde a fost Bogdan, fratele lui Ștefan Leghetiș. Și a vândut slugilor noastre..... tătărești. Și au plătit slugile noastre Oană și Fedor și vărul lor Albul toți acești lani 100 <de zloți tătărești>¹⁾..... înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând buna lor voie și tocmeală și plată deplină, deasemenea și noi...¹⁾ <Oană și Fedor și vărului lor Albul>¹⁾ aceste două părți mai sus scrise din satul Deochiați pe Sohului, unde a fost Bogdan, fratele lui Ștefan Leghetiș¹⁾ două părți în două: o parte să-i fie lui Oană singur, iar cealaltă parte să-i fie lui Fedor și Albul și copiilor¹⁾ lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor două părți să¹⁾ hotarul vechi pe unde s-a folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod.....¹⁾ Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman... ..¹⁾ Toader pârcălab de Hotin, credința panului Micotă de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului¹⁾ credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului..... comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre.....¹⁾ sau iarăși pe orcine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, acesta să nu le clintească dania și întărirea.....¹⁾ le-am dat și întărit pentru¹⁾ au cumpărat și însăși pentru dreptii lor.....¹⁾ mai sus scrise poruncit <credinciosului>¹⁾ nostru.....¹⁾

A scris Alexa, în Vaslui.....¹⁾

Arh. St. Buc (fără cotă) orig. slav, perg., rupt.

Datat 1495 după statul boierilor «dias și locul de emitere» Vaslui.

193

<1495> (7003).

Suret dela Ștefan v<oe>vod, l<eat 7003 <1495>.

† Facem înștiințare precum au venit înainte noastră și înainte boierilor noștri, Oncea, feciorul Mărinii, nepot Giurgii, s'au vândut a sa driaptă ocină și moșie, de nime silit, nici asuprit, dintru al său drept uric, giumătate di sat anume Giumătățenii, parte din sus, undi au fostu dvoriști lui Căli[i]man. Aceia a vândut-o frățini-său, slugii noastre lui Bogdan drept 230 zloți tătărești<i>. Și sculându-să sluga noastră au plătit toți acei bani di mai sus scriși, 230 zloți tătărești, în mâinili Oncii, ficiorul Mărinii, nepot Giurgii.

¹⁾ loc rupt în orig.

Pentru aceia văzând și noi a lor bună invoieală și tocmală și plată deplină, așijderea și noi am dat și am întărit slugii noastre lui Bogdan, pre acea di mai sus numită siliști, anume giumătate din Giunătățeni, undi au fostu dvoriști lui Căli[i] man, partea din sus, ca să-i fie lui dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui, nepoților și strănepoților lui și a tot neamul ci să va alege mai aproape, nerușuit nici odănoară in veci.

Iar hotarul acei giunătăte de stat din Giunătățeni, să fie din tot hotarul pe giunătăte, iar despre <alte> ¹⁾ părți după hotarul cel vechiu, pe undi au umblat din veac.

Pentru aciasta, credința domnii meli Știhan voevod și a preaiubiți fiilor domnii meli, Alexandru, Bogdan [și] Vlad și Tăutul mare logofăt.

Pe aciastă giunătăte de sat din Giunătățeni iaste și carti dila Vasilie vodă, dată lui Ivașco Stănilă, să-știe satul pe giunătăte din l. ea t 7142 <1634> mai 17.

Așijderea și altă carti dila Știfiăniți vodă din l. ea t 7168 <1659—1600>, *deasemeni* lui Constantin Stănilă, scriindu la Nacul Zbira.

Așijderea și altă carti dila Ghiorghii Ghica vodă, *deasemeni* lui Costantin Stănilă din l. ea t 7... ²⁾.

Acestu suret l-am scos de pre un suret românesc scos de Axentie uricar, întru care suret este Axentie uricariul iscălit și fiind cam arsu l-am scos mai lămurit, cu Evloghie dascal, în anul 1755 iulie 4.

Arh. St. Iași, CDXIV/2.

Copie după trad. rom.

194

<1495 (7003) Ianuarie 1—9, Bârlad>.

Din mila lui dumnezeu noi, Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acești adevărați șoltuzi și pângari și toți târgoveții noștri din târgul Bârladului și iar și toți oamenii săraci din toate satele ce ascultă de acel târg și sunt așezați pe hotarul lui, au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldovenesti și au cerut dela noi să le cercetăm hotarul lor cel vechiu, care din veac ascultă de acel târg al Bârladului.

Deci noi li l-am cercetat și l-am însemnat pe unde a fost și cât a ascultat din vechime: începând din sus, din malul Bârladului, dela o salce și dela movila săpată peste o vale la dealul mare, la movila săpată; deacolo peste câmp la movila săpată și iar <peste> câmp la altă movilă săpată; deacolo la marginea dumbrăvii, la doi stejari îngemănați și însemnați.

Deacolo tot prin dumbravă, din stejar în stejar, care sunt însemnați, până la marginea făgetului, în vârful dealului din fața Lipeneștilor; deacolo

¹⁾ omis în text.

²⁾ data incompletă.

pe vârful dealului în jos tot prin Făgetul Leahului, pe oșcină, până la drumul ce trece dela câmpul lung la Trestiana, apoi peste acest drum la răsăpântic; și iar pe drumul ce merge între Brădești și între Liești, în jos până la marginea pădurii la dumbravă, unde este groapa săpată, și-apoi peste dumbravă și peste drumul ce merge dela Brădești la Liești ¹⁾, până la un stejar însemnat.

Deacolo tot pe lângă dumbravă și mai jos de Șuşnești ²⁾ la câmp până la un stejar ce este singur; deacolo drept peste câmp la movila săpată care este mai sus de Cehani; deacolo drept la, la movila săpată și la Jeravăț și pe matca veche a Jeravățului la vale mai jos de Hrănești până unde cade Jeravățul în Bârlad.

Apoi drept peste Bârlad la movila săpată care este pe malul Bârladului; deacolo drept peste vale și peste drum la movila săpată; deacolo drept la deal la dumbrașa roșie la un stejar însemnat și peste dumbrașa roșie drept la ruptură și la malul Tutovei la movila săpată, mai jos de Roșcani.

Deacolo tot pe matca Tutovei, pe apă în sus, până la gura pârâului Crângului la movila săpată; deacolo peste câmp la deal la dumbrașa roșie la un stejar însemnat, deacolo pe dumbravă în sus la capătul rădiului și la capătul ogoarelor Periiianilor la doi stejari îngemănați și însemnați; apoi pe marginea pădurii și la obârșia pârâului Periiianilor la un stejar însemnat; deacolo peste pârâul sec la deal la doi stejari însemnați.

Deacolo peste Valea Seacă la un stejar însemnat; deacolo drept la Smila și peste Smila la o fântână ce se află între Portari și între Drujești, și la movila săpată; apoi peste ciritei la deal la movila săpată; deacolo peste câmp la movila săpată; deacolo drept peste câmp și peste drum și peste vale și peste Bârlad la salcia din malul Bârladului, de unde am început întâiu.

Acesta este tot hotarul târgului Bârladului și al tuturor satelor și seliștelor care ascultă de târgul Bârladului.

Și într'aceia iar au mai venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni Anușca și sora ei Mușa, fiecele lui Mihăilă Tudor, fiul lui Petru Tudor și nepoții lor de frate: Ivanco și cu surorile lui Oliușca și Drăgălina, copiii lui Jurja și verii lor: Isaico și cu fratele lui, Silion și surorile lor Neagșa și Drăgălina, copiii lui Ivanco, și deasemeni vărul lor Cârstea și surorile lui Podoleanca și Stana și Nastea și Neagșa, copiii lui Coste Danovici, toți nepoți ai lui Petru Tudor, de bună voca lor, de nimeni siliți, nici asupriți, și-au vândut dreapta lor oșcină din dreptul lor uric, din uricul bunicului lor Petru Tudor și din privilegia pe care l-a avut el dela bunicul nostru, Alexandru voevod o seliște pe Tutova, anume Ivanca dela Tătarca, care seliște e așezată

¹⁾ E vorba de satul Liești din jud. Tecuciu, lângă Pereschiv, al cărui hotar mergea probabil până la Crivești; drumul trecea prin Odaea-Bursucani.

²⁾ Satul a dispărut, a rămas însă numele la un pârâu și la un deal. La 1840 răzășii de Șuşnești purtau un proces de hotare la tribunalul din Iași și arătau un document dela 29 Ian. 1434. (Condica No. 31, f. 108, din Arhiva Statului din Iași).

tot înăuntrul hotarului mai sus scris. Și au vândut acea seliște însăși domniei mele pentru 100 de zloți tătărești.

Și am plătit domnia mea toți acești 100 de zloți tătărești în mâinile tuturor celor ce-i scriem mai sus, înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni. Și după ce am plătit tot deplin, domnia mea am întors și acea seliște, ca să asculte de târgul nostru Bârlad. Iar hotarul acelei seliști să fie după hotarul cel vechi, pe unde din veac au folosit.

Și într'aceea ne-am gândit și am miluit pe șoltuzii și pârgarii și pe toți oamenii săraci din târgul nostru Bârlad și le-am întărit legea lor vechiu, ca nici unul din oamenii ce trăesc în Bârlad să nu plătească vama cea mică acolo la Bârlad, dela nici o marfă, afară de acei ce vor aduce pește: aceștia vor avea să dea, de o maje, un pește și de un car tot un pește, altceva nimic.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldor vornic, credința panului Harman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârcălab de Hotin...¹⁾

Arh. St. Iași, DXI/2, 3.

Două trad. rom. din sec. XIX.

195

1495 (700) Ianuarie 3, Martie.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Toader, fiul Nastei, de bună voia lui, de nimeni nesilit, nici asuprit și a vândut ocina lui dreaptă, din uricul său drept și propriu, un sat pe Sohului, anume Mireștii, unde a fost Ivan Mieriul, mai sus de Deochiați. Și l-a vândut slugilor noastre Giurgiu Cârmete și fratelui lui, Dragoșe și surorilor lor Drăgălina și Stana pentru 100 de zloți tătărești.

Și s'au ridicat slugile noastre Giurgiu Cârmete și fratele lui, Dragoșe și surorile lor Drăgălina și Stana și au plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 100 de zloți tătărești în mâinele slugii noastre Toader, fiul Nastei, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni.

Deci noi, văzând între dâșii buna lor voie și tocmeală și plată deplină, deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre Giurgiu Cârmete <și>¹⁾ fratelui lui, Dragoșe și surorilor lor Drăgălina și Stana, acel sat mai înainte spus care este pe Sohului, anume Mireștii unde a fost Ivan Mieriul și care este mai sus de Deochiați, ca să le fie și dela noi uric și cu tot venitul <lor>¹⁾ și copiilor lor, la fel și nepoților lor și <strănepoților>¹⁾ lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

¹⁾ loc rupt în text.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârcaľab de Hotin, credința panului Micotă pârcaľab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru pârcaľab de Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră ci să le-o întărească și împuternicească, deoarece le-am dat și le-am întărit pentru slujba lor dreaptă și pentrucă au cumpărat ei însăși <pe banii lor> ¹⁾ drepti și curați.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor.....¹

Arh. St. Buc., M-rea Adam, III/2.

Orig. slav, perg., rupt, pecete atârnată, pierdută.

196

1495 (7003) Ianuarie 10, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că pe această adevărată slugă a noastră Miclea și pe surorile lui, Mălina și Burae și Greaca, fiii Stanei, nepoți lui Ivan, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le-am întărit în țara noastră, în Moldova, dreapta lor ocină, un sat pe Cneaia, anume unde a fost casa bunicului lor, Ivan, și în același hotar Fântăna anume Impușita ²⁾.

Acestea toate mai sus scrise să le fie dela noi uric și cu tot venitul lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclinît niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să-i fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľab, credința panului

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ • Ampușita • în orig.

Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader părcălab de Hotin, credința panului Micotă de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru părcălab de Cetatea-Nouă, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Mohila ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre < dintre copiii > ¹⁾ noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le cîntească dania < și > ¹⁾ întărirea noastră, ci să le întărească și să le înputernicească, pentru că le-am dat și le-am întărit, fiindcă este ocina lor dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Măteci diac, la Vaslui, în anul 7003 < 1495 > luna Ianuarie 10.

Arh. St. Iași, CCCXL/29.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, pierdută.

Cu o fotocopie, ibid., CCLXXIV/39.

197

1497 (7003) Ianuarie 10, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni sluga noastră Pătru Gârbovăț, fiul lui Pantea nepotul lui Petru, de bună voia sa nesilit de nimeni, nici asupra și a vândut ocina lui dreaptă din uricul său drept, din uricul tatălui său Pantea și al unchiului său Petru, jumătate de sat pe Cușitna anume Fofășeștii. Acesta l-a vândut slugilor noastre, Vasco și Mihul Bontea și Mihăilă și Toderica al Dolhii ²⁾ pentru 80 de zloți tătărești.

Și s'au ridicat slugile noastre, Vasco și Mihul Bontea și Mihăilă și Toderica al Dolhii ²⁾ de au plătit tot deplin toți acești mai sus scriși bani, 80 de zloți tătărești în mâinile slugii noastre, Pătru Gârboveț înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând bună voia lor și tocmeală și plată deplină, iar noi deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugilor noastre lui Vasco și Mihul Bontea și Mihăilă și Toderică al Dolhii ²⁾ această mai înainte spusă jumătate de sat pe Cușitna anume Fofășeștii, să le fie dela noi uric și cu tot venitul lor și copiilor

¹⁾ text rupt și neciteț.

²⁾ « Dolhii », așa în orig.

lor, deasemenea și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acelei jumătăți de sat să fie din tot hotarul jumătate și pe hotarul vechiu pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârcălab de Hotin, credința panului Micotă pârcălab de Neamț, credința panului Ciortorovski, credința panului Șandru pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii <noștri sau din> ¹⁾ neamul nostru sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre a Moldovei, acela să nu le clintească dania și întărirea noastră <ci să> ¹⁾ le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru dreapta lor slujbă și pentrucă ei și-au cumpărat cu banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a acestor toate mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mătei la Vaslui, în anul 7003 <1495>, luna Ianuarie 10.

Acad. R.P.R., CCCXCVII/1.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

198

1495 (7003) Ianuarie 11, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei, Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că acest adevărat credincios al nostru pan Călnău spătar ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit dela noi în țara noastră Moldova, jumătate din satul anume Piscul, pe Bârlad partea de sus, și jumătate din moara ce este pe Bârlad; iar cealaltă jumătate a aceleiași mori să fie lui pan Eremia postelnic.

Toate acestea mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

¹⁾ loc șters în orig.

Iar hotarul acelei jumătăți de sat să fie din tot hotarul jumătate și după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârcaľab de Hotin, credința panului Micotă pârcaľab de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovski, credința panului Șandru pârcaľab de Cetatea Nouă, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Funteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acesta să nu-i clintească dania și întărirea noastră ci să i-o întărească și să i-o împuternicească, deoarece i-am dat dela noi pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Șandru Cârje, la Vaslui, în anul 7003 <1495>, luna Ianuarie 11.

Arh. St. Buc., M-rea Neamțul, f. cotă.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, pierdută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII și o copie.

199

1495 (7003) Ianuarie 11, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre: Mareș și Duma Mălăescul și Sima și Nicoară și Petrică ne-au slujit drept și credincios. Deci, noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și întărit dela noi în țara noastră în Moldova un sat pe Bârlad... ¹⁾ Mereștii. Acestea toate mai sus scrise să le fie și dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor, la fel și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege lor cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să le fie lor din toate părțile după hotarul vechiu, pe unde din veac au folosit.

¹⁾ loc ras în orig.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele: Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma părcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader dela Hotin, credința panului Micotă dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri, sau din neamul nostru, sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să le-o întărească și să le împuternicească, fiindcă le-am dat pentru dreapta lor slujbă.

Iar spre mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Alexa, la Vaslui, în anul 7003 <1495> luna Ianuarie 11.

Acad. R.P.R., CCXIX/1.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

200

1495 (7003) Ianuarie 11, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, pan Petru ușar, ne-a slujit drept și credincios. De aceia, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit dela noi în țara noastră, Moldova, jumătate din satul de pe Bârlad anume Tomceștii partea de sus și jumătate din zăgazul pentru prins pește ¹⁾ care este la Bârlad.

Toate acestea mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și surorilor lui, Neaga și Mica, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat să fie din tot hotarul jumătate, și după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad

¹⁾ « venitul năvodului » în orig. e « plot » adică « gard ».

și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârčălab, credința panului Boldar vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârčălab de Hotin, credința panului Micotă pârčălab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru pârčălab de Cetatea Nouă, credința panului Călău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceășnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clintescă dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mătei la Vaslui, în anul 7003 <1495> luna Ianuarie 11.

Acad. R.P.R., LXXII/1.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

201

1495 (7003) Ianuarie 11 <Vaslui.>

L<ea> 7003 1495 Ghen. 11. Pe Fundeni, pe Bârlad, parte de sus a Pălădeștilor.

Noi Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn țării Moldovei. Iată că domnia mea m'am milostivit ș'am dat ș'am miluit pre sluga noastră Stan Mieriul cu giământate de seliște la Bârlad, anumé Fundianii, parte din sus. Această mai sus scrisă ca să-i fie lui dela domnia mia uric cu tot venitul lui și a tot niamul lui.

Și spre această iaste credința domniei mele mai sus numit, Ștefan vodcă și credința preiubișii fii domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința a boiarilor noștri anume: Tăutul mare logofăt, Duma pârčălabul, Boldur mare vornic, Hărman și Șteful și Mușat și Toader pârčălabii de Hotin, Micotă pârčălab de Niamțu, Ciortorovsco și Șendre pârčălabii de Cetatea Nouă, Călău mare spatâr, Isac mare vistier, Eremie mare postelnic, Moghila mare paharnic, Frunteș stolnic, Petrica comis.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, ms. 629, f. 24.

Trad. rom. din prima jumătate a sec. XVIII.

1495 (7003) Ianuarie 12, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Alexa și Jurca și Dragoș și Giurgea, ne-au slujit drept și credincios.

De aceea noi, văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le-am întărit dela noi în țara noastră, Moldova, un sat la Dimaci, anume Țigăneii.

Acesta tot mai sus scris să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preacinstiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârcălab de Hotin, credința panului Micotă pârcălab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit dela noi pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mătei la Vaslui, în anul 7003 <1495> luna Ianuarie 12.

Acad. R.P.R., LI/4.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

1495 (7003) Ianuarie 12, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat credincios al nostru pan Eremia postel-

nic ne-a slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit dela noi în țara noastră Moldova, jumătate din satul anume Piscul, pe Bârlad, partea de jos și jumătate din moara ce este pe Bârlad; iar cealaltă jumătate din acea moară să fie lui pan Călnău spătar.

Toate acestea mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acelei jumătăți de sat să fie din tot hotarul jumătate după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârcaľab de Hotin, credința panului Micotă pârcaľab de Neamț, credința panului Ciortorovschî, credința panului Șandru pârcaľab de Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acesta să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci să i-o întărească și să i-o împuternicească, deoarece i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Alexa, la Vaslui, în anul 7003 <1495> luna Ianuarie 12.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț.

Orig. slav, perg., pecete atârnată pierdută.

Cu o trad. rom. anul 1818, și o copie după această traducere.

204

1495 (7003) Ianuarie 12, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Fete și frații lui, Văsiu și Tatul, ne-au slujit drept și credincios. De aceia, noi văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le-am întărit dela noi în țara noastră, Moldova, jumătate din seliștea de pe Bârlad, anume Fundenii, partea de jos.

Acestea toate mai sus scrise să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor deopotrivă și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit nicio-dată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de seliști să fie din tot hotarul jumătate, iar din alte părți să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârcaľab de Hotin, credința panului Micotă pârcaľab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceășnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri, și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al <țării> ¹⁾ noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din <neamul> ¹⁾ nostru, <sau iar pe oricine il va alege Dumnezeu să fie domn> ¹⁾ al țării noastre, Moldova, acela să nu le clintească <dania> ¹⁾ și întărirea <noastră> ¹⁾ ci să le întărească și să le împuternicească, <pentrucă le-am dat și le-am întărit> ¹⁾ pentru dreapta și credincioasa lor slujbă.

Iar pentru mai mare <putere și> ¹⁾ întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Alexa la Vaslui în anul 7003 <1495> luna Ianuarie 12.

Acad. R.P.R., LXXXVII/64.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

205

1495 (7003) Ianuarie 12, Vaslui.

Suret dela Ștefan voevod, însămnare de unde și până unde.

Insemnăm cu această carte a noastră, cine va vedea sau o va auzi citindu-se, iată acești adevărați slugile noastre, Focșa și Berehuiu și Bantăș, slugi nouă drepte și credincioase; drept aceea, văzând și noi a lor dreptă slujbă și cu credință și noi ne-am milostivit spre dânșii și deosebit cu a noastră milă am dat și le-am întărit lor dela noi, din pământul nostru al Moldovei, un loc de pustie, la fundul Covurluiului cu apă, între Rădești și între Voinești, ca să-și facă loru-și siliști de sat, care scrie mai sus: că am dat lor dela noi uric și cu tot venitul, lor și feciorilor lor și nepoților lor și cině să va trage dintr'ânșii și a tot neamul lor, cine să <va> alege mai aproape, neclintit și nemișcat, în veci.

¹⁾ loc rupt în orig.

Și hotarul acelu loc de pustie este din vârful piscului Surăi și merge în sus pe culme piscului prin dumbravă și dă printr'un lac, ce este în margine codrului și tot în sus culme prin codru și dă piste alt lac, ce este în codru și tot în sus, până în culme Jăravățului, unde se disparte ținutul Cuverluiului de ținutul Tutovei și de acolo porcede spre răsărit, tot prin codru, culmea dealului, de unde se prăvale apa și dă printr'o poeniță și tot spre răsărit, cam la deal, până în culmea dealului.

Și deacolo porcede spre amiazăzi, pe culmea dealului în gios, prin codru și esă în marginea codrului, în dreptul unei vâlce și tot în gios, pin vâlce și pin dumbravă, până în dreptul poenei Porcului, în margine din gios, în valea Bănesăi are hotar și de acolo drept la apus prin poiană, unde sânt și niște chișteli și tot spre apus peste două văi, până în vârful piscului Surăi.

Acesta a fost a credinciosului domnului nostru celui mai sus scris, Ștefan voevod și a credincioși și preiubiți fiii domnii sale, Alexandru și Bogdan stăpânitori, și a credincioșilor boerilor noștri și a credincios dumnealui Duma pârcaľab, a credincios dumnealui Boldul¹⁾ vornicu, <credința dumnealui Hărman, credința dumnealui Șteful, credința dumnealui Mușat>, credința dumnealui Toader pârcaľab de Hotin, credința dumnealui <Micotă> dela Neamț, <credința dumnealui Ciotorovschi>, credința dumnealui <Șandru>, pârcaľab de Cetatea Nouă, credința dumnealui Clanău spătar, <credința dumnealui Isac vistiernic> și credința dumnealui Irimia postelnic și credința dumnealui Movilă păharnic și credința dumnealui Frunteș stolnic <și credința dumnealui Petrica comis>, cum și toți boerii noștri s'au scris, cei mari.

Văzând a noastră îndreptătură a pământului Moldovei, și de feciorii noștri, cine să va alege domn a stăpâni pământul nostru a Moldovei, să fie lor neclintit a noastră danie și întăritură, ce am întărit și am întemeiat pentru trecuții întăririlor dela noi, pentru dreaptă slujbă lor.

Iar a mai mari țării și întăritură scrii mai sus și marile credinciosul nostru, dumnealui Tăutul logofățul, și scrii și a noastră pecete spânzurată cătră această carte a noastră.

Matei uricariu, Vaslui, 7003 <1495> Ghenar 12.

Adeverit de vornicii de poartă, Spiridon Berte și Costin Ghenghe, la 1836, April 25, care spun că e vorba de moșia Roșie.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 186—188.
Trad. rom.

206

1495 (7003) Ianuarie 12, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre, Frățilă și nepoții

¹⁾ în loc de « Boldur ».

lui, Mareș și Florea și Danciul și Bădea¹⁾, ne-au slujit nouă drept și credincios. Deci noi văzând slujba lor dreaptă și credincioasă către noi i-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit <de la> noi în țara noastră, Moldova, un sat pe Bârlad, la Rătud²⁾, anume Lieștii. Acesta tot mai sus scris să le fie de la noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor, la fel și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul celui sat mai sus scris să fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan vovod și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârcaľab de Hotin, credința panului Micotă pârcaľab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru de la Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, <credința panului Eremia>³⁾ postelnic, credința panului Isac vistier, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică <comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și>³⁾ mici.

Iar după viața noastră cine <va fi domn al țării noastre Moldova, din>³⁾ copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe oricine îl va alege Dumnezeu <să fie domn al țării noastre Moldova>³⁾ acesta să nu le clinească dania și întărirea noastră ci să le-o întărească și împuternicească, deoarece le-am dat și le-am întărit <de la noi, pentru>³⁾ slujba <lor dreaptă>³⁾.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne <pecetea>³⁾ noastră la această carte a noastră.

A scris Șandru Cârje, la Vaslui, în anul 7003 <1495>, luna Ianuarie 12.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 47—48.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, pierdută.

207

1495 (7003) Ianuarie 15 <Vaslui>.

Tălmăcire de pe ispisocul sârbesc a domnului Ștefan <oe><od> din let 7003 <1495> Ghen<a>r<ie> 15, întăritoriu pe o siliște în vârful pârăului Grușova, anume la Fântâna Suciavéa, amândoa fântânile.

Cu mila lui d<u>mnezeu, noi Ștefan <oe><od> domn pământului Moldaviei, facem știre cu acest hrisov al nostru tuturor care pe dânsul va căuta,

¹⁾ Cuvântul «Bădi» scris ulterior peste text răzuit.

²⁾ Cuvântul «Rătud» scris ulterior peste text răzuit.

³⁾ loc șters și rupt în orig.

sau celindu-să va auzi, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri ai Moldaviei, sluga noastră Oancia, nepotul lui Bodea Ploscariul, de a sa bună voe, de niméa silit nici asuprit și au vândut a sa driaptă ocină din al său drept uric, din uricul moșului său Bodea Ploscariul, o seliște în vârful pâraului Grușeva, anume la Fântâna Suciavé, amândoa fântânile, pre care o au vândut slugilor noștri, lui Nistor și lui Crăciun, frățini-său, drept cincizeci zloți tătărești.

Și sculându-să slugile noastre, Nistor și frate-său Crăciun, au plătit toț<i> acești de mai sus scriși bani, cincizeci de zloți tătărești în mâinile slugii noastre, lui Oancea, nepotul lui Bodea Ploscariul înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri ai Moldaviei.

Drept acéia, noi văzând a lor de bună voe tocmeală și deplină plată și noi așjderé am dat și am întărit slugilor noștri, lui Nistor și fratelui său Crăciun, aciastă de mai sus zisa siliște în vârful pâraului Grușeva, anume la Fântâna Suceavei, amândoa fântânile, ca să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor, nepoților și strănepoților lor și préstrănepoților și a tot neamul lor, care să va alege lor mai de aproape, nestrămutat niciodinioară în veci. Iar hotarul acei siliști să fie, din toate părțile, după hotarul cel vechiu pe unde din veac au umblat.

Și la aciasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan <oe><o>d și credința a preaiubiților fii domniei méle, lui Alexandru și Bogdan-Vlad¹⁾ și credința boerilor noștri: credința boeriului Duma pârcălabul, credința boeriului Boldor²⁾ vornicul, credința boeriului Hărman, credința boeriului Șteful, credința boeriului Mușat, credința boeriului Toader pârcălabul Hotinului, credința boeriului Micotă dela Niamțu, credința boeriului Ciortorovsch³⁾, credința boeriului Șandru⁴⁾ al *Celđii Nouă*,⁵⁾ credința boeriului Clănău spătariul, credința boeriului Isac vistiernicul, credința boeriului Ieremia postelnicul, credința boeriului Movila⁶⁾ paharnicul, credința boeriului Frunteș stolnic, credința boeriului Petrica com<i>s și credința boerilor noștri ai Moldoviei mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn pământului nostru, din copiii noștri sau din niamul nostru, sau iarăș<i> ori pre care d<u>mnezeu îl va alege a fi domn pământului nostru <a> Moldaviei, acela să nu strice a noastră danie și întăritură, ci mai vârtos să le întăriască lor și să le înputerniciască, pentrucă li-am dat lor și le-am întărit pentru a lor driaptă slujbă și pentrucă ei ș'au cumpărat loru-ș<i> cu ai lor drepți bani.

1) în text « Bogdan i Vlad ».

2) « » « Boldora ».

3) « » « Ciortorovscul ».

4) « » « Șendrea ».

5) « » « Novgorodului ».

6) « » « Mohila ».

Iar spre mai mare tărie și întăritură tuturor acestor de mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boeriu <lugii noastre Tăutul logofăt să scrie>¹⁾ și a noastră pecete a <spânzura către acest adevărat al nostru>²⁾ hrisov.

Am scris Matei.....³⁾ la anul 7<003 luna Ghenarie 15>¹⁾.

S'au tălmăcit di pre original.....¹⁾ mine gios iscălit, care.....¹⁾ câteva cuvinte, cu pu.....¹⁾ ce li-am putut cunoaște,.....¹⁾ numiri pentru acea siliște.....¹⁾ sânt rase, fără să am îndoia<lă>.....¹⁾ re și urmiază iscălituri.....

Hrisanth eromonah V. dela m<ă>n<ăstirea> Golii.

Arh. St. Buc., A. N., MXCIV/1.
Trad. rom.

208

1495 (7003) Ianuarie 16, <Vaslui>.

Tot pe Tăuți și Rujeni la Horince, a Pălădeștilor. L<ea>t 7003 <1495> Ghen. 16.

Stefan v<oe>voda. Iată această adevărată Niaga și soru-sa Stana, fetili lui Dragomir Tăutul, li-am ¹⁾ miluit dintru a noastră osăbită mila noastră, li-am ²⁾ dat și li-am ²⁾ întărit în pământul nostru a Moldovii pe a sadriaptă ocin<ă> și moșii, satul anume Tăuții pe Horince ³⁾ și Rujanii tot pe Horince ³⁾ și din Chighiaci giământate dela Leuștan și cialantă giământate de sat din Leuștani ca să fie vărului său, dumisali Tăutul log<o>f<ă>t.

Aceste de mai sus scrise, ca să le fie lor dila noi uric cu tot vinitul, lor și ficiorilor, nepoților strănepoților și a tot niamul cât s'a alegei mai de aproape.

Și 'ntru aceasta credința boiarilor domnii meli, dumnalor: Tăutul log<o>f<ă>t, Duma păr<călab>, Boldur vor<nic>, Hărman, Șteful, Moșat păr<călab> de Hotin, Micotă păr<călab> de Niamțu, Ciortorovschi, Șandri păr<călab> Cetății Noao, Clănău spăt<ar>, Isac vist<ier>, Erimia post<elnic>, Movila păh<arnic>, Frunteș stol<nic>, Petrica comisu<l>.

Arh. St. Buc, Condica Asachi, ms. 629, f. 26.
Trad. rom. din prima jumătate a sec. XVIII.

209

1495 (7003) Ianuarie 16, <Vaslui>.

† Suret di pe uricul lui Ștefan vod<ă> din l<ea>t 7003 <1495>, Genar 16.

† Facim știri cu această carte a domnii mel<e>, precum au vinit, înainte domnii mele și înainte a lor noștri moldovinești boiar<i>, a mar<i> și a mici, a noastre slugi Pătru Ghilțu și sora lui Mușa și cu sâminție lor: Ion Budză și cu sora lui Drăgălina, toț<i> nepoț<i> popii lui Pătru Scolofindie ⁴⁾ și a

¹⁾ loc rupt în text.

²⁾ « l-am » în text.

³⁾ « Hurance » în text.

⁴⁾ în trad. « Pătrașco Lofindie ».

popii lui Dragomir, de a lor bună voce, de nime silit*<i>* nici asuprit*<i>*, ce de a lor bună voce ¹⁾ și au vândut a lor driaptă ocină și moșie dintru a lor uric, din uricul moșului lor, popa Pătru Scolofindie ²⁾ și popa Dragomir, un sat pe Zălitin anume Gheceștii, între Neagoane și într*<e>* Colunoi, unde au fost Gheia; aceasta au vândut-o slugilor noastre lui Toader și lui Ivan și nepotelor sal*<e>* Nastii și Stanii și Mării, drept 85 zloț*<i>* tătărești.

Și s'au sculat slugil*<e>* noastre Toader și cu frate-său Ivan și cu nepoatel*<e>* lor Nastei și Stanca și Mărie și au plătit totor*<or>* toț*<i>* căț*<i>* mai sus scriu, ban*<i>* 85 zloț*<i>* tătărești întru mânălu*<e>* lui Pătru Ghilțu și stră*<ne>*poatil*<e>* sal*<e>* Mușii și săminții lor lui Budză și nepot*<ii>* lo*<r>* Drăgălina, tuturor căț*<i>* mai sus s'au scris anume.

Pe cât s'au putut scoate s'au scris aici, dar cel vechiu tot de față este. Iosif diacon am talmăcit.

Acad. R.P.R., CLV/83.

Trad. rom. din sec. XVIII.

210

1495 (7003) Ianuarie 17, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acești adevărați: Marița, fiica lui Sima, nepoata lui Toader Nănescul, și verii ei, Fătul și fratele lui, Sturzea, fiii lui Filip, nepoții lui Balița, și verii lor, Gligor și fratele lui, Ion Farcaș și sora lor Mălina, fiii Mălinei, nepoții lui Fărcaș și vărul lor Mircea Purcel surlarul, fiul Stanei și vărul lor, Dobroin voinicul, și sora ei Lușca, fiii Marăi, nepoții Stanii, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le-am întărit în țara noastră, Moldova, dreapta lor ocină, un sat pe Studeneț, anume Năneștii.

Acesta tot mai sus scris să le fie dela noi uric și cu tot venitul, însă să le fie în patru părți: o parte din acest sat să fie Mariții, fiica lui Sima, nepoata lui Toader Nănescul, a doua parte din acest sat să fie verilor ei, Fătul și fratele lui, Sturzea, fiii lui Filip, nepoții lui Balița, a treia parte din acest sat să fie verilor lor, Gligor și fratele lui, Ion Fărcaș și sora lor Mălina, fiii Mălinei, nepoții lui Fărcaș, iar a patra parte din acest sat să fie vărului lor Mircea Purcel surlarul, fiul Stanii și verilor lor, Dobroin voinicul și sora lui, Lușca, fiii Marăi, nepoții Stanei, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să le fie din toate părțile după hotarul vechi pe unde au folosit din veac.

¹⁾ Cuvintele « a lor bună voce » sunt șterse cu o linie.

²⁾ In trad. « Pătrașco Lofindie ».

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârăcalab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hârman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader dela Hotin, credința panului Micotă pârăcalab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari și mici.

Iar după viața noastră, cinc va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră ci să le întărească și să le înputernicească pentrucă le-am dat și le-am întărit pentrucă este ocina lor dreaptă.

<Iar> ¹⁾ pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Alexa la Vaslui, în anul 7003 <1495> luna Ianuarie 17.

Acad. R.P.R., Peciți, nr. 119.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

211

1495 (7003) Ianuarie 17, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldova. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor acelor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe aceste adevărate slugi ale noastre Nica și fratele său Sava, fiii lui Giurgea și verii lor Gavril și frații lui, Ion și Eremia și sora lor Băla, fiii lui Ioanăș și verii lor Micul și sora lui Fedea, fiii lui Șteful i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le-am întărit în țara noastră în Moldova, dreapta lor ocină satul pe Tutova, anume Polițenii unde a fost Vlașin și mai sus siliștea lui Toma.

Aceste toate mai sus scrise să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul; însă să le fie lor aceste sate în trei părți lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape și neclintit niciodată în veci.

Și deasemenca au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Gavril și sora lui, Magda, fiii lui Miclăuș și nepoții lor de soră Sava și fratele lui, Onc și sora lor Stana, fiii Neagăi, de bună

¹⁾ loc rupt în orig.

voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină din dreptul lor uric, din uricul tatălui lor Miclăuș, partea lor, a șasea parte din satul Polițenii, pe Tutova, unde a fost Vlașin și mai sus, deasemenea partea lor, a șasea parte din sat al lui Toma.

Acestea le-au vândut slugilor noastre lui Nica și fratelui său, Sava, fiii lui Giurgea și verilor lor, Gavril și fraților lor, Ion și lui Eremia și sorei lor, Băla, fiii lui Ionăș și deasemenea verilor lor Micul și surorii sale Fedca, fiii lui <Șteful> pentru 55 de zloți tătărești.

Și s'au sculat slugile noastre Nica și fratele său Sava și verii lor Gavril și frații lor, Ion și Eremia și sora lor Băla și verii lor Micul și sora lui Fedca și au plătit toți acești bani mai sus scriși, 55 zloți tătărești, în mâinele slugii noastre Gavril și sorii lui Magda, fiii lui Miclăuș și a nepoților lor de soră, Sava și fratele său, One și sora lor Stana, fiii Neagăi, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri.

Deci noi văzând bună voia lor și tocmeala și plata deplină și noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre Nica și fratelui său Sava, fiii lui Giurgea și verilor lor Gavril și fraților lui Ion și Eremia și surorii lor Băla, fiii lui Ionăș și verilor lor Micul și surorii sale Fedca, fiii lui Șteful, această mai sus zisă, a șasea parte de sat din Polițeni, Tutova, unde a fost Vlașin și mai sus deasemenea a șasea parte din siliștea lui Toma, să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul, lor și fiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris anume Polițenii pe Tutova, unde a fost Vlașin și mai sus, ale siliștei acesteia a lui Toma, să le fie lor din toate părțile după hotarul vechiu pe unde din veac au folosit. Și iarăși hotarul și acestei a șasea parte de sat din Polițeni, pe Tutova, unde a fost Vlașin; și mai sus, deasemenea a șasea parte din siliștea lui Toma, să le fie din tot hotarul a șasea parte și dinspre alte părți, după hotarul vechiu pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei noastre, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârcălab de Hotin, credința panului Micotă dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea-Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine va alege dumnezeu ca să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu le clinească dania și întăritura noastră

ei să le întărească și să le împuternicească, fiindcă le-am dat și le-am întărit pentrucă le este ocină dreaptă și fiindcă și-au cumpărat-o pe banii lor drepți.

Și pentru mai mare credință și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetia noastră de această carte a noastră.

A scris Matei, la Vaslui, la anul 7003 <1495> luna Ianuarie 17.

După Rev. Arhivelor, III 2, București, 1939, p. 319—322.

Cu o fotocopie la Arh. St. Buc.

212

1495 (7003) Ianuarie 22, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră pan Mihul Dragoslav, fiul lui Toader Negrul și nepoata lui de frate, Nastea, fiica lui Ivanco, și nepotul lui, Lazor, fiul lui Petrica Negrilescul și vara lui, Nastea, fiica lui Ion Negrilescul, și verii lor, Iurie și sora lui, Mărușca, fiii lui Leahul, nepoții lui Petrașco și ai Marci, toți nepoți ai lui Negrilă, fost ceașnic, și au vândut dreapta lor ocină din uriecul unchiului lor, Negrilă fost ceașnic, un sat pe Tutova, anume Pulpeștii unde a fost jude Pulpe. Și au vândut acest sat Micăi, fiica lui Mihăilă Andriescul, pentru 80 zloți tătărești. Și s'a sculat Mica și a plătit toți acești bani, 80 zloți, în mâna panului Mihul Dragoslav și a nepoatei lui de frate, Nastea, și a nepotului lui, Lazor, și a verii lui, Nastea, și a verilor lor, Iurie, și sora lui, Mărușca, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni.

Deci noi, văzând buna lor voie și tocmeală dintre ei și plata deplină, noi de asemeni și dela noi am dat și am întărit Micăi acest sat spus mai înainte pe Tutova, anume Pulpeștii, unde a fost jude Pulpe, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, ei și copiilor ei și nepoților ei și strănepoților ei și răstrănepoților ei și întregului ei neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris, să-i fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubișilor fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârčalab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader de Hotin, credința panului Micotă de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru de Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Erenia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința

panului Fruntes stolnic, credința panului Petrica comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit, fiindcă și-a cumpărat pe banii ei drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Alexa, la Vaslui, în anul 7003 <1495> Ianuarie 22.

Acad. R.P.R., XL/11.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

213

1495 (7003) Ianuarie 22, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Nastea nepoata lui Mihăilă Buzea și nepoata ei Mărina, fiica lui Husul, de bună voia lor de nimeni nesilite nici asuprite și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept, din uricul unchiului lor Mihăilă Buzea, a patra parte din satul anume Buzeși, pe Sărata unde a fost Bericica. Și au vândut-o slugilor noastre Neagul Dumia și fratelui lui, Băloș pentru 25 de zloți tătărești.

Și s'au ridicat slugile noastre Neagul Dumia și fratele lui, Băloș de au plătit toți acești bani mai sus scriși 25 de zloți tătărești în mâinile Nastei și nepoatei ei Mărina, nepoatele lui Mihăilă Buzea, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând bună voia lor și tocmeală și plată deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre Neagul Dumia și fratelui lui, Băloș aceasta a patra parte mai înainte spusă din satul anume Buzești, pe Sărata, unde a fost Bericica, ca să le fie lor dela noi, uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai deaproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei a patra părți din satul de pe Sărata să fie din tot hotarul a patra parte și din alte părți după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința

panului Mușat, credința panului Toader dela Hotin, credința panului Micotă dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru pârcaľab de Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului <Erenia> ¹⁾ postelnic, credința panului Moghilă ceășnic, <credința> ¹⁾ panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră < cine va fi > ¹⁾ domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acesta să nu le clinească dania și întărirea noastră ci să le-o întărească și împuternicească, deoarece le-am dat și le-am întărit pentru slujba lor dreaptă și pentru că au cumpărat ei înșiși pentru banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mătei, la Vaslui, în anul 7003 <1495> luna Ianuarie 22.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 141.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, stricată.

Cu o trad. rom. din 1801.

214

1495 (7003) Ianuarie 22, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovii. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe aceste adevărate slugi ale noastre, Toader Iucaș și nepotul lui de frațe Farco aprod și surorile lui, Dolca și Mărușca, fiii lui Petru Iucaș, și vara lor Anușca, fiica Stanei, și vărul lor Isaiu, fiul lui Oana Muste și verii lor Andreico și frații lui, Ion și Toader, fiii Ilcăi, deasemeni vărul lor Giurgiu Vulpe, fiul Mărușcăi, toți nepoți ai lui Laslău globnic, le-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le-am întărit în țara noastră, Moldova, ocina lor dreaptă, satele care au fost ale bunicului lor Laslău globnic, anume: Laslăoanii pe Cracău și Șerbeștii sub Cracăul de Piatră și Mohorâții mai jos de gura Pojorâtei și mai jos Drăgoeștii pe Dobrotvor, și pe Zeletin Petreștii, și în acelaș hotar satul Plăcinteni și Opriseștii și Cârna și Răchitișul. Acestea toate mai sus scrise să le fie dela noi uric și cu tot venitul.

Însă să le fie aceste sate în trei părți: o parte din aceste sate să fie slugilor noastre Toader Iucaș și nepoților lui de frate, Farco aprod și surorilor lui, Dolca și Mărușca, fiii lui Petru Iucaș, a doua parte din aceste sate să fie Anușcăi fiica Stanei, singură, a treia parte din aceste sate să fie lui Isaiu, fiul lui Oană Mustea și verilor lui, Andreico și frații lui, Ion și Toader, fiii Ilcăi și deasemeni

¹⁾ loc șters și rupt în orig.

vărului lor, Giurgiu Vulpe, lor și copiilor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam care li se va alege cel mai de aproape, neclintit nici odată în veci.

Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să le fie din toate părțile după hotarul vechi pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârčalab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader dela Hotin, credința panului Micotă pârčalab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru de Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn la țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit pentru dreapta lor slujbă, și pentru că este ocina lor dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Alexa la Vaslui, în anul 7003 <1495> luna Ianuarie 22.

Acad. R.P.R., XI/12.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

215

<1495> Ianuarie 23, Huși.

Suret scos de pe sârbie pe moldovenie, dela Ștefan vodă, domn țării Moldovii, din veleat 7010 <1502> Ghenar 23, zicând:

Insemnare facem cu această carte a noastră, tuturor cine a vide-o sau citind a auzi-o, precum au venit înaintea noastră și înaintea a noștri moldovenești boieri, mari și mici, Nastea și cu nepoata ei, Marina, fata Husului, de a lor bună voc, de nime silite, nici asuprite ¹⁾ și au vândut a sa dreaptă ocină și moșie dintre al său drept și adevărat uric, din uricul ²⁾, o bucată de pământ pe Sărata, partea ce este despre Ialan, pe din jos de târgul Hușului, ce-i pe Drislavăț

¹⁾ In suret « silită nici asuprită ».

²⁾ Lipsește probabil < moșului lor . . . >

părăul și au vându<t-o slugilor> noastre lui Leva și frățani-său, lui Petru, în patruzeci galbeni tătărești.

Și sculându-se slugile noastre Leva și frate-său Petru și-au plătit toți mai sus scriși bani, 40 galbeni tătărești, în mâinile Nastei, nepoatei lui Mihail<ă> Buză și nepoatei sale Mărinii, fetei Husului, înaintea noastră și înaintea a lor noștri moldovinești boeri.

Iar noi, văzând între dânșii a lor bună învoială și tocmeală și deplină plată și noi așijderea dela noi am dat și am întărit slugilor noastre, lui Leva și frățani-său lui Petru, acea mai sus numită bucată de pământ ce este pe Sărata, partea ce este despre Ialan și ce este pe din jos de hotarul târgului nostru de Huș<i>, ce este pe Drisla ¹⁾ părăul, ca să fie lor dela noi uric cu tot venitul, lor și feciorilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și a tot neamul lor, cine s'a alege lor mai aproape, nerușăit în veci.

Iar hotarul acei bucăți de pământ ca să fie din hotarul târgului nostru din Huș<i>, pe din gios, iar despre alte părți după hotarul cel vechiu, pe unde au umblat din veci.

Și pentru aceea este credința domniei noastre Ștefan voevod și credința preaiubiților fiilor noștri, Alexandru și Bogdan-Vlad ²⁾ și credința boierilor noștri, mari și mici.

Iar pe cine a alege dumnezeu a fi domn în pământul nostru moldovenesc, ca să aibă a întări și a milui, pentru credincioasa ³⁾ lor slujbă.

Și pentru aceea, am poruncit credinciosului boer al domniei noastre logofătului Tăutul, ca să scrie și să spânzure pecetea noastră către această carte a noastră. S'au scris în Huș<i> ⁴⁾ de Șandru.

După I. Bogdan, Documentele lui Ștefan cel Mare, II, p. 189—195.

Trad rom.

Nici I. Bogdan și nici M. Costăchescu (Documente moldovenești înalte de Ștefan cel Mare, II, p. 417) n'au observat că în act apare ca fiind în viață, la 23 Ian. 1502, Alexandru, când acesta murise încă din 25 Iulie 1496. Urmează deci că actul s'a emis înainte de vara 1496 și ne aflăm în fața unei traduceri din sec. XVIII cu veleatul greșit, 7010. Avem un act original, din 22 Ian. 1495 (7003), prin care aceleași Nastea și Marina vând a patra parte din satul Bușești pe Sărata lui Neagul Dumla și Băloș, pentru 25 zloți (cf. doc. nr. 213). Putem admite că s'a copiat greșit veleatul 7003 drept 7010, confuzia la cifra unităților fiind posibilă, și că deci originalul traducerii de față ar fi fost emis tot în anul 1495, la 23 Ianuarie. Documentul din 22 Ian. este emis din Vaslui, iar acesta, din 23 Ian., s'a dat din Huși. La 4—5 Febr. 1495, Ștefan dădea hrisoave din Iași. Se pune întrebarea dacă domnul, aflându-se la 22 Ian. în Vaslui, putea emite acte în ziua următoare la Huși, avându-se în vedere distanța între aceste localități.

¹⁾ Cf. mai sus « Drislavăț ».

²⁾ În suret « Bogdan și Vlad ».

³⁾ În suret « încredințată ».

⁴⁾ La data emiterii documentului Ștefan cel Mare se afla la Vaslui. Traducătorul însă, probabil sub influența textului, în care este vorba de Huși, a pus localitatea de emitere tot Huși.

1495 (7003) Ianuarie 24, Vaslui.

Suret de pi ispisocu vechi sârbesc dela Ștefan voevod, domn țării Moldoviei, scris de Șendrea Cârjă, în Vaslui, la let 7003 <1495> Ghenari 24, care ispisoc fiind rupt în patru bucăți și ștersu, precum să vedi, diabe s'au putut alegei acești cuvinte, cari mai gios sânt scrisă.

Inștiințare facem prin această carte a noastră, tuturor cui vor căuța asupra ei, sau o vor auzi cetindu-să, pentru aciastă adivărată Magda, fata Mihului, fecioru lui Cananou fratele dumisali Negrila, și credinciosul <umnea> lui Costea, fratele dumisali a lui Toader a pisariului nostru, ficioru nepoți a lui Drăgușan, ficiorul nepotul Negrilăi și rudile lor, Ioan și surorile lui feciorul <Pânteii și> Vlașin ¹⁾, așijderea Fedea ²⁾ și sora ei ³⁾, Marica <și Ghinda>, toți nepoții lui Sima Rugină <și Done, fiica> Nastasiei, nepoata Marinei, că de nimeni nesiliți, nici asupriți, ci de a lor bună voie și-au împărțit între dânșii, dinaintea noastră și dinaintea tuturor boerilor noștri, a mari și mici, satul de slujire de la moșul domnii meli, <Alexandru> voevod, anume Todirenii ⁴⁾, pi Bârlad, unde au fost Iacuș Mihu și sat Liudeștii pe Bârlad, și Bârzăștii ⁵⁾ pe Bârlad și pe Nistru, în gura Zăharnei, satu anume Zabarna și satul unde au fost Zlatariul vătămanul și satul Horodiștea în gura unde au fost Jaza vătămanul.

Deci și noi, văzând a lor de bună voe împărțali, ce și-au împărțit ei între dânșii, de bună voe, noi așijderea și dela noi le-am dat și le-am întărit lor mai susăle numite sate și satu Ircovițai.

Și spre aceasta este credința domnii meli de mai sus numit, noi Ștefan voevod și credința tuturor boerilor noștri a Moldovii, a mari și mici.

Și spre mai mare tărie și întăritură tuturor acelor de mai sus scrisă, am poroncit credinciosului boeriului nostru, dumnealui Tăutu logofăt, să scrie și pecetea noastră să o legi cătră aciastă adivărată carte a noastră.

Din limbă sârbească s'au tălmăcit di Costantin Diiac pitar, în Eși, 1809 Iuni 25.

S'au scos întocmai de pi tălmăcire: Gubernschi reghistrator, Feodor Zatic.

Giudecătoriea politicească a Oblastii Basarabiei.

Pentru că copia aciasta, scoasă de pe tălmăcirea în limba moldovenească a ispisocului sârbesc dela Ștefan voevod, după posleiduire, aflându-să întocmai cu aceiaș, s'au încredințat di cătră aciastă giudecătorie, cu iscălitura unui cilen a presudstvii și punirea peceții împărătești.

În Chișinău, anul 1824, luna Mart 24 zile.

Secrețări, Barbu

Sovetnic, Pavăl Măcărescu

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 189—190.
Trad. rom.

¹⁾ « Iacușan » în text.

⁴⁾ loc alb în text.

²⁾ « Fedcu » în text.

⁵⁾ « Brezăștii » în text.

³⁾ « lui » în text.

1495 (7003) Ianuarie 24.

7003 <1495> Ianuarie 24.

Tălmăciria preotului Ioan Arbanul, din limba sârbească, de pe hrisovul domnului Ștefan <oe><o>d, prin cari au întărit stăpânirea lui Petrea și surorii lui, Marica pe giumătate de sat de pe Elan, unde au fost Ionaș Tricolescu, cumpărată de tatăl lor Crăciun dela Giurgia fratile Cristii celui Negru.

Asămine au mai întărit stăpânirea numiților mai sus și pe ceialaltă giumătate de sat de alături, cumpărată dela Toma fiul lui Ivașco Tricolescu, ce au fost răscumpărată de tatăl său, Ivașcu Tricolescu, dela Giurgea fratele Cristii celui Negru, întregindu satu tot cu acest hrisov.

Acad. R.P.R., CCXXVIII/42, nr. 1 «Însămnare» de doc. moșiei Sălteni (Fălciu), întocmită în 1852.

218

1495 (7003) Ianuarie 25.

Ștefan voevod întărește lui Oană Petrescu și fratelui său Stan o jumătate din satul Cocoșeri pe Stemnic, «unde au fost Oancea», cumpărată dela Iliăș, nepotul lui Ianaș Negrescu, cu 60 de zloți tătărești.

După I. Bogdan, Doc. Ștefan cel Mare, II, p. 62.

219

1495 (7003) Februarie 3, Iași.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni mari și mici sluga noastră, Ion Buză și sora lui, Drăgălina, nepoții lui popa Scolofendie și alt Ion, fiul lui Vasilie și verii lui, Pătru Gâlț și sora lui, Mușa, nepoții lui popa Dragomir, de bună voia lor nesiliți de nimeni și nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept și propriu, un sat pe Jigălia, anume Dodeștii, unde a fost Ștefan, mai jos de Tămășel. Acesta l-au vândut slugilor noastre, Pătiu și fratelui lui, Petrea și surorii lor, Drăgălina și verilor lor, Toader și Nicoară și unchiului lor, Negrilă Medeleanu, pentru 100 zloți tătărești.

Și s'au sculat slugile noastre, Pătiu și fratele său, Petru, și sora lor, Drăgălina și verii lor, Toader și Nechita și unchiul lor, Negrilă Medeleanu și au plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 100 zloți tătărești, în mâinile slugii noastre, Ion Buză și surorii sale, Drăgălina, nepoții lui popa Scolofendie și altui Ion, fiul lui Vasilie și verilor lor, Pătru Gâlț și surorii sale, Mușa, nepoții lui popa Dragomir, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni.

Deci noi văzând bună voia lor între dânșii și tocmeala și plata deplină și noi deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugilor noastre, Pătiul și fratelui său, Petru și surorii lor, Drăgălina și verilor lor, Toader și Necoară, și unchiului lor, Negrilă Medeleanu, acest sat mai înainte zis care este pe Jigălia, anume Dodeștii, unde a fost Ștefan, și care este mai jos de Tămășel, ca să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul.

Dar să le fie acest sat în patru părți, o parte din acest sat să fie a slugilor noastre, Pătiul și fratelui său, Petrea și surorii lor, Drăgălina, iar a doua parte din același sat să fie a lui Toader singur, iar a treia parte din același sat să fie a lui Nicoară singur iar a patra parte din același sat să fie a unchiului lor, Negrilă Medeleanu singur, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie, din toate părțile, după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru <și Bogdan-Vlad și> credința boierilor noștri: credința <panului Duma pârcălab>, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, <credința panului Toader>, pârcălab de Hotin, credința panului Micotă de Neamț, credința panului <Ciortorovschi>, credința panului Șandru <dela Cetatea Nouă, credința panului Clănău> spătar, credința panului <Isac vistier, credința panului> Mohilă ceașnic, credința panului Frunteș <stolnic, credința panului Petrică comis> și credința tuturor boierilor <noștri moldoveni mari și mici>.

<Iar după viața noastră> cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru <sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn> al țării noastre Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să le <întărească și să le împuțernicească> pentru că le-am dat și le-am întărit pentru că ei și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit jupanului nostru, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Șandru Cârje, la Iași, în anul 7003 <1495> luna Februarie 3.

Acad. R.P.R., ms. 5234, f. 188—191.

Copie slavă.

O copie după un surseț a acestui document o publică I. Bogdan și sub data de 1475 Martie 15, în Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 197—198.

220

1495 (7003) Februarie 4, Iași.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor

auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Ion Buză și sora lui, Drăgălina, nepoții popii Scolofendie, și alt Ion, fiul lui Vasilie, nepotul popii Dragomir, de a lor bună voie, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină din dreptul lor uric, un sat pe Ialan, anume la Salce între Ioanăș Tricolescul și între Găjoe. Și au vândut slugii noastre Toma Salce, fiul lui Ivașco Tricolescul, pentru 70 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră Toma Salce și a plătit toți acești bani mai sus scriși, 70 zloți tătărești, în mâna slugii noastre Ion Buză și a surorii lui, Drăgălina, nepoții popii Scolofendie și a altui Ion, fiul lui Vasilie, nepotul popii Dragomir, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri. Deci noi, văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat slugii noastre Toma Salce, fiul lui Ivașco Tricolescul acest sat spus mai înainte pe Ialan anume la Salce, între Ioanăș Tricolescul și între Găjoe, să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârčălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârčălab de Hotin, credința panului Micotă dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă și pentrucă și-a cumpărat pe banii lui drepti și cinstiți.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Măteci la Iași, în anul 7003 <1495> luna Februarie 4.

Acad. R.P.R., LII/137.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

1495 (7003) Februarie 5, Iași.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod și domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cētându-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Done, fiica Nastei nepoata Mariei, de bună voia ei, de nimeni nesilită nici asuprită și a vândut ocina sa dreaptă, din uricul său drept, un sat pe Nistru la gura Rizinei, anume satul Rizina, unde a fost Alexa vătăman, care acest sat s'a cuvenit în partea ei din ocinile străbunicului ei pan Negrea. Și a vândut acest sat vărului său, slugii noastre credincioase, pan Toader, pisarul nostru pentru 70 de zloți tătărești.

Intru acestea, deasemenca au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Fedca și surorile ei Mărina și Ghinda, fiicele Mălinei și vara lor Tudora, fiica lui Sima Rugiră și nepoții ei de soră Saula și Ivan și Nistor, toți nepoții lui Sima Rugiră, deasemenca de bună voia lor, de nimeni nesiliți nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă, deasemenca din uricul lor drept, un sat pe Nistru anume satul Sinașeuți, care sat s'a cuvenit iarăși în partea lor din ocina străbunicului lor pan Negrea când și le-au împărțit ei înșiși înaintea noastră. Și au vândut acest sat deasemenca vărului lor, slugii noastre credincioase pan Toader, pisarul nostru, pentru 80 de zloți tătărești.

Și s'a ridicat sluga noastră credincioasă Toader pisar de a plătit toți acești bani mai sus scriși, 70 de zloți tătărești în mâinile Donei, fiica Nastei, nepoata Mariei și iarăși 80 de zloți în mâinile Fedcăi și surorilor ei Mărina și Ghinda, fiicele Mălinei și verei lor Tudora, fiica lui Sima Rugiră și nepoților ei de soră Saula și Ivan și Nistor, nepoții lui Sima Rugiră, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni. Și iarăși Fedca și surorile ei Mălina și Ghinda, fiicele Mălinei și vara lor Tudora, fiica lui Sima Rugiră și nepoții ei de soră Saula și Ivan și Nistor, toți nepoții lui Sima Rugiră ei deasemenca au dat în mâinile slugii noastre credincioase, pan Toader pisarul nostru, privilegiul pe care l-au avut ei dela noi pe acel sat când și l-au împărțit. Deci noi văzând bună voia lor și tocmeala și plata deplină, deasemenca și dela noi am dat și am întărit slugii noastre credincioase, pan Toader pisarul nostru, aceste sate pe Nistru, mai înainte spuse, la gura Rizinei, anume satul Rizina, unde a fost Alexa vătăman și satul Sinașeuți, deasemenca pe Nistru, ca să-i fie lui și dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acelor două sate mai sus scrise, să le fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârčalab, credința panului

Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader părcălab de Hotin, credința panului Micotă părcălab de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Șandru părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Ion Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn țării noastre, Moldova, acesta să nu-i clintească dania și întărirea noastră ci să i-o întărească și imputernicească deoarece i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă și pentru că însuși a cumpărat pentru banii săi dreptți și cinstiți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Măteci diac, la Iași, în anul 7003 <1495> luna Februarie 5 zile.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 70—72.

Documentul e publicat și de M. Costăchescu în Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 197—199.

222

1495 (7003) Martie 13, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Măgdălina fiica lui Petru spătar, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită, și a vândut dreapta ei ocină din dreptul ei uric, jumătate de sat, anume jumătate din Florești pe Polocine, partea de sus. Și a vândut slugilor noastre, Cozma și fratele lui, Vladul, și surorile lor, Neaga și Stana, și nepoata lor de frate Pătrana, pentru 36 zloți tătărești.

Și s'au sculat slugile noastre Cozma și fratele lui, Vlad, și surorile lor Neaga și Stana, și nepoata lor de frate, Pătrana, și au plătit toți acești bani mai sus scriși, 36 zloți tătărești, în mâna Măgdălinii, fiica lui Petru spătar, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeala și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre: Cozma și fratele lui, Vladul și surorile lor, Neaga și Stana, și nepoata lor de frate, Pătrana, această jumătate spusă mai înainte din satul Florești pe Polocine partea de sus, să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor deopotrivă, și nepoților lor și strănepoților

lor și răstrănepoșilor lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat să fie din tot hotarul jumătate și din alte părți să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârčalab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader dela Hotin, credința panului Micotă dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit, pentrucă și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mătei diac la Suceava, în anul 7003 <1495> luna Martie 13.

Acad. R.P.R., CVIII/30.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

223

1495 (7003) Martie 13, Suceava.

† Cu mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn țării Moldovii. Facem știre cu această carte a noastră, tuturor cui o vor vedea, sau o vor auzi citindu-să. Iată această adevărată slugă a noastră, Cozma Pășco și fratele lui, Mihul, și sora lor, Nasta, feciorii lui Hodco Pașcan, i-am miluit pe ei cu a noastră osebită milă și le-am întărit lor, în pământul nostru, în Moldova, a lor dreaptă ocină, satele anume Pășcanii, pe Ichel, partea de jos..... cu heleșteu la fântână, ce este puțin mai sus de sat, în acelaș hotar, și o seliște sub Poroseci, unde este.....¹⁾ între drumuri, la fântână, pi prisaca..... să fie și dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoșilor lor și strănepoșilor lor..... și la tot neamul, care li se va alege mai de aproape, neclintit, niciodată în veci.

Iar hotarul acelu mai sus scris sat..... să le fie lor pe unde au hotărât pan Mohila paharnic și cu megiașii și după vechiul hotar, unde din veac au fost.

¹⁾ loc alb în text.

Iar la aceasta este credința sus scrisul, noi Ștefan voevod, credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boerilor noștri: credința boerului <Duma> pârcaľab, credința boerului Boldur vornic, credința boerului Hărman, credința boerului Șteful, credința boerului Mușat, credința boerului Toader, pârcaľab de Hotin, credința boerului Micuta al Neamfului, credința boerului Ciortorovschi, credința boerului Șandru al Cetății Nouă, credința boerului Clănău spătar, credința boerului <Isac> vistiernic, credința boerului Irimia postelnic, credința boerului Mohila paharnic, credința boerului Fruntes stolnic, credința boerului <Petrică comis> și credința tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după moartea noastră, cine va fi domn în pământul nostru, din copiii noștri sau pe cine va alege Dumnezeu a fi domn, să nu strice dania noastră însă să le întărească pentru că le-am dat și întărit, căci este a lor dreaptă ocină.

Iar pentru mai mare tărie a celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru boer, Tăutul logofăt, să scrie și pecetea noastră la cartea noastră.

A scris Matei diiac, în Suceava, let 7003 <1495>, 13.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 202—203.
Trad. rom.

224

1495 (7003) Martie 13, Suceava.

Suret de pe ispisoc răposatului Ștefan vodă, din leat 7003 <1495> Martie 13.

Facem înștiințare cu această carte a noastră, pentru adevărat slugile noastre, Dragoțul și frații lui, Petrea și Gliga și Cârțilă și nepoatelor lor de soră, Nastea, Paraschiva și Anghelina, miluitu-i-am pre dânșii, osăbit de altă milă a noastră și le-am dat și le-am întărit lor, întru al nostru pământ al Moldovei, pe a lor ocină și moșie, un sat pe Moldova, <în gura Șomuzului>, anume Stroestii. Pentru aceia ca să fie lor dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor, nepoților și strănepoților și cu tot neamul ce va alege mai aproape, *nestrical* nicio-dănaoară, în vécii.

Iar hotarul acelui sat de mai sus să fie despre toate părțile după hotarele cele vechi, pe unde au umblat din veac.

Pentru aceia credința domniei mele, Ștefan voevod, și credința a preaiubiților fiilor domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boiarilor noștri, dum. Duma pârcaľab și dum., Boldur¹⁾ mare²⁾ vornic și dum. Hărman

¹⁾ In text: Boldul.

²⁾ «vel», aici și în alte locuri, adaus de traducător.

și Mușat și dum. Toader, pârçalab *de* Hotin, și dum. Micotici, pârçalab *de* Neanițu, dum. Ciotorogo și Alexandru¹⁾ *dela* Cetate Noao și dum. Călnău²⁾ *mare* spătar, dum. Isac *mare* vistiernic și dum. Ieremia *mare* comis și credința tuturor boiarilor noștri, mari și mici.

Iar pentru mai mare credință și întăritură, am poruncit einstitului și credinciosului boiarului nostru, dum. Tăutul *mare* logofăt, să scrie și a noastră pecete către această adevărată carte a noastră să o lege.

S'au tălmăcit de Evloghie dascăl, let 1772 Mart. 14.

Arh. St. Iași, CDXVII/4.

Trad. rom.

225

1495 (7003) Martie 13, <Suceava>.

7003 <1495> Mart. 13. Hrisovul *dela* Ștefan voevod, cari întărești stăpânirea Cârstei și fratelui său, Dobru și surorilor lor, Neagăi și Nasti, giuătate de sat la Zăbrăuț și anume giuătate din Spărieți, unde au fost Spăriețul, parte din gios, pentru cari am plătit 25 zloji tătarești, boerului Șteful, fratelui său, Ioan și surorilor lor, Stana, fiii lui Ionașcu, ce au fost stolnic.

Iar hotarul acestui giuătati de sat să fie din tot hotarul giuătati, iar despre alti părți să fii după hotarul vechi, pe undi din vechi au umblat.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești *dela* Ștefan cel Mare, p. 205.

Trad. rom. la Arh. St. Iași, Tr. 196, op. 219, dos. 60, f. 418.

226

1495 (7003) Martie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni Măgdălina, fiica lui Petru spătar, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită, și a vîndut dreapta ei ocină din dreptul și propriul ei uric, din uricul tatălui ei, Petru spătar, jumătate din satul Florești pe Polocine, partea de jos. Și a vîndut Măriei, fiica lui Bârsan, și nepoților ei de frate Toma Bănilă și fratele lui, Petrea și surorilor lor, Sofiica și Mușa, fiii lui Bănilă, și nepoților ei de soră, Ion și frații lui, Trifu și Dragoș, fiii Malei, pentru 35 zloji tătarești. Și s'au sculat Măria, fiica lui Bârsan, și cu nepoții de frate și de soră ai ei și au plătit toți acești bani mai sus scriși în mâna Măgdălinii, fiica lui Petru spătar, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeala dintre ei și plata deplină, noi deasemeni și *dela* noi am dat și am întărit Măriei, fiica lui Bârsan și nepoți-

¹⁾ « Sandru » în text.

²⁾ « Căneu » în text.

lor ei de frate, Toma Bănilă și fratele lui, Petrea și surorile lor, Sofiica și Mușa fiii lui Bănilă, și nepoților ei de soră, Ion și frații lui, Trifu și Dragoșe, fiii Malei, această jumătate spusă mai înainte din satul Florești, pe Polocine, partea de jos, să le fie dela noi uric și cu tot venitul.

Însă să fie această jumătate din satul Florești în trei părți: o parte din această jumătate a satului să fie a Măriei, fiica lui Bărsan, a doua parte din această jumătate de sat să fie a nepoților ei de frate, Toma Bănilă și fratelui lui Petrea și surorilor lor, Sofiica și Mușa, iar a treia parte din această jumătate <de sat> să fie a lui Ion și a fraților lui, Trifu și Dragoșe, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat să fie din tot hotarul jumătate, iar din celelalte părți să fie, după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader dela Hotin, credința panului Micotă dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit, fiindcă și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Alexa la Suceava, în anul 7003 <1495> luna Martie 15.

Acad. R.P.R., CVIII/28.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din a doua jumătate a sec. XVIII.

227

1495 (7003) Martie 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o

vor auzi cetindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Coste Orăș, de bună voia lui, de nimeni nesilit nici asupra și a vândut ocina sa dreaptă din uricul său drept, a treia parte din satul Arghișani pe Prut, partea din sus.

Și a vândut-o slugilor noastre Vlașin și nepotului lui, Ciocan, pentru 160 de zloți tătărești.

Și s'au ridicat slugile noastre Vlașin și nepotul ¹⁾ lui Ciocan de au plătit toți acești bani mai sus scriși 160 de zloți tătărești în mîinile slugii noastre Coste Orăș, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând buna lor voie și tocmeală și plata deplină, deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre Vlașin și nepotului lui Ciocan, această a treia parte din satul Arghișani, pe Prut, partea de sus, ca să le fie dela noi uric și cu tot venitul lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei a treia parte de sat din Arghișani, care este pe Prut, partea de sus, începe din jos de morminte și drept la deal, la glod, de acolo în vârful dealului la un stâlp apoi pe coasta dealului la drum la un stâlp, de acolo drept la pârăul ce se chiamă Rihilea, la mal la un stâlp în fața unui pisc, apoi pe pârăul Rihilea în sus până la hotarul Sălăgianilor și iarăși dela hotarul Sălăgianilor pe hotarul vechi pe unde au folosit din veac. Și iarăși privilegiul pe care l-a avut sluga noastră Coste Orăș dela noi pe aceasta a treia parte de sat din Arghișani, pe Prut, partea de sus, încă l-a dat în mîinile slugilor noastre Vlașin și nepotului lui, Ciocan, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârăcalab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader dela Hotin, credința panului Micotă dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu le cintească dania noastră ci să le-o întărească, deoarece le-am dat pentrucă au cumpărat ei însăși pe banii lor drepti.

¹⁾ « nepot » în orig.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mătei, la Suceava, în anul 7003 <1495> luna Martie 15.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 142.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom. din 1762 Ianuarie 14.

228

1495 (7003) Martie 16, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe aceste adevărate slugi ale noastre: Giurca Pântece și fratele lui, Petriman, și sora lor, Sofiica, fiii lui Oana Pântece, și verii lor, Danciul și frații lui, Toader și Ion și Vlașin și surorile lor, Ana și Fedca și Sofiica, fiii lui Julca Pântece și alți veri ai lor, Șandru și frații lui, Iurie Baico și Sava, fiii Mărușcăi, și nepoata lor de soră Marie Bilca, fiica Nastei, și nepotul ei de soră, Danciul, fiul Stanii, și nepoata lor de frate, Rusca, fiica lui Onica Mățăiul, și vărul lor Oana și fratele lui, Andrușco și sora lor, Dragna, fiii lui Lazor Adaș, și vărul lor Ivanco, fiul Mușei, și altă vară a lor, Efrosina, fiica lui Ruja, și altă vară a lor, Mărușca, și vara lor Mărușca, fiica Taței, i-am miluit cu deosebita noastră milă, și le-am dat și le-am întărit în țara noastră, Moldova, dreapta lor ocină, satele anume: jumătate din Horodniceani, și jumătate din moară, și două sate pe Bârlad, anume: Mărceștii și Grijlivii.

Acestea toate mai sus scrise să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor deopotrivă și nepoților și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți din satul Horodniceni să fie din tot hotarul jumătate și după hotarul vechiu, pe unde au folosit din veac. Iar hotarul acestor două sate mai sus scrise să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma părcălab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader dela Hotin, credința panului Micotă dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceășnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit, fiindcă este dreptă a lor ocină.

Iar pentru mai mare <putere și> ¹⁾ întărire tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mătei la Suceava, în anul 7003 <1495> luna Martie 16.

Acad. R.P.R., CI/66.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

229

1495 (7003) Martie 17, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această scrisoare a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni sluga noastră, Iura fiul Marușcăi, nepotul lui Costea croitorul, de bunăvoia sa nesilit de nimeni, nici asupra și a vândut ocina lui dreptă din uricul său drept, din uricul bunicului său, Costea croitorul, jumătate de sat, anume jumătate din Tivești pe Berheci, partea de sus. Aceasta a vândut-o slugilor noastre Lupe și fraților lui, Danciul și Toma pentru 60 de zloți tătărești.

Și s'au ridicat slugile noastre, Lupe și frații lui Danciul și Toma, de au plătit toți acei bani, mai sus scriși, 60 de zloți tătărești, în mâinile slugii noastre, Iura fiul Marușcăi, nepotul lui Costea croitorul, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri.

Deci noi, văzând bună voia lor și tocmeala și plată deplină și noi deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugilor noastre, Lupe și fraților lui, Danciul și Toma, această jumătate de sat mai sus zisă, anume jumătate din Tivești pe Berheci, partea de sus, ca să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat, anume din Tivești partea de sus să fie din tot hotarul jumătate și după hotarul vechiu, pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma părcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader dela Hotin, credința panului Micotă

¹⁾ loc rupt în orig.

dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre <dintre copiii> ¹⁾ noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova acela să nu le clintească dania și întărirea noastră ci să le întărească și să le împuternicească pentrucă le-am dat, pentrucă ei și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie, și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mătei, la Suceava, în anul 7003 <1495>, luna Martie 17.

Acad. R.P.R., DXCII/203.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

230

1495 (7003) Martie 17, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, că această slugă adevărată a noastră Sima Gureș ne-a slujit nouă, drept și credincios. Deci noi, văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit în țara noastră, Moldova, jumătate de sat pe Rebricea, anume jumătate din Sârbi, partea de jos, care și-a împărțit-o el cu nepotul său, Nicoară Ciocârlie. Aceasta toată mai sus scrisă să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acelei jumătăți de sat să fie din tot hotarul jumătate, iar din alte părți după hotarul vechi pe unde au folosit din veac.

Și iarăși privilegiul bunicilor lor Oană Popșa și Moișe Filosoful pe care l-au avut ei dela bunicul nostru, Alexandru voevod, pe acel sat el este în mâinile lui Sima Gureș.

Și la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârcălab de Hotin, credința panului Micotă pârcălab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului

¹⁾ loc rupt în orig.

Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunțeș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după <viața> noastră < cine va fi > domn al țării noastre din copiii noștri < sau din > neamul nostru sau iarăși pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, < acela să > nu-i clintescă dania și întărirea noastră < ci să > i-o întărească și împuternicească pentru că i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui credincioasă și pentru că îi este ocină dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Șandru Cârje, la Suceava, în anul 7003 <1495>, luna Martie 17.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 79—80.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

231

1495 (7003) Martie 17, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Nastea, fiica lui Rosomac, de bună voia ei, de nimeni nesilită nici asuprită și a vândut ocina ei dreaptă din uricul ei drept, un sat pe Măiatini anume Hirova, între Dereneu și între Grișani, unde a fost casa tatălui ei, Rosomac. Și a vândut-o slugilor noastre, Toader fiul lui Miclea Bălcescul și Dragotă Vulpescul, pentru 55 de zloți tătărești.

Și s'au ridicat slugile noastre Toader, fiul lui Miclea Bălcescul și Dragotă Vulpescul și au plătit tot deplin acești bani mai sus scriși, 55 de zloți tătărești în mâinile Nastei, fiica lui Rosomac, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni.

<Deci> ¹⁾ noi, văzând între dânșii buna lor voie și tocmeală <și> plată deplină, deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre Toader, fiul lui Miclea Bălcescul și Dragotă Vulpescul acel sat mai înainte spus, care este pe Măiatini, anume Hirova și care este între Dereneu și între Grișani, unde a fost casa lui Rosomac, ca să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit nciodată în veci.

Iar hotarul acelu sat < să fie > ¹⁾ după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac. Și iarăși privilegiul pe care l-a avut ea pe acel sat dela noi, l-a dat în mâinile lui Toader, < fiul > ¹⁾ lui Miclea Bălcescul și Dragotă Vulpescul, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

¹⁾ loc ilizibil în orig.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului noi Ștefan voevod <și> ¹⁾ credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: <credința> ¹⁾ panului Duma pârăcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, <credința panului> ¹⁾ Toader pârăcălab de Hotin, <credința panului> ¹⁾ Micotă pârăcălab <de Neamț> ¹⁾ credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri <moldoveni mari și mici> ¹⁾.

<Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, Moldova din copiii> ¹⁾ noștri sau din <neamul> ¹⁾ nostru <sau iarăși pe oricine îl va alege dumnezeu> ¹⁾ să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, <ci să le> ¹⁾ întărească și împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit deoarece au cumpărat ei însăși pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Șandru Cârje, la Suceava, în anul 7003 <1495> luna Martie 17.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 81—83.

Orig. slav, perg., pecete stricată.

232

1495 (7003) Martie 18, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni mari și mici slugile noastre: Ilie și frații lui, Petrea și Gavril și Frățilă fiii Julinei și nepoata lor, Fatoșa, fiica lui Ivașco Clecea, nepoata lui Coste Dabija, de bună voia lor, de nimeni nesiliți, nici prigonți și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept un sat la obârșia Oarbicului, anume Tatomirești. Acesta l-au vândut slugilor noastre, Petre Căliman și nepotului său de frate Isaia și fratelui său, Armeanu și surorilor lor, Anna și Mărușca, pentru 80 galbeni tătărești.

Și s'au ridicat slugile noastre, Petrea Căliman și nepotul său de frate, Isaia și fratele său, Armean și surorile lor Anna și Mărușca și au plătit deplin toți acei mai sus scriși bani, 80 galbeni tătărești, în mâinile slugilor noastre Ilie și ale fraților săi Petrea și Gavril și Frățilă fiii Julinei și nepoatei lor, Fatoșa, fiica lui Ivașco Clecea, nepoata lui Coste Dabija, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând între dânșii buna lor voie și tocmeală și plata deplină și noi de asemenea și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre, Petre Căliman

¹⁾ loc ilizibil în orig.

și nepotului său de frate, Isaia și fratelui său Armean și surorilor lor Ana și Marușca, acel sat mai înainte zis care este la obârșia Oarbicului, anume Tatomireștii, ca să le fie lor și dela noi uric cu tot venitul, lor, însă jumătate din acel sat să fie al slugii noastre Petre Căliman singur, iar cealaltă jumătate din acel sat să fie a nepotului său de frate Isaia și a fratelui său Armean și a surorilor lor Anna și Marușca, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acelu sat să fie din toate părțile pe vechile hotare pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărnan, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader, pârcaľab de Hotin, credința panului Micotă pârcaľab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Ieremia postelnic, credința panului Mohilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și imputernicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentrucă ei și-au cumpărat pe banii lor drepți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor de mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Șandru Cârje în Suceava în anul 7003 <1495> luna Martie 18.

Muzeul Româno-Rus, nr. 789.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, pierdută.

233

1495 (7003) Martie 18, Suceava.

<† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod și domn al>¹⁾ țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că a venit înaintea noastră <și înaintea boierilor noștri moldoveni>¹⁾ mari și mici, sluga noastră Oancea fiul lui Stanciul Nemeș de bună voia lui nesilit de nimeni nici asuprit pe care l-a cumpărat tatăl său Stanciul Nămiș dela Goga, fiul lui Giurgiu Rășpop, un sat anume Lălești pe Tutova ¹⁾ și sora lui Stana, pentru 150 zloți tătărești.

¹⁾ loc rupt în orig.

Și s'au sculat sluga noastră Stanciul și sora lui Stana și au plătit tot deplin <acești bani mai sus scriși>¹⁾, 150 zloți tătărești în mâinile slugii noastre, Oancea, fiul lui Stanciul Nemiș dinaintea noastră și dinaintea boierilor noștri.

Deci <noi, văzând toameală de bună voie între ei>¹⁾ și plată deplină, iar noi deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugii noastre, Stanciul și <surorii lui Stana acest mai înainte spus>¹⁾ sat, anume Lălești pe Tutova, ca să le fie și dela noi uric și cu tot venitul lor și copiilor lor și fraților lor și nepoților lor <și strănepoților lor și răstrănepoților>¹⁾ lor și întregului lor neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat să fie pe vechiul <hotar pe unde au folosit din veac.>¹⁾

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan <Vlad și credința boierilor noștri, credința panului> Duma pârălab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader <pârălab de Hotin, credința panului>¹⁾ Micotă pârălab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința <panului>¹⁾ Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Petric comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și <mici>.

<Iar după viața noastră, cine va fi domn >¹⁾ al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, <aceia să nu clinească dania și întărirea>¹⁾ noastră, ei să le <întărească și să le împuternicească pentru că le-am dat și>¹⁾ le-am întărit pentru că și-au cumpărat ei pentru <baniilor lor drești>.

Iar pentru mai mare putere și>¹⁾ întărire a tuturor celor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne <pecetea noastră de această>¹⁾ carte a noastră.

A scris Șandru Cârje la Suceava, în anul 7003 <1495> luna Martie 18.

Muzeul Național Militar, București, nr. 20.428.

Orig. slav, perg., rupt și șters, pecete atârnată, pierdută.

234

1495 (7003) Martie 18, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei, Facem cunoscut, cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Cozma, nepotul lui Balca, ne-a slujit drept și credincios. De aceea noi, văzând dreptcredincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit, în țara noastră, în Moldova, dreapta lui ocină, un sat pe Totrușul de sus, anume Brătieștii, și o poiană ce este în același hotar, anume Poiana lui Iliș.

¹⁾ loc rupt, lipsă în orig.

Toate acestea de mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și nepotului lui de soră, Toader, și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat de mai sus scris, să fie cu toate vechile sale hotare, unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hírman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader dela Hotin, credința panului Micotă dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Mohila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre dintre copiii noștri sau din <neamul nostru>¹⁾, sau iarăși pe oricine il va alege dumnezeu, să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu le clintească <dania și>¹⁾ întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat, fiindcă este dreapta lor ocină.

Iar <pentru> mai mare putere și întărire tuturor acestora de mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tău<tu> logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

† A scris Mătei, la Suceava, în anul 7003 <1495> luna Martie 18.

Arh. St. Iași, CCCXL/sub dată.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, stricată.

235

1495 (7003) Martie 19, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care <o vor vedea sau o>¹⁾ vor auzi citindu-se că pe acești adevărați: sluga noastră Nichita și sora lui, Mărina, fiii lui Iachim Pelpea, și verele lor Nastea și sora ei Mărie, fiicele Neagăi și nepoții lor, Ion și fratele lui, Coste, nepoții popii Ivașco, și unchiul lor Ilea, fiul Dragolei, toți nepoți ai lui Ștefan Pelpea, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat și le-am întărit în țara noastră, Moldova, dreapta lor ocină un sat anume Giurcanii în Câmpul lui Dragoș. Acesta tot mai sus scris să le fie dela noi uric și cu tot venitul.

¹⁾ loc rupt în orig.

Insă să le fie acest sat în patru părți: o parte din acest sat să fie a slugii noastre, Nicluta și a surorii lui, Mărina, fiii lui Iachim Pelpea, a doua parte din acest sat să fie a verelor lor, Nastea și sora ei, Mărie, fiicele Neagăi, a treia parte din acest sat să fie a nepoților lor, Ion și fratele lui, Coste, nepoții popii Ivașco, iar a patra parte din acest sat să fie a unchiului lor, Ilea, fiul Dragolei, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domnici noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domnici mele, Alexandru și Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârăcalab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Toader pârăcalab de Hotin, credința panului Micotă pârăcalab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Călnău spătar, credința panului Eremia postelnic, credința panului Isac vistier, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine <va fi domn al țării noastre¹⁾>, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să la întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit, fiindcă este ocina lor dreaptă.

Iar pentru <mai mare putere și întărire¹⁾> tuturor <acestor¹⁾> mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan, Tăutul logofăt, să scrie și <să atârne pecetea¹⁾> noastră <la această carte¹⁾> a noastră.

A scris Alexa la Succava în anul 7003 <1495> <luna¹⁾> Martie 19.

Acad. R.P.R., XXX/85.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

236

1495 (7003) Mai 3, Vaslui.

Un uric sârbesc dela Ștefan vodă, scris pe piele de epure, din leatul 7003 <1495> Mai 3, pe sat <Boșori> din Vaslui, când domnia <era> în Vaslui.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 206.

Rezumat rom.

¹⁾ loc rupt în orig.

1496 (7004) Ianuarie 24, Suceava.

Suret de pe un uric vechiu pe sârbie dela Ștefan v<oe>vod, seris de Șandru Cârjă, în Suceav<a>, la leat 7004 <1496> Ghenar 24.

Cu mila lui d<u>mnezeu, noi Ștefan v<oe>vod, domnu țării Moldovei. Inștiințare facem prin această cartea noastră, tuturor cui vor căuta spre dânsa sau o vor auzi citindu-se, precum această adevărată și credincioasă sluga și boierul nostru, Toader, pisariul nostru, slujindu-ne noșo cu dreptate și cu credință și a căruia văzind noi cea cu dreptate și cu credința cătră noi slujbă, l-am miluit pre dânsul cu osăbită a noastră milă și i-am dat și i-am întărit lui dela noi, în pământul nostru al Moldovei, giu<ă>tate de sat pe Bârlad, în margine ezerului celui mare a Bârladului, ce-i în gura Gerului, anume Ciofrestii, parte cea din sus, ca să-i fie lui acest de mai sus numit sat dela noi uric cu tot venitul, lui și fiilor lui, nepoților, strănepoților, prestrănepoților și la tot niamul lui, cine i se va alege mai de aproape, nestrămutat nici odinioară, în veci.

Insă în ezer în Bârlad, ce-i în gura Gerului, să aibă împreună cu dum<nea>-lui Fruntes stolnicul, amândoi a patra parte. Iar hotarul acci giu<ă>tăți de sat ce-i pe Bârlad, în margine ezerului celui mare a Bârladului, ce-i [i] în gura Gerului, anume Ciofrestii, parte cea din sus, să fie din tot hotarul giu<ă>tate iar despre alte părți să fie dup<ă> vechiul hotar, pân<ă> unde au apucat din veac.

Și spre aceasta <ste credința a însumi domnii mele de mai sus numit, Ștefan v<oe>vod și credința a preaiubiților fii a domnii mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința a tuturor boierilor noștri a Moldovei, a mari și mici.

Și spre mai mare tărie și întăritură tuturor acestor de mai sus scrise, poruncit-am credincios boierului nostru Tăutului log<o>f<ă>t să scrie și să lege și pecete cătră această adevărată cartea noastră.

De pe sârbie pe limba moldoveniască s'au tălmăcit la anul 1801 Iunie 20, de pole<o>v<nic> Paval Debrîț dela mitropolie.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXVII/1.

Trad. rom.

1496 (7004) Ianuarie <24>, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că această slugă adevărată și boierul nostru credincios pan Ion Fruntes stolnic ne-a slujit drept și credincios.

Deci noi văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi l-am miluit cu deoscbita noastră milă și i-am dat și i-am întărit dela noi, în țara noastră,

Moldova, jumătate din satul de pe Bârlad la marginea iezeralui cel mare al Bârladului, care este la gura Gerului, anume Ciofrești partea de jos.

Toate aceste mai sus scrise să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Și iarăși în iezarul dela Bârlad, care este la gura Gerului să aibă cu pan Toader pisarul nostru, amândoi, a patra parte.

Iar hotarul acelei jumătăți de sat să fie din tot hotarul jumătate, iar din alte părți să fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma părcălab de Neamț, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Mușat, credința panului Duma și a panului Toader părcălabi de Hotin, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Moghilă ceășnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn <al țării noastre > ¹⁾ Moldova acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră ci să i-o întărească și imputernicească, deoarece <i-am dat > ²⁾ și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și credincioasă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Șandru Cârje, la Suceava, în anul 7004 <1496> luna Ianuarie <24 > ²⁾.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXVII/2.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII și două copii rom. din sec. XIX.

239

<1497>.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Ion, fiul lui Ionășel aprod, și nepoții lui de

¹⁾ loc șters și rupt în orig.

²⁾ text șters în orig.

³⁾ data zilei după doc. precedent.

soră, Sima și frații lui, Ion și Dragotă, fiii Stanei, nepoții lui Ionășel aprod, de a lor bună voie nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept, din uricul tatălui lui Ion, pe care l-a avut el dela unchii noștri, Iliș voevod și Ștefan voevod, un sat pe Corod, anume satul Cârliș al lui Dan. Și au vândut slugilor noastre, Bratul și fratele lui, Coste, pentru 50 zloți tătărești.

<Și>¹⁾ s'au sculat slugile noastre, Bratul și fratele lui, Coste, și au plătit acești bani mai sus scriși, 50 zloți tătărești, în mâna lui Ion, fiul lui Ionășel aprod, și a nepoților lui de soră, Sima și frații lui, Ion și Dragotă, fiii Stanei, nepoții lui Ionășel aprod, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând buna lor voie și tocmeala și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre Bratul și fratele lui, Coste, acest sat spus mai înainte pe Corod anume satul Cârliș al lui Dan, să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie cu toate hotarele sale vechi, <pe unde>¹⁾ au folosit din veac.

Iar <la aceasta>¹⁾ este credința domniei noastre a <mai sus>¹⁾ scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Bogdan...¹⁾ <credința panului Bol>¹⁾ dur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma¹⁾ credința panului¹⁾.

Acad. R.P.R., XL/17.

Orig. slav, perg., rupt, pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1814 Iulie 29.

Datat după cei patru dregători.

240

1497 (7005) Vaslui.

Suretu di pe uric sîrbăsc dela Ștefan vodă, din vălet 7005 <1497> scris la Vaslui.

În știință facem cu această carte a noastră, tuturor cine pe dansa va ceti și va auzi, că iată au vinitu, înainte noastră și înainte alor noștri <moldovenești boiari, a ma>ri și a mici, a noastre slugi <Duma și fratele său, Vlașin, și sora lor>, Anghelina, ficiorii Iughinii, nepoții Alexii, de a lor bună voe, de nime siliț<i>, nici asupriț<i>, au vândut a lor d iaptă moșie, dintr'alor dreptu uric, a trie parte di satu di pe Vilna, anume a trie parte din Alexăști, aceasta au vândut-o toată ace a trie parte fetei Jurjii, Anuștii și Elisaftii, în 70 zloț tătărești.

¹⁾ loc rupt și șters în orig.

Și s'au sculat fetelce» Jurjii: Anușca și Elisafca, și au plătit toț deplin acci mai sus scriș*ci* bani, în mânule Dumii și a frăține-său, lui Vlașin și a surorii lor, Anghelina, ficiorii Iughinii, nepoții Alexii, denainte noastră și dinainte ai noștri boeri.

Și noi, vădzind di a lor bună voe tocmală și diplin*ca* plată și di la noi încă am datu și am întăritu fetii Jurjii, Anușcăi și Elisaf*ca*, pe ace a tric parte de satu, ce scriem mai sus, ce este pe Vilna. a tric parte din <Alexăști, ca să le fie> de la noi uricu cu totu venitul, lor, fiilor lor, nepoților lor și stră-nepoților și la tot neamul lor, cine se va alege mai aproape, neclătīt nici odână-oară, în veci.

Acest suretu di pe sirbie l-am scris eu, Simion Cheșco uricar, cătu s'au putut cunoaști, fiindu vechiu, la vălit 7257 <1748> Noem. 25".

După M. Costăchescă, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 226—227, Trad. rom.

241

1497 (7005) Ianuarie 3, Hârlău.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, slugile noastre Miclăuș și fratele lui, Iancu, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta și propria lor cumpărătură, un sat anume Urjiceanii, pe care-l cumpăraseră ei dela Mara, fiica Neagăi, nepoata lui Ion Țutco, din dreptul ei uric, din uricul și privilegiul ce a avut unchiul ei, Ion Țutco, dela bunicul nostru, dela Alexandru voevod. Și au vândut acest sat Urjiceanii, popii Ivan Aramă, pentru 250 zloți tătărești.

Și s'a sculat popa Ivan Aramă și a plătit toți acești mai sus scriși bani, 250 zloți tătărești, în mâinile slugilor noastre Miclăuș și fratele lui, Iancu.

Iar privilegiul de cumpărătură ce l-au avut dela noi slugile noastre Miclăuș și fratele lui, Iancu, pe acest sat sanume Urjiceanii, dela Mara, fiica Neagăi, nepoata lui Ion Țutco, ei încă au dat în mâinile popii Ivan Aramă, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni.

Deci noi văzând toțmeala lor de bună voie și plata deplină, iar noi deasemenea, și dela noi, am dat și am întărit popii Ivan Aramă, acest înainte zis sat anume Urjiceanii, să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului neam al lui, cine i se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui mai sus scris sat, anume Urjiceanii, să fie începând dela capătul câmpului dela drum, apoi pe marginea dumbrăvii, în sus pe drumul cel vechiu, de acolo pe drumul vechiu la troian și la marginea dumbrăvii dela Broșteni, de acolo tot pe marginea dumbrăvii, până la hotarul Armăeștilor,

de acolo peste pădure și peste pârâu în râpă, de acolo pe sub deal la Jidovină, de acolo pe din sus de mânăstire, prin bucovină la Pârâul Râu și peste Pârâul Râu înapoi, la capătul câmpului, unde intră drumul în pădure. Acesta este tot hotarul acestui de mai sus scris sat anume Urjiceanii.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hârman, credința panului Șteful, credința panului Duma și a panului Toader pârcălab de Hotin, credința panului Eremia pârcălab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru de Cetatea-Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac visticier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Mohila ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis <și credința tuturor boierilor noștri>¹⁾ moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească pentrucă i-am dat fiindcă el și-a cumpărat pentru dreptii săi bani.

Iar pentru mai mare putere și tărie a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru jupan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Mătei diac, la Hârlău, în anul 7005 <1497> luna Ianuarie 3.

Arh. St. Iași, CCCXL/sub dată.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, pierdută.

Pe verso, însemnarea din sec. XIX «uricul log<of>ă<tului> Ion Tăutul, pe moșia Urzicii dela țin<u>t Niamțului».

O trad. rom. din 1800, la Acad. R.P.R., XI/13 și alta, ibid., XVII/98.

242

1497 (7005) Ianuarie 22, Iași.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Ilca, fiica lui Stan, de a ci bună voie, nesilită de nimeni, nici asuprită, și a vândut dreapta sa ocină din dreptul ei uric, din uricul tatălui ei Stan, jumătate din satul Molești sub Orhei, partea de jos. Și a vândut această jumătate de sat slugii noastre, pan Neagul Călmățuii, pentru 90 zloți cătărăști.

¹⁾ loc șters în orig.

Și s'a sculat sluga noastră, pan Neagul Călmățuiiu, și a plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 90 zloți tătărești, în mâna Ilcăi, fiica lui Stan, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând buna lor voie și toameala dintre ei și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, pan Neagul Călmățuiiu această jumătate din satul Molești sub Orhei, spusă mai nainte, partea de jos, ca să-i fie și dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți din satul Molești, care este sub Orhei, partea de jos, să fie din tot hotarul jumătate și după <hotarul>¹⁾ vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului <noi>¹⁾ Ștefan voevod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârčălab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma<și a panului>¹⁾ Toader pârčălabi de Hotin, credința panului Eremia pârčălab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier <credința panului Dumșa>²⁾ postelnic, credința panului Moghila cașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi <domn al țării noastre>¹⁾ dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă și pentrucă și-a cumpărat pe banii lui drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Șandru Cârjevici la Iași, în anul 7005 <1497> luna Ianuarie 20.

Acad. R.P.R., XLV/139.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

243

1497 (7005) Ianuarie 20, Iași.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, <că>²⁾ au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor

¹⁾ omis în orig.

²⁾ loc rupt și completat după doc. anterior asemănător ca scris.

noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Iurșa, fiul Mărinii, și nepotul lui, Iliăș, fiul Neagșei, nepoții lui Ivașco Procelnicul, de a lor bună voie, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină din dreptul și propriul lor uric, din uricul bunicului lor Ivașco Procelnicul, un <sat pe Cărligătură > ¹⁾, anume Nedeianii. Și au vândut acest sat slugii noastre Toader, <fiul > ¹⁾ lui Gavril, și vărului lui, popa Toader din Iași și surorii lui, Stana, fiii lui Giurgea, pentru 70 zloți tătărești.

Și s'au sculat sluga <noastră Toader și > ¹⁾ vărul lui popa Toader și sora lui, Stana, și au plătit toți acești bani, <70 > ¹⁾ zloți, în mâna slugii noastre, Iurșa, fiul Mărinii și a nepotului lui, Iliăș fiul Neagșăi.

Iar privilegiul pe care l-au avut slugile noastre Iurșa și <nepotul lui > ¹⁾, Iliăș al bunicului lor Ivașco Procelnicul, dela unchiul nostru Iliăș voevod, l-au dat în mâna slugii noastre Toader și a vărului lui, popa Toader și a surorii lui, Stana, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeala dintre ei și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre Toader, fiul lui Gavril și vărului lui, popa Toader și surorii lui, Stana, fiii lui Giurgea <acest > ¹⁾ sat spus mai înainte anume Nedeianii, ca să le fie dela noi uric și cu tot venitul. Inșă să fie jumătate din acest sat slugii noastre Toader, singur, iar cealaltă jumătate din acest sat să fie popii Toader și sorei lui, Stana, <lor și > ¹⁾ copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris anume Nedeianii, să fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința <panului > ¹⁾ Duma și a panului Toader pârcălabi de Hotin, credința panului Eremia dela Neamț, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Ciortorovschi, credința panului Călnău spătar, credința panului Isaac vistier, <credința > ¹⁾ panului Dumșa postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari și mici.

Iar după <viața > ¹⁾ noastră, <cine va fi domn > ¹⁾ al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu <să fie > ¹⁾ domn al țării noastre Moldova, acela să nu le clinească dania și <întărirea > ¹⁾ noastră, <ci să le > ¹⁾ întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit <fiindcă și-au cumpărat pe > ¹⁾ banii <lor drepti > ¹⁾.

¹⁾ loc rupt și completat după doc. anterior asemănător ca scris.

Iar <pentru> ¹⁾ mai mare putere și întărire <tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit> ¹⁾ credinciosului nostru jupan Tăutul logofăt, să scrie și <să atârne pecetea> ¹⁾ noastră <la> ¹⁾ această carte a noastră.

A scris Șandru Cârjevicei la Iași, în anul ¹⁾ 7005 <1497> luna Ianuarie 20 zile.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 300.

Orig. slav, perg., rupt, pecete atârnată.

244

1497 (7005) Ianuarie 20, Iași.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, slugile noastre Drăguș Carâmbu și verii lui popa Luca Plotun și fratele lui Ion și vărul lor Gagea, toți nepoții lui Petru Bertea, de bună voia lor, de nimeni nesiliți nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept, o prisacă la Cârlișgătură, la marginea bucovinei, pe pârâul Mihalcea. Și au vândut-o domniei mele pentru 70 de zloți tătărești.

Și iarăși întru acestea deasemenea au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră Toma, fiul lui Mihnea, nepotul lui Oană, iarăși de bună voia lor, de nimeni nesilit nici asuprit și a vândut ocina sa dreaptă, tot din uricul său drept, o bucată de pământ din hotarul satului său, al Tomeștilor, anume acea bucată de pământ Lazul, care este lângă acea prisacă mai sus scrisă. Și a vândut-o deasemenea domniei mele, pentru 20 de zloți tătărești.

Și au plătit domnia mea toți acești bani 70 de zloți în mâinile lui Drăguș Carâmbul și verilor: lui popa Luca Plotun și fratelui lui Ion și vărului lor Gagea și iarăși 20 de zloți în mâinile lui Toma, fiul lui Mihnea, nepotul lui Oană, înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Și după ce a plătit domnia mea tot deplin, domnia mea întru aceia am binevoit cu a noastră bunăvoință și cu inimă curată și luminată și cu toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu și am făcut și întru pomenirea sfântăroșoșilor înaintași și părinți ai noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea doamniei noastre Maria și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri dăruiri de Dumnezeu, ca să intrăm și să impuțernicim sfânta noastră mănăstire care este la Voroneț unde este hramul sfântului și slăvitului mare mucenic purtător de biruință Gheorghe și unde este egumenul rugătorul nostru chir popa Macarie. Și am dat acelei sfinte mănăstiri această prisacă mai sus scrisă, care este la Cârlișgătură, la marginea bucovinei, pe pârâul Mihalcea și această bucată de pământ din hotarul Tomeștilor anume Lazul care este lângă acea prisacă mai sus scrisă, ca să fie acestei sfinte mănăstiri, dela noi, uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acelei prisăci și acelei bucăți de pământ anume Lazul să fie

¹⁾ loc rupt și completat după doc. anterior asemănător ca scris.

pe unde a socotit și a hotărnicit pan Tăutul logofăt și cu megiașii: începând din sus din marginea pădurii dela un pisc, apoi peste pârâu și peste poiană și peste pădure până la drum, apoi pe drum în jos până la pârâu lui Mihalcea la un ulm însemnat, de acolo drept peste poiană până la capătul rediului, la movila săpată, de acolo în jos la altă movilă săpată, apoi la un stejar însemnat, dela stejar la ulmul care este la marginea pădurii, apoi peste pădure la capătul de jos al poienii, la pârâu, la iezer.

Și la această este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan vovod și credința preaiubitului meu fiu Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma și a panului Toader pârcălabi de Hotin, credința panului Eremia pârcălab de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe oricine îl va alege dumnezeu < să fie > domn țării < noastre > Moldova, acela să nu clinească dania noastră ci < să i-o > întărească și împuternicească. Iar cine s'ar încerca să clinească dania și întărirea noastră, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu mântuitorul nostru < Isus Hristos și de preacurata maică a lui dumnezeu și de cei 4 sfinți evangheliști și de cei 12 apostoli > ¹⁾ de frunte și de cei 318 sfinți părinți purtători de dumnezeu dela Nicheia și de toți sfinții care din veac i-au plăcut lui dumnezeu.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Toader, la Iași, în anul 7005 < 1497 > Ianuarie 22.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 99—101.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

245

1497 (7005) Ianuarie 28, Iași.

Ștefan vovod întărește vânzarea satului Liteștii pe Seret, care sat vinde, lui Mihai Mândrea, Mara, fiica Nesporescului, nepoata Miroslavului și Iorșina.

Iași, 7005 < 1497 >, Ghemar 28 zile.

Arh. St. Buc., Condicta mitropoliei Moldovei, ms. nr. 527, f. 67 v.

Rezumat rom. din 1850.

¹⁾ Intregire nesigură în textul lui Ion Bogdan.

1497 (7005) Februarie 25, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Toader Căui și nepoata lui de frate, Anușca fiica lui Oana Căui, de a lor bună voie, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină din dreaptul lor uric, un sat peste Prut la gura Orbejei, anume Frătienestii. Și au vândut acest sat Ileanii și nepotului <ei> ¹⁾ de frate, Dragotă Frățian, pentru 70 zloți tătărești.

Și s'au sculat Ileana și nepotul ei de frate Dragotă Frățian și au plătit toți acești bani mai sus scriși, 70 zloți tătărești, în mâna slugii noastre Toader Căui și a nepoatei lui de frate, Anușca, fiica lui Oana Căui, înaintea noastră <și înaintea> ¹⁾ boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeală dintre ei și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit acest <sat> ²⁾ spus mai 'nainte peste Prut, care este la gura Orbejei, anume Frătienestii, Ileanii și nepotului ei de frate Dragotă Frățian, ca să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veci.

Iar la acesta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului <noi> ¹⁾ Ștefan voevod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma <și a panului> ¹⁾ Toader pârcaľab de Hotin, credința panului Erenia pârcaľab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica <comis> ¹⁾ și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră < cine va fi domn al țării noastre dintre copiii > ¹⁾ noștri sau din neamul < nostru > ¹⁾ sau iar pe oricine il va alege < Dumnezeu > ¹⁾ să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clintească dania și întărirea noastră, < ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit fiindcă > ¹⁾ și-au < cumpărat > ¹⁾ pe banii lor drepti.

¹⁾ loc ilizibil în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora <mai sus> ¹⁾ scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, <să scrie și> ¹⁾ să atârne pecetea <noastră> ¹⁾ la această carte a noastră.

A scris Șandru Cârjevici la Vaslui, în anul 7005 <1497> luna Februarie 25.

Acad. R.P.R., Peceti, nr. 161.

Orig. slav, perg., șters, pecete atârnată.

247

1497 (7005) Martie 6, Vaslui.

Uric sârbesc dela Ștefan vodă cel Bun, din vălet 7005 <1497>. Marte 6.

Știre facem cu această carte a noastră, tuturor cine va căuta pre dânsa, sau citindu-se va audzi, adică acel adivărat sluga noastră Danciul Pogan, ficiorul lui Ion, nepot bătrânului Necoară Poganul, slujitu-ne-au în dreptate și cu credință. Pentru aceea și noi, văzând a lui dreaptă și încredințată slujbă către noi, miluitu-l-am pre însul cu osebită a noastră milă, și i-am dat și i-am întărit lui de la noi, întru a noastră țară a Moldovii, pre a lui dreaptă ocină, un sat pre Tutova anume Pogăneștii, unde au fost casa lui Nicoară bătrânul Pogan, ca să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și fratelui său lui Nicoară și surorii lor Măriuții și ficiorilor lor, întocma și nepoților și strănepoților și împrăștiaților lor și a tot neamului lor, cine li se va alege mai aproape, neclintit nici odănoară, în veci.

Iar hotarul acestui sat ce scriem mai sus ca să fie cu toate ale sale hotară bătrâne pe unde au ținut de viac.

Și spre aceasta iaste credința domniei mele care ne-am scris mai sus noi Ștefan voevod, și credința a prea iubitului meu fiu Bogdan-Vlad, și credința, boiarilor noștri: giupânul Duma pârăcalabul și giupânul Boldur vornicul și Hârman și Șteful și Duma și Toadir pârăcalabi de Hotin și giupânul Eremia de Neamțu și Șandru de Cetate Nooă și credința a giupânului Ciortorovschi și a lui Călnău spătar și a lui Isac visternic și Dumșa postelnic și Movila ceașnic și Frunteș stolnicul și Petrica comis și a tuturor boiarilor, a mari și miei.

Și pentru mai mare tărie și întăritură poruncit-am a lui nostru credincios boiarin lui Tăutul logofătul ca să scrie și a noastră pecete ca să o lege cătră aceasta carte a noastră.

Scris-au Dragotă Tăutulovici, în Vaslui.

Arh. St. Iași, CCCXXXIX/1, p. 1024.

Trad. rom.

248

1497 (7005) Martie 8, <Vaslui>.

Suretu de pe uric sîrbesc dela Ștefan vodă, din vălet 7005 <1497>, Mart 8.

† In știință facem cu această carte a noastră tuturor, cine pe dânsa va ceti și va audzi, că iată această adevărată sluga noastră, Ion Nađeșu, ficilor lui

¹⁾ loc ilizibil în orig.

Mihailă, slujind nouă cu dreptate și cu credință și noi vădzindu a lui driaptă și credincioasă slujbă cătră noi, miluitu-l-amu pre dânsul dintru a noastră osăbită milă, datu-i-amu și i-am întăritu lui, într-a nostru pământu a Moldovii, pre a lui driaptă ocină și cumpărătură, pe un satu anumé Nadeșe, care el ș'au cumpăratu acel satu dela Mihul Berescul, în 60 zloși tătărești.

Pe acel mai sus scris datu-i-amu dela noi uricu cu totu vinitul, lui și feciorilor lui și fraților lui și nepoților și strănepoților și înprăștieților lor și a totu rodul lor, ce să vor alege mai de aproape, neclătitu niceodănăoară, în veci.

Iară hotarul acelui mai susu scrisu satu, anume Nadeșe, datu-li-amu lor de cătră toate părțile pe bătrâne hotară, pe unde de vacu au înblatu.

Și într'aceasta este credința domnii meli de mai sus scriși, Ștefan voevoda, și credința a preaiubiți fiiloru domnii meli, Bogdanu și Vladu ¹⁾ și credința boerilor noștri, credința pan Dumii parcalabu și credința giupânului *Boldur* vornicu și credința panu *Hărman* și credința panu *Ștaful* și credința panu Dumii și Toaderu, pârçălabii de Hotinuu și credința panu Irimie, pârçălabul de Neamțu, și credința panu Șandru dela Noa Cetate și credința panu *Ciortorovski* și credința panu Călnău spătaru și credința panu Isacu vistiernicu și credința panu Dumșe postelnicu și credința panu Movila păharnicu și credința panu Fruntes stolnicu și credința panu Petrica comisu și credința a tuturor boiariloru noștri moldovinești, a mari și a mici.

Și pentru aceasta am datu și noi și am întăritu, accloru mai sus scriși, pe acel satu anume Nadeșe, ca să li fie lor uricul cu totu vinitul și poftinu și pe alți domni, ci vor fi în urma noastră, ca să întărească, pentru a lor vecinica pomenire.

Acest suretu di pe uricu sirbăscu l-am scris eu acum la văletu 7269 <1760>, Dechemvrii 10. Simion Cheșul uricarul.

După M. Costăchescu, Doc moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 206—207.
Trad. rom.

249

1497 (7005) Martie 9, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, dom al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni mari și mici slugile noastre, Toader și fratele lui, Dămian și sora lor, Stana, fiii lui Iuga de bună voia lor nesiliți de nimeni și nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept, din uricul tatălui lor, Iuga, un sat, pe Corod, anume Ogrineștii, unde a fost jude Orzea. Acest sat l-au vândut slugilor noastre, Ion Papa și fratelui său, Neniul și verilor lor, Radul și fratelui său, Stoica și verilor lor Ignat și surorilei lui, Măria, pe 53 zolți tătărești.

¹⁾ Traducătorul din 1760 a considerat greșit că numele Bogdan-Vlad se referea la două persoane.

Și s'au sculat slugile noastre, Ion Papa și fratele său, Neniul și vărul lor, Radul și fratele lui, Stoica și verii lor, Ignat și sora sa, Măria și au plătit toți acești bani mai sus scriși 53 zloți tătărești, în mânele slugilor noastre, Toader și fratelui său, Dămian și surorii lui, Stana înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând buna voia lor între dânșii și tocmeala și plata deplină și noi deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugilor noastre, Ion Papa și fratelui său, Neniul și verilor lor, Radul și fratelui său, Stoica și verilor lor Ignat și surorii lui, Măria, acest sat mai înainte zis, care este pe Corod anume Ogrineștii, unde a fost jude Orzea, ca să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul.

Dar acest sat să le fie lor în două părți, jumătate din acest sat, partea de jos, să fie a slugilor noastre, Ion Papa și a fratelui său, Neniul, iar cealaltă jumătate din același sat, partea de sus, să fie a slugilor noastre, Radul și fratele său, Stoica și verilor lor Ignat și surorii lui, Măria, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie din toate părțile, după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința <panului> Toader și panului Duma părcălăbi de Hotin, credința panului Eremia dela Neamț, credința panului Șandro dela Cetatea Nouă, credința panului Ciortorovschi, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Mobilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința <tuturor boierilor> noștri moldoveni <mari și mici>.

<Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească <pentru că le-am> dat și le-am întărit, <pentru că și-au cumpărat> pentru banii săi drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Șandru Cârjevici, în anul 7005 <1497> luna Martie 9.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 208—209.

Orig. slav. perg., pecete pierdută.

250

1490 (7005) Martie 10, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o

vor auzi cetindu-se, că a venit înaintea boierilor noștri moldoveni mari și mici sluga noastră Avăru fiul lui Ivan vistier, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici prigonit și a vândut dreapta sa ocină din uricul său drept, din uricul tatălui său, pan Ivan vistier, a patra <parte> ¹⁾ din satul anume dela Doncești, care sunt pe Doncea, partea de sus. Aceasta a vândut slugii noastre, Triful Sogne, pentru 15 zlofi tătărești.

Și s'a ridicat sluga noastră, Trifu Sogne și a plătit acești bani mai sus scriși 15 zlofi tătărești, în mâinile slugii noastre, Avăru, fiul lui Ivan vistier înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi, văzând bună voia lor și tocmeala și plata deplină, iar noi deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugii noastre, Trifu Sogne, această a patra parte de sat mai înainte zisă, dela Doncești, care sunt pe Doncea, partea de sus, să-i fie lui dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților și răstrănepoților lui și întregului lui neam, cine i se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei a patra parte de sat dela Doncești, care sunt pe Doncea, partea de sus, să fie din tot hotarul, a patra parte și după hotarul vechiu, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hârman, credința panului Șteful, credința panului Duma și a lui Toader pârcaľabi de Hotin, credința panului Eremia pârcaľab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru de Cetatea Nouă, credința <panului> ²⁾ Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrica comis <și credința tuturor boierilor> ²⁾ noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi <domn> ²⁾ al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i imputernicească, pentru că i-am dat pentru dreapta lui slujbă și pentru că și-a cumpărat pe banii săi drepți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Măteiu la Vaslui în anul 7005 <1497>, luna Martie 10.

* Pe verso însemnare din sec. XVI. Dela Ștefan voevod, pe Statul dela Doncești. Acad. R.P.R., Peceți, m. 200.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, stricată.

¹⁾ omis în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

1497 (7005) Martie 10, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării <Moldovei> ¹⁾. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată Marușca, fiica lui Stan Maxin, am miluit-o <cu deosebita> ¹⁾ noastră milă și i-am dat și i-am întărit, în țara noastră, în Moldova dreapta ei ocină, jumătate de sat, pe Pârâul Negru, anume din Maxinești, partea de sus, această parte care a fost jumătate de sat ¹⁾ a tatălui ei, Stan Maxin. Acestea toate mai sus scrise să fie dela noi uric și cu tot venitul, ei și copiilor ei și nepoților ei și strănepoților ei și răstrănepoților ei și întregului ei neam, cine i se va alege cel mai de aproape neclintit, niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat mai sus scrise anume Maxinești, partea de sus, jumătate să fie din tot hotarul și hotarul vechi pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârălab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma și a panului Toader pârălabi de Hotin, credința panului Eremia, pârălab de Neamț <credința> ¹⁾ panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, <credința panului> ¹⁾ Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa pōstelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes <șolnic> ¹⁾, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari <și mici> ¹⁾.

<Iar după> ¹⁾ viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit ei <pentru că îi este> ¹⁾ ocină dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Alexa ²⁾ la Vaslui, în anul 7005 <1497> Luna Martie 10.

Acad. R.P.R., ms. 5234, f. 192—193.

Cu o fotocopie în An. Ac., s. III, t. VIII (1928), s. I st., p. 273—75, planșa III.

252

1497 (7005) Martie 10, Vaslui.

Suret ispisocului di la Ștefan voivod, din valet 7005 <1497>, Mart 10.

Facim înștiințări pintru adevărată Anușca, fata Oanii Cauei și iarăși fetii ei, Tudora și Marina și altă Marina și altă Tudoră și Cârstina și frații lor, Ierimica, ficiorii lui Toader Cauea, pintru ca să să știi că, osăbit de altă milă a noastră,

¹⁾ loc șters și rupt în orig.

²⁾ în ms. 5234: « Mătei ».

le-am dat și le-am întărit lor, întru al nostru pământ al Moldaviei, a lor dreaptă ocină, doo sati, un sat pe Bârlad anumi Hăușăștii, cu moara în Bârlad, carili acel sat esti mai din jos de Lipoveț, iar alt sat pe Rebrice, anumi Caușștii, unde au fost Leonteneșștii. Pentru aceea, aceli sati de mai sus scrisă să fii lor dila noi cu tot vinitul, însă satul ci esti pi Bârlad să fii a Anușcăi, fetii Ioanii Căuei, iar celilalti sati, ci esti pi Rebrice, anumi Caușștii, undi au fost Leonteneșștii, să fii a fetilor Oanii și Tudorii și Marina și altă Marina și iarășii altă Tudora și Cristina și fratiilor lor, Irimia, să fii lor și copiilor lor, nepoșilor și strănepoșilor și a tot neamul, ci să va alegi, *nestrical* nici odinioară, în veci.

Iar hotarili acelor doo sati să fii după hotarile aceli vechi, pi undi au umblat din vechi.

Pintru aceea, credința domniei meli și a preiubișilor fiilor domniei meli, Bogdan-Vlad și credința boerilor noștri: <dumnea>lui Bolduș¹⁾ *mare vor<nic>* și <dumnea>lui Călnău *mare spatari* și <dumnea>lui Isac *mare vist<ier>* și <dumnea>lui Dumșa *mare postel<ni>c* și <dumnea>lui Mihul *mare pah<a>r<nic>* și <dumnea> lui Frunțiș *mare stolnic* și <dumnea>lui Petrică *mare comis* și credința tuturor boierilor noștri.

Iar pintru mai mare credința și întăritură, am pōroncit cinstitului și credinciosului boerului nostru, <dumnea>lui Tăutului mare logofăt, să scrii și a noastră peciatii cătră această adivărată carti a noastră să o legi.

S'au poseduit de Evloghii dascălul la 1764 Noemvri 4.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 214—215.

Trad. rom.

253

1497 (7005) Martie 11, Vaslui.

Tălmăcire din uricu vechiu sârbesc dela Ștefan vodă, scris de Alexă în Vaslui, la anul 7005 <1497>, Martie 11.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn țării Moldovei. Inștiințare facem prin această carte a noastră tuturor cui vor căuta spre dânsa, ori cetindu-o vor auzi-o, pentru aceste adevărate slugile noastre Ghedeon Harbuz și fratele său Fătul și nepoșii lor Ivașcu și fratele său Dragoșe și nepotul lor Andreica, ce ne-au slujit nouă drept și cu credință. Deci noi, văzând a lor cea dreaptă și cu credință slujbă către noi, i-am miluit pe dâșii cu deosebită mila noastră, de le-am dat și le-am întărit lor, în pământul nostru al Moldovei, a lor dreaptă ocină, un sat pe Jigălie anume Harbuzii, unde au fost Bădiuae.

Toate acele de mai sus scrise să le fie lor și dela noi uric cu tot venitul, însă să le fie lor acel sat pe Jigălie anume Harbuzii, unde au fost Bădiuae, în trei părți: o parte dintr'acel sat să-i fie lui Ghedeon Harbuz și fratelui său Fătul; iar cealaltă parte dintr'acelaș sat să-i fie lui Ivașcu și fratelui său Dragoșe,

¹⁾ « Boldur ».

dar al treile parte dintr'acelaş sat să-i fie lui Andreica, lor şi ficiilor lor, nepoţilor, strănepoţilor, prestrănepoţilor şi la tot neamul lor, cine li se va alege mai de aproape, nesticat nici odinioară în veci.

Iar hotarul mai sus numitului sat să-i fie din toate părţile după hotarul cel vechiu, pe unde din veci au stăpânit.

Şi spre aceasta este credinţa domniei mele de mai sus numit noi Ştefan voevod, şi credinţa a prea iubitului a fiului domniei mele, a lui Bogdan-Vlad, şi credinţa a tuturor boerilor noştri a Moldovei, a mari şi mici.

Şi spre mai mare tărie şi întăritură a tuturor acelor de mai sus scrise, am poruncit cinstit credincios boerului nostru, d<umi>sale Tăutul logofăt să scrie şi pecetea noastră să o lege cătră această carte a noastră.

Din limba sârbească pe limba moldovenească s'au tălmăcit de mine: Ion Stamati pitar, în Eşi, la anul 1815, Februarie 18.

După I. Bogdan, Doc. dela Ştefan cel Mare, II, p. 105—106.

254

1497 (7005) Martie, 14, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ştefan voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, slugile noastre Toader Turcul şi fratele lui, MiHuţă şi nepotul lor de frate Şaidir, fiul lui Ivanco şi vara lor Armeanca fiica Anei, nepoţii lui Simion Turcul de bună voia lor, de nimeni nesiliţi nici asupriţi şi au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept şi propriu, din uricul bunicului lor Simeon Turcul, două sate: un sat anume Puţeni în Dumbravă iar alt sat la marginea Dumbrăvii, unde au fost Muntenii Puţeni. Şi au vândut aceste sate slugii noastre Giurgiu Puţeanul pentru 100 de zloţi tătăreşti.

Şi s'a ridicat sluga noastră Giurgiu Puţeanul de a plătit toţi aceşti bani 100 de zloţi în mâinile slugilor noastre Toader Turcul şi fratelui lui, MiHuţă şi nepotului lor de frate Şaidir şi verii lor Armeanca, nepoţii lui Simeon Turcul, înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni.

Deci noi văzând între dânşii buna lor voie şi tocmeală şi plată deplină, deasemenea şi dela noi am dat şi am întărit slugii noastre Giurgiu Puţeanul aceste două sate mai înainte spuse anume Puţeni în Dumbravă şi alt sat la marginea Dumbrăvii, unde au fost Muntenii Puţeni, ca să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi întregului său neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acelor sate mai sus scrise să fie cu toate hotarele lor vechi pe unde au folosit din veac.

Şi la aceasta este credinţa domniei noastre a mai sus scrisului noi Ştefan voevod şi credinţa preaiubitului fiu al domniei mele Bogdan-Vlad şi credinţa

boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma și a panului Toader dela Hotin, credința panului Eremia dela Neamț, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Ciortorovschi, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunțeș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre Moldova, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, acesta să nu-i clintească dania și întărirea noastră ci să i-o întărească și împuternicească, deoarece i-am dat și i-am întărit pentrucă a cumpărat el însăși pentru banii lui drepti și cinstiți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Alexa, la Vaslui, în anul 7005 <1497> luna Martie 13.

<Pe verso însemnare contemporană>: Giurgea Puțeanu.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, XLII/86.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

255

1497 (7005) Martie 14, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Ion Batin din Suceava, nepotul lui Batin, de bună voia lui, de nimeni nesilit nici asuprit și a vândut ocina sa dreaptă, din uricul său drept, din uricul bunicului lui, Batin și din privilegiul care l-a avut el dela bunicul nostru Alexandru voevod, jumătate din satul anume Călimănești pe Putna, la vad, partea din sus. Și a vândut-o slugii noastre Micul Măcău, pentru 70 de zloți tătărești.

Și s'a ridicat sluga noastră Micul Măcău de a plătit toți acești bani mai sus scriși, 70 de zloți tătărești, în mâinile lui Ion Batin din Suceava, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând a lor bună voie și tocmeală și plată deplină, deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre Micul Măcău această jumătate de sat mai înainte spusă, anume Călimănești pe Putna, la vad, partea de sus ca să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului său neam, cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat mai sus scrise să fie din tot hotarul, jumătate și după hotarul vechi; pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma și a panului Toader pârcaľabi de Hotin, credința panului Eremia pârcaľab de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine il va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acesta să nu-i clintească dania și întărirea noastră ci să i-o întărească și împuternicească, deoarece i-am dat și i-am întărit pentrucă a cumpărat el însăși pe banii lui drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Mătei, la Vaslui, în anul 7005 <1497>, luna Martie 14.

Arh. St. Buc., M-rea Răchitoasa, III/2.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

256

1497 (7005) Martie 14, Vaslui.

Suret de pe uric vechiu pe sârbic, dela Ștefan vodă, scris de Matei, în Vaslui, la anul 7005 <1497>, Mart 14.

Cu mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Inștiinare facem cu această carte a noastră tuturor cui vor căuta spre dânsa, sau o vor auzi-o cetindu-să, precum au venit, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldovenesți, sluga noastră Vlaicu, fiul lui Scoarță și de lui bună voce, de nimene silit, nici asuprit, ș'au vândut a sa dreaptă ocină, dintru al său drept uric, din uricul tătâni-său, a lui Scoarță, un sat pe Iadrici anume Bezăricenii și acel sat l-au vândut Anușcăi și surorilor ei, Negritei și Mariei, dreptu 60 zloți tătărești.

Sculându-să dar Anușca și surorile ei, Negrita și Marușca, și-au plătit toți deplin acei de mai sus ărtați bani, 60 zloți tătărești, în mânuile Vlaicului, feciorului lui Scoarței, denaintea noastră și denaintea boierilor noștri.

Deci, văzând și noi a lor de bună voce tocmeală și deplină plată, noi încă așijderele și dela noi am dat și am întărit Anușcăi și surorilor ei, Negritei și

Marușcăi, acel de mai sus sat numit, pe Iadrici, anume Bezăricenii, ca să le fie lor și dela noi uric cu tot venitul, lor și fiilor lor, nepoților, strănepoților, prăstrănepoților și la tot neamul, cine li se va alége mai de aproape, nestrămutat niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui de mai sus numit sat să fie cu toate hotarele lui cele vechi, pe unde s'au apucat din veci.

Și spre aceasta iaste credința a domniei mele de mai sus scrise, noi Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod și credința tuturor boierilor noștri ai Moldovei, cei mari și a mici.

Iar spre mai mare tărie și întăritură tuturor acestor de mai sus scrise, poruncit-am credinciosului nostru boier, Tăutul logofăt, a scrie și, cătră adevă-rata cartea noastră aceasta pecetea noastră să o leage.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenesti dela Ștefan cel Mare, p. 216—217.
Trad. rom.

257

1497 (7005) Martie 15, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici, sluga noastră Iva, fiul lui Danciul nepotul lui Toader Bețea, de bună voia lui, de nimeni nesilit nici asuprit, și a vândut ocina sa dreaptă din uricul său drept și propriu, din uricul bunicilor lui, Toader Bețea și Miclea, un sat în Câmpul lui Dragoș anume Bețeștii, unde a fost moara lui Bețea. Și a vândut slugii noastre Borcea și surorii lui, Dragolea, pentru 100 de zloți tătarești.

Și s'a ridicat sluga noastră Borcea și sora lui Dragolea de au plătit toți acești bani mai sus scriși, 100 de zloți tătarești, în mâinile slugii noastre Ivan, fiul lui Danciul, nepotul lui Toader Bețea, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând între dânși buna lor voie și tocomeala și plata deplină, deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre Borcea și surorii lui Dragolea, acest sat mai înainte spus anume Bețeștii în Câmpul lui Dragoș, unde a fost moara lui Bețea, ca să le fie dela noi uric și cu tot venitul lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acelui sat mai sus scris să fie din toate părțile după hotarul vechi pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința

panului Duma, și a panului Toader dela Hotin, credința panului Eremia dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră ci să le-a întărească și imputernicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentrucă și-au cumpărat pentru banii lor drepiți și curați.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Dragotă Tăutulovici, la Vaslui, în anul 7005<1497>, Martie 15.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 110—111.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, ruptă în două.

258

1497 (7005) Martie 15, Vaslui.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan vcevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se dacă va avea cineva nevoie, că această adevărată slugă a noastră Borcea, fiul lui Triful Borzescul, ne-a slujit nouă cu slujbă dreaptă și credincioasă. <Și> l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit în țara noastră, Moldova, ocinele și cumpărăturile lui drepte: un sat anume Bețeștii în Câmpul lui Dragoș, unde este casa lui, la moară, pe care l-a cumpărat tatăl lui Trif Borzescul, dela Toader Bețea, pentru 100 de zloți tătărești, să-i fie lui dela noi uric acest sat Bețești și cu tot venitul, lui și surorii lui, Dragolea, lor și copiilor lor, la fel și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Și deasemenea am dat și am întărit slugii noastre Borcea și surorii lui Dragolea, ocina lor dreaptă, satul anume Bărbășanii, deasemenea în Câmpul lui Dragoș, pe Bistrița și jumătatea din satul Rediu. Aceste sate ce le scriem mai sus să le fie dela noi uric și copiilor lor la fel și nepoților lor și strănepoților lor și întregului lor neam cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acestor sate să le fie după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului noi Ștefan vcevod și credința preiubitului fiu al domniei mele Bogdan-Vlad și credința

tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici: credința panului Duma păr-călab, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, <credința panului>¹⁾ Șteful, credința panului Duma și a panului Toader părcălabi de Hotin, credința panului Eremia dela Neamț, <credința panului>¹⁾ Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis, credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar pe cine va alege dumnezeu domn al țării noastre Moldova, din copiii noștri sau din frații noștri, sau din neamul nostru, sau iarăși pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre <aceia>¹⁾ să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci să i-o imputernicească.

Și spre mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această care a noastră.

Scris la Vaslui, în anul 7005 <1497>, Martie 15.

A scris Șandru Cârje.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 112—113.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, ruptă.

259

1497 (7005) Martie 15, Vaslui.

Cu mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, *domnu* țării Moldovei. Facem știre cu această care a noastră, tuturor cine va vedea-o, sau cetindu-o va auzi, având trebuință, precum că au venit, înaintea domniei noastre și înaintea tuturor boierilor noștri, celor mari și celor mici, Marina, fată, a lui Mihul Berescu și din buna voia ei, de nimeni silită, nici asuprită, și-au vândut dreapta ei ocină, după uricul ei vechiu, ce arc dela bătrânul moșul nostru Alexandru domn, o poeană drept împotriva Bereștilor, peste Tazlău, la gura Strâmbei și cu bălți și cu loc de moară la Tazlău, ori unde și-ar putea să-și facă moară o altă poiană în vârful Strâmbei, anume Runcul, cu toate poenile. Deci, au vândut ea acele poene și bălți și loc de moară la Tazlău, lui popa Stroe, pentru 202 zloți tătărești, cu bani gata, ca să-și facă sat și moară și dându-i, popa Stroe au plătit toți acei bani mai sus arătați, 202 zloți tătărești, la mâna Marinei, fetei a lui Mihul Berescul, cu bani gata, înaintea domniei noastre și înaintea tuturor boierilor noștri ai Moldovei, celor mari și celor mici.

Deci, văzând și domnia noastră, după bună voia lor tocmeală și plată deplină, că au plătit popa Stroe la mâna Marinei fetei a lui Mihul Berescul, 202 zloți tătărești, bani gata, pentru aceia și domnia noastră au întărit și au

¹⁾ lipsă în orig.

dat lui popa Stroe acele poeni și bălți și loc de moară la Tazlău, ca să-i fie dela noi uricul și cu tot venitul, să-i fie lui și fiilor lui și nepoților lui și la tot neamul lui, cine a fi lui mai de aproape, neclintit, în veci.

Iar hotar acelor poeni și bălți și loc de moară, ce sânt împotriva Bereștilor, peste Tazlău, la gura Strâmbei, să-i fie lui hotar, începându-se din gura Strâmbei, unde cade în Tazlău și de acolo apucă Tazlăul spre deal, până la gura Topliței și deacolo pe Toplița în sus și de acolo drept la Cernu și de acolo pe Cernu în sus până la Pustină și de acolo deasupra Strâmbei și de acolo în jos, până la gura Strâmbei. Aceasta este tot hotarul.

Și asupra acesteia este credința domniei noastre și credința preiubitului fiului nostru, Bogdan-Vlad și tuturor boierilor noștri de Moldova, celor mari și celor mici.

Și după viața noastră, ine va fi domn la pământul nostru, din fiii noștri, sau din neamul nostru, sau pe cine-i va alege d<umneze<u> ca să fie domn în Moldova, ca să nu strice această danie a noastră și înălțitură, ci să-i mai întăriască, fiindcă domnia noastră i-am dat și i-am întărit toate, cum s'au scris mai sus.

Și am poruncit credinciosului boerului nostru, Tăutului logofăt, ca să scrie și pecetea noastră să se spânzure la această carte a noastră.

Au scris Dragot<ă>, la Vaslui, în anul 7005 <1497>, Martie 15.

După sârbie s'au tălmăcit de Enache Papainopolo, polcovnicul postelniciei.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 218—219.

Trad. rom.

260

1497 (7005) Martie 15, <Vaslui>.

7005 <1497>, Martie 15. Hrisovul sârbesc, cu tălmăcire lui, a domnului Ștefan v<oc>v<o>d, întăritori pe giumătati de sat Dimeștii, fiilor lui Ilciul, ci sânt pe apa Săretiului, în țânutul Tecuciului.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 221.

Rezumat rom.

261

1497 (7005) Martie 15 <Vaslui>.

7005 <1497>, Martie 15. Suret di pe ispisocul domnului Ștefan voevod, arătător hotarălor Hocenii.

După M. Costăchescu, Doc. Moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 222.

Rezumat rom.

1497 (7005) Martie 16, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Stana, fiica lui Mic Opinteală, de a ei bună voie, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut dreapta sa ocină din uricul tatălui ei, Mic Opinteală, un sat pe Ierovăț, anume Ionășeștii, unde a fost jude Ioanăș. Și a vândut acest sat slugii noastre, Ivan, pentru 120 zloți tătărești. Și s'a sculat sluga noastră Ivan și a plătit toți acești bani, 120 zloți, în mâna Stanii, fiica lui Mic Opinteală, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând buna lor voie și tocmeala dintre ei și plata deplină, noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, Ivan, acest sat spus mai înainte pe Ierovăț, anume Ionășeștii, unde a fost jude Ioanăș, ca să-i fie dela noi uric cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să-i fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la acesta este credința domnicii noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubitului meu fiu, Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma și a panului Toader cei de Hotin, credința panului Eremia de Neamț, credința panului Șandru de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrica comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuțernicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit fiindcă și-a cumpărat pe banii lui drepti și curați.

Iar pentru mai mare putere și întărire a <tuturor> ¹⁾ acestor mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Alexa la Vaslui, în anul 7005 <1497> luna Martie 16.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 114—115.

¹⁾ omis în text.

1497 (7005) Martie 19, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici, slugile noastre Nechita și fratele lui Giurgiu și sora lor Dobra, fiii lui Dan, nepoții lui Stan Hădărău, de bună voia lor, de nimeni nesiliți, nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din uricul drept și propriu, din uricul bunicului lor Stan Hădărău, un sat pe Bârlad anume Hădărăești și moară în Bârlad. Și au vândut acest sat slugii noastre Toader Dumbravă și femeia lui, Mușa, pentru 200 de zloți tătărești.

Și s'a ridicat sluga noastră Toader Dumbravă și femeia lui Mușa și-au plătit toți acești bani mai sus scriși 200 de zloți tătărești în mâinile slugilor noastre Nechita și fratelui lui Giurgiu și surorii lor Dobra, fiii lui Dan, nepoții lui Stan Hădărău.

Iar privilegiul pe care l-au avut slugile noastre Nechita și fratele <lui> ¹⁾ Giurgiu și sora lor Dobra pe acel sat, dela Iliăș voevod și dela Ștefan voevod, cât au fost în pace, ei încă l-au dat în mâinile slugii noastre Toader Dumbravă și femeii lui Mușa, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând între ei buna voie și tocmală și plata deplină, deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre Toader Dumbravă și femeii lui Mușa acest sat mai înainte spus Hădărăești pe Bârlad și cu moară în Bârlad, ca să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris să fie după hotarul vechi pe unde au folosit din veac.

Și la acesta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma și panul Toader pârcălabi de Hotin, credința panului Eremia dela Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor <boierilor> noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn

¹⁾ lipsă în orig.

al țării noastre Moldova, acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci să i-o întărească și împuternicească deoarece i-am dat și i-am întărit pentrucă și-au cumpărat pentru banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Sandru Cârjevici, la Vaslui, în anul 7005 <1497> luna Martie 19.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 116—117.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

O trad. rom. din 1820 la Arh. St. Iași, CDXVIII/2.

264

1497 (7005) Martie 20, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Drăgălina, fiica Nastei, și nepoata ei de soră Tudora, fiica Vasilisii, nepoatele lui Nan clucer, de a lor bună voie, nesilite de nimeni, nici asuprite și au dat dreapta lor ocină din dreptul și propriul lor uric, din uricul bunicului lor Nan clucer, jumătate din satul pe Polocine, anume jumătate din Crainicești, partea de jos și jumătate din moară verilor lor slugii noastre pan Ilea comis și surorii lui, Anca, și nepoatei lor de frate, Măria.

Deci, noi văzând buna lor voie și buna lor danie între ei, pe care au dat-o de bună voia lor, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, pan Ilea comis și surorii lui, Anca, și nepoatei lor de frate, Măria, această jumătate spusă, mai înainte din satul pe Polocine, anume jumătate din Crăinicești, partea de jos și cu jumătate din moară, să le fie și dela noi uric și cu tot venitul lor și copiilor lor deopotrivă și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Și iar întru aceea, în acelaș ceas, deasemenea a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, aceeași Drăgălina, mai sus scrisă fiica Nastei, nepoata lui Nan clucer, tot de a ei bună voie, neclintită de nimeni, nici asuprită, și a dat ea singură din partea ei și din dreapta și din propria ei ocină, din uricul ei drept, din uricul bunicului ei Nan clucer, jumătate de seliște, tot pe Polocine, anume jumătate din Gălești, unde a fost Mic Gălescul, partea de sus. Și a dat deasemeni slugii noastre, pan Ilea comis, în afară de sora lui Anca, și de nepoata lui de frate, Măria.

Deci, noi văzând între ei buna lor voie și dania ei de bună voie, pe care ea i-a dat-o de bună voia ei, noi de asemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, pan Ilea comis, această jumătate de seliște spusă mai înainte

pe Polocine, anume jumătate din Găleşti, unde a fost Mic Gălescul, partea de sus, ca să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, care i se alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat, care e pe Polocine, anume jumătate din Crăinești, partea de jos, să fie din partea Drăgălinii, începând dela pârâul lui Stoian, apoi drept peste un pisc apoi peste Polocine și mai sus de o fântână apoi la vârful dealului la o groapă și la un stâlp, de colo drept la doi meri, iar din alte părți după hotarul vechi pe unde au folosit din veac.

Iar hotarul acestei jumătăți de seliște mai sus scrisă, tot pe Polocine, anume jumătate din Găleşti, unde a fost Mic Gălescul, partea de sus, să fie din tot hotarul jumătate, iar după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la acesta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan-Vlad, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma și a panului Toader părcălăbi de Hotin, credința panului Eremia de Neamț, credința panului Ciortorovschi, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu-i clintească dania noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă și pentrucă este dreaptă danie a lui.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acelor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Șandru Cârjevici la Vaslui, în anul 7005 <1497> luna Martie 20.

Acad. R.P.R. CXXXIV/86.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

265

1497 (7005) Martie 20, Vaslui.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni mari și mici sluga noastră, Sima și sora lui, Mușa și nepotul lor de

frate, Buda și vărul lui, Avram și iarăși vara lui, Stana, toți nepoții lui Crețul dela Ialan de bună voia lor, nesiliți de nimeni nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină, din uricul lor drept și propriu, din uricul și vislujenia bunicului lor, Crețul dela Ialan, un sat, la gura Ialanului, anume Rădenii și cu iezerul care este la gura Ialanului. Aceasta au vândut credinciosului nostru pan, Mihul medelniciar, pentru 200 zloți tătărești.

Și s'a sculat credinciosul nostru pan, Mihul medelniciar și a plătit deplin toți acești bani mai sus scriși, 200 zloți tătărești, în mâinele slugii noastre, Sima și a surorii lui, Mușa, și a nepotului lor de frate, Buda și a vărului lui, Avram și iarăși a verii lui, Stana, nepoții lui Crețul dela Ialan, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri,

Deci noi văzând bună voia lor între dâșii și tocmeala și plata deplină și noi de asemenea am dat și dela noi și am întărit credinciosului nostru pan, Mihul medelnice, acest sat mai înainte zis, care este la gura Ialanului, anume Rădenii și cu iezerul care este la gura Ialanului, ca să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam cine i se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris, care este la gura Ialanului, anume Rădenii să fie din toate părțile, după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan vovod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârăcalab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma și a panului Toader, pârăcalabi de Hotin, credința panului Eremia, pârăcalab de Neamț, credința panului Andreico Ciortorovschi, credința panului Șandro, pârăcalab de Cetatea Nouă, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentru că i-am dat și i-am întărit, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă și pentru că el și-a cumpărat, pentru banii săi drepți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Șandru Cârje, la Vaslui, în anul 7005 <1497> luna Martie 20.

Acad. R.P.R., ms. 5234, f. 194—196.

Copie slav.

1498 (7006) Aprilie 11.

« Un ispisoc sârbesc dela Ștefan voevod, din veacul 7006 <1498> April 11, scriind într'acel ispisoc, tălmăcit de Cheșcu uricariul, precum au venit înaintea domnului și a toată boerimea, carele sunt puse și numele a toți boerilor, Stanca și frate-său Petre Hâra, feciorii Stanci, și de a lor bună voce ș'au împărțit între dânșii patru sate, anume Sărățenii și Dragomăneștii și Spinenii și Lățeștii, și li s'a venit: Stancăi două sate, anume Lățeștii și Sărățenii, iar frăține-său Petre Hâra i s'au venit Dragomăneștii și Spinenii ».

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, I, p. 353.

1498 (7006) Septembrie 24, Suceava.

- † Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe această adevărată Vasutca, fiica lui Romașco, nepoata lui Drăgoi, femeia lui Stanciu aurar, am miluit-o cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit în țara noastră, Moldova, dreapta ei ocină și dedină, satele anume Drăgoeștii... ¹⁾ și Lucăcești și Botești și Căcăcenii.

Toate aceste mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, ei și copiii ei și nepoților ei și strănepoților ei și răstrănepoților ei și întregului ei neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veac.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise anume: Drăgoeștii... ¹⁾ și Lucăceștii și Boteștii și Căcăcenii, să le fie din toate părțile după hotarul vechi pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod, și credința boierilor noștri: credința panului Duma părcălab, credința panului Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Toader și a panului Negrilă părcălabi de Hotin, credința panului Eremia și a panului Dragoș părcălabi de Neamț, credința panului Șandru părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci

¹⁾ Ioc tăiat în orig.

să-i întărească și să-i împuternicească pentrucă i-am dat și i-am întărit, fiindcă este ocina și dedina ei dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Ion Popovici la Suceava, în anul 700<6> ¹⁾ <1498> luna Septembrie 24 zile.

<Pe verso însemnare din sec. XVIII>; Drăgoeștii, Lucăceștii Botieștii și Căcăcienii la Sociava.

Acad. R.P.R., LXXXV/48.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

268

<1499>.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că pe aceste adevărate, Tațea, fiica lui Petru Dărman, și pe Vasca, fiica Nastasiei, nepoatele lui Stoian, fiul lui Dărman, le-am miluit cu deosebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit în țara noastră, Moldova, dreapta lor ocină, care ocină a fost a bunicului lor, Stoian, fiul lui Dărman, trei <sate, un sat pe> ²⁾ Suceava, anume Dărmănești²⁾ și al doilea sat pe Prut, anume²⁾ și al treilea <sat> ¹⁾ pe Jijia anume Dărmănești.

Acestea toate mai sus scrise să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise să le fie din toate părțile cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Boldur vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Toader și <a panului> Negrilă părcălabi de Hotin, credința panului Eremia și a panului Dragoș părcălabi de Neamț, credința panului Șandru părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ loc ilizibil în orig.

fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clinească <dania și întărirea noastră, ci să le> ¹⁾ întărească și să le împuternicească, pentru că le-am dat și le-am întărit, fiindcă este ocina lor dreaptă.

Iar pentru mai mare <putere>.....
.....¹⁾

Acad. R.P.R., XL/16.

Orig. slav, perg., rupt, pecete atârnată, căzută.

269

1499 (7007) August 15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Oliușca de a ei bună voie, nesilită de nimeni, nici asuprită, și a vândut dreapta ei ocină din uricul ei drept, a treia parte din satul Costești la gura Ciuhurului, unde cade în Prut, partea din mijloc, pe care i-o dăruiseră tot înaintea noastră sluga noastră, Iurie Braevici, fiul lui Boris Braevici și nepoatele lui de soră, Marina și Nastea, și verii lor, Ivanco și surorile lui, Nastea, Fădora și Anușca, fii lui Ivașco, și deasemenei altă Nastea, fiica Oliușcăi. Și a vândut această a treia parte din sat slugii noastre Efrem, pentru 200 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră Efrem și a plătit toți acești bani mai sus scriși, două sute zloți tătărești, în mâna Oliușcăi.

Și privilegiul pe care l-a avut Oliușca tot dela noi pentru această a treia parte din mijloc din satul Costești la gura Ciuhurului, unde cade în Prut, pe care l-a avut ea de danie dela aceștia mai sus scriși, ea l-a dat în mâna lui Efrem, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeală dintre ei și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre Efrem această a treia parte din mijloc spusă mai înainte din satul Costești la gura Ciuhurului, unde cade în Prut, ca să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei a treia părți din mijloc din satul Costești, care este la gura Ciuhurului, unde cade în Prut, să fie din tot hotarul a treia parte, iar din alte părți după hotarul vechiu, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod, și credința boierilor noștri: credința panului Duma părcălab, credința panului

¹⁾ loc rupt în orig.

Boldor vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Toader și a panului Negrilă pârăcalabi de Holin, credința panului Eremia și a panului Dragoș pârăcalabi de Neamț, credința panului Șandru pârăcalab de Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine il va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta lui slujbă, și pentrucă și-a cumpărat pe banii lui drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Matei la Suceava, în anul 7007 <1499> luna August 15.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 246.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

270

1499 (7007) <August-Septembrie> 25, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. <Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau > ¹⁾ o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, <sluga > ¹⁾ noastră, Danciul Pleșa și sora lui, Neaga, <.....
..... > ¹⁾ de a lor bună voie nesiliți de nimeni nici > ¹⁾ asupriți, și au vândut dreapta lor ocină din dreptul lor uric, un sat pe Bârlad anume Onțești. Și au vândut acest sat slugii noastre Lupe Cheșeanul pentru <60 > ¹⁾ zloți <tătărești. Și s'a sculat > ¹⁾ sluga noastră Lupe Cheșeanul, și a plătit toți <acești > ¹⁾ bani mai sus scriși 60 zloți tătărești, în mâna slugii noastre Danciul Pleșa și a surorii <lui, Neaga>, fiii lui Petru Pleșa, <nepoții lui Toma, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri. Iar > ¹⁾ amândouă privilegiile pe care le-a avut unchiul lor Toma pentru acest sat Onțești dela unchiul nostru, Ștefan voevod, le-au dat în mâna slugii noastre <Lupe Cheșeanul > ¹⁾ înaintea noastră și înaintea <boierilor noștri > ¹⁾.

<Deci, noi văzând > ¹⁾ buna <lor > ¹⁾ voie și tocmeala și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre Lupe Cheșeanul <acest sat spus mai înainte pe Bârlad, anume Onțești.....> ¹⁾ ca să-i fie și dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și străne-

¹⁾ loc șters în orig.

poților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, <care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci> ¹⁾).

<Iar> ¹⁾ hotarul acestui sat mai sus scris pe <Bârlad, anume Onțești> ¹⁾ să-i fie din toate părțile după hotarul vechiu pe unde au folosit din veac.

<Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința> ¹⁾ preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan-<Vlad voevod, și credința tuturor boierilor > ¹⁾ noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldor vornic, < și> ¹⁾ a panului Negrilă pârcălabi <de Hotin, credința panului și a panului> ¹⁾ Dragoș, <pârcălabi de Neamț, credința panului > ¹⁾.

. > ¹⁾ țării noastre, dintre copiii noștri <sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci să-i> ¹⁾ întărească și să-i împuternicească pentrucă <i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă, și pentrucă și-a cumpărat pe> ¹⁾ banii <lui drepti> ¹⁾.

<Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora> ¹⁾ mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru <pan, Tăutul> ¹⁾ logolăt, să scrie <și să atârne pecetea noastră> ¹⁾ la această carte a noastră.

A scris <Ion> ¹⁾ Popovici, la Suceava, în anul 7007 <1499> luna <August—Septembrie> ¹⁾ 25 zile.

Acad. R.P.R., XXXVII/3.

Orig. slav, perg., șters și rupt, pecete atârnată, căzută.

Datat din lunile anului 1499 când s'au emis și alte documente din Suceava.

271

1499 (7007) August 31, Suceava.

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn țării Moldaviei. Facem știre cu această a noastră carte tuturor cine va vîdea-o sau cetindu-se va auzi-o, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri a Moldaviei, mari și mici, Vasutca, fiica Cozmii, nepoată lui Șandru și lui Martin, și de bună vocea sa, de nimene silită nici asuprită, au vîndut a sa ocină din dreptul său uric, al moșilor ei Șandru și Martin și a tatălui său Cozmii, și din dresuri ce-au avut ei dela moșul nostru Alexandru voevod, un sat anume Muntenii—Scutași, unde au fost județ Itu și Șarban, acesta au vîndut însăși domniei mele drept trii sute zloți tătărești.

Și sculându-mă domniea mea, am plătit toți banii deplin de sus arătați, trii sute de zloți tătărești în mâinile Vasutcăi, fiicii Cozmii, nepoții lui Șandru și a lui Martin, înaintea boierilor noștri, cum și dresurile ce au avut Vasut-

¹⁾ loc șters și ilizibil în orig.

ca pe acel sat, ce au fost a moșilor ei a Șandrului și a lui Martin și a tatălui ei Cozmii, dela moșul nostru Alexandru voevod, deasemenea au mai dat domnii mele, înaintea boierilor noștri.

Și iarăși sculându-mă domniea mea, di bună voea noastră, am miluit și i-am dat acest sat de sus arătat, anume Muntenii-Scutași, unde au fost județ Itu și Șărbăni, rugătoriului și duhovnicului nostru chir Vasilie, episcopului dela mitropolia de gios de la târgul Romanului, cum și dresurile ce am avut în mâinile noastre de la Vasutca, fiica Cozmii de la moșul nostru Alexandru voevod pe acel sat anume Muntenii, le-am dat toate în mâinile duhovnicului chir Vasilie, episcopul dela mitropolia de gios de la târgul Romanului, înaintea boierilor noștri să le fie lor uric în veci cu tot venitul. Iar hotarul acestui sat să fie din toate părțile pe unde au umblat din veac.

Și spre aceasta este credința domnii mele di sus arătată Ștefan voevod și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Și am poroncit credinciosului boierului nostru, giupânului Tăut logofăt, să scrie și să lege și a noastră pecete la această carte a domnii mele.

S'au scris de Șandru Crijevici în Suceava, la let 7007. Avgust 31.

S'au tălmăcit de Andrei tălmăciul de divan, fost mare căpitan în Eși.

După I. Bogdan, Doc. Ștefan cel Mare, II, p. 132—133.

272

1499 (7007) Septembrie '15, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit naintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Gurban, fiul lui Oană Băeșescul și nepoata lui de soră, Nastea, preoteasa popei Mișu din Baia, fiica Anușcăi și nepoți de frate ai Nastei, Mircea și sora lui, Stana, fiii lui Giurgiu Udob și deasemenea nepoata de frate a aceleiaș Gurban, Nastea, fiica lui Costea și fiul acestei Nastea, Dragotă, toții lui Oană Băeșescul, de bună voia lor, de nimeni nesiliți nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept, din uricul bunicului lor Oană Băeșescul și din privilegiul pe care l-a avut bunicul lor Oană Băeșescul dela bunicul nostru Alexandru voevod din cât a fost partea bunicului lor Oană în satul Băeșești, ei au vândut a treia parte din această parte din Băeșești. Și au vândut-o slugii noastre credincioase pan Giurgiu clucer de arie¹⁾ pentru trei sute de zloți tătărești.

Și intru aceasta deasemenea au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni aceiaș slugă a noastră mai sus scrisă, Gurban, fiul lui Oană Băeșescul și nepoata lui de soră, Nastea, preoteasa popei Mișu din Baia, fiica Anușcăi și nepoții de frate ai Nastei, Mircea și sora lui Stana, fiii lui Giurgiu Udob, deasemenea de bună voia lor, de nimeni nesiliți nici asupriți

¹⁾ « gumente » așa în orig.

și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept, din uricul bunicului lor Oană Băeșescul și din privilegiul pe care l-a avut bunicul lor Oană Băeșescul dela bunicul nostru Alexandru voevod, din cât este partea bunicului lor Oană, în satul Mălini care este dincolo de Moldova.

Și au vândut din această parte tot a treia parte din satul Mălini și cu moară pe Topolița în vadul Todoreștilor, deasemenea slugii noastre credincioase, pan Giurgiu clucer de arie¹⁾ pentru o sută de zloți tătărești. Și s'a ridicat pan Giurgiu clucer de arie¹⁾ de a plătit acești bani mai sus scriși 300 de zloți tătărești în mâinile slugii noastre Gurban, fiul lui Oană Băeșescul și nepoatei lui de soră Nastea, preoteasa popei Mihi din Baia, fiica Anușcăi și nepoților de frate ai Nastei, Mircea și sora lui Nastea, fiii lui Giurgiu Udob și deasemenea nepoților de frate ai aceluiaș Gurban, Nastei, fiica lui Costea și fiului acestei Nastea, Dragotă; și deasemenea o sută de zloți tătărești în mâinile slugii noastre mai sus scrise Gurban, fiul lui Oană Băeșescul, și nepoatei lui de soră Nastea, preoteasa popei Mihi din Baia, fiica Anușcăi și nepoților de frate ai Nastei, Mircea și sora lui, Stana, fiii lui, Giurgiu Udob, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Deci noi văzând tocmeala lor de bună voie și plată deplină, deasemenea și noi dela noi am dat și am întărit slugii noastre credincioase, pan Giurgiu clucer de arie¹⁾ aceia a treia parte din satul Băeșești, mai înainte spusă, din cât a fost partea lui Oană Băeșescul și deasemenea aceasta a treia parte din satul Mălini care este dincolo de Moldova, din cât a fost partea lui Oană Băeșescul și moara pe Topolița în vadul Todereștilor, ca să-i fie lui dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și întregului său neam cine i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestei mai sus scrise a treia parte din Băeșești, însă numai din sat, începe din malul Moldovei, puțin mai jos de locul de unde iese Topolița din Moldova, dela stâlp, apoi peste această Topoliță la alt stâlp, apoi peste Topolița cea mică și peste șes drept la livada lui Procop la un stâlp, de acolo prin mijlocul livezii lui Tulici, apoi la drumul ce merge la Baia la un stâlp și iarăși apoi în sus până la stâlp; apoi se întoarce îndărăt spre sat, drept la un stâlp care este în fața casei lui Ștefan, de acila stâlpul care este în câmp apoi pe din sus de peri la stîlpul care este pe malul Moldovei. Iar hotarul în câmp, țarini și fânețe să fie a treia parte din cât a fost partea lui Oană Băeșescul.

Iar hotarul acelei părți din satul Mălini care este dincolo de Moldova să fie deasemenea a treia parte din cât a fost partea lui Oană Băeșescul și după hotarul vechi pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preiubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldur

¹⁾ « gumenic » așa în orig.

vornic, credința panului Hărman, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Toader și a panului Negrilă părcălabi de Hotin, credința panului Eremia și a panului Dragoș părcălabi de Neamț, credința panului Șandru părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i cintească dania noastră ci să i-o întărească și imputernicească, pentru că i-am dat și i-am întărit pentru slujba lui dreaptă și pentru că și-a cumpărat pentru banii lui drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Matei, la Suceava, în anul 7007 <1499> luna Septembrie 15.

Mânăstirea Dragomirna sub dată.

Orig. slav, perg., pecete căzută.

O fotocopie la Acad. R.P.R., Filiala Iași.

273

1499 (7007) Septembrie 18.

Pe Rovcăuți pe Prut.

Lea>t 7007 <1499> Sept. 18.

Noi Ștefan v<oc>voda. Iată acesta adivărat<ă> sluga noastră Feodor Iuriș și frate-său Cotia, nepot Marușcăi fetii lui Palco slujindu-ni noao cu dreptati și vădzind a lui driaptă și credincioasă¹⁾ slujbă cătră noi, l-am miluit în pământul nostru a Moldovii, i-am dat și i-am întărit pe a lui driaptă ocin<ă> și moșii anumi giumătat<e> de satul Rovcăuții pe Prut. Acesta di mai sus scris ca să-i fii dila domnia me driaptă ocin<ă> și moșii și uric di'ntăritură cu tot venitul, nestrical niciodin<ă>oară în veci, lui și ficiilor și nipoților și strănipoților și răstrănipoților și a tot niamul cât să va alige mai de aproape.

Iar hotarul ca să fii din toati <părțile> pe hotarul vechi, pe undi de veci au îmblat.

Și'ntru aceasta credința boierilor domnii mel<e> dumnalor: Tăutul log<o>f<ă>t, Duma părcălab, Boldur²⁾ vornic, Gherman³⁾ și Șteful, Duma Brudur⁴⁾, Toadir, Negrilă pār<călab de> Hotin, Erimii și Dragoș pār<călabi>

¹⁾ în text «incredințată».

²⁾ în text «Hărbor».

³⁾ în loc de Hărman

⁴⁾ în text Brudăr.

de Niamțu, Siandre pâr<călabil> Cetății Nao, Luca Arburi portar Sucevii, Clănău spăt<ar>, Isac vist<ier>, Dumșa post<elnic>, Movila pah<arnic>, Frunteș stol<nic>, Petrica comis.

Arh. St. Buc., Condica Asachi ms. 629, f. 32.

Trad. rom. din prima jumătate a sec. XVIII.

274

1499 (7007) Septembrie 22.

Ispisoc dela Ștefan vodă leat 7007 <1499> Săptămivire 22.

Facem știri cu aciastă carte a noastră tuturor cui pre dânsa ar căuta sau citind vor asculta. Iată aceasta adevărat sluga noastră ()¹⁾ nepoții Staținii, l-am miluit dintru a noastră osăbită milă, i-am dat și i-am întărit în pământul nostru a Moldovii cu doao sate supt codru anume Cervacintii și alt sat anume Șarba și moara cari-i în Ivancicăuți ca să o aibă.

Ion Grama l-am scris.

După Acte Moldovenești din anii 1426—1502, p. 74 (București, 1947).

275

1499 (7007) Noembrie 14, Hârlău.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă și boier al nostru credincios, pan Duma Brudur, ne-a slujit drept credincios.

Deacea, noi văzând dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit dela noi în țara noastră Moldova, jumătate din satul pe Bârlad, la Olteni, anume Tăpeștii, partea de jos <și a pârta parte din iezerul anume dela Lozova>²⁾. Acestea toate mai sus scrise să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam care i se va alege cel mai de aproape, neclintit în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți de sat să fie din tot hotarul jumătate, iar din alte părți, după hotarul vechiu pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului noi Ștefan voevod, și credința preiubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod, și credința boierilor noștri; credința panului Duma, credința panului Boldor vornic, credința panului Șteful, credința panului Toader și a panului Toader și a panului Negrilă pârcălabi de Holin, credința panului Eremia și a panului Dragoșe pârcălabi de Neamț, credința panului Șandru de Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului

¹⁾ Aceste paranteze există întocmai, cu spațiul alb în trad.

²⁾ loc șters în orig.

Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Șandru Cârjevici la Hârlău, în anul 7097 <1499> luna Noembrie 14.

Acad. R.P.R., LXIV/9.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

276

1499 (7007) Noembrie 15, Hârlău.

Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se că domnia noastră din bună voia noastră cu inimă curată și luminată, am socotit că este bine și am făcut pentru pomenirea sfântăpotașilor înaintașilor noștri, a străbunilor noștri și a părinților noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră, am dat și am întărit sfintei noastre mânăstiri dela Moldovița, unde este hramul buneii vestiri a sfintei noastre stăpâne, născătoarei de dumnezeu și pururea fecioarei Maria, dania strămoșilor noștri, un sat în țara noastră, Moldova, anume satul Vaculinți și unde a fost Zărână¹⁾ sub codru, apoi un sat Sașii²⁾ pe Costina, satul pe Moldova, la vărsarea Moldoviței și vama dela Moldovița. Toate aceste mai sus scrise să fie sfintei noastre mânăstiri dela noi uric cu tot venitul, neclintit, niciodată în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus numite să fie pe unde au folosit din veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Boldor vornic, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Toader și a panului Negrilă părcălabi de Hotin, credința panului Ieremia și a panului Dragoș părcălabi de Neamț, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

¹⁾ La Wickenauher, greșit: « Săran ».

²⁾ La Wickenhauser, greșit: « Sassu ».

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri, sau din neamul nostru, sau iarăși pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, să nu clinească dania și întărirea noastră sfinței noastre mănăstiri, ci să-i întărească și să-i împuternicească. Iar cine s'ar încumeta să clinească această danie și întărire a noastră, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos, de preacurata lui maică, de sfinții patru evangheliști de sfinții doisprezece apostoli fruntași, de treisute optsprezece sfinți părinți dela Niceia și de toți sfinții și să aibă parte cu Iuda și cu blestematul Arie.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetia noastră de această carte a noastră.

A scris <Șandru Câr>¹⁾jevici, la Hârlău, în anul 7007 <1499> Noembrie 15.

După F. A. Wickenhauser: Die Urkunden des Klosters Moldowiza. Viena, 1862, p. 72—73.

Trad. germană după orig. slav.

277

1499 (7007) Noembrie 17, Hârlău.

Suret de pe ispisoc sirbesc dela Ștefan v<oe>vod, din v<leat> 7007 <1499> Noemvrie 17.

Facem înștiințare cu această carte a noastră, tuturor cine pe dânsa va căuta, sau cetindu-să va auzi, precum au venit, înainte noastră și înainte boiilor noștri, Mărușca, giupineasa lui Ivan potropopa, fata Nastii, nepoata Costii Stravici, de a ei bună voe, de nime silită, nici asuprită, și au vândut a sa dreaptă ocină, din uricul moșului său, Costii Stravici și dresul ce-au avut moșul ei, Costea Stravici, dela moșul nostru, Alexandru voevod, un sat pe Sirca anume Străvicenii, din gios de Mădârjaca, aceea au vândut acel sat slugii noastre, lui Ivan și fimeii sale, Fedii, drept 150 zloț<i> tătărești.

Și s'au sculat sluga noastră, Ivan și fiméca lui, Feda și au plătit deplin acei de mai sus scriși<> bani, 150 zloț<i> tătărești, în mâinile Marușcăi, giupinesii lui Ivan potropopa, fetii Nastii, nepoatei Costii Stravici, dinainte noastră și dinainte boiilor noștri.

Deci noi, văzând între dânșii de bună voe tocmeală și plată deplin, așijderea și dila noi am dat și am întărit slugii noastre lui Ivan și fimeii sale, Fedii pe acel de mai sus zis sat pe Sirca anume Străvicenii, din gios de Mădârjaca, ca să fie lor de la noi uric și cu tot venitul, lor și feciorilor lor și nepoților și strănepoților lor și a tot neamul lor, ce să va alege mai aproape, *nestricat* nicio-dată, în véci.

Iar hotarul acelu de mai sus zis sat să fie despre toate părțile după hotarâle cele vechi, pe unde au umblat din vechi.

¹⁾ La Wickenhauser, omis.

Iar dresurile ce-au avut Mărușca, fata Nastii, ce au fost a moșului ei, a Costii Stravici, dela moșul nostru, Alexandru voevod, acele dresuri ea le-au fost dat la mâinile slugilor noastre, Mândrului și a fratelui său, Drăgoiu, precum este știut de noi și de boiarii noștri.

Și spre aceasta este credința domniei noastre de mai sus scris, noi Ștefan v<oe>vod și credința tuturor boiarilor noștri, a mari și mici.

Iar după a noastră viață, cine va fi domn țării noastre, din fiii noștri, sau din neamul nostru, sau ori pe cine Dumnezeu va alege a fi domn țării noastre Moldovii, să nu strice a noastră danie și întăritură, ci să aibă a da lor și a întări, de vreme ce și noi am dat și am întărit pentru că ei au cumpărat pre a lor drepti bani.

Iar pentru mai mare tăria și întăritura acelor de mai sus scrise, am poruncit credinciosului boiarului nostru dumisale Tăutul logofăt, să scrie și a noastră peceteă cătră această carte a noastră să o lege.

S'au scris în Hârlău.

S'au tălmăcit de Gheorghie Evloghi dascal, 1787 Ap. 25.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 228—229.
Trad. rom.

278

1499 (7007) Noembrie 20, Hârlău.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Lupșe din Sirețel, fiul lui Ivașco din Sirețel, de a sa bună voie, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut dreapta sa ocină din uricul său drept, din uricul tatălui lui, Ivașco, și din privilegiul pe care l-a avut tatăl lui, Ivașco, dela bunicul nostru, Alexandru voevod, un sat în ținutul Neamț pe Pârăul Negru anume Juleștii. Și a vândut acest sat însumi domniei mele pentru 130 zolți tătărești.

Și m'am sculat cu domnia mea și am plătit toți acești bani mai sus scriși, o sută treizeci zolți tătărești, în mâna slugii noastre Lupșe din Sirețel, fiul lui Ivașco înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni.

Și plătind domnia mea tot deplin, cât scriem mai sus domnia mea întru aceea, m'am sculat și am miluit pe sluga noastră, pan Eremia vistier, fiul lui Galeș, și i-am dat acest sat spus mai înainte, care e în ținutul Neamț, pe Pârăul Negru, anume Juleștii, ca să-i fie dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris, care e în ținutul Neamț, pe Pârăul Negru, anume Juleștii, să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este voința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Negrilă pârcălab de Hotin, credința panului Eremia și a panului Dragoș pârcălabi de Neamț, credința panului Șandru pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Ion Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Matei la Hârlău, în anul 7007 <1499> luna Noembrie 20 zile.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 170.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

279

1499 (7007) Noembrie 20, Hârlău.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, mari și mici, slugile noastre Drăguș Carâmbu și verii lui popa Luca Plotun și fratele lui Ion și sora lor Fedea și nepoții lor Nistor Gagea și sora lor Vasca, fiii bătrânului Gagea, toți nepoți ai lui Petru Bertea, de bună voia lor, de nimeni nesiliți nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă, din uricul lor drept și propriu, din uricul unchiului lor Petru Bertea, un sat la Cârliștură anume Milcinești, unde a fost Milcin Ștefan. Și au vândut acel sat domniei mele însăși pentru 230 de zloți tătărești.

Și iarăși întru aceia și în acelaș ceas, a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Nastea, cneaghina panului Iuga vistier, de bună voia ei, de nimeni nesilită nici asuprită și a vândut ocina și cumpărătura ei dreaptă, o falce de vie pe dealul Hârlăului care această falce de vie o cumpărase dela Agăta, femcia lui Carvac Leurinț de Hârlău pentru 40 de zloți tătărești.

Și a vândut-o domniei mele însăși pentru 65 de zloți tătărești. Și m'am ridicat eu, domnia mea și am plătit deplin toți acești bani mai sus scriși 230

de zloți tătărești în mâinile slugilor noastre Drăguș Carambu și verilor lui popa Luca Plotun și fratelui lui Ion și surorii lui Fedea și nepoților lor Nistor Gagea și surorii lui Vasca, fiii bătrânului Gagea, nepoții bătrânului Petru Berteza și iarăși în mâinile Nastei, encaghina panului Iuga vistier, am plătit 65 de zloți tătărești, înaintea boierilor noștri. Și plătim și întocmind domnia mea toate acele mai sus scrise, eu, domnia mea m'am ridicat întru aceia și în acelaș ceas și am binevoit domnia mea, cu a noastră bunăvoință și cu inimă curată și luminată și cu toată bunăvoia noastră și cu ajutor dela Dumnezeu și am făcut în pomenirea sfântrăpoșaiilor înaintași și părinți ai noștri și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea doamnei noastre Maria și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri și am dat acest sat mai sus scris care este la Cărligătură, anume Milcineștii unde a fost Milcin Ștefan și această falce de vie care este pe dealul Hârlăului și încă am dat două fălci și un fertal de vie tot lângă viile de mai sus pe care le-a sădit domnia mea din pustie.

Toate acestea mai sus scrise le-am dat sfintei noastre mânăstiri care este la Voroneț, unde este hramul sfântului și slăvitului mare mucenic și purtător de victorie Gheorghe și unde este egumen ieromonahul chir popa Macarie.

Și deasemenea am dat și am întărit acelei sfinte mânăstiri a noastre o falce de vie și trei fertale pe dealul Hârlăului lângă aceleași vii, care această falce și trei fertale au fost date acelei sfinte mânăstiri a noastre de pan Iuga vistier, care această vie a cumpărat-o el dela Giurcău măcelarul, fiul lui Chiș Laslău din Hârlău, pentru 25 de zloți ungurești roșii.

Toate acestea mai sus scrise să fie acestei sfinte mânăstiri a noastre care este la Voroneț, unde este hramul sfântului și slăvitului mare mucenic și purtător de biruință Gheorghe și unde este egumen ieromonahul chir popa Macarie, dela noi uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul aceluși sat mai sus scris care este la Cărligătură, anume Milcineștii, unde a fost Milcin Ștefan, să fie începând dela hotarul lui Toma dela movila nouă care este mai sus de Viezuri, de acolo drept peste câmp la ¹⁾ <care> ¹⁾ este mai sus de ²⁾ care este lângă casa lui Mihodrici, de acolo peste pârâul Rădenilor, apoi în vârful dealului la movila săpată, de acolo la movila veche, de acolo peste câmp la valea Ulmușorilor la movila săpată, de acolo la obârșia pârâului Rădenilor la movila săpată, de acolo peste țarină la movila săpată care este deasupra bulboacăi, apoi și drept peste seliște deasupra mânăstirii vechi la vârful piscului, la movila săpată, de acolo tot prin pădure la drumul Corlatelor în dealul mare; iar din <alte> ¹⁾ părți după <hotarul> ²⁾ vechi și pe unde a hotărnicit pan Șteful pârăcalab și cu megiași.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului noi Ștefan

¹⁾ loc ras în orig.

²⁾ lipsă în orig.

voevod și credința prea iubitului fiu al domniei mele Bogdan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Boldur vornic, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Toader și a panului Negrilă pârcălabi de Hotin, credința panului Eremia și a panului Dragoș pârcălabi de Neamț, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceășnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clintească acestei mănăstiri a noastre dania și întărirea noastră, ci să i-o întărească și imputernicească.

Iar cine s'ar încerca să clintească dania și întărirea noastră, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos și de preacurata maică a lui dumnezeu și de 4 sfinți evangheliști și de 12 sfinți apostoli de frunte și de 318 sfinți părinți purtători de dumnezeu cei dela Nicheia și de toți sfinții și să fie asemenea lui Iuda și lui Arie cel blestemat și să aibă parte cu acei Iudei care au strigat asupra domnului dumnezeu Isus Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul, logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Șandru Cârjevici, la Hârlău, în anul 7007 <1499>, luna Noembrie 20.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 146—149.

Orig. slav, perg. pecete atârnată.

280

1499 (7007) <Noembrie 21> Hârlău.

Suret de pi un uric vechiu sârbesc dela Ștefan v<oe>vod, scris de Șandru Cârjă, în Hârlău, la let 7007 <1499>.

Cu mila lui dumnezău, noi Ștefan v<oe>vod, domnu țării Moldovii. Inștiinare facem prin această carti a noastră, tuturor cui vor căuta spre dânsa, sau vor auzi-o cetindu-să, precum au venit, innainte noastră și innainte boerilor noștri a Moldovii, a mari și mici, Niacșa, fata Hanii și de a ei bună voia, de nime silită nici asuprită, ș'au vândut a iai dreaptă ocină de<n> uricul tătâni-său, a lui Hană, u<n> sat pe Tazlău Mare, anume Bodeștii, giumătati de Poiana Boului, care acel sat l-au vândut slugii noastre, lui Gavriil Dingăi și surori-sa Ruscăi și nepoților lor de frați, Simii și sorori-sa Merlii, fiilor lui Ignat și nepoților de sor<ă> a lui Gavril Dingăi, Giurgii și surori-sa Negritii, drept 220 zloți tătărăști.

Și sculându-să sluga noastră Gavriil Dinga și soră-sa Rusca și nepoții lor de frate, Sima și soru-sa Mierla, fii lui Ignat și nepoții de sor<ă> a lui Gavril Dingăi, Giurcea și soru-sa Negrita, au plătit deplin acii de mai sus arătați bani, doă sute doăzăci zloți tătărăști în mânăle Niașii, fetii Hanăi, dinainte noastră și dinainte boerilor noștri.

Deci, văzind noi între dâșii ce de bună voia lor tocmală și deplin plată, noi încă așijdere și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, lui Gavriil Dingăi și surori-sa Ruscăi și nepoților lor de frate, Simii și surori-sa Mierlii, fiilor lui Ignat și nepoților de sor<ă> a lui Gavriil Dingăi, Giurgii și surori-sa Negritii, acel de mai sus numit sat ce-i pe Tazlău cel Mare, anume Bodeștii, giumătati de Poiana Boului, ca sc<ă> le fie lor dela noi uric ¹⁾ și cu tot venitu.

Ins<ă> să li fii lor acest sat în doă, parte ce di sus dintr'acel sat să fii lui Gavriil Dingăi și surori-sa Ruscăi, iar ceialantă parte, parte ce dingios, să fii nepoților lor de frate, Simii și surori-sa Merlii și nepoților de sor<ă> a lui Gavriil Dingăi: Giurgii și surori-sa Negritii și fiilor lor, nepoților, strănepoților, prestrănepoților și la tot neamul lor cini li să va alege mai de aproape, nestrămutat nici odinioară, în veci.

Iar hotariul acelu<i> de mai sus numit sat să fii după vechiul holar, pe unde au apucat din vechiu.

Și spre aceasta esti credința a însumi domnii meli de mai sus numit, Ștefan vo<e>vod și credința a preaiubitului miiau fii a domnii meli, Bogdan vo<e>vod și credința tuturor boerilor noștri a Moldovii, a mari și mici.

Și spre mai mare tăria și întăritură tuturor acestor de mai sus scrisă, poruncit-am credincios ²⁾ boeriuului nostru, Tăutului log<o>f<ă>t să scrie și către adivărată carte noastră această și pecetea noastră să lege.

Arh. St. Buc., M-rea Bistrița, VI/1.

Trad. Rom. dela începutul sec. XIX; se menționează « loul peceții cii mari domnești »

281

1499 (7007) Noembrie 23, Hârlău.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Marușca, fiica Nastei și vara ei, altă Marușcă, fiica Olcăi, nepoatele lui Iliș Cârjevici, de bună voia lor, de nimeni nesilite nici asuprite și au vândut dreapta lor ocină din uricul lor drept și propriu, din uricul bunicului lor Iliș Cârjevici și din privilegiul pe care l-a avut bunicul lor Iliș Cârjevici dela bunicul nostru Alexandru voevod, un sat pe Siret anume

¹⁾ « suric » în text.

²⁾ « credincioș<i> » în text.

Ilieșeuți și cu mori în Siret. Și l-au vândut însăși domniei mele pentru 200 de zloți tătărești.

Și întru accia deasemenea au vândut înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, mari și mici, Mărina, fiica lui Oanță Bârlici și vara ei Ilca, fiica lui Mușat și nepoatele lor Mărina, fiica lui Grozea Cufta și vara ei Nastea fiica lui Iura și verii lor Ghidion și fratele lui Petrea și sora lor Anușca, fiii lui Ivașco Cufta și nepoata lor Mălina, fiica lui Lazor toți nepoți lui Stan Bârlici, de bună voia lor de nimeni nesiliți nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din uricul lor drept și propriu, din uricul bunicului lor Stan Bârlici și din privilegiu pe care l-au avut bunicul lor Stan Bârlici dela bunicul nostru Alexandru voevod, două sate pe Siret, anume Dragomirești la gura pârâului Bârlea și alt sat anume Tâlvești care acest sat este așezat la hotarul Fântânei, unde a fost Onica, mai jos de Ilieșeuți. Și le-au vândut domniei mele însăși pentru 400 de zloți tătărești.

Și întru accia deasemenea au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, mari și mici, Nastea, cneaghina panului Iuga vistier, de bună voia ei, de nimeni nesilită nici asuprită și a vândut ocina sa dreaptă, o falce și 2 fertale de vie pe dealul Hârlăului, mai sus de viile Putnei. Și le-a vândut domniei mele însăși pentru 150 de zloți tătărești.

Și întru accia deasemenea au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, mari și mici, chir popa Paisie arhimandrit și cu toți frații dela mănăstirea Putnei, de bună voia lor, de nimeni nesiliți nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă din viile lor drepte, o falce și două fertale de vie. Și le-au vândut domniei mele însăși pentru 150 de zloți tătărești.

Și iarăși întru accia, deasemenea au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, mari și mici, Olah Ioanăș și Gașpar, orășeni din Hârlău, de bună voia lor, de nimeni nesiliți nici asupriți și au vândut ocina lor dreaptă, două fălci și două fertale de vie tot pe dealul Hârlăului, lângă viile mai sus scrise. Și le-au vândut domniei mele însăși pentru 218 zloți tătărești.

Și m'am ridicat cu domnia mea și am plătit toți banii mai sus scriși: 200 de zloți tătărești, în mâinile Marușcăi, fiica Nastei și ale verei ei, cealaltă Marușcă, fiica Olcăi, nepoatele lui Iliăș Cârjevici. Și iarăși 400 de zloți tătărești i-am plătit în mâinile Mărinici, fiica lui Oanță Bârlici și ale verei ei Ilca, fiica lui Mușat și a nepoatelor lor de soră Mușă și sora ei Anușca, fiicele Nastei și ale, nepoatelor lor Mărina, fiica lui Grozea Cufta și verei ei Nastea fiica lui Iura și verilor lor Ghidion și fratele lui Petru și surorii lor Anușca, fiii lui Ivașco Cufta și nepoatei lor Mălina, fiica lui Lazor, nepoții lui Stan Bârlici. Și iarăși 150 de zloți tătărești am plătit în mâinile Nastei, cneaghina panului Iuga vistier. Și iarăși 150 de zloți tătărești am plătit în mâinile lui chir popa Paisie arhimandrit și tuturor fraților dela mănăstirea Putna. Și iarăși 218 de zloți tătărești am plătit în mâinile lui Olah Ionăș și ale lui Gașpar, orășeni din Hârlău, înaintea tuturor boierilor noștri,

Și după ce m'am tocmiț și am plătit domnia mea toate cele mai sus scrise, întru aceea, eu, domnia mea, m'am ridicat și am binevoit domnia mea cu a noastră bunăvoință și cu inimă curată și luminată și cu toată buna noastră voie și cu ajutor dela Dumnezeu și am făcut în pomenirea sfântăroșoșilor copii ai domnie mele Alexandru voevod și a fiicei noastre Ana și am dat toate aceste sate, mai sus scrise, care sunt pe Siret anume <Ilieșeuți> și cu mori pe Siret și Dragomirești, care sunt la gura pârâului Bârlea și Tâlvești, care sunt așezați la hotarul Fântânei unde a fost Onica, mai jos de Ilieșeuți și aceste cinci fălci și două jertele de vie, care sunt pe dealul Hârlăului, pe acestea le-am dat sfintei noastre mânăstiri, mai sus scrise, care este la Bistrița, unde este bramul uspeniei preasfintei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioara Maria și unde este egumen ieromonahul chir popa Grigore ca să fie toate cele mai sus scrise acestei sfintei mânăstiri a noastre, dela noi, uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acelor sate să fie pentru acest sat mai sus scris, anume Ilieșeuți, <din toate> părțile după hotarul vechi pe unde au folosit din veac. Iar hotarul Dragomireștilor care sunt la gura pârâului Bârlea, din sus¹⁾ iazul Cărligenilor să fie tot în jos pe pârâul Bârlea . . .²⁾ la Siret, iar din celelalte părți pe hotarul vechi <pe unde> au folosit din veac.

Iar hotarul Tâlveștilor dela fântâna Onicenilor, <de> unde a fost Onica, care sunt mai jos de Ilieșeuți, să fie pe unde au hotărnicit <pan>³⁾ și pan Dinga pitar și cu megiașii. Iar din celelalte părți să fie după hotarul vechi pe unde au folosit din veac.

Iar privilegiul pe care l-au avut Marușca, fiica Nastei și vara ei, cealaltă Marușcă . . .²⁾ zcel privilegiul pentru acel sat Ilieșeuți care este pe Siret, al bunicului lor Iliș Gârjevici, dela bunicul nostru Alexandru voevod, acest privilegiu s'a pierdut, cum ne este cunoscut nouă și boierilor. Pentru aceea . . .³⁾ să nu aibă a pârâ sau a dobândi ceva cu <nici> un privilegiu împotriva acestui privilegiu al nostru, nici înaintea noastră, nici înaintea altor domni.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan <voevod și credința prea> iubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Boldur vornic, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Toader și a panului Negrilă pârălabi de Hotin, credința panului Eremia și a panului Dragoș, pârălabi de Neamț, <credința panului> Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

¹⁾ loc ras în orig.

²⁾ loc șters în orig.

³⁾ loc rupt în orig.

Iar după viața noastră cine va fi domn <al țării> noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn țării noastre, Moldova, acela să nu clinească sfintei noastre mănăstiri dania și întărirea noastră ci să i-o întărească și să i-o împuternicească. Iar cine s'ar încerca să clinească dania și întărirea noastră, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos și de preacurata lui mamă și de patru sfinți evangheliști și de 12 sfinți apostoli de frunte și de alții și de 318 sfinți părinți purtători de dumnezeu cei dela Nicheia și de toți sfinții și <să fie> asemenea lui Iuda și lui Arie cel blestemat și să aibă parte cu acei Iudei care au strigat asupra domnului dumnezeu Isus Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Și iarăși mai sus scrisul egumen, chir popa Grigorie și cu frații din mânăstirea mai sus scrisă, care este la Bistrița, ei au făgăduit pentru dania și întărirea noastră mai sus scrisă, ca să facă sfânt răposaților copii ai noștri, mai sus scriși, Alexandru voevod și fiicei noastre Ana, pomană într'o zi pe an, odată la amândoi și peste an să le slujească în fiecare săptămână, liturghie în ziua de Sâmbătă. Aceasta să fie neschimbat cât vor trăi ei. Iar după ei cine le vor fi urmași în acest sfânt loc, deasemenea să se ție după cele mai sus scrise, câtă vreme va fi și sfânta mânăstire. Iar cine va clinti sau va lăsa în uitare, acela să dea răspuns în ziua înfricoșatei judecăți a lui Hristos.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Șandru Cârjevici, la Hârlău, în anul 7007 <1499> luna Noembrie 23.

După I. Bogdan, Doc. lui Ștefan cel Mare, II, p. 152—156.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

282

1499 (7007) Noembrie 26, Hârlău.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înainte noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Cărstina, fiica Voislavei, și nepoata de soră a Cărstinii, Nastasia, fiica Anușcăi, nepoatele lui Ivan Damianovici, de a lor bună voie, de nimeni nesilite, nici asuprite, și au schimbat cu domnia mea dreptele lor ocine din dreptul lor uric, din uricul și din privilegiul bunicului lor, Ivan Damianovici, pe care l-a avut el dela bunicul nostru Alexandru voevod. Și au dat domniei mele trei sate pe Dobrovăț: unul, anume Ruși unde a fost curtea lui Stan Popovici, al doilea sat, Călugăreni, unde a fost Giurgiu călugăr, al treilea sat, Dumeștii, unde a fost Dadul, care trei sate căzuseră în partea lor din satele bunicului lor, Ioan Damianovici.

Iar domnia mea le-am dat schimb patru sate pentru aceste sate, două, sunt pe Bujor: unul Dumbrăveni, unde a fost Belici, al doilea Radotești, unde a fost Borta. Iar privilegiul dela Alexandru voevod, bunicul nostru, pentru aceste sate încă l-au dat lor, <privilegiu> prin care bunicul nostru Alexandru voevod schimbase aceste două sate cu mănăstirea Bistrița, iar mănăstirii Bistrița îi dăduse trei sate pe Bistrița, mai sus de Bacău, anume Birovicești, unde a fost Biroi și Vlăxănești și Manoilești.

Al treilea sat le-am dat pe Berheci, anume Davidești, unde a fost David, pe care sat l-am cumpărat dela Gheorghie, fiul lui Negrilă ploșcar, pentru 240 zloți tătărești, pe care ni l-a vândut de bună voia lui. Al patrulea sat le-am dat pe Hovărliața, anume Negomirești, mai jos de Orgoești, pe care sat l-am cumpărat dela Filip și dela Tudoran și dela sora lor <..... fii>¹⁾ lui Mircea, nepoții lui Micul Orgoac, pentru 150 zloți tătărești, pe care ei ni l-au vândut de a lor bună voie.

Și după ce am întocmit și am plătit domnia mea toate cele mai sus scrise, a binevoit domnia mea cu a noastră bunăvoință și cu curată și luminată inimă și cu toată bună voia noastră și cu ajutor dela Dumnezeu și am făcut pentru pomenirea sfântărilor înaintași, bunici și părinți ai noștri, și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea doamnei noastre Maria, și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, ca să întărim și să împuțernicim sfânta noastră mănăstire care e pe Dobrovăț, unde este hramul precobrajenia domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru Isus Hristos și unde este egumen rugătorul nostru, chir popa Ioanichie și am dat acestei sfinte mănăstiri a noastre aceste trei sate mai sus scrise care sunt pe Dobrovăț: unul anume Rușii, unde a fost curtea lui Stan Popovici, al doilea sat Călugăreni, unde a fost Giurgiu călugăr, al treilea sat Dumești, unde a fost Dadul ca să fie acestei sfinte mănăstiri a noastre, dela noi uric și cu tot venitul, și neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestor trei sate mai sus scrise, <să fie> pe apa Dobrovățului în jos până la gura Cuțitnei, apoi iar pe apa Cuțitnei în sus până la hotarul lui Romășco, iar din hlabnic jumătate, iar dela Romășco și din celelalte părți, după hotarul vechiu, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința prea iubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod, și credința boierilor noștri: credința panului Duma părcălab, credința panului Boldur comis, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Toader și a panului Negrilă părcălabi de Hotin, credința panului Eremia și a panului Dragoș părcălabi de Neamț, credința panului Șandru părcălab de Cetatea Nouă, credința panului Arbure portar de Suceava, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic,

¹⁾ loc rupt în orig.

credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau ir pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clinească dania noastră, și să întărească și să împuternicească. Iar cine ar voi să clinească aceasta, unul ca acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru, Iisus Hristos, și de preacurata lui maică, și de cei 4 sfinți evangheliști, și de sfinții apostoli, de frunte Petru și Pavel și de ceilalți, și de 318 sfinți părinți, purtători de dumnezeu, dela Nicheia, și de toți sfinții care din veac au plăcut lui dumnezeu, și să asemenea cu Iuda și cu blestematul de Arie, și să aibă parte cu acei Iudei, care au strigat asupra domnului Hristos: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi în veci, amin.

Iar pentru mai mare putere tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului <nostru> pan, Tăutul logofăt, să atârce pcețea noastră la această carte a noastră.

A scris Toader la Hârlău, în anul 7007 <1499> luna Noembrie 26.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXIII/94.

Fotocopie după orig. slav, perg.

283

1499 (7007) Noembrie 26, Hârlău.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, sluga noastră Ivul, fiul Voicăi, nepotul lui Bogdan stolnic, de a sa bună voie, nesilit de nimeni, nici asuprit, și a vândut dreapta sa ocină din dreptul lui uric, din uricul bunicului lui, Bogdan stolnic, o seliște pe Putna, anume Alba, unde a fost Miclăuș Catina. Și au vândut acest sat slugii noastre credincioase pan Ilea comis, pentru 100 zloți tătărești.

Și s'a sculat pan Ilea comis și a plătit acești bani mai sus scriși, 100 zloți tătărești, în mâna slugii noastre Ivul, înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmeala dintre ei și iar și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre credincioase, pan Ilea comis, această seliște spusă mai înainte pe Putna, anume Alba, unde a fost Miclăuș Catina, ca să-i fie și dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și întregului lui neam, care i se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

¹⁾ loc rupt în text.

Iar hotarul acestei seliști mai sus scrise, să fie din toate părțile după hotarul vechiu pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod, și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârčălab, credința panului Boldur vornic, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Toader și a panului Negrilă pârčălabi de Hotin, credința panului Eremia și a panului Dragoș pârčălabi de Neamț, credința panului Șandru pârčălab de Cetatea Nouă, credința panului Arbure portar de Suceava, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac <vistier, credința>¹⁾ panului Dumșa postelnic, credința panului Moghilă ceășnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis, și credința <tuturor>¹⁾ boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru, sau iar pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă i-am dat și i-am întărit pentru dreapta și credincioasa lui slujbă, și pentrucă și-a cumpărat pe banii lui dreptți.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Matei la Hârlău, în anul 7007 <1499> luna Noembrie 26.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 143.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

284

1500 (7008) Iași.

Suret de pe ispisocul lui Ștefan vod<ă>, din vlet 7008 <1500>.

† Cu mila lui dumn<e>zeu, noi Ștefan v<oe>vod, d<o>mnă țării Moldovii.

Facem știré cu această<ă> cartea noastră, tuturor celor ce o vor vedea, sau citind vor auzi, adev<ă> au venit, înaintea noastră și înaintea a tuturor boierilor noștri a Moldovii Sora, fata Mușii, nepoata Stanciului comis, după a ii bună voia, de nimeni silită nici asuprit<ă>, ș'au vândut a sa driaptă ocină dintia ei drept uric, un sat anum<e> Dobreni pe Lăpușna. Aceia o au vândut slugilor noastre Danciului Știucariu și nepoților lui, Onții Gocianului și fratele lui său Trif, ficiorilor Mărinii, drept o sută de zolț<i> tătărăști.

Și sculându-să slugile noastre Danciul Știucariul și nepoții lui, Onța Gocianul și frate-său Trif, ș'au plătit toț<i> acei bani 100 zolț<i> tătărăști, în mânăle Sorii, fétii Mușii, înaintea noastră și înaintea a tuturor boierilor noștri a Moldovii.

Deci, noi, văzând a lor bună învoial<ă> și tocmal<a>, așijderé și deplin plat<a> și noi așijdiré am dat și am întărit slugilor noastre, Danciului Știucariul

¹⁾ loc șters în orig.

și nepoților lui, Onții Gocianul și fratelui său Trif, acel mai sus numit sat, ce este pe Lăpușna, anum<e> Dobrenii, ca să fie lor și de la noi uric cu tot venitul.

Și să fiia lor acel sat in doao, giumătate dintr'acel mai sus numit sat, anum<e> Dobrenii slugii noastră Danciului Știucariu și céialaltă giumătate de sat din Dobreni, ca să fiia nepoților lui, Gocianului și fratelui său Trif și copiilor lor și nepoților și strănepoților și a tot niamul lor cini s'ar alegi mai de aproape, neclătit niciodănoară, în veci.

Iar hotarul acelu mai sus numit sat ca să-i fie lui din toat<e> părțilē după hotarul cel vechiu, pe undē din vechiu au înblat.

Și sprē accasta crēdința domnii melē de mai sus scris Io Ștefan v<oe>v od și crēdința a preiubit fiiului domnii meli Bogdan voevod și crēdința tuturor boerilor noștri: crēdința dum<isali> Duma și crēdința dum<isali> Boldor dvornic, crēdința dum<isali> Șteful ¹⁾, crēdința dum<isali> Duna Brudur, crēdința dum<isali> Toader, crēdința dum<isali> Negrilă ²⁾ părăcălabii Hotinului, crēdința dum<isali> Ieremii și dum<isali> Dragoș părăcălabii de Niamțū, crēdința dum<isali> Șandru ³⁾ părăcălab de Cetate Noao, crēdința dum<isali> Lucăi Arburē portar de Suceav<a>, crēdința dum<isali> Cleneu spat., crēdința dum<isali> Isac vist., crēdința dum<isali> Mohila ⁴⁾ pāh., crēdința dum<isali> Frunteș ⁵⁾ stol., crēdința dum<isali> Petrica comi<s> și crēdința a tuturor boerilor Moldovii, a mici și mari.

Iar după viața noastră, cinē va fi d<o>mnū pământului nostru, din feciorii noștri, sau din niamul nostru, sau pe cini va alegi d<u>mnezeu ca să fiia d<o>mnū pământului nostru Moldovii, acela să nu străcē daniia și întărirea noastră, ce să le mai întăriasc<ă>, pentru carē am dat și am întărit lor, pentru că ei ș'au cumpărat cu a lor drepti bani.

Iai ⁶⁾ pentru mai marē credința și întărirea acēlui mai sus numit sat, am poruncit crēdinciosului boeriului nostru Tăutului log<o>f<ă>t ca să scriia și să spānzurē pecēte cătră acest<ă>cartea noastră.

Au scris Matei, în Iaș<i>.

Arh. St. Buc., Episc. Huși, LV/1.

Trad. rom. de la sfârșitul sec. XVIII; partea de sus, în dreapta, fiind tăiată, acolo urma să fie luna și ziua: « Mart 22 » cum se găsește în altă copie, incompletă, din aceeași epocă, sau: « Mai 22 », cum se găsește în alte două copii mai noi (sec. XIX): toate copile anintite, ibidem.

În a doua copie din sec. XVIII este Gotcianul; în una din copile sec. XIX este: « Soceanul ». Această copie poartă mențiunea, în copie: « S'au tălmăcit de pe sârbie de Evloghie dascalul, la leat 1765, Fev. 10 ».

1) « Ștefula » în text.

2) « Negrij » în text.

3) « Sandra » în text.

4) « Mitran » în text.

5) « Bantăș » în text.

6) « dar » în text.

1500 (7008) 20.

Tălmăcire scoasă depe ispisocul sârbesc dela Ștefan voevod, din let 7008 <1500>, lipsă luna, ziua 20.

Cu mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn țării Moldaviei. Inștiințare facem cu aciastă a noastră carte tuturor celor ce vor căuta pre dânsa sau cetindu-să vor auzi, că au venit înaintea noastră și a boerilor noștrii <Iacob>, din feciorii lui Mihăilă Oțul gramatic și cu surorile sale, Cârstina și Anușca și de a lor bună voe, de nime siliți, nici asupriți, au vândut din drept uricul său, ce-l avea dela Mihăilă Oțul gramatic, o săliște, pe scrisori anume, din giosu Lopătnei și a gurii Lopătnei. . . . lui Duma Pocșăscul și Manii, drept 220 zolți tătărăști.

Și s'au sculat slugile noastre, Duma Pocșăscul și Manea și au plătit acel mai sus numiți bani feciorului <lui> Mihăilă Oțul gramatic și surorilor sale, Cârstina și Anușca. . .

Drept accia și noi, văzând de bună voe vânzare și plată deplin, încă am dat și am întărit și noi slugilor noastre Duma <Pocșăscul și Manii> pe scrisorile lui, din fund ce încungiură Lopatna până în gura Lopătnei, unde cade în Bezin, în iazu Iuzna, ca să le fie dela noi uric cu tot venitul, lor și a copiilor lor și a nepoților și strănepoților și la tot neamul lor, ce să va alege deaproape, nestrămutat nici odinioară, în voci, din hotar. . . valea Lopatna până în gura Lopătnei, unde cade în Bezin, un iaz și se începe din gura Lopătnei și merge pe Bezin valea, până la stâlp. . . . la vârful dealului, la un stejar și de acolo drept pe deasupra dealului, pe la locul ci să numește Rota și de acolo pe acel drum toată Lopatna până deasupra dealului la. . . . și de unde întâi s'au început. Aceasta este tot hotarul aceștii săliști.

Și spre aciasta este credința însuși domniei mele și credința boerilor domniei mele.

La 1820 Dechemvre 8, s'au văzut aciastă copie cu original ispisoc șters și putred, la comisia hotărîturilor ținutului Orhei și ca să nu se schimbe s'au însămat. Cilen, Timuș.

După ispisocul acela foarte rupt și putred, dipi cât s'au putut cunoaștel s'au tălmăcit dipi sârbii pe limba moldovinească și l-am adevărit. Căpit. Gavri, Cosovschii *fost* tălmăciu de divan Moldaviei.

Cercetându-să aciastă copie și de mine cu acel adevărat ispisoc sârbesc și fiind întocma, am adevărit.

Anul 1813, luna Mai 27, Chișinău. Toma inginer.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 238—239.
Trad. rom.

1500 (7008) Martie 17, Iași.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această a noastră carte tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am dat și am întărit sfintei noastre mănăstiri dela Neamț, unde este hranul înălțării domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru, Isus Hristos și unde este egumen rugătorul nostru, chir popa Teoctist, dania și întărirea bunicului nostru, Alexandru voevod, un iezer, pe Nistru, anume Zahorna și cu gârla, care cade în Nistru și cu prisaca care este a Icr.

Deasemenea după aceasta am făcut pentru pomenirea sfântrăposaiilor noștri înaintași și părinți și pentru sănătatea și mântuirea noastră și pentru sănătatea și mântuirea doamnei noastre, Maria și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri, ca să întărim și să împuternicim sfânta noastră mănăstire dela Neamț și am dat și am dăruit dela noi tot acestei sfintei mănăstiri a noastre mai sus scrise dela Neamț, Balta Strâmbă și iezerul, anume sub Dubrovca. și cu gârla, anume a lui Chișcă, care este din obârșie, de sub capul piscului, de unde iese gârla din Nistru și curge la vale până la iezerul Dubrovca și din Dubrovca până unde cade în iezer, în Zahorna.

Acestea toate mai sus scrise să fie acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Neamț și dela noi uric cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod și credința boerilor noștri: credința panului Duma, credința panului Boldur vornic, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Toader și a panului Negrilă pârčalabi de Hotin, credința panului Ieremia și a panului Dragoș pârčalabi de Neamț, credința panului Șandro pârčalab de Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Moghilă ceășnic, credința panului Ion Frunteș stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să întărească și să împuternicească acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Neamț.

Deasemenea cine ar cuteza să clinească această danie mai sus scrisă și întărirea noastră, acela să fie blestemat de domnul Dumnezeu și mântuitorul nostru, Isus Hristos și de preacurata lui maică a lui Dumnezeu și de patru sfinți evangheliști și de 12 sfinți apostoli frunțași și de ceilalți și de 318 sfinți părinți, cei dela Nicheia și de toți sfinții, cari din veac au plăcut lui Dumnezeu și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie și să aibă parte și cu acei Iudei, cari au strigat asupra domnului Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor or, ceiace este și va fi în veci.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Matei, la Iași, în anul 7008 <1500> luna Martie 17 zile.

Acad. R.P.R., ms. 4606, f. 28.

Orig. slav, perg., pecete atârnată. căzută.

Cu o trad. rom. din 1812, *ibid.*, f. 30—31 și o trad. rusească, 1835, f. 32—33.

287

1500 (7008) Martie 22, Iași.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, rugătorul nostru chir popa Grigorie, egumenul și arhimandritul mănăstirii Bistrița și cu toți frații cei întru Hristos, de bună voia lor, de nimeni nesiliți, nici asupriți și au schimbat cu domnia mea ocina dreaptă a mănăstirii, din uricul drept al mănăstirii și din privilegiile ce le are această sfântă mănăstire dela bunicul nostru Alexandru voevod și au dat domniei mele cinci sate: unul pe Cracău anume Caucelești, unde au fost juzi Mihail și Dieniș, între Grielești și între Lupșa, altul pe Siret anume Gădinți, unde au fost curtea lui Negrea, trei pe Bistrița, mai sus de Bacău: satul lui Birai și satul lui Vălesan și satul Manulești.

Și domnia mea văzând voia lor am făcut pe voia lor și am dat acestei sfinte mănăstiri a noastre Bistrița, schimb pentru aceste sate mai sus scrise, satele noastre drepte și proprii, patru sate pe Bistrița: un sat Slugani, alt sat Chicoșești, al treilea satul Calienești, al patrulea satul Lațcani, care este în fața Calieneștilor sub dumbravă. Aceste patru sate mai sus scrise, pe care le-am dat ca schimb, să fie acestei sfinte mănăstiri a noastre, Bistrița, dela noi, uric și cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul lor, după hotarul vechi, din toate părțile, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului noi Ștefan voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Boldur vornic, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Toader și a panului Negrilă pârcălabi de Hotin, credința panului Eremia și a panului Dragoș pârcălabi de Neamț, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Moghilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania noastră ci să o întărească și împuțernicească, deoarece le-am dat schimb pentru ocinile lor drepte.

Iar pentru mai mare <putere> ¹⁾ și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să atârne pecetea noastră <la această carte a noastră.> ¹⁾

A scris <Matei> ¹⁾ la Iași, în anul 7008 <1500> luna Martie 22.

Arh. St. Buc., M-rea Tazlău, VIII/3.

Orig. slav, perg., pecete pierdută.

288

1500 (7008) Martie 25, Iași.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici, sluga noastră Sima Benea și sora lui, Mușa, și nepotul lor de frate, Buda, și verii lor, Avram, și vara lui, Stana, toți nepoți ai lui Crețu dela Ialan, de a lor bună voie, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină, din dreptul lor uric, din uricul bunicului lor, Crețu, un sat pe Ialan, anume Botești. Și au vândut acest sat slugilor noastre, Sima și fratele lui, Onica, fii lui Botea, pentru 70 zloți tătărești.

Și s'au sculat slugile noastre, Sima și fratele lui, Onica, și au plătit toți acești bani mai sus scriși, 70 zloți tătărești, în mâna slugii noastre, Sima Benea și a surorii lui, Mușa, și a nepotului lor de frate, Buda, și a vărului lor, Avram și a verii lor Stana, nepoții lui Crețu, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci, noi văzând buna lor voie și tocmela și plata deplină, noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre: Sima și fratele lui, Onica, acest sat spus mai înainte anume Botești pe Ialan, ca să le fie dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților lor, și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, care li se va alege cel mai de aproape, neclintit niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris anume Botești, care e pe Ialan, să fie din toate părțile după hotarul vechiu, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Bogdan voevod, și credința boierilor noștri: credința panului Duma, pârălab, credința panului Boldor vornic, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința

¹⁾ loc rupt în orig.

panului Toader și a panului Negrila pârčălabi de Hotin, credința panului Eremia și a panului Dragoș pârčălabi de Neamț, credința panului Șandru pârčălab de Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure portar de Suceava, credința panului Călnău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă le-am dat și le-am întărit pentru dreapta lor slujbă, și pentrucă și-au cumpărat pe banii lor drepti.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt, să scrie și să atârne, pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Ion Popovici la Iași, în anul 7008 <1500> luna Martie 25 zile.

Acad. R.P.R., Peciți, nr. 80.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

289

1500 (7008) Martie 27, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni slugile noastre, Oană Râșcanul și surorile lui, Sora și Nastea și Cerna, fiii Mușei și vărul lor, Duma, fiul Calinei, nepoții lui Duma de bună voia lor și nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină, din uricul lor drept, jumătate din jumătate de sat care este la obârșia pârăului Teleajina, anume din Râșcani, partea de sus. Aceasta au vândut-o slugii noastre Gligor și femeii lui, Alba, pentru 35 zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră, Gligor și cu femeia lui Alba și le-au plătit toți acești bani mai sus scriși 35 zloți tătărești, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi văzând bună voia lor între dânșii și tocmeala și plata deplină și noi deasemenea am dat și dela noi și am întărit slugii noastre, Gligor și femeii lui, Alba, această jumătate mai înainte zisă din jumătate de sat, din Râșcani partea de sus, ca să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul și copiii lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege mai de aproape, neclintit în veci.

Iar hotarul acestei jumătăți din jumătate de sat, din Râșcani, partea de sus, să fie jumătate din jumătate din tot hotarul, iar dinspre alte părți să fie după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Și iarăși privilegiul pe care l-au avut sluga noastră, <Mușa și> ¹⁾ Calina dela unchii noștri, de la Iliș și dela Ștefan voevozi, când au fost în pace, pe această jumătate din Râșcani, ei l-au dat în mâna slugii noastre <Gligor> ¹⁾.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și a fiului domniei mele, Bogdan, și a boierilor noștri: credința panului Duma, credința panului Boldor vornic, credința panului Șteful, credința panului Duma, credința panului Toader și Negrilo de la Hotin, credința panului Eremia și a lui Dragoș dela Neamț, credința panului Șandru dela Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Isac vistier, credința panului Mohilă ceașnic, credința panului Fruntes stolnic, credința panului Petrică comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, acesta să le întărească și să le împuternicească.

Iar pentru mai mare putere, am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

La Suceava, în anul 7008 <1500> Martie 27.

Acad. R.P.R., DCXLIII/66.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o fotocopie, ibid., Fotografii, XXVIII/6.

Două trad. rom. din care una din 1805 la Arh. St. Iași, CDXVIII/4, 5.

290

1500 (7008) Martie 30.

Suret de pre uricul lui Ștefan vod<ă>, din vleit 7008 <1500>, Mart 30.

† Precum am dat și am întărit sfintei monastirei noastre dé la Pobrata, unde iaste hramul sf<ă>ntului ierarhu și de minuni făcătoriu Neculai și unde iaste igumen rugătoriul nostru popa Vasilie, danie și întăritura moșului nostru, lui Alexandru vod<ă>, ce au dat el acei sf<i>nteii mănăstiri a noastre, 2 sate pe apa Prutului, un sat anumia Verejaniei, unde au fostă Dan, iar altă sat pre nume Ciulineștii, ce s'au așăzat pre hotarul unde au fostă Manoil. Și încă ș<i>dămu și întărimu acei sfinte mănăstiri a noastre dé la Pobrata așjdere danie moșului nostru Alexandru vod<ă>, 5 odăi tătărești, ce-au fostă luat moșul nostru Alexandru vod<ă> acéle odăi tătărești dé la Tomărtașovți dela Șomuz, cu voia lui Șoldan Petru și au dat sf<i>nteii mănăstirei noastre déla Pobrata toate acéle mai sus scrise, ca să-i fie sf<i>nteii mănăstirei noastre Pobratei de la noi uricū și cu tot venitul, nemutat niciodinioar<ă>, în véci.

Iar hotarul acelor mai sus scrise 2 sate ce-s pre apa Prutului, pre numia Verejaniei, unde au fostă Dan, iar altă sat pre nume Ciul<i>neștii, ce-au descălecat pe hotarul unde au fostă Manoil, ca să fie începând den Prut pe din gios

¹⁾ loc șters în orig.

de Verejeni, unde au fostu Dan, den margine luncii, dentr'un stejar însemnat la altu stejar însemnat.

De acole la o movilă săpată în țărmurile bălții lui Budin, deci dreptū preste balta lui Budin la altă movilă săpată, ce iaste în gura văii, de acolo dreptu la capul cel de sus a red<i>ului, de acole curmeziș, la unghiul bălții, la o movilă săpată<ă>. De acole dreptū peste șesū, la o movilă săpată<ă>, ce iaste suptu dial, aproape de drumū, la gura văii, de acole pre vale dreptu la dial, decii déla dial den vârvul văii dreptū preste șes la movilă săpată; aproape de drum, de acolo tot pre drum în sus, iarăși la o movilă<ă> săpată, lângă drum.

De acolo, întorcându spre mâna cea dreaptă, dreptū peste vale lui Cucoară, la dial, la movilă<ă> săpată, de acole pre altă vale în sus pe costișe, la o movilă<ă> săpată<ă> de acolo în curmezișul văii și spre vale cca mică, la dial, la o movilă<ă> săpată<ă>. De acolo dreptu la o movilă<ă> mare și déla ace movilă<ă> la vâlce și peste baltă la șesul Prutului, la movilă săpată și de acole preste câmpū la o movilă<ă> săpată aproape de drumul cel mare, unde au fostū stălpul cel bătrân și de acole dreptū la movilă și la un plop mare, în țărmurile bălții Ciulinii, den gios de Brat. Deci preste Ciulina și preste luncă în cea parte de Ciulina, la movilă săpată<ă>, între doi stejeri și de acolo dreptū la un stejar însemnat, de acole preste luncă dreptū la Prutū.

Acéla iaste tot hotarul acelor mai sus scrise 2 sate. Iară drese ce-au fost a moșului nostru Alixandru vod<ă>, un dires pre acele mai sus scrise doao sate ce-s pre apa Prutului, anume satul Verejenii, unde au fostū Dan, iar altū sat anume Ciulineștii, ce-au descălecat pre hotarul unde au fostu Manoil; iar altū dires acél pre mai sus scrise 5 odăi tătărăști, acele direse amândoo s'au stricat, precum știm și noi și boierii noștri.

Pentru acéia nime niciodată c'un fel de direse ca să n'aibă a pârâ și a dezbate preste acesta al nostru dires pre acele mai sus scrise 2 sate, nici înainte noastră nici înainte altor domni, cine va fi după noi, nici odată<ă>, în véci.

Spre acéia iaste credința domniei noastre cei mai sus scris Ștefan voevod și credința preiubitului fiu domniei noastre, Bogdan vod<ă> și a tuturor boierilor noștri.

Efrem dascal.

Posleduit-am și cu acestu suret, din cuvânt în cuvânt și am aflat foarte bine tălmăcit. Evloghie dascal.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, I/5.

Trad. rom. de la 1750—1760.

291

1500 (7008) Aprilie 5.

Suret de la preînaltul domn Ștefan vodă.

Precum au venit, înaintea noastră și înaintea a noștri boeri, sluga noastră, Sima Bene și cu nepoții săi, Bude și cu neamurile lor, anume Avraam și Stana,

toți nepoți lui <Crețu> di Elan, de a lor bună voce, de nimene siliți, nici asupriți, ci de a lor bună voce au vândut a sa dreaptă parte ocină dintr'al său drept uric, un sat pe Elan anume Murgeniei și l-au vândut slugii noastre, lui Dragoș Murgu și fratelui său, Toader, în 70 zloți.

Și s'au sculat sluga noastră Dragoș Murgu și cu frate-său Toader și le-au plătit deplin în mâna slugii noastre, lui Sima Bene și nepotului său, Buda și sorii lui, Mușa și neamului Avraam și Stana, înaintea noastră și înainte a lor noștri boeri.

Și noi, văzându-le bună voce și tocmeala și plata dintăiu și de la noi așijdere le-am făcut și le-am întărit slugilor noastre, lui Dragoș Murgu și fratelui lui, Toader, acest mai înainte numit sat pe Elan anume Murgeniei și de la noi uric cu venitul, lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților și la tot neamul lor, și cine să va afla din cei de aproape ai lor, *nestrical* să fie învoit.

Dar hotarul acestui mai sus numit sat este din toati părțile după hotarul bătrânilor, di undi dintăiu, fiindcă au trăit.

Și la aceasta este credința domnului nostru sus numit, Ștefan vodă și credința boerilor noștri, prin credința boeriului Dimii, credincios boeriu Boldur dvornic, credincios boeriu Șteful, credincios boeriu Negrilă, parcalab din Hotin, credincios boeriu Irimii, parcalab de Neamț, credincios boeriu Șandre, parcalab de Cetate Nouă, credincios boeriu Moghilă paharnic, credincios boier Fruntăș stolnic și credința tuturor boerilor noștri, mari și mici.

Dar după viața noastră, pe cine va alege dumnezeu să fie domn în pământul nostru a Moldovii, să nu strici danie noastră și întăritura, numai să le întărească cu mai mare tărie, pentru că ei au cumpărat cu banii a lor drepti.

La velet 7008 <1500> April 5.

Dumitrașco Popa am scris.

După M. Costăchescu, Doc. moldovenești dela Ștefan cel Mare, p. 236.
Trad. rom.

DOCUMENTE INDOELNICE

DOCUMENTE ÎNDOELNICE

1

1479 (6987) Martie 9, Suceava.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, boierul nostru credincios, pan Bogdan stolnic, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut din ocina și dedina sa dreaptă, din uricul său drept, un sat anume Podolenii în ținutul Neamț, la gura pârâului Negriteasca, pe amândouă părțile pârâului și cu un iaz și cu mori la Bistrița. Aceasta a vândut domniei mele însăși pentru opt sute și șapte zeci și doi zloți tătărești. Și s'a ridicat domnia mea de am plătit deplin toți acești bani mai sus scriși 872 de zloți tătărești în mâinile lui Bogdan stolnic, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Iar domnia mea am dat și am miluit cu dreapta cumpărătură, cu acest sat anume Podoleni, la gura pârâului, pe amândouă părțile pârâului și cu un iaz și cu mori la Bistrița, domnia mea am miluit pe sluga noastră, Avram Frâncu și i-am dat lui dela noi uric cu tot venitul și copiilor lui și repoșilor lui și strănepoșilor lui și răstrănepoșilor lui, neclintit niciodată în veci. Iar privilegiul pe care l-a avut pan Bogdan stolnic dela unchiul nostru, dela Ștefan voevod, încă l-am dat în mâinile lui Avram Frâncul. Iar hotarul acestui sat, anume Podolenii să fie pe unde au hotărnicit și au însemnat pan Micotă și pan Reașes pârălabii de Neamț, încâpând dela râul Bistriței la o movilă săpată și de acolo la o piatră, apoi iarăși la o piatră, apoi la deal la fântâna lui Hris și de acolo în sus la un stejar cu bour și de acolo la o movilă săpată, apoi din semn în semn până la movila lui Doșnea și de acolo la pârâul lui Făio și apoi Făio până la matca pârâului Negriteasca pe la capul iazului mare, la o fântână și de acolo la o movilă aproape de drum, apoi la o piatră, apoi din semn în semn iarăși la Bistrița. Acesta este tot hotarul Podolenilor.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților fii ai domniei mele, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Zbiare și credința panului Neag, credința panului Duma, credința panului Gangur, credința panului Dragoș vornic, credința panului Hărman, credința panului Iațco Hudici, credința panului Dajbog, credința panului Șteful pârcălab de Hotin, credința panului Andreico, credința panului Grozea, credința panului Săcară pârcălab de Cetatea Nouă, credința panului Clănău spătar, credința panului Boldur vistier, credința panului Erimia postelnic, credința panului Andreico ceașnic, credința panului Șandru comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine va alege dumnezeu < să fie >¹⁾ domn < al țării noastre >¹⁾, Moldova, acela să nu-i clinească dania și întărirea noastră, ci să-i întărească și să-i împuternicească, pentrucă domnia mea am cumpărat pe banii mei drepti și i-am dat lui ca să-i fie ocină și dedină.

Iar cine s'ar încerca < ca > dania și întărirea noastră . . .) sau să o sfărâme, unul ca acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos și de preacurata lui mamă și de 4 sfinți evangheliști și de 12 sfinți apostoli de frunte Petru și Pavel și de toți sfinții și de 318 sfinți părinți cei dela Nichea și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie și să aibă parte cu acei Iudei care au strigat: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi.

Iar pentru mai mare putere și danie a mai sus scrisului am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

A scris Alexiu, în Suceava, în anul 6987 < 1479 >, luna Martie 9.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 194.

Fals slav, perg., pecete atârnată.

Fals: Pergamentul grosolan, nefolosit în cancelaria vremii, scrisul cursiv deosebit de al vremii, foarte multe și grave greșeli de limbă slavă și de formular diplomatic. Pecetea este autentică.

2

1484 (6992) Mai 14.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod și domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că accaste adevărate slugi ale noastre Ion și Dragoș, fiii lui Duma Tătăranu, ne-au slujit drept și credincios. Deci noi, văzând dreapta și credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă și am

¹⁾ loc rupt în text.

dat și am întărit, lor și surorilor lor, Draghița și Anghelina, în țara noastră, în Moldova, dreptele lor ocine, satele anume: Tătărenii și Mirenii...¹⁾).

Acestea mai sus scrise să le fie lor dela noi uric și cu tot venitul și copiilor lor și nepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, <cine li se va alege cel mai apropiat>¹⁾, neclintit, niciodată în veci.

Iar hotarul satelor mai sus scrise, să fie după vechiul hotar pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta <este>¹⁾ credința domniei <mele>²⁾, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod și credința preaiubiților copii ai noștri, Alexandru și Bogdan Vlad și credința boierilor noștri <moldoveni>¹⁾: credința panului Vlaicul pârcălab de Orhei și credința fiului său pan Duma, credința panului Zbiare, credința panului Hrană vornic, credința panului Iuga, credința panului Neagu, credința panului Gangur, <credința>¹⁾ panului Hârman, <credința panului>¹⁾ Gherman și credința panului Oană pârcălabi de Cetatea Albă, credința panului Ivașco și credința <panului>²⁾ Maxim pârcălabi de Chilia, credința panului Dajbog <pârcălab de Neamț, credința panului Fete Got>¹⁾ că, credința panului Dragoș și credința panului <Micotă>¹⁾ pârcălabi de Cetatea Nouă, credința panului Iașco Hudici, credința panului Șteful de Hotin, credința panului Dragoș spătar, credința panului Chirica³⁾ vistier, credința panului Eremia postelnic, credința panului Ion ceășnic, credința panului Petre stolnic, credința panului Grozea comis și credința <tuturor> boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre, Moldova, din copii noștri sau din neamul nostru, sau iarăși pe ori cine îl va alege dumnezeu domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească¹⁾ și să le împuternicească, pentru că le-am dat pentru slujba lor.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise <am poruncit>¹⁾ credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

<A scris...>¹⁾ Costea fratele lui Ion dascăl, 6992 <1484> luna Mai 14.

Acad. R.P.R., LXXX/58. Fals slav hârtie, fără pecete.

Falsul se vede din faptul că urcul este scris pe hârtie, scrisul este din secolul al XVII-lea.

Numeroase greșeli de ortografie slavă, ca și în formularul diplomatic, nume de boieri deformate.

¹⁾ loc rupt în text.

²⁾ omis de diac.

³⁾ în loc de «Chiracol»

1485 (6993) Iunie 8, Suceava.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Ștefan voevod, domn al pământului Moldovei. Facem știre cu această carte a domniei noastre tuturor celor ce vor căuta pre ea sau vor auzi citind-o, că cu această carte a domniei mele dat-am slugilor noastre, Malușca, fratelui său, Neicea, lui Cozma Râzan și fratelui său, Draguș, pentru a lor slujbă credincioasă, pământurile pustii ce se află de ambele părți ale Vișnovățului, pe lângă Bâcu, în fața Sultanii și Marașii ca să facă sat și să se folosească de tot venitul moșiei. Dar jumătate din moșie să fie în ohab și neclintită moșia lui Malușca și fratelui său, Neicea, iar cealaltă, jumătate (să-i fie) lui Cozma Râzan și fratelui său, Draguș, fiilor lor, nepoților și strănepoților și de nimeni neclintit să rămâie.

La aceasta este credința domniei mele, mai sus scrisului, Io Ștefan voevod și credința fiilor noștri, Alexandru voevod și Bogdan voevod și credința boierilor noștri: Vlaicul pârcălabul Orheiului și credința panului Zbiarea, credința panului Hrean vornicul, credința lui pan Oană, credința lui Gherman pârcălabi, credința lui Gangur, credința lui pan Ivașcu, credința lui Maxim pârcălab, credința lui Dajbog pârcălab, credința lui Micotă pârcălab, credința lui pan Dragoș spătar, credința lui Chiracolă vistiernic, credința lui pan Eremia postelnicul, credința lui Ion paharnicul, credința lui pan Petru postelnicul și credința tuturor boierilor noștri, celor mari și celor mici.

Iar după săvârșirea vieții noastre, cine va fi domn în pământul nostru al Moldovei, sau din fiii noștri sau din neamul nostru, sau pe care îl va alege Dumnezeu a fi domn, acela dania noastră să n'o strice, ci s'o întărească, de vreme ce le-am dat lor pentru slujba lor pentru țară și să fie în pază în contra Tătarilor, așa precum au fost până acum fiind din ceata boerului nostru Gangur.

Iară pentru mai mare credință, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutu logofăt, ca să scrie și pecetea noastră s'o atârne la cartea noastră. Și a scris Coste, frate lui Ion dascăl, în Suceava, anul 6993 (1486) Iunie 8.

După Z. Arbore în ziarul «Viața Națională» din 2 Iulie 1904; act discutat pe larg în I. Bogdan, Documentul Răzenilor din 1484 și organizarea armatei moldovene în sec. XV. (Anale Acad. Rom. ser. istorică, 1908), p. 362, care-l reproduce după Z. Arbore în Voința Națională, 2 Iulie 1904, I. Bogdan reproduce acest document și în Doc. lui Ștefan cel Mare, I. 287-288, prefăcând documentul, așa cum ar trebui să fie dacă n'ar fi fals, schimbând între altele și data.

Fals, traducere (?) modernă în românește.

Motivul pentru care documentul e incorect: data 1485, când cetățile Moldovei erau cucerite de Turci: în document apar pârcălabii acestor cetăți deși ei au căzut în luptă la 1484; o mare parte dintre boierii sfatului lipsesc, Petru e numit postelnic în loc de stolnic, fiii domnului sunt numiți voievozi ceea ce nu se află în niciun document al lui Ștefan: Bogdan nu e trecut cu al doilea nume: Vlad ca în toate documentele; expresia «slujba lor pentru țară» (în loc de: «pentru domnia mea»), expresia «pământurile pustii» (în loc de «pustia»), motivarea daniei la sfârșit, după dispoziție nu corespund formularului diplomatic din veacul al XV-lea.

1491 (6999) Octombrie 26, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor, celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, am binevoit cu bunăvoința mea și cu inimă osârduitoare și îndemnat de dumnezeu, am întărit și am împuternicit hotarele sfintei noastre rugi, mănăstirea dela Homor, unde este hramul uspenia preasfintei, curatei și preabinecuvântatei stăpânei noastre născătoare de dumnezeu, ca să-i fie întărit din toate părțile: chiar dela poarta ¹⁾ sfintei mănăstiri în sus poteca până la vârful Muntelui Mare și iar Muntele Mare până la Poiana Mărului, de aici opcina până la obârșia Homorului, apoi până la dealul Holmului și până la rediul Homorului, și iar opcina până la bradul muierii ²⁾ și până la Dealul Paltinului ³⁾ până la Dealul Germanului, opcina în Săcătura lui Bucur ⁴⁾ până la poiana lui Isac ⁵⁾ și până la Brăduleț și iar până la lozii la miezuinیا la trei brazi ⁶⁾, peste Soloneț și până la vârf de Scărișoara, opcina în sus până la poiana popii, apoi până la Fântâna lui Dragomir, tot opcina pe deal până la Poiana Paltinului, de aici pâraul până la Bucoveț și iar Bocovețul în jos până la Moldova, și așa dela gura Bocovățului pe Moldova în sus până la izvorul Tocilelor, apoi tot poteca în sus până la dealul mare, și iar dela muntele mare iar până la curtea mănăstirii Homorului.

De aceia, să-i fie dela noi uric cu întărirea pentru acest hotar, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Ștefan voevod, și credința preaiubiților fii ai mei, Alexandru și Bogdan-Vlad și credința mitropolitului nostru chir Teoctist, și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine ar îndrăzni să nimicească sau să risipească întocmirea și întărirea noastră, acesta să fie blestemat de domnul dumnezeu și de 12 <sfinți> ⁷⁾ apostoli de frunte și de 318 sfinți părinți, purtători de dumnezeu, cei dela Nicheia și de toți sfinții, și să dea răspuns la cumplita și cea fără fățarie judecată a lui Hristos.

Iar pentru mai mare putere și întărire am poruncit credinciosului nostru pan, Tăutul logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră.

Toader diac a scris la Suceava, în anul 6999 <1491> luna Octombrie 26.

Acad. R. P. R., Fotografii, XXIV/3.

Fotocopie după fals slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Actul este fals: la 1491 mitropolitul Teoctist, citat în text, era mort: scrisul este cursiv, din sec. XVII—XVIII, nu are nicio asemănare cu scrisul diacului Teodor, care e arătat că l-a scris (s'a comparat cu actele din 8 April. 1488 (LXIV/8 Acad. R.P.R.) 1490 Mai 26 (Acad. R.P.R. F XXIII/88) 1430 Ian. 16 (Acad. R.P.R., Peceți 77) scris de diacul Teodor.

În text sunt numeroase românisme, greșeli de ortografie și limbă slavă, imposibile la actele domnești din Moldova din sec. XV.

¹⁾ «portii» așa în text.

²⁾ «bradul muierii» așa în text.

³⁾ «Deal Paltinului» așa în text.

⁴⁾ «Săcătura lui Bucur» așa în text.

⁵⁾ «lui Isac» așa în text.

⁶⁾ «brazi» așa în text.

⁷⁾ ilizibil în text.

1496 (7004) Martie 7.

7004 <1496> Mart. 7. Mărturica sărbască dela Platon starostile de Covurlui, precum Nastea și fratele ei Ursul au vândut ocina lor din Șătrăreni lui Ioniță șatrarul.

Acad. R.P.R., CCCCXCVII, f. 14, nr. 1: « opis » de documentele moșiei Șătrăreni, întocmit în 1843; altă copie identică, DXV, f. 337, nr. 1. Îndoelnic. La această dată nu exista stărostia de Covurlui.

6

1496 (7004) Martie 17, Piatra.

† Din mila lui Dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se că am binevoit cu bună voia noastră și din toată bună voia noastră și cu ajutorul lui Dumnezeu, că am dat și am înnoit, socotind și urmând pe domnia cei bătrâni și am întărit și dela noi danie și miluire sfintei noastre rugi, numite mănăstirea Neamț, care este pe Nemțișor, i-am întărit hotarul dela Cetate, din sus de mănăstire, și din jos și cu muntele care se numește Neamțul. Și hotarul ei am început să-l alegem: dela gura izvorului Mustei, mai sus de Cetatea Neamțului, drumul Neamțului și de acolo în sus la obrejie până la gura Carpenului, apoi pe râul Neamțului până la gura Peperigului, apoi drept la slatină, apoi obcina între obârșiile Largului și a Farcașei, drept la piatra Cornului și izvorul până la gură și peste Bistrița până la vârful Vârstatul, apoi obcina până la vârful Hurdugia, apoi obcina până la obârșia Dereptului și Țibleșul și de acolo drept în jos, la Bușmei, până la gura Farcașei și râul Farcașa până la obârșic, între munți supt Halovca și gruiul Halovcăi, apoi pe vârful Pițigaiei până la vârful Sihlei și de acolo drept pe dealul Rusului, dincolo până la obârșia Nemțișorului, drept la capul Pleșului, apoi la vârful Pleșului, în jos până la izvorul Mustei. Acesta este tot hotarul sfintei mănăstiri mai sus scrise numită Neamț, să-i fie dela noi uric cu tot venitul, neclintit niciodată în veci.

Iar la aceasta este credința domniei mele, mai sus scrisului, Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Bratul și credința panului Mihail Oțel și credința panului Boldor vornic și credința panului Șteful și Dima și credința panului Luca Arbure portar de Suceava și credința panului Clănău spătar și credința panului Eremia și credința panului Moghila ceașnic și credința panului Dragoș și a lui Dima părcălabi de Neamț și credința panului Frunteș și credința panului Petrica comis și credința panului Negrilă și a lui Toader părcălabi de Cetatea Nouă și credința tuturor boierilor noștri moldoveni și mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine îl va alege Dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acela să nu clinească niciodată dania și întărirea noas-

tră, ci să întărească și să imputernicească acestei sfinte mănăstiri a noastre dela Neamț. Iarăși, cine ar încerca să clinească această danie și întărire a noastră mai sus scrisă, unul ca acela să fie blestemat de domnul dumnezeu și de sfinții patru evangheliști și de 12 fruntași apostoli și de ceilalți, de sfinții 318 părinți cei dela Niceia și de toți sfinții care din veac au plăcut lui dumnezeu și să fie asemenea lui Iuda și blestematului Arie și să aibă parte cu acei Iudei care au strigat asupra domnului: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi în veci.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestora mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofăt să scrie și să atârne pecetia noastră de această carte a noastră.

A scris Matei în târgul Piatra, în anul 7004 <1496>, luna Martie 17 zile.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, serie cronologică.

Fals slav, perg., pecete atârnată, căzută.

O fotografie la Acad. R.P.R., Fot., XXIII/91.

Cu două trad. rom. din sec. XVIII dintre care una din 1759 lunie 15. Falsul se vede din faptul că scrisul și perg. nu sunt din sec. XV, ci mai târziu.

7

1497 (7005) Martie 15, Iași.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ștefan voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acestei adevărate slugi a noastre, Mihăilă Cupcici, i-am dat și i-am întărit lui ocină dreaptă și împărțeală un sat pe Larga anume Hotceanii, unde a fost Stan Coliban care îi este lui din împărțeală cu nepoții săi de frate Mihail și Vlad pe care le-a împărțit-o credinciosul nostru boier pan Oțel medar, ca acel sat mai sus zis pe Larga anume Hotceanii, unde a fost Stan Coliban, să fie dela noi uric de împărțeală slugii noastre, Mihăilă Cupce, care îi este împărțeala dinspre nepoții lui de frate Mihail și Vlad, pe unde a hotărnicit credinciosul nostru boier Oțel midar pan, să le fie ocină și împărțeală dreaptă lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților lor și la tot neamul lor, cine li se va alege cel mai de aproape neclintit niciodată în veci.

Iar la hotarul acestui sat mai sus scris anume Hotceanii pe Larga, unde a fost Stan Coliban, se începe dela Larga dela cărarea ce vine din satul Ochinteștii care se chiamă Grumăzeștii dela un izvor pe coastă și apoi drept spre apus peste matca Largii, și apoi mai jos de amândouă laturile mătcii Largii până la fântâna lui Moga și apoi se întoarce spre Răsărit tot pe drumul lui Cocârțeală până la gura Văii Seci, unde cade în Elan apoi în sus pe matca Văii Seci până la codrul cel mare, la un lac, la stejar care este însemnat cu bour, unde se întâlnește cu hotarul lui Turbure și apoi se întoarce spre Valea Largă la un ste-

jar care este la gura văii, strămoșoara din sus de drum și e însemnat cu bour apoi mai jos sub pădure la o piatră din sus de fântâna puturoasă, apoi sub pădure la o piatră la capătul piscului, apoi sub pădure până la cărarea Ochiteștilor, unde s'a început întâi hotarul. Astfel s'a împărțit dela cărare în jos însă matca Largii să fie a lui Mihăilă Cupee pe amândouă părțile, cu tot venitul, iar dela cărare în sus să fie a nepoților lui de frate Mihail și Vlad, pe amândouă părțile mătcii, cu tot venitul.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului noi Ștefan voevod, și credința preaiubitului fiu al domniei mele Bogdan-Vlad și credința boierilor noștri: credința panului Duma pârcaľabul și credința panului Boldur vornicul, și credința panului Hărman, și credința panului Duma pârcaľab, credința panului Toader pârcaľab de Hotin, credința panului Eremie pârcaľab de Neamț, credința panului Ciortoroschi, credința panului Șandrea pârcaľab de Cetatea Nouă, credința panului Isac vistier, credința panului Dumșa postelnic, credința panului Moghila ceașnic, credința panului Frunteș stolnic, credința panului Petrica comis și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn în țara noastră, din fiii noștri sau din neamul nostru, sau pe ori cine îl va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră Moldova, acela să nu le clinească dania și întărirea noastră, ci să le întărească și să le împuternicească, pentrucă este ocina și împărțeala lor adevărată.

Iar pentru mai mare putere și întărire a celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutu logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră de această carte a noastră. Luna Martie în 15 zile.

A scris Sandu Cârjovici în Iași, la anul 7005 <1497>.

Fotografil la I. Bogdan.

Doc. false dela Ștefan cel Mare planșa 5.

Fals: scrisul nu e al vremii, numeroase greșeli de gramatică slavă.

La 15 Martie 1497 Ștefan cel Mare era la Vaslui, nu la Iași.

Două trad. rom. purtând data de 12 Martie 1497 la Acad. R.P.R., LXV/10, 11.

8

1498 (7006) Noembrie 13, Hărľău.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sãrbie dela Ștefan voevod, scris în Hărľău de Șandru Cârjovici, din leat 7006 <1498> Noemv<rie> 13.

Înștiințare facem prin această cartea noastră, tuturor cui vor căuta asupra ei sau o vor auzi citindu-se, precum domnia mea am binevoit cu a noastră bună voință, cu curată și luminată inima, din toată buna voința noastră și cu agiutoriu lui d<u>mnezeu, ca să întărim și să împuternicim mân<ă>stirea noastră dela Bistriță, unde este hramul adormirea preacuratei stăpânei noastre de d<u>mnezeu nãscãtoarei și pururea fecioarei Mariii și unde este igumen rugãtoriu nostru chir popa Theodor și ne-am sfãtuit cu mitropolitul nostru chir

Theoctist și cu părintele nostru chir Tarasie, episcopul Romanului și cu tot sfatul nostru cel de sus.

Ne-am milostivit domnia mea de am dat și am miluit, pentru pomenirea fiului nostru Alexandru v<oe>vod, cu un loc ce este în Bacău, de aceea parte, ca un schit și cu o prisacă, sfintei mân<ă>stirii Bistriții, din viile Bacăului.

Însă satul să numește pân<ă> la viile Ungureanilor, unde au petrecut părintelul nostru, călugărul ieromonah Theofan, a căruia loc să începe hotarul de la un frasin ce-i lângă varnița dela Pârăul Călugărului la munte la un stejar, la drum de valé la Piscul lui Bran, la vărvul dealului, la Rătăoani și cu toate obârșiile păraialor Călugărei apoi peste pârăul în gios, pân<ă> în dreptul Sinovei, apoi dealul Sinovei pân<ă> la Pârăul Călugărei, apoi la câmpu 12 pământuri din gios de drumul Călugărei, cu tot venitul.

Apoi dup<ă> credința boierilor a vremii acie și dup<ă> legătura blăstămului ce pune asupra cui ar strica danie și miluirea aceasta. Și spre mai mare credință am poruncit credinciosu boeriului nostru Tăutului log<o>f<ă>t cătră adevărată cartea noastră această, pecetea noastră să lege.

De pe sârbie pe limba moldovenească am tălmăcit, la anul 1806 Ghen<a>r 26. Polc<o>v<nicul> Pavăl Debrîț dela mitr<opolie>.

<La sfârșit nota:> Această de sus tălmăcire procetind și eu, ca unul ce înțelege limba slaviano-serbească și cu amănuntul poslăduind cu cel adevărat serbesc ispisoc, am văzut că intru nimică nici o grășală tălmăcitoriu n'au făcut. Iar la cuvântul ce s'ar părea cuiva cu îndoială, unde zică i so vsem obârșiem po chim, bine s'au zis, adecă moldovinește, că cu toate obârșiile păraclor Călugărei.

Și după cerirea mănăstirii, am iscălit.

Protoierei Lazar 17819, Septemvrie 27.

*Pe verso însemnare: *..... viile și prisaca dela Călugăra.

Arh. St. Buc., M-rea Bistrița, I/1.

Trad. rom.

Altă traducere deosebită, *ibid.*, nr. 2.

Fals prin conținut. Mitropolitul Teoctist și Tarasie episcop de Roman apar în funcțiune ultima oară la 14 Oct. 1473 (doc. nr. 472). La 20 Sept. 1479 este atestat documentar mitropolitul Gheorghe, care deține încă postul și la 17 Noembrie 1502. La Roman este episcop în Aug.—Oct. 1488 și August 1499, Vasilie, iar la 17 Nov. 1502, Teoctist. Deci documentul de față ar trebui datat înainte de 1479, când existau mitropolitul Teoctist I, Tarasie de Roman și egumenul Theodor al Bistriței. Dar la această încercare de datare se opune faptul că în document se precizează că fiul marele Ștefan, Alexandru nu mai trăia și pentru pomenirea sa făcea tatăl său dani Bistriței. Cunoaștem însă data precisă a morții lui Alexandru: Marți 26 Iulie 1496. Deci actul este o plăsmuire a călugărilor dela Bistrița pentru a acapara pământ.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text, appearing as several lines of a letter or document.

Third block of faint, illegible text, continuing the document's content.

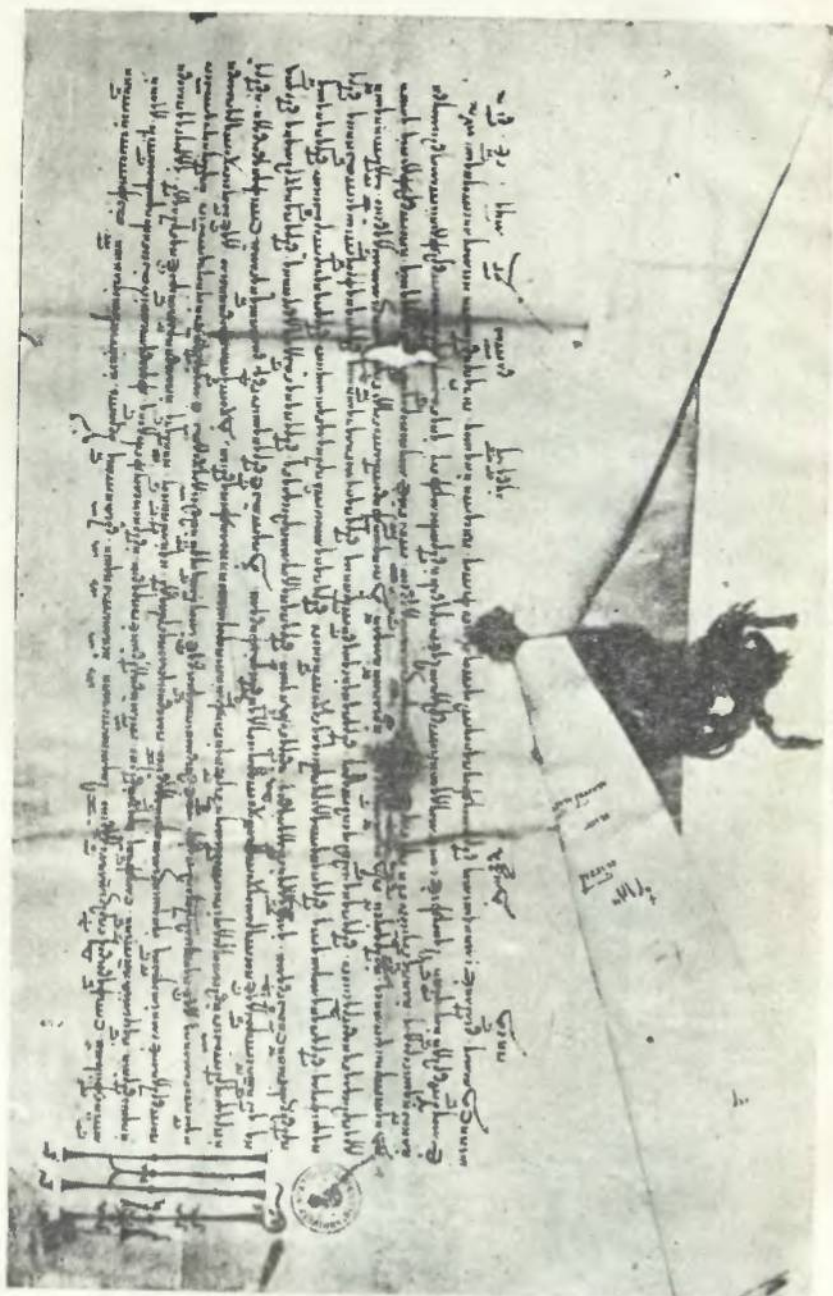
Fourth block of faint, illegible text, possibly a concluding paragraph or signature area.

Fifth block of faint, illegible text at the bottom of the page.

FOTOCOPII
DUPĂ DOCUMENTELE ÎN LIMBA SLAVĂ

PLATE I
MUSEUM OF COMPARATIVE ZOOLOGY
CAMBRIDGE, MASS.

Handwritten text in a medieval script, likely Latin, covering the majority of the page. The text is arranged in several columns, with some lines starting with large, decorated initials. The script is dense and characteristic of the late Middle Ages. There are some ink blots and a large dark stain on the right side of the page, possibly from a seal or a large blot of ink. The paper appears aged and slightly discolored.

X

[The page contains dense handwritten text in a medieval script, likely Gothic or similar. The text is arranged in several columns and is heavily obscured by a large, dark, irregular stain that runs vertically down the center and right side of the page. The visible text is mostly illegible due to the staining and fading. Some faint words and initials are visible, but they cannot be accurately transcribed. The page number '212' is written in the top right corner.]

[The page contains dense handwritten text in a cursive script, likely from a 16th-century manuscript. The text is written in dark ink on aged, slightly stained paper. At the top left, there is a circular stamp with the word 'BIBLIOTHECA' and some illegible text below it. At the bottom left, there is a large, dark, irregular ink blot or smudge. At the bottom right, there is a circular stamp with the word 'BIBLIOTHECA' and some illegible text below it. The handwriting is very dense and fills most of the page area.]

26

Handwritten text in Cyrillic script, likely a historical document or record.

6

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

357

358

359

360

361

362

363

364

365

366

367

368

369

370

371

372

373

374

375

376

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

401

402

403

404

405

406

407

408

409

410

411

412

413

414

415

416

417

418

419

420

421

422

423

424

425

426

427

428

429

430

431

432

433

434

435

436

437

438

439

440

441

442

443

444

445

446

447

448

449

450

451

452

453

454

455

456

457

458

459

460

461

462

463

464

465

466

467

468

469

470

471

472

473

474

475

476

477

478

479

480

481

482

483

484

485

486

487

488

489

490

491

492

493

494

495

496

497

498

499

500

501

502

503

504

505

506

507

508

509

510

511

512

513

514

515

516

517

518

519

520

521

522

523

524

525

526

527

528

529

530

531

532

533

534

535

536

537

538

539

540

541

542

543

544

545

546

547

548

549

550

551

552

553

554

555

556

557

558

559

560

561

562

563

564

565

566

567

568

569

570

571

572

573

574

575

576

577

578

579

580

581

582

583

584

585

586

587

588

589

590

591

592

593

594

595

596

597

598

599

600

601

602

603

604

605

606

607

608

609

610

611

612

613

614

615

616

617

618

619

620

621

622

623

624

625

626

627

628

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

642

643

644

645

646

647

648

649

650

651

652

653

654

655

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

670

671

672

673

674

675

676

677

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

690

691

692

693

694

695

696

697

698

699

700

701

702

703

704

705

706

707

708

709

710

711

712

713

714

715

716

717

718

719

720

721

722

723

724

725

726

727

728

729

730

731

732

733

734

735

736

737

738

739

740

741

742

743

744

745

746

747

748

749

750

751

752

753

754

755

756

757

758

759

760

761

762

763

764

765

766

767

768

769

770

771

772

773

774

775

776

777

778

779

780

781

782

783

784

785

786

787

788

789

790

791

792

793

794

795

796

797

798

799

800

801

802

803

804

805

806

807

808

809

810

811

812

813

814

815

816

817

818

819

820

821

822

823

824

825

826

827

828

829

830

831

832

833

834

835

836

837

838

839

840

841

842

843

844

845

846

847

848

849

850

851

852

853

854

855

856

857

858

859

860

861

862

863

864

865

866

867

868

869

870

871

872

873

874

875

876

877

878

879

880

881

882

883

884

885

886

887

888

889

890

891

892

893

894

895

896

897

898

899

900

901

902

903

904

905

906

907

908

909

910

911

912

913

914

915

916

917

918

919

920

921

922

923

924

925

926

927

928

929

930

931

932

933

934

935

936

937

938

939

940

941

942

943

944

945

946

947

948

949

950

951

952

953

954

955

956

957

958

959

960

961

962

963

964

965

966

967

968

969

970

971

972

973

974

975

976

977

978

979

980

981

982

983

984

985

986

987

988

989

990

991

992

993

994

995

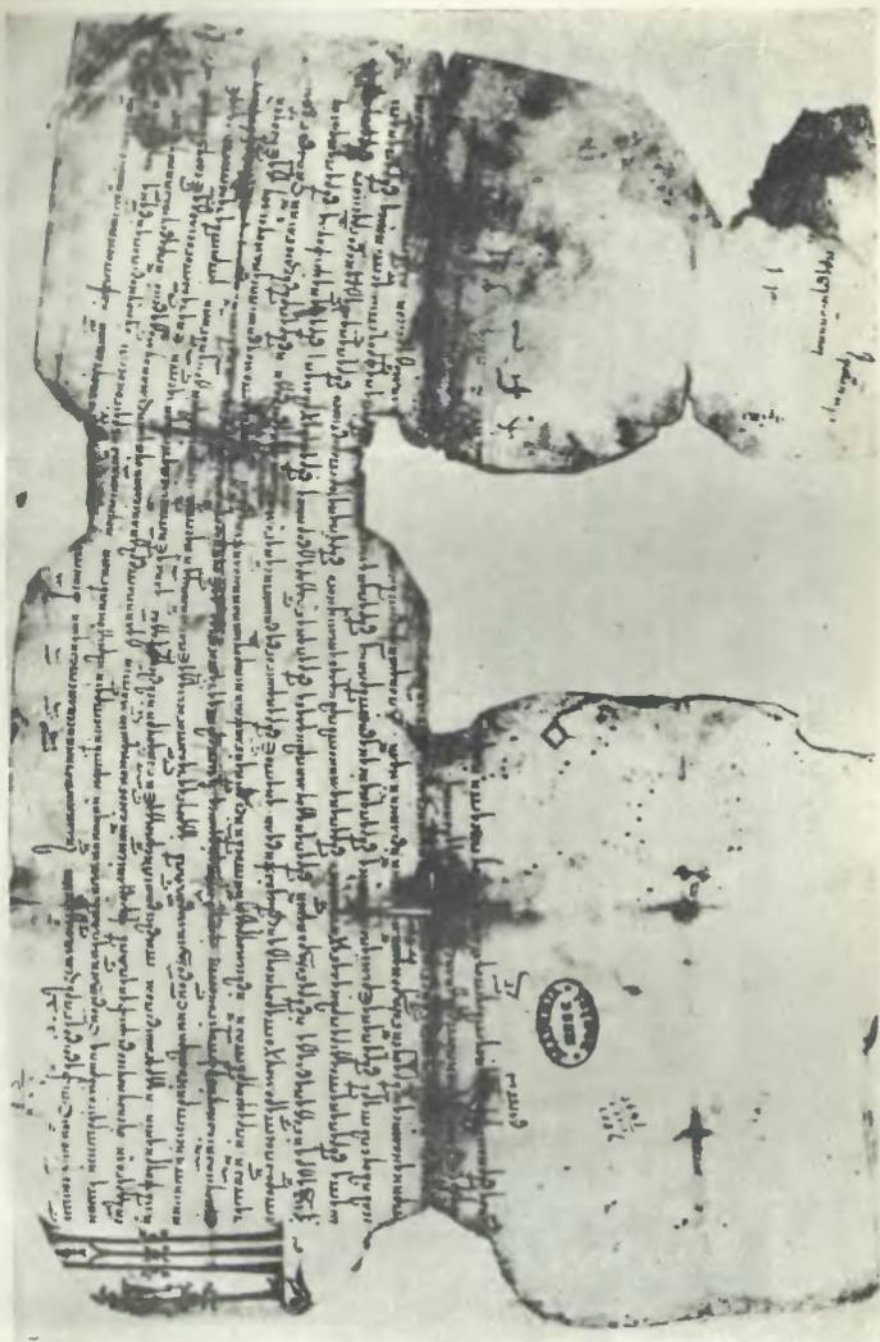
996

997

998

999

1000

[The page contains handwritten text in a cursive script, likely from a 17th-century manuscript. The text is arranged in two columns. On the left side, there are three large, stylized initials 'M', 'M', and 'M' written vertically. A circular stamp is visible in the upper left quadrant. The right side of the page features a large, dark, irregular ink blot or stain that partially obscures the text. At the bottom of the page, there are several lines of text, including a signature and a date '1675'. The paper shows signs of age, including creases and discoloration.]

*Dat în cușta 05.08 1953. Bun de tipar 17.07 1951. Tiraj 1500 Hirtie
velină 65 gr. m.² format 16|70 x 100. Coli editoriale 24,5 Coli tipar
24¹/₂. Prețul unui exemplar 11.60 Lei. Comanda 1183. A. 03190.
Pentru bibliotecile mici indicele de clasificare. 9 (R).
Pentru bibliotecile mari indicele de clasificare 9 (498) (001-12).*

Tiparul executat la Intreprinderea Poligrafică Nr. 4
Calea Șerban Vodă Nr. 133-135. București - R.P.R.

AU APĂRUT:

ISTORIA MODERNĂ A R. P. R.

- Războiul pentru Independență 1877, vol. II (1.I.1877—9.V.1877)
 Războiul pentru Independență 1877, vol. III (9.V.1877—14.VI.1877)
 Războiul pentru Independență 1877, vol. IV (15.VI.1877—15.VII.1877)
 Războiul pentru Independență 1877, vol. V (16.VII.1877—31.VIII.1877)
 Războiul pentru Independență 1877, vol. VI (1.IX.1877—15.X.1877)
 Războiul pentru Independență 1877, vol. VII (16.X.1877—30.XI.1877)
 Războiul pentru Independență 1877, vol. VIII (1.XII.1877—15.I.1878)

ISTORIA MEDIE A R. P. R.

A. MOLDOVA

- Veacul XIV, XV vol. I (1381—1475)
 Veacul XV, vol. II (1476—1500)
 Veacul XVI vol. I (1501—1550)
 vol. II (1551—1570)
 vol. III (1571—1590)
 vol. IV (1591—1600)
 Veacul XVII vol. I (1601—1605)
 vol. II (1606—1610)
 vol. III (1611—1615)

B. ȚARA ROMÎNEASCĂ

- Veacul XIII, XIV și XV (1247—1500)
 Veacul XVI vol. I (1501—1525)
 vol. II (1526—1550)
 vol. III (1551—1570)
 vol. IV (1571—1580)
 vol. V (1581—1590)
 vol. VI (1591—1600)
 Veacul XVII vol. I (1601—1610)
 vol. II (1611—1615)
 vol. III (1616—1620)

C. TRANSILVANIA

- Veacul XI, XII, XIII vol. I (1075—1250)
 Veacul XIII vol. II (1251—1300)
 Veacul XIV vol. I (1301—1320)
 Veacul XIV vol. II (1321—1330)

Prețul Lei 11,60